

Bestemmingsplan
Landelijk Gebied

Bestemmingsplan Landelijk Gebied

Inhoud:

Toelichting en bijlagen
Voorschriften en bijlagen
Plankaart nr. 244.00.01.20.03.C01

BügelHajema
ADVISEURS

Stadskanaal/Assen
Projectnummer 244.00.01.20.03
23 maart 2009

Toelichting

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
	Deel 1 Huidige situatie en beleidsontwikkeling	7
2	Bodem en water	9
2.1	Bodem	9
2.2	Water	11
2.3	Beleid	12
3	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	21
3.1	Landschap en cultuurhistorie	21
3.2	Archeologie	27
3.3	Beleid	32
4	Natuur en ecologie	35
4.1	Huidige situatie	35
4.2	Beleid	37
5	Landbouw	43
5.1	Huidige situatie	43
5.2	Beleid	45
6	Recreatie	55
6.1	Huidige situatie	55
6.2	Beleid	55
7	Wonen en niet-agrarische bedrijvigheid	65
7.1	Huidige situatie	65
7.2	Beleid	66
8	Overige functies	69
8.1	Aardgastransportleidingen	69
8.2	Laagvliegrouete	70
8.3	Straalpaden	70
8.4	Wegen	70
8.5	Antennemasten	71
9	Milieuhygiëne	73
9.1	Algemeen	73
9.2	Landbouw	73
9.2.1	Ammoniak	73
9.3	Stank	75

	9.3.1 Dierenwelzijn	76
	9.3.2 Milieuzones	76
9.4	Geluidzones	76
	9.4.1 Industrierreinen	76
	9.4.2 Wegen	77
9.5	Externe veiligheid	78
9.6	Bodemverontreiniging	83
9.7	Luchtkwaliteit	84
9.8	Plan-m.e.r.	88
9.9	Uitkomsten planMER	93
Deel 2 Vormgeving van het plan		99
10	Vertaling bijzondere thema's	101
	10.1 Inleiding	101
	10.2 Archeologie	101
	10.3 Ecologie	102
	10.4 Water	104
11	Planbeschrijving	105
	11.1 Gebiedsbestemmingen	105
	11.2 Functiebestemmingen	114
	11.2.1 Landbouw	115
	11.2.2 Natuur	129
	11.2.3 Niet-agrarische bedrijven	130
	11.2.4 Horeca	131
	11.2.5 Maatschappelijk	131
	11.2.6 Recreatie	131
	11.2.7 Sport – Lawaaisport	133
	11.2.8 Verkeer	133
	11.2.9 Verkeer – Luchtverkeer	134
	11.2.10 Water	134
	11.2.11 Wonen	134
12	Inspraak en overleg	137
	12.1 Inspraak	137
	12.2 Vooroverleg	167
13	Economische uitvoerbaarheid	211

Bijlagen

1

Inleiding

Aanleiding en doel

De gemeente Stadskanaal heeft besloten een nieuw bestemmingsplan voor het landelijk gebied op te stellen. Deze vervangt het bestemmingsplan buitengebied, vastgesteld in 1990 en herzien in 1991 en 1998 en bestemmingsplannen voor enkele kleine kernen in het buitengebied.

Het opstellen van een bestemmingsplan voor het landelijk gebied is geen doel op zich. Uiteraard is de gemeente op grond van de Wet op de Ruimtelijke Ordening verplicht om een bestemmingsplan voor het landelijk gebied op te stellen en dit om de tien jaar te herzien. Toch wordt de betekenis van het bestemmingsplan vooral ingegeven door de belangrijke functie die het plan vervult bij het realiseren van verschillende doelen. Deze doelen beslaan een breed beleidsterrein. Niet alleen het gemeentelijk beleid voor het landelijk gebied is aan de orde, ook het beleid van de provincie en het Rijk speelt hierbij een rol. Naast de beleidsmatige invalshoek dient het bestemmingsplan ook vooral rekening te houden met de wensen en verlangens van de gebruikers en de bewoners van het landelijk gebied. Het bestemmingsplan stuurt de ontwikkelingsmogelijkheden van de verschillende functies in het gebied en tracht deze zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Het derde element waaraan het bestemmingsplan zijn betekenis ontleent, is het veiligstellen van waardevolle gebiedskenmerken. Te denken valt aan het handhaven van de karakteristieke openheid binnen het veenkoloniale landschap of de bescherming van het dorpsgezicht van Smeerling als onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur Westerwolde.

In dit nieuwe bestemmingsplan voor het landelijk gebied van de gemeente Stadskanaal zijn ontwikkelingsmogelijkheden opgenomen die effecten op het milieu tot gevolg kunnen hebben (negatief of positief). Sommige mogelijkheden zijn dusdanig ruim dat de plicht bestaat de procedure van een milieueffectrapportage (m.e.r.) te doorlopen. Een dergelijke procedure heeft als doel de milieuaspecten een volwaardige plaats in de besluitvorming van het bestemmingsplan te geven. Omdat het bestemmingsplan Landelijk Gebied Stadskanaal (slechts) het kader vormt voor mogelijke m.e.r.-plichtige activiteiten is het noodzakelijk een rapport in de vorm van een zogenaamd planMER op te stellen. Als een m.e.r.-plichtige, die het bestemmingsplan mogelijk maakt, zich in de praktijk daadwerkelijk aandient, dient voor een dergelijk afzonderlijk geval te zijner tijd een zogenaamd projectMER te worden opgesteld.

Het planMER bestemmingsplan Landelijk Gebied Stadskanaal richt zich uiteraard vooral op de plan-m.e.r.-plichtige onderdelen van het bestemmingsplan, maar houdt tevens rekening met de ontwikkelingsmogelijkheden van niet-m.e.r.-plichtige activiteiten die de milieueffecten kunnen versterken (zogenaamde cumulatie). Anderzijds beperkt het planMER zich tot die milieuthema's waarop wezenlijke effecten worden verwacht.

In paragraaf 9.8 worden deze m.e.r.-plichtige activiteiten uitvoerig vermeld en in paragraaf 9.9 worden de uitkomsten van de plan-m.e.r. vermeld.

Vorm en inhoud

Allereerst is door de gemeenteraad van Stadskanaal de "Doelstellingennota bestemmingsplan Landelijk Gebied" vastgesteld. Nadien is deze doelstellingennota nog uitgebreid met nadere uitwerkingen voor de recreatie, de intensieve veehouderij en de niet-agrarische bedrijvigheid. Deze nota vormt het kader waarbinnen het bestemmingsplan vorm en inhoud dient te krijgen. Wat betreft de vorm is gekozen voor een combinatie van een globale en gedetailleerde plansystematiek. Dit houdt in dat enerzijds bestemmingen die kwetsbaar zijn voor invloeden vanuit de omgeving of waarvan het behoud om specifieke regels gaat, zo nauwkeurig mogelijk op de plankaart worden begrensd en zo concreet mogelijk in de voorschriften worden geregeld. Naar aanleiding van de uitkomsten van de plan-m.e.r. heeft dit met name betrekking op de regeling van intensieve veehouderij. Anderzijds zullen bestemmingen waarvoor een zo groot mogelijke mate van dynamiek c.q. flexibiliteit is gewenst, niet meer worden vastgelegd dan strikt noodzakelijk is.

Leeswijzer

De toelichting is onder te verdelen in twee delen. Het eerste deel wordt gevormd door de hoofdstukken 1 tot en met 9. In dit deel wordt beschreven hoe het plangebied is ontstaan, hoe het zich vandaag de dag manifesteert en welk ruimtelijk beleid van toepassing is. Deze gegevens zijn bepalend voor de vertaling in de voorschriften. De hoofdstukken 1 tot en met 9 vormen daarmee het (beleids)kader waarbinnen de juridische vormgeving van het plan kan plaatsvinden.

In het tweede deel van de toelichting wordt aangegeven op welke wijze rekening is gehouden met aangetroffen waarden en het beleid van hogere overheden. Een en ander komt samen in de planbeschrijving, waar de juridische vertaling in de voorschriften is toegelicht.

Met name in het eerste deel van de toelichting is gestreefd naar een beknopte weergave van de huidige situatie en voor het bestemmingsplan – en de dagelijkse toepassing daarvan – relevante beleid. De toelichting blijft door deze werkwijze beperkt tot een korte

typering en de vertaling van het beleid. Er is gebruikgemaakt van kaartjes om een en ander te verduidelijken.

Deel 1 Huidige situatie en beleidsontwikkeling

2

Bodem en water

2.1 Bodem

Algemeen

De bodemkundige en waterhuishoudkundige situatie zijn in belangrijke mate bepalend voor het karakter van een gebied. Deze abiotische kenmerken hebben allereerst invloed op de natuurlijke vegetatie. Verder heeft de mens als gevolg van de abiotische kenmerken een gebied op verschillende manieren in gebruik genomen. Hierdoor is een bepaald landschap ontstaan. Bodem en waterhuishouding bepalen ook de geschiktheid van een gebied voor verschillende vormen van landbouw.

De abiotische kenmerken van een gebied zijn inmiddels natuurlijk ook in belangrijke mate beïnvloed door de mens. Via bemesting beïnvloedt de mens bijvoorbeeld de vruchtbaarheid van de bodem en dit heeft ook weer invloed op de kwaliteit van het grondwater. De kwantiteit van het grondwater wordt bijvoorbeeld beïnvloed door grondwaterwinning en ontwatering. Hierdoor zijn er niet alleen wijzigingen opgetreden in de bodem en waterhuishouding van het gebied, maar is ook invloed uitgeoefend op de natuurlijke vegetatie. In dit hoofdstuk wordt (de ontwikkeling tot) de huidige bodemkundige en waterhuishoudkundige situatie van het plangebied beschreven.

Geologie

De vorming van het Groningse landschap begint in de voorlaatste ijstijd, het Saalien, waarin Noord-Nederland overdekt is met landijs. Door het over de grond schurende ijs werden zand, grind, keien en rotsblokken meegevoerd en vermalen. Deze materialen werden afgezet als een laag keileem van wisselende dikte. De keileemopduiking in Onstwedde werd op deze wijze gevormd. In de laatste ijstijd, het Weichselien, heeft het landijs Nederland niet bereikt. Onder invloed van wind werd dekzand afgezet in de vorm van dekzandruggen, -vlakten en -welingen. In deze periode sneden de beken zich diep in de ondergrond. De zo ontstane dalen werden later weer opgevuld met zand. Na het terugtrekken van het landijs, in het Holoceen, kwam door het vochtiger worden van het klimaat en door het stijgen van het grondwater veen tot ontwikkeling; eerst laagveen, later hoogveen. Niet het gehele zandgebied is overdekt geraakt met een hoogveenpakket. Sommige hoge ruggen staken boven het veen uit en ook diverse beekdalen bleven vrij van hoogveen (de Onstwedder Holte en de Mussel Aa en Ruiten Aa).

Geomorfologie

De aarde en de samenstelling van het materiaal dat aan de oppervlakte is afgezet, is sterk van invloed op de huidige vorm en het reliëf van het landschap. De vorm en het reliëf van het landschap wordt geomorfologie genoemd. De voornaamste geomorfologische eenheden in de gemeente worden gevormd door de essen en beekdalen.

Essen

Op de glaciale heuvelrug bij Onstwedde, die ruim 10 m hoog is, liggen verschillende oude esgronden: de Onstwedder es, de Onstwedder Holte en Tange. Ook de Achteres en de Höchte zijn essen. Door het zogenaamde potstalsysteem werden deze essen opgehoogd door stalmest (zie volgende hoofdstuk). De es bij Onstwedde kwam door deze bemesting meer dan 50 cm hoger te liggen. Langs de randen van de essen zijn Stijlranden ontstaan.

Beekdalen

In de gemeente liggen de beekdalen van de Ruiten Aa, de Mussel Aa en het Pagediep. Het stroomgebied van de Ruiten Aa bestaat uit een laagliggend smal beekdal met dekzandruggen, -vlakten en -welingen.

Bodem

Op de verschillende gronden in Groningen en de daarmee samenhangende vegetatie zijn door eeuwenlange wisselwerking goed ontwikkelde bodemprofielen ontstaan. De bodem in de gemeente is onder te verdelen in drie verschillende typen: moerige zandgronden, associatie zand- en veengronden en zandgronden.

Moerige zandgronden komen voornamelijk voor binnen de veenkoloniale gebieden van de gemeente. De associatie zand- en veengronden zijn terug te vinden in het beekdallandschap en binnen de veldgronden tot aan de Mussel Aa. Ten noorden van deze waterloop komen voornamelijk zandgronden voor.

De natuurlijke situatie van de drie bodemtypen is door de eeuwen heen sterk veranderd. De mens heeft hierin een belangrijke rol gespeeld. Het hoogveen is afgegraven en de overgebleven moerige zandgronden zijn sterk beïnvloed ten gevolge van mengwoelen en in de laatste decennia door diepploegen.

In het natuurlijke systeem van de zandgronden, bestaande uit arme zandgronden, voedselrijke essen en matig voedselrijke beekdalgronden, heeft intensief agrarische gebruik eveneens tot wijzigingen geleid. Door een hoge bemestingsdruk en een diepe ontwatering zijn alle bodems voedselrijk geworden. Met name de natte natuurlijke elementen in het beekdal van de Ruiten Aa kunnen in dit verband worden genoemd.

2.2 Water

De waterhuishouding in een gebied wordt sterk bepaald door de hoogteligging en het reliëf. Het grondgebied van de gemeente ligt ruwweg tussen 2 m en 7 m boven NAP.

Het natuurlijke afwatersysteem van Zuidoost-Groningen is de laatste eeuw sterk door de mens gewijzigd. Enerzijds had dit te maken met de reeds lange tijd lopende verveningen in met name de aansluitende gebieden. Anderzijds is dit gebeurd ten behoeve van zowel de algemene verbetering van de waterbeheersing als ook de afvoer van landbouwproducten. Voor deze doelen werd een kanalenstelsel aangelegd bestaande uit het Ruiten Aa-, Mussel Aa- en B.L. Tijdenskanaal.

De hoofdontwatering binnen de gemeente vindt plaats door de beken Mussel Aa, het Pagediep en de Ruiten Aa, samen met het Mussel- en het Alteveerkanaal. De waterbeheersing binnen nagenoeg het gehele waterlopenstelsel, is afgestemd op de agrarische sector. Voor dit doel zijn de beken indertijd genormaliseerd en van stuwen voorzien. Het peilbeheer heeft een niet natuurlijk karakter gekregen met lage stroomsnelheden en in de winter een relatief lage waterstand.

De stuwen worden gebruikt om in het voorjaar en de zomer het water te conserveren om aldus de waterstand zo hoog als nodig te houden. In droge perioden, voornamelijk in het groeiseizoen, wordt oppervlaktewater vanuit het IJsselmeer en Friesland aangevoerd. Via het kanaal Veendam-Musselkanaal en enkele gemalen worden de overige kanalen ten behoeve van de scheepvaart en de industrie van water voorzien. Het grootste deel is echter beschikbaar voor de landbouw.

Het grondwaterpatroon in het beekdal is eveneens gewijzigd. Als gevolg van het reliëf is hier van nature kwel aanwezig, afkomstig vanuit de hoger gelegen gronden. Door de verlaging van de grondwaterstanden is deze kwel teruggelopen en vindt nu op een lager niveau plaats.

In het kader van de Ecologische Hoofdstructuur Westerwolde is momenteel een reconstructieplan voor het beekdal Ruiten Aa in uitvoering met onder andere een hermeandering van deze waterloop in combinatie met de ontwikkeling van natuurwaarden.

(Bron: Landschapsbeleidsplan Gemeente Stadskanaal).

Mussel Aa-kanaal

2.3 Beleid

Watertoets

Op grond van artikel 12 uit het Besluit op de ruimtelijke ordening dient in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf te worden opgenomen. Deze paragraaf dient verslag te doen van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie. In ieder geval moet worden uiteengezet of en in welke mate het plan in kwestie gevolgen heeft voor de waterhuishouding, dat wil zeggen het grondwater en het oppervlaktewater. Het is de schriftelijke weerslag van de zogenaamde watertoets: “het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren (door de waterbeheerder), afwegen en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen”.

Rijk

Het kader voor de watertoets is het vigerend beleid, waaronder de Nota Ruimte, Vierde Nota waterhuishouding, Europese Kaderrichtlijn Water en Waterbeleid 21^e eeuw. De watertoets wordt uitgevoerd binnen de bestaande wet- en regelgeving op het gebied van ruimtelijke ordening en water.

Een aantal relevante beleidsdocumenten wordt hierna kort besproken.

Nota Ruimte

Ter bescherming van het land tegen overstromingen en wateroverlast, ter veiligstelling van de zoetwatervoorraden, ter voorkoming van verdroging, en onnodige bodemdaling, watertekorten en verzilting en ter verbetering van de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater is

water een van de structurerende principes bij de bestemming, de inrichting en het beheer van de ruimte. Dit betekent dat meer ruimte wordt geboden aan water en dat waterkwantiteit en -kwaliteit meer dan voorheen sturend zijn voor ontwikkeling en locatiekeuzen van grondgebruik. Hiermee wordt beoogd dat het watersysteem op orde wordt gebracht en gehouden, een goede ecologische (grond)waterkwaliteit wordt bereikt (anticiperen op implementatie van de EU-Kaderrichtlijn Water) en de ruimtelijke kwaliteit wordt versterkt. Andere overheden (provincies, waterschappen en gemeenten) hanteren bij het ontwikkelen, uitwerken en toetsen van hun ruimtelijk beleid water als een structurerend principe.

De ruimtelijke uitwerking van deze hoofdlijn betekent het aanduiden van (zoek)gebieden voor extra ruimte voor water en/of het behouden en zo nodig aanpassen van het ruimtegebruik met de volgende uitgangspunten:

- Met het oog op veiligheid tegen overstromingen wordt uitgegaan van het principe dat ruimte die reeds beschikbaar is voor water wordt behouden en waar nodig wordt extra ruimte gecreëerd. Dit vergt regionaal maatwerk, waarbij afhankelijk van de waterhuishoudkundige karakteristieken van de betreffende wateren verschillende bepalingen gelden voor buitendijkse activiteiten.
- Ter voorkoming van (grond)wateroverlast, ter beperking van wateraanvoer, ter vergroting van de voorraadberging en ter vermindering van de verdroging wordt de ruimte zodanig bestemd, ingericht en gebruikt dat water beter wordt vastgehouden. Als dat niet voldoende is, worden maatregelen genomen om water te bergen. Hiervoor wordt het areaal oppervlaktewater, al of niet tijdelijk, vergroot en zo nodig het peilbeheer aangepast. Pas in laatste instantie wordt zo nodig water af- of aangevoerd. Deze prioriteitsvolgorde (vasthouden - bergen - afvoeren) wordt aangeduid als de "drietrapsstrategie waterkwantiteit". Dit betekent in principe dat:
  - per saldo het waterbergend vermogen per stroomgebied toeneemt;
  - geen bebouwing plaatsvindt in gebieden die door de provincies op termijn nodig worden geacht voor waterberging;
  - geen ruimtelijke besluiten worden genomen of peilverlaging plaatsvindt die direct of indirect leiden tot bodemdaling in gebieden met dikke laagveenpakketten;
  - onttrekking van het grondwater de natuurlijke aanvulling niet mag overstijgen;

- peilverlaging in de beïnvloedingsgebieden van hydrologisch kwetsbare delen van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) wordt voorkomen.
- De ruimte wordt zodanig bestemd, ingericht en gebruikt dat geen vervuiling optreedt naar het grond- en oppervlaktewater. Als dat niet voldoende is, worden zo mogelijk (aanvullende) maatregelen getroffen om schone en vuile waterstromen gescheiden te houden. Wanneer ook dat onvoldoende soelaas biedt, is zuiveren van de vuile waterstromen aan de orde. Deze prioriteitsvolgorde (voorkomen - scheiden - zuiveren) wordt aangeduid als de "drietrapsstrategie waterkwaliteit". Dit betekent: verbetering van de kwaliteit van (het diepe) grond- en oppervlakte water met name in grondwaterbeschermingsgebieden en in de beïnvloedingsgebieden van hydrologisch kwetsbare delen van de Ecologische Hoofdstructuur.
- De nadelige invloed op het watersysteem die wordt veroorzaakt door een ruimtelijke ingreep, wordt waterneutraal of waterpositief gecompenseerd. Dit betekent voor nieuw stedelijk gebied en nieuwe infrastructuur een zodanige inrichting dat afwenteling van problemen met (grond)waterkwaliteit of grondwaterkwantiteit op de omgeving wordt voorkomen. Bij de herstructurering van bestaand bebouwd gebied wordt deze afwenteling verminderd.
- Waar mogelijk wordt ruimte voor water gevonden door de combinatie van waterbeheer met andere functies om bij te dragen aan vergroting van de ruimtelijke kwaliteit.

Vierde Nota Waterhuishouding

De Vierde Nota Waterhuishouding van december 1998 verwoordt het nationale beleid. Een van de speerpunten is een duurzaam stedelijk waterbeheer met als belangrijke elementen:

- waterbesparende maatregelen in de woning;
- het afkoppelen van verhard oppervlak van de riolering;
- het infiltreren van regenwater in de bodem;
- het bergen van regenwater in vijvers;
- herwaardering van watersystemen bij de ruimtelijke inrichting van (nieuwe) woongebieden.

Waterbeleid 21^e eeuw

Met het Waterbeleid 21^e eeuw wordt ingespeeld op de toekomstige ontwikkelingen die hogere eisen stellen aan het waterbeheer. Het gaat hierbij om onder andere de klimaatverandering, bodemdaling en zeespiegelrijzing. Het Waterbeleid 21^e eeuw heeft twee principes voor duurzaam waterbeheer geïntroduceerd, te weten de tritsen:

- vasthouden, bergen en afvoeren;

- .....
- schoonhouden, scheiden en zuiveren.

De trits “vasthouden, bergen en afvoeren” houdt in dat overtollig water zoveel mogelijk bovenstrooms wordt vastgehouden in de bodem en in het oppervlaktewater. Vervolgens wordt zo nodig het water tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en pas als vasthouden en bergen te weinig opleveren, wordt het water afgevoerd.

Bij schoonhouden, scheiden en zuiveren gaat het erom dat het water zoveel mogelijk wordt schoongehouden. Vervolgens worden schoon en vuil water zoveel mogelijk gescheiden en als laatste wanneer schoonhouden en scheiden niet mogelijk is, komt het zuiveren van verontreinigd water aan bod.

Provincie

Algemeen

Gelijk als in het POP I klinkt in het POP II het besef door dat meer ruimte moet worden gegeven aan het water. De provincie kiest voor een natuurlijker inrichting van de waterhuishouding. Hiermee wordt bedoeld dat oplossingen voor knelpunten meer in de natuurlijke dan in de technische sfeer worden gezocht. Bij dit alles blijft handhaving van het bestaande veiligheidsniveau vooropstaan.

Waterhuishouding 21^e eeuw

De provincie heeft samen met de waterschappen en andere relevante partijen een strategische visie opgesteld op de waterhuishouding in de 21^e eeuw. In deze visie zijn effecten van klimaatverandering, zeespiegelstijging en bodemdaling meegenomen en meegewogen. Voor details wordt verwezen naar het onderdeel “Waterschappen”. Voor achtergronden en een nadere uitwerking van het waterbeleid wordt verwezen naar hoofdstuk 3 van het Waterbeheersplan Waterschap Hunze en Aa’s 2003 - 2007 (Filosofie, missie en visie).

Grondwaterpeil

Op grond van de nota Normdoelstellingen Water stellen waterschappen op gebiedsniveau het gewenste grondwaterregiem vast en realiseren dit. In de landbouwgebieden met de functie “water voor landbouw” zal het grondwaterregiem derhalve op het doel landbouw afgestemd blijven.

Natuurlijk waterbeheer

Natuurlijk waterbeheer is de basis voor een duurzaam gebruik van de leefomgeving. De provincie kiest daarom voor een natuurlijke inrichting van de waterhuishouding. Gemalen zullen weliswaar nodig blijven, maar de provincie zet sterk in op meer waterberging en vrije afvoer. Handhaving van het gewenste veiligheidsniveau blijft overigens voorop staan.

.....

In het POP II wordt gesproken van beekherstel, waarbij wordt aangegeven dat gemeenten hiervoor ruimte dienen te reserveren in het bestemmingsplan. Voor de gemeente Stadskanaal heeft dit met name zijn uitwerking in de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur Westerwolde.

De normdoelstellingen voor het optimale grondwaterregiem voor natuurgebieden zijn opgenomen in de "Normdoelstelling Water" van de provincie Groningen. De waterschappen werken dit beleid uit in de zin dat afhankelijk van het huidige grondgebruik het gewenste grondwaterregiem wordt bepaald.

In de recentelijk verschenen "Handreiking voor het opstellen en beoordelen van gemeentelijke ruimtelijke plannen" wordt aangegeven dat ingeval van consoliderende ruimtelijke plannen kan worden volstaan met een meer summiere waterparagraaf, waarbij het advies van het waterschap is gevoegd. Het advies van het Waterschap Hunze en Aa's is als bijlage opgenomen.

Waterschap

Waterbeheerplan

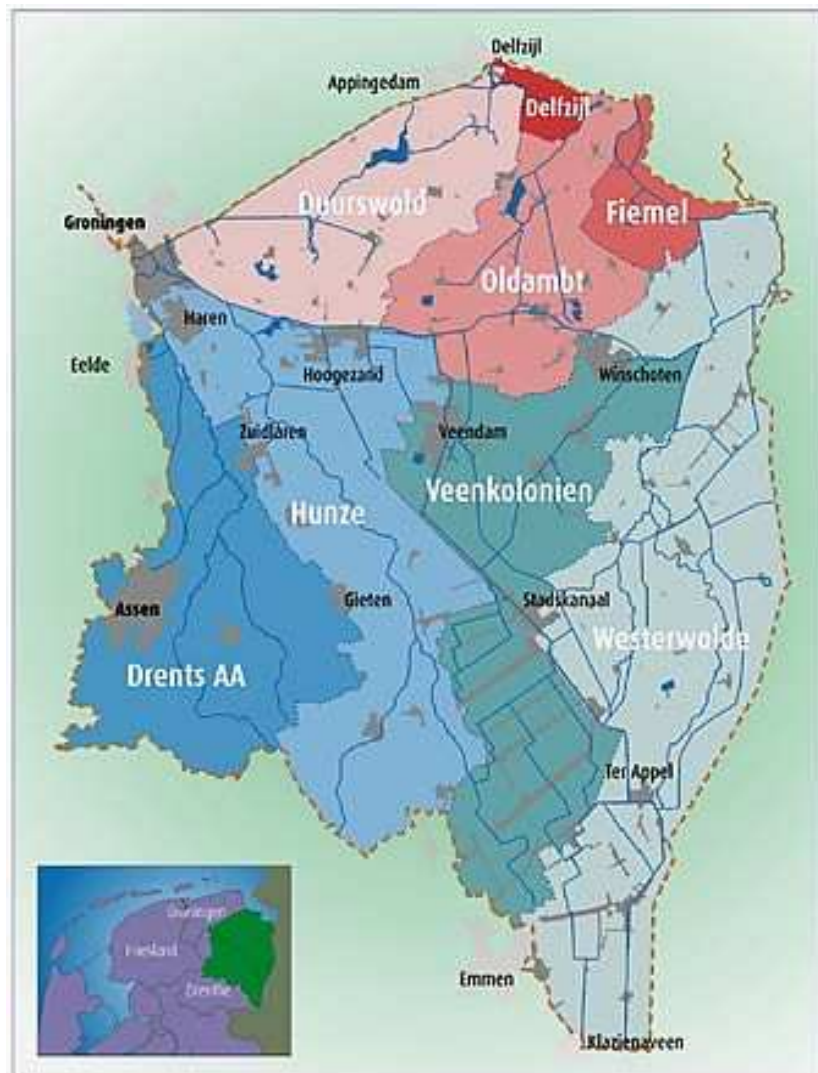
Het beleid van het Waterschap Hunze en Aa's is neergelegd in het Waterbeheersplan 2003 - 2007. Blijkend uit dit plan is het beheersgebied van het waterschap onderverdeeld in een aantal deelsystemen. Van belang voor het onderhavige bestemmingsplan zijn de deelsystemen Veenkoloniën en Westerwolde.

Functiekaart

Op grond van het grondgebruik is een functiekaart ontwikkeld (zie kaart 2.1). Deze functiekaart is gebaseerd op de omgevingsplannen van de provincies Groningen en Drenthe. Een onderverdeling is gemaakt in de functies:

- landbouw;
- landbouw in gaaf landschap;
- landbouw en natuur;
- natuur;
- bos.

Elk van de genoemde gebieden kent haar eigen waterbeleid. In de primaire landbouwgebieden zal de waterhuishouding worden afgestemd op bedrijfseconomisch zo optimaal mogelijke omstandigheden. In de zone landbouw en natuur wordt meer een evenwicht nagestreefd tussen de beide functies. In de zone bos wordt de waterhuishouding geheel afgestemd op de bosfunctie.

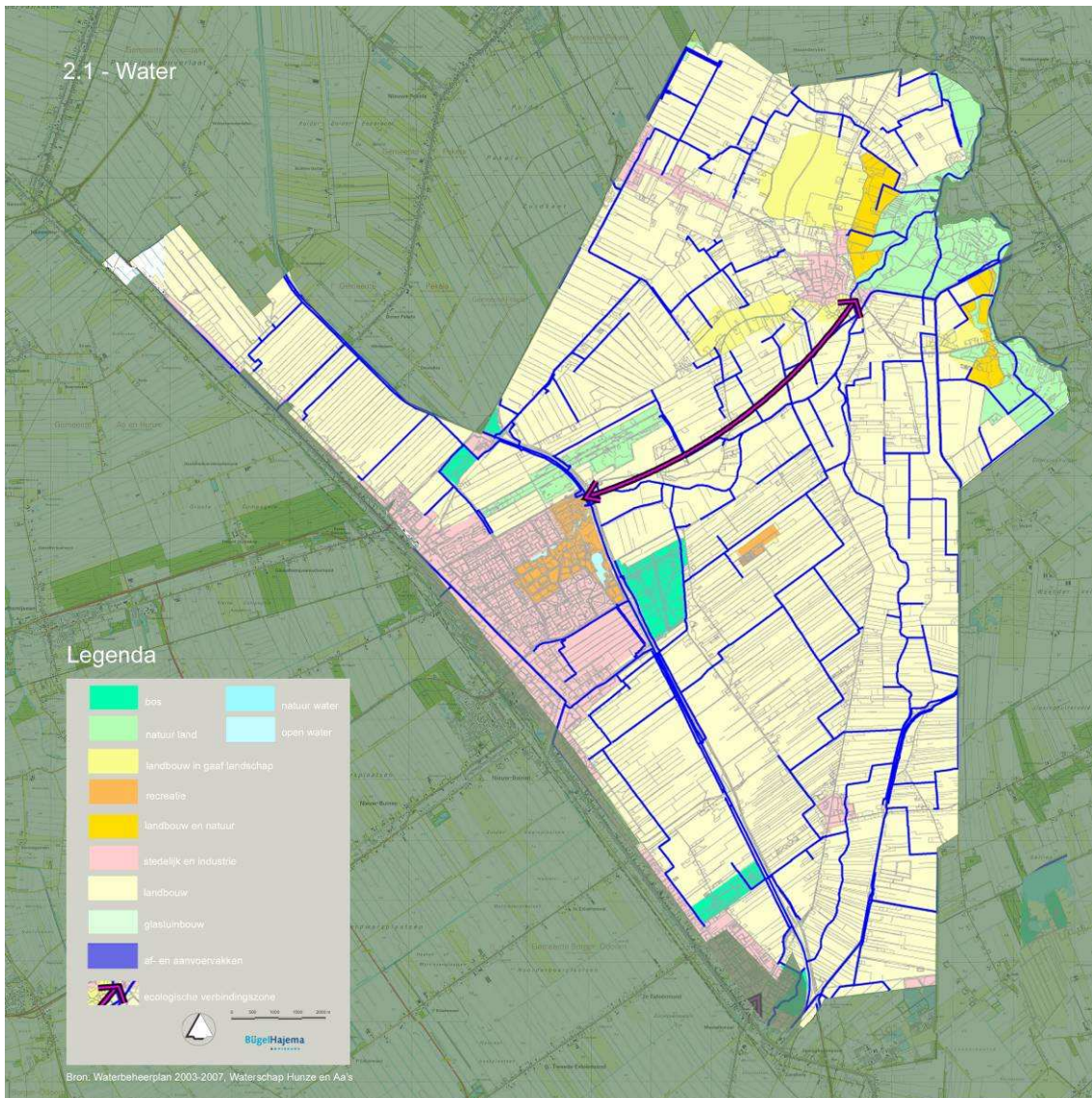

Indeling beheersgebied Waterschap Hunze en Aa's
(bron: interneteditie Waterbeheersplan 2003 - 2007)

Naast de onderverdeling in deelsystemen is het beheersgebied ook opgesplitst in districten. De gemeente Stadskanaal maakt deel uit van het district Zuidoost. In het Districtsperspectief Zuidoost wordt ingegaan op de huidige situatie, ontwikkelingen en opgaven binnen de thema's: veiligheid, watersystemen, stedelijke ontwikkelingen, landbouw, natuur, waterkwaliteit, waterbeheer en recreatie.

Waterschap Hunze en Aa's heeft ook een waterkansenkaart laten opstellen. Een waterkansenkaart maakt kansen en knelpunten voor een duurzaam waterbeheer ten opzichte van overige ruimtelijke functies inzichtelijk. De kaart wordt gemaakt om te voorkomen dat grondgebruiksfuncties, waterhuishoudkundig bekeken, op een verkeerde plek komen te liggen. De kaart is er ook voor om de wezenlijke waarden van het watersysteem te bewaken.

Bij het zoeken naar geschikte nieuwe locaties voor nieuwvestiging van agrarische bedrijven en bij andere ruimtelijke ingrepen zal de waterkansenkaart geraadpleegd worden.

Hunze en Aa's stimuleert bij nieuwbouw het gebruik van niet-uitlogende bouwmaterialen om aantasting van de waterkwaliteit te voorkomen. In het kader van de voorlichting bij nieuwbouw brengt de gemeente dit onder de aandacht.

Voor alle nieuwbouw geldt als uitgangspunt dat regenwater, afkomstig van verharde oppervlakten (daken, wegen), niet wordt afgevoerd op de riolering of afvalwaterzuivering, maar wordt geïnfiltreerd in de bodem, dan wel vertraagd afgevoerd naar naburig oppervlaktewater. Verder geldt het uitgangspunt dat gebiedseigen water zoveel mogelijk

wordt vastgehouden en niet afgewenteld op lager gelegen gebieden. Dit vastgehouden water kan bij drogere periodes in een later stadium weer worden ingezet.

Aanpassingen van de waterhuishouding, zoals het graven of dempen van sloten, beken en vijvers, maar ook voor drainage, vereisen een ontheffing van de waterschapskeur.

3

Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Algemeen

De uitgangssituatie van het landschap, bestaande uit de beschreven geomorfologie, bodem en water, is door het eeuwenlang gebruik van de mens omgevormd. Bij de ontginning van het gebied werd gebruikgemaakt van natuurlijke mogelijkheden. Hierdoor zijn herkenbare landschapstypen ontstaan, namelijk het es- en beekdallandschap en het veenkoloniale landschap. In beide landschapstypen zijn weer deelgebieden te onderscheiden. Op kaart 3.1 is de indeling naar landschappelijke eenheden aangegeven. Dit hoofdstuk beschrijft deze verschillende eenheden vanuit de ontstaansgeschiedenis en met oog voor (mogelijke) archeologische waarden. Afzonderlijk wordt ingegaan op de (mogelijk) aanwezige archeologische waarden en de bijzondere positie van de buurtschap Smeerling.

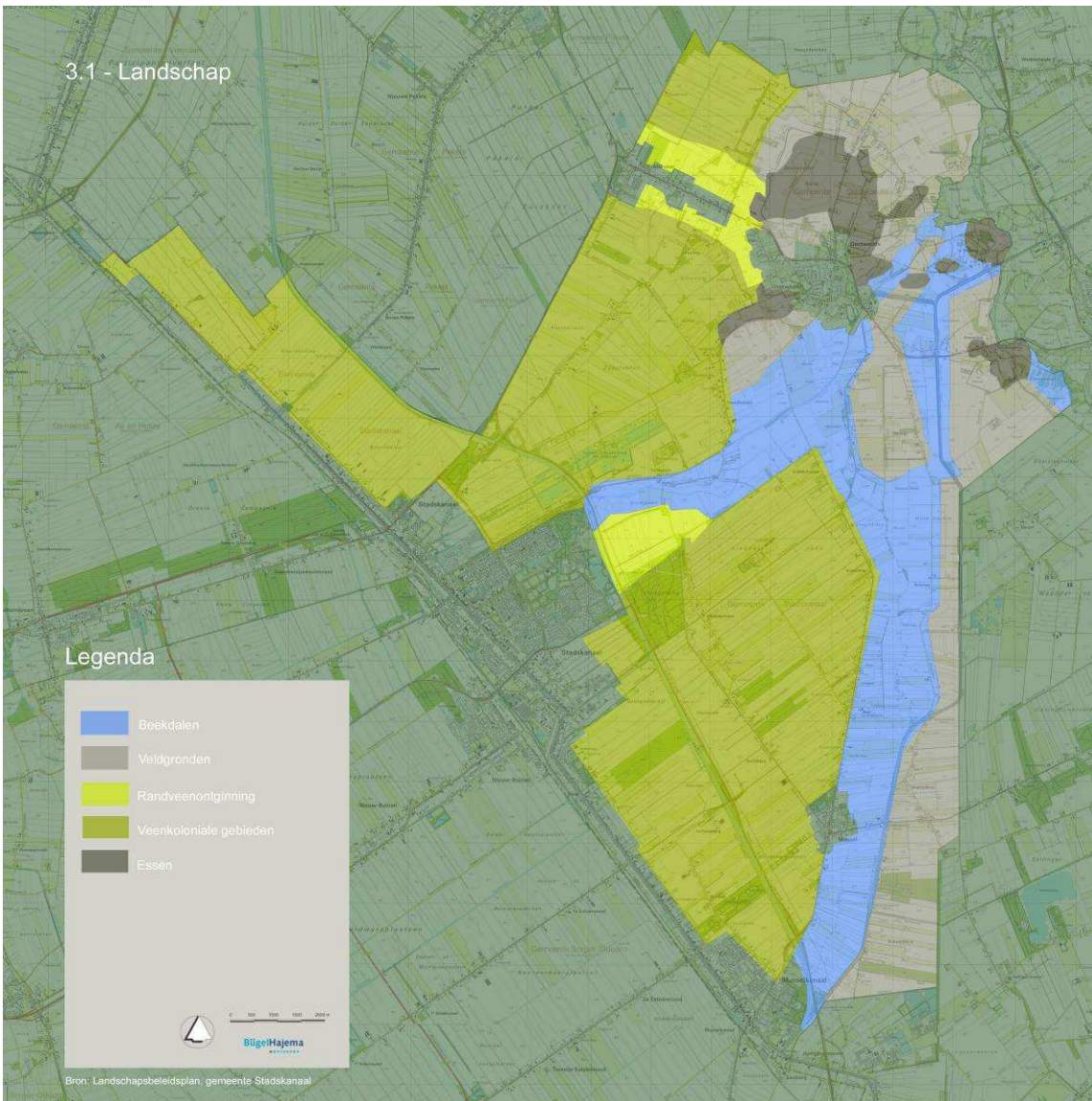
(Bron: Landschapsbeleidsplan Gemeente Stadskanaal).

3.1 Landschap en cultuurhistorie

Het es- en beekdallandschap

Vanaf de achtste eeuw na Christus vestigden zich de eerste bewoners permanent op de hogere zandgronden, in de nabijheid van beekdalen. Op deze hoger gelegen gronden werden de akkers aangelegd. Om de akkers vruchtbaar te houden, werden schapen gehouden, waarvan de mest in de stal werd verzameld (potstalsysteem). De mest werd, vermengd met zand en heideplaggen, verspreid over de akkers waardoor deze geleidelijk werden opgehoogd. De Stijlranden die hierdoor langs de essen ontstonden, zijn later met eiken beplant.

In de beekdalen lagen de hooilanden en weilanden. Doordat het bewoonbare gebied langs de beken smal was en omgeven werd door ontoegankelijke hoogveengebieden, waren de mogelijkheden tot uitbreiding van de essen en de dorpen gering. De dorpen bleven dus klein, zo ontstonden de zogenaamde eszwermdorpen waarvan Smeerling een fraai voorbeeld is (zie hierna). Op de glaciale heuvelrug bij Onstwedde konden grote escomplexen ontstaan, waardoor Onstwedde zich tot een kern van formaat heeft kunnen ontwikkelen.

Het es- en beekdallandschap wordt gerekend tot de kleinschalig open landschappen: afwisselend open, besloten en verdichte ruimten in kleine eenheden, waarbij het reliëf een belangrijke rol speelt. De verspreide beplantingselementen maken het tot de meest besloten gebieden van de gemeente. Als onderdelen van dit landschapstype zijn nog steeds de elementen van het oude landbouwkundig systeem herkenbaar: de essen, de beekdalen en de veldgronden. Aan dit landschapstype zijn de randveenontginningen gebonden. Dit zijn namelijk de eerste kleinschalige ontginningen van de veengebieden vanuit de zandgronden. Randveenontginningen komen voor ter weerszijden van Alteveer en in de nabijheid van Braamberg.

Es- en beekdalenlandschap nabij buurtschap Blekslage

Essen

Op de glaciële heuvelrug bij Onstwedde, die ruim 10 m hoog is, liggen verschillende oude esgronden: de Onstwedder Es, de Onstwedder Holte en Tange. Ook de Achteres en de Hächte zijn essen. Deze esgronden zijn grootschalige open ruimten (zonder beplanting) binnen het kleinschalige esdorpenlandschap. Rond Smeerling en Ter Wupping liggen kleinere essen.

Beekdalen

In de gemeente liggen, zoals gezegd, de beekdalen van de Ruiten Aa, de Mussel Aa en het Pagediep.

Van groot belang is de hermeandering van de Ruiten Aa als onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur Westerwolde inclusief een meerjarenuitvoeringsprogramma om de natuurwaarden in en rond deze waterloop te behouden, respectievelijk te ontwikkelen.

Het stroomgebied van de Ruiten Aa bestaat uit een laagliggend smal beekdal met dekzandruggen, -vlakten en -welingen. Het grote aantal verdichtingen wordt gevormd door natuurlijk reliëf, weg- en kavelbeplantingen, bouselementen, beekdalbegeleidende beplanting (onder andere broekbosjes) en geconcentreerde, agrarische bebouwing met erfbeplanting. Het contrast tussen de open ruimten en de verdichtingen is niet groot: ze vloeien geleidelijk in elkaar over. Het microreliëf is gevarieerd, plaatselijk zijn er langs een aantal esjes nog Stijlranden van meer dan een meter aanwezig en worden waar nodig weer gereconstrueerd. De voorkomende verkaveling is een essenverkaveling in stroken en blokken. De kavelgrenzen zijn veelal

gebogen. De wegen slingeren door de verschillende ruimten. Het dorp Onstwedde vormt het centrum van het relatief dichte wegenpatroon. Het beekdalgebied van het Pagediep en de Mussel Aa is nauwelijks meer herkenbaar in het landschap. Het gebied bevat voornamelijk intensief gebruikte bouw- en graslanden. Langs de Mussel Aa liggen enkele boselementen.

Veldgronden

Door de opkomst van kunstmest konden de voormalige veldgronden (heidevelden) van het esdorpenlandschap aan het begin van de twintigste eeuw grootschalig worden ontgonnen. Wegen en waterlopen vormden de basis waarop loodrecht de ontginning plaatsvond. Boeren vestigden zich langs de ontginningswegen, zodat er langgerekte dorpen ontstonden. Verspreide bebouwing komt alleen voor op de overgang naar het esdorpenlandschap.

De hoofdstructuur van de veldgronden wordt gevormd door de wegen, die het gebied ontsluiten. Het landschap is opgebouwd uit grootschalige ruimten met relatief veel lijnvormige verdichtingen, gevormd door de wegdorpen, wegbeplanting, singels en kanaalbeplanting. Hierdoor wordt het landschap opgedeeld in een aantal compartimenten. De begrenzingen tussen de open ruimten en de verdichtingen verlopen veelal geleidelijk. De schaal van de ruimten is kleiner dan die in de veenkoloniën. Het reliëf is zwak golvend door de licht glooiende dekzandvlakten met plaatselijk een zandrug. De verkavelingsvorm is een opstreckende verkaveling, die op veel plaatsen is omgezet in een blokverkaveling. Kenmerkend voor dit relatief jonge landschap is de geringe bebouwingsdichtheid.

Het veenkoloniale landschap

Vanaf het begin van de zeventiende eeuw werden in de veengebieden grootschalige ontginningen uitgevoerd, door commerciële organisaties, om aan de behoefte in brandstof te kunnen voorzien. Dit in tegenstelling tot de eerdere ontginningen die niet systematisch en op kleine schaal gebeurden, vanaf de randen van het zandgebied (de eerdergenoemde randveenontginningen).

De oudste systematisch ontgonnen veengebieden liggen ten noorden van de Dalweg. Vanuit gekanaliseerde riviertjes als de Pekel Aa, werden wijken gegraven voor ontwatering en transport. De gewonnen turf werd via hetzelfde water afgevoerd.

De overige veenkoloniale delen van de gemeente zijn in de negentiende en twintigste eeuw ontgonnen. Hiertoe werden wijken vanuit het Noorderdiep en 2e Boerendiep gegraven. In het zuidelijke gedeelte, rond Oomsberg en Horsten heeft de ontginning zonder wijken plaatsgevonden. Na de ontginning vestigden boeren zich langs de kanalen. In de loop der jaren trad daar verdichting van bewoning

op en ontstonden de karakteristieke kanaaldorpen, zoals Stadskanaal, Musselkanaal en Vledderveen.

Het veenkoloniale landschap bestaat uit grootschalige tot zeer grootschalige ruimten, met voornamelijk lijnvormige verdichtingen gevormd door de ontginningsassen (kanalen) met wegen, lintdorpen, weg-, singel en erfbeplanting. De singelbeplanting wordt voornamelijk door bomen gedomineerd.

Het landschap van de veenkoloniale is zeer open, met een duidelijk contrast tussen de open ruimten en lijnvormige verdichtingen. Vooral het gebied rond Vledderveen en tussen Alteveer en Stadskanaal is heel open. Het veenkoloniale landschap is over het algemeen ook zeer vlak. De vroegere hoogteverschillen in de dekzandondergrond zijn door het agrarisch gebruik sterk genivelleerd.

De verkavelingsvorm is, evenals bij de veldgronden, opstrekkend. Dit is overigens op veel plaatsen vanwege de brede percelen wel slecht te herkennen, bijvoorbeeld aan de westzijde van de 3^e Oomsberg. Bij de Wildevankster-dallen en Alteveer komen nog wijken voor. Deze zijn in het kader van de herinrichting beschermd. Andere wijken zijn in de loop der jaren verdwenen, waardoor het ooit regelmatige patroon nauwelijks meer herkenbaar is.

Veenkoloniaal landschap nabij Mussel

Het wegenpatroon is rechtlijnig en opgebouwd uit blokken. Het A.G. Wildervanckkanaal, de evenwijdig lopende autoweg N366 en de hoogspanningsleiding verstoren de landschappelijke structuur van het

omliggende gebied; het oude wegenpatroon wordt doorbroken. Deze zone verandert ook onder invloed van de verschillende functies die plaats vinden in de stadsrandzone van Stadskanaal en Musselkanaal. Er treedt een geleidelijke verdichting op van het grootschalige open landschap en daarmee een schaalverkleining.

Smeerling

Het buurtschap Smeerling is een cultuurhistorisch belangrijke nederzetting, gelegen aan de westzijde van de landstreek Westerwolde en bestaat uit acht boerderijen in de vorm van een hoevenzwerm. De bijzondere ligging van Smeerling wordt geaccentueerd door de aanwezigheid van zowel de Ecologische Hoofdstructuur als het beekdal van de Ruiten Aa, met een reeks hoevenzwermen. De voor dit type nederzetting kenmerkende situering van de verschillende boerderijen is in Smeerling vrijwel ongewijzigd gebleven. Daarbij gaat het om een willekeurig aandoende, op basis van de aard van het boerenbedrijf ontstane situering. Vanwege de in het verleden noodzakelijke onderlinge ondersteuning van de bewoners zijn de boerderijen relatief dicht op elkaar gelegen. De verkaveling van de omliggende esgronden is grotendeels nog gelijk aan die uit het begin van de negentiende eeuw. Om deze hoevenzwerm en het omliggende landschap te beschermen, is Smeerling bij besluit van 11 september 1972 aangewezen als beschermd dorpsgezicht. Vijf van de boerderijen zijn rijksmonumenten, de overige drie hebben een zodanig traditionele karakteristieke vorm dat zij volkomen bij de beschermde objecten aansluiten. Een aantal boerderijen is inmiddels gerestaureerd.

Boerderij van buurtschap Smeerling

De paden die de boerenerven begrenzen, zijn veelal onverhard of halfverhard en dragen door hun slingerend verloop bij aan het karakter van dit type nederzetting. De boerenerven worden omzoomd door massale beplanting in de vorm van hoge eikenbomen, die de locatie van de gebouwen sterk accentueren. Hiervoor is in de voorschriften een aanlegvergunning opgenomen. Naast de gebouwen met erfbepanting en gegroepeerde beplantingen zijn ook de open ruimten en doorzichten structuurbepalend.

De boerderijen hebben een forse breedtemaat, zijn uitgevoerd in rode baksteen en voorzien van lage daken, afgedekt met oud-Hollandse pannen in een rode kleur. Ofschoon de gebouwen uit verschillende perioden stammen, hebben zij toch een aantal gemeenschappelijke kenmerken:

- de nokrichting is meestal loodrecht op de weg;
- de entree van het woonhuis bevindt zich aan de voor- of achterzijde;
- de dakhelling van het schuurgedeelte is tussen de 30° en 35°, met een lage gootlijn;
- de dakhelling van het woonhuisgedeelte is wat steiler, terwijl de goot hoger, tot anderhalve verdiepingshoogte, is opgetrokken;
- de topgevels van het woonhuisgedeelte zijn aan de bovenzijde afgesloten door een windveer, de achterzijde van de boerderij meestal door een dakschild;
- er is sprake van forse hoofdmassa's zonder veel detaillering;
- het materiaalgebruik is rode baksteen, van Groninger klei, gedeeltelijk stucwerk en rode oud-Hollandse pannen;
- er is sprake van verticale raamverhoudingen.

In de planbeschrijving (hoofdstuk 11) is op de juridische vertaling van het beschermd dorpsgezicht ingegaan.

(Bron: Welstandsnota Stadskanaal 2007).

3.2 Archeologie

In het voorgaande is ingegaan op de (cultuur)historische wording en huidige kenmerken van het landschap. In deze paragraaf wordt een beschrijving gegeven van de in het plangebied voorkomende archeologische waarden.

Om goed zicht te krijgen op de onzichtbare archeologische waarden buiten de Archeologische Monumentenkaart (AMK-gebieden) is aan de provinciaal archeoloog gevraagd een archeologische verwachtingskaart aan te leveren. De provinciaal archeoloog heeft vervolgens een compleet advies voor zowel de AMK-terreinen binnen

de gemeente Stadskanaal als voor de archeologische verwachtingswaarden verstrekt.

In zijn advies maakt de provinciaal archeoloog onderscheid in bekende archeologische waarden (de AMK-terreinen) en in bekende cultuurhistorische en cultuurlandschappelijke waarden (de essen en het Ecologische Hoofdstructuurgebied).

Archeologische Monumentenkaart (AMK)

In de gemeente Stadskanaal liggen 38 AMK-terreinen, waarvan de meeste terreinen in het buitengebied. Alleen de historische kern en het kerkterrein van Onstwedde liggen niet in het buitengebied. Het gaat bij AMK-terreinen vooral om “terreinen van hoge archeologische waarde en van archeologische waarde” waarin sporen van bewoning en begraving, en oude akkercomplexen aanwezig zijn uit verschillende perioden. Daarnaast staat een aantal essen langs de Ruiten Aa als AMK-terrein op de kaart. Binnen het grondgebied van de gemeente Stadskanaal ligt slechts één terrein van zeer hoge archeologische waarde.

De oudste bewoningssporen dateren uit het Laat-Paleolithicum en zijn afkomstig van de Tjongercultuur (11800 – 9300 voor Christus). De artefacten van deze cultuur zijn aangetroffen op een markante zandrug langs het Pagediep ten oosten van Ter Maarsch (AMK-nr 7329). Behalve de oudste bewoningssporen uit het Laat-Paleolithicum bevatte deze dekzandkop ook nog sporen uit andere archeologische perioden. Er liggen binnen het grondgebied van Stadskanaal circa tien terreinen met sporen uit het Mesolithicum (8800-4900 voor Christus). Sporen uit deze tijd in de vorm van haardkuilen zijn onder meer aangetroffen op dekzandkoppen en –ruggen. Het Neolithicum (4900-2000 voor Christus) is vertegenwoordigd met terreinen waarin resten van grafheuvels en nederzettingmateriaal aanwezig zijn. Uit de bronstijd (2000-800 voor Christus) zijn eveneens resten van grafheuvels aanwezig alsmede een urnenveld bij Smeerling (AMK-nr. 7333) dat ook in de ijzertijd nog in gebruik is. Uit de ijzertijd (800-12 voor Christus) zijn verder na-bijzettingen (crematieresten) in oudere grafheuvels en acht celtic fields aanwezig. In het noordoosten van de gemeente zijn deze (restanten van) oude raatakkers ofwel celtic fields aangetroffen. Vaak op de hogere zandkoppen waar vanaf de Late Middeleeuwen essen zijn ontstaan, maar er komen ook celtic fields voor op minder geprononceerde verhogingen zoals bij de Woldmarkte (AMK-nr. 7358).

Waarnemingen

Van het grondgebied van de gemeente Stadskanaal zijn 141 waarnemingen bekend bij de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (database: ARCHIS). Ongetwijfeld

zijn er veel meer archeologische vondsten gedaan die echter nog niet zijn opgenomen in deze database. Een groot deel van de bekende waarnemingen heeft geen precieze coördinaten (afgerond op hele km). Dit komt overeen met de vondstlocatiebeschrijvingen zoals die op de inventariskaarten op de website van het Noordelijk Archeologisch Depot te vinden zijn. De waarnemingen hebben allemaal betrekking op vondsten en/of structuren uit de hiervoor beschreven archeologische perioden. Bij een aantal vondstmeldingen gaat het om bijlen en andere zogenaamde depotvondsten in de beekdalen en voormalige veengebieden. Zeer bijzonder zijn de houten wagenwielen uit het Neolithicum.

Essen

In het plangebied ligt langs het dal van de Ruiten Aa een aantal gave escomplexen. Essen zijn cultuurhistorisch en cultuurlandschappelijk waardevol vanwege hun agrarische ontstaans- en gebruiksgeschiedenis. Daarnaast hebben essen ook een grote archeologische waarde vanwege de (mogelijke) aanwezigheid van archeologische resten onder het esdek. Van de essen in het plangebied zijn vondsten bekend uit de gehele prehistorie (Steentijd tot en met Middeleeuwen).

Op de Archeologische Monumentenkaart (AMK) is een deel van de essen opgenomen. Ook op de Cultuurhistorische Waardenkaart Groningen (Provincie Groningen, 2004) is een deel van de essen opgenomen. Zowel de Archeologische Monumentenkaart als de Cultuurhistorische Waardenkaart Groningen is niet compleet wat betreft de opname van de essen. Hoewel beide kaarten een grote mate van overlap vertonen, vullen zij elkaar ook aan. Het opnemen van de AMK-terreinen in voorliggend bestemmingsplan in combinatie met de essen van de Cultuurhistorische Waardenkaart levert volgens de provinciaal archeoloog een compleet beeld op van de (nu bekende) essen in het plangebied.

Boerderijplaatsen

Omdat het grondgebied van de gemeente Stadskanaal buiten de stuwwal van de Onstwedder Holte en de langs de beekdalen aanwezige hogere zandkoppen tot ver na de Middeleeuwen bedekt was met een dik veenpakket, worden daar geen oude boerderijplaatsen verwacht. Pas aan het begin van de 20ste eeuw zien we de eerste bebouwing verschijnen in het buitengebied. Historische boerderijplaatsen met mogelijk een middeleeuwse oorsprong zijn derhalve niet buiten de Onstwedder Holte en het beekdal aanwezig. Mogelijk dat onder de huidige dorpskern van Onstwedde nog middeleeuwse voorgangers van de huidige bebouwing aanwezig zijn, maar dat zal pas tevoorschijn komen als er in de kern (valt buiten dit bestemmingsplan) gaat worden gesloopt en gebouwd.

Waardevolle landschappelijke fenomenen binnen de gemeente
Stadskanaal zijn verder:

- esranden/steilkanten;
- esrandbeplantingen;
- houtwallen;
- kanalen- en wijkensysteem;
- veenkoloniale verkaveling;
- ontginningsassen.

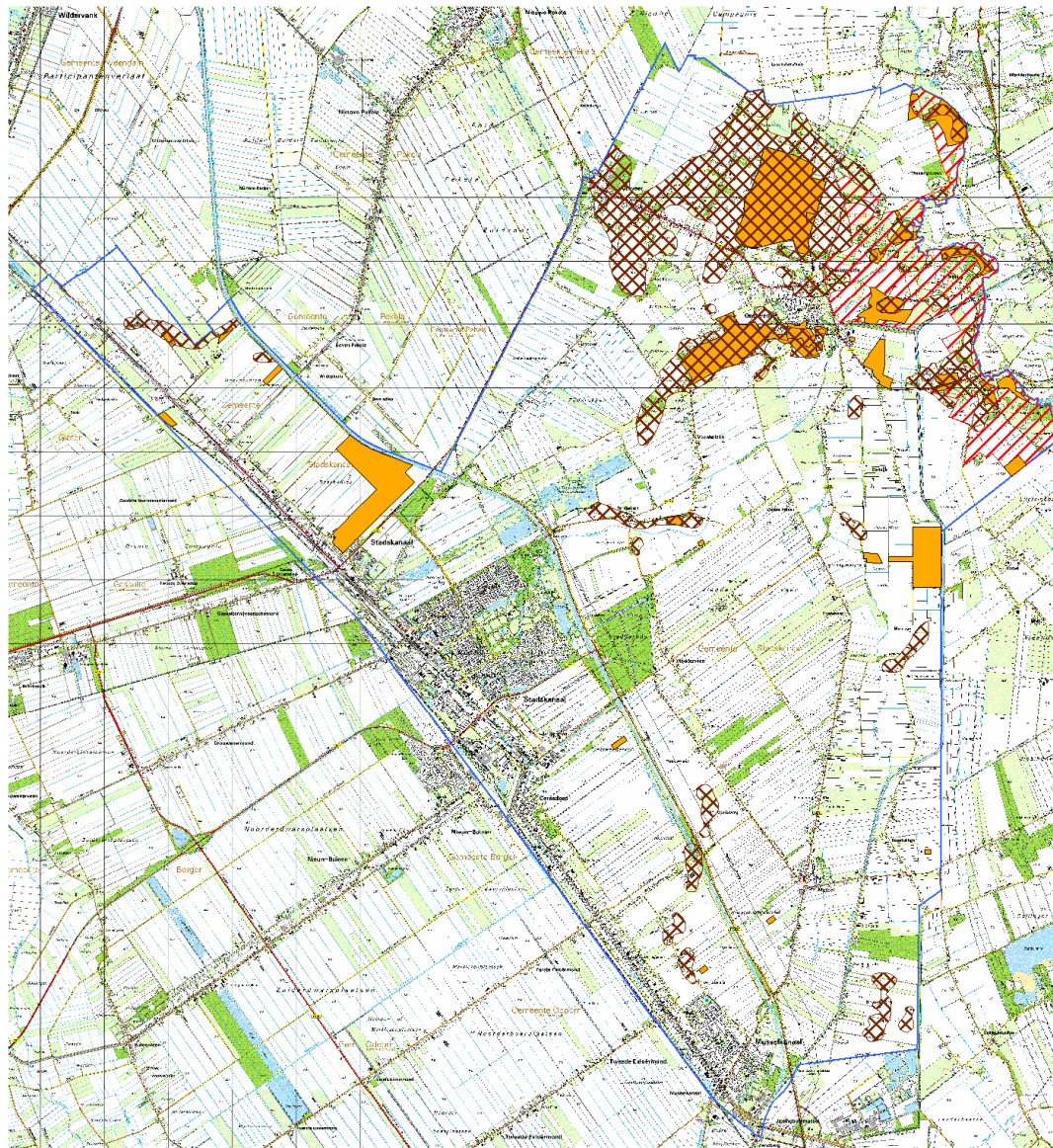
De provinciaal archeoloog heeft voor zowel de AMK-terreinen als voor de essen en de Ecologische Hoofdstructuurgebieden twee verschillende regelingen geadviseerd, waarbij de eerste regeling voor de AMK-terreinen een strenger aanlegvergunningenregiem met zich meebrengt dan de tweede regeling met een aanlegvergunningenregiem voor de essen en de Ecologische Hoofdstructuurgebieden.

Voorts heeft de provinciaal archeoloog in zijn advies aangegeven dat het bestemmingsplan voor een groot deel conserverend is van karakter. Aantasting van eventueel aanwezige archeologische resten is gezien de (huidige) bestemming volgens de provinciaal archeoloog in deze delen van het plangebied niet aan de orde en er is derhalve geen noodzaak de aanwezigheid van archeologische resten vast te stellen door middel van vooronderzoek.

In die delen van het plangebied waar ruimtelijke ontwikkelingen (niet-EHS werkzaamheden) worden voorzien, dient volgens de provinciaal archeoloog voorafgaand aan deze ontwikkelingen te worden vastgesteld of er sprake is van aantasting van eventueel aanwezige archeologische resten. Hiertoe dient een bureauonderzoek te worden ingesteld. Indien het bureauonderzoek hiertoe aanleiding geeft, dient veldonderzoek te worden ingesteld.

Indien in deze gebieden waardevolle archeologische resten worden aangetroffen, zal er een afweging worden genomen omtrent behoud in situ / behoud ex situ (opgraving). Indien behoud ex situ aan de orde is, zullen de aanwezige resten conform de geldende regelgeving worden gedocumenteerd (conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie). Inzake de afweging behoud in situ / behoud ex situ zal de gemeente overleggen met ter zake bevoegde deskundigen (het adviseren inzake selectiebesluiten is volgens de KNA voorbehouden aan senior-archeologen). De gemeente neemt het selectiebesluit op basis van haar archeologiebeleid en geeft, indien aan de orde, middels een Programma van Eisen of een Plan van Aanpak de richtlijnen voor de wijze waarop een specifiek onderzoek moet worden verricht. Deze richtlijnen houden zich aan de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA).

Advieskaart bestemmingsplan landelijk gebied Stadskanaal
te beschermen waardevolle archeologische en cultuurhistorische terreinen en elementen

Medebestemming archeologisch waardevol gebied

- **AMK_Stadskanaal**
- **zichtbaar reliëf incl essen**
- **EHS stadskanaal**

3.3 Beleid

Rijk

Verdrag van Malta

Begin 1992 ondertekende Nederland het Verdrag van Valletta/Malta. Daarmee heeft de zorg voor het archeologisch erfgoed een prominenter plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming. Uitgangspunten van het verdrag zijn het vroegtijdig betrekken van archeologische belangen in de planvorming, het behoud van archeologische waarden in situ (ter plaatse) en de introductie van het zogenaamde "veroorzakerprincipe". Dit principe houdt in dat degene die de ingreep pleegt financieel verantwoordelijk is voor behoudsmaatregelen of voor een behoorlijk onderzoek van eventueel aanwezige archeologische waarden. De uitgangspunten van het verdrag hebben hun beslag gekregen in de Wet op de archeologische monumentenzorg (eind 2007 in werking getreden). Bij het opstellen en uitvoeren van ruimtelijke plannen wordt rekening gehouden met zowel de bekende als de te verwachten archeologische waarden. Voor de bekende waarden kan de Archeologische Monumentenkaart (AMK) worden geraadpleegd. Voor de te verwachten waarden wordt gebruikgemaakt van de informatie van de provinciaal archeoloog. Op kaart 3.2 zijn zowel de AMK-gegevens als de gegevens van de provinciaal archeoloog opgenomen.

Nota Belvedere

In de Nota Belvedere is "Westerwolde" vanwege zijn cultuurhistorische potenties aangewezen als Belvederegebied. De volgende maatregelen worden voorgesteld:

- in stand houden en ontwikkelen van karakteristieke cultuurhistorische waarden bij beekdalherstel in het kader van de herinrichting Westerwolde langs de Ruiten Aa;
- het herstellen van met essen samenhangende beplanting als Stijlranden met eikenbeplanting;
- het bodemarchief beter beschermen door het benutten van teelaarde voor het ophogen van essen;
- zoeken naar structurele middelen voor onderhoud en herstel van grote boerderijen om verval als gevolg van kostbaar onderhoud, gewijzigde woonwensen en functieverandering tegen te gaan;
- ontwikkelen van cultuur- en natuurtoerisme en perspectief voor de landbouw op lange termijn;
- kansen benutten voor de herbestemming van boerderijen.

Provincie

POP

De provincie tracht via het Rijk financiële middelen te verkrijgen voor het beheer van cultuurhistorisch waardevolle gebieden (waaronder de Ecologische Hoofdstructuur Westerwolde). Aan de gemeenten wordt

gevraagd cultuurhistorische (maar ook archeologische en landschappelijke) waarden vast te leggen in het bestemmingsplan.

Het provinciale beleid op het gebied van archeologie is gericht op de bescherming van waardevolle archeologische vindplaatsen. De provincie volgt daarin het Verdrag van Malta.

Bij alle ontwikkelingen en ingrepen zal de provincie het streekeigen karakter van het gebied als vertrekpunt nemen. Uitgangspunten zijn:

- historisch gegroeide ruimtelijke inrichting is de basis voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen;
- de diversiteit aan landschapstypen wordt zoveel mogelijk in stand gehouden en versterkt.

Het karakter van het landschap zal in de afweging worden betrokken.

Gemeente

Landschapsbeleidsplan

In 1993 is door de raad het Landschapsbeleidsplan Gemeente Stadskanaal vastgesteld. Doel van dit landschapsbeleidsplan is te komen tot een samenhangend beleid ten aanzien van landschapsontwikkeling en -beheer. Het plan heeft geen juridische status, maar een beleidssturend karakter. Het vormt een kader waaraan ontwikkelingen in het landschap getoetst kunnen worden. In dit eerste deel van de toelichting is veelvuldig gebruikt van het landschapsbeleidsplan als bron bij de beschrijving van het plangebied.

Regionaal Landschapsontwikkelingsplan

Het Landschapsontwikkelingsplan Oldambt, Westerwolde en Veenkoloniën geeft een visie op de ontwikkeling van het landschap tot 2030 en geeft aan hoe bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen een landschappelijke meerwaarde kan worden bereikt. Ook de gemeente Stadskanaal participeert in dit project, waarbij onder andere voorstellen zijn gedaan voor de inplaatsing van melkveehouderijen in het westelijke deel van de gemeente.

Structuurplan 1998

Voorzover het structuurplan 1998 ("De gemeente van straks: Stadskanaal in 2010") ingaat op de landschappelijke waarden komt dit in het volgende hoofdstuk aan bod.

4.1 Huidige situatie

Algemene ontwikkelingen

Binnen de gemeente bevat het es- en beekdallandschap de grootste variatie in flora en fauna. Door de gevarieerde bodemkundige en geomorfologische opbouw ontstonden hier waardevolle gradiëntrijke situaties.

Vanaf de hogere gronden naar de laaggelegen beekdalgronden ontwikkelde zich in het verleden een samenhangend systeem van complexe ecosystemen. Gedurende het geleidelijke proces van in cultuur brengen droeg de mens, door de afwisseling aan kleinschalige en extensieve gebruiksmethoden, zelf bij aan een grote verscheidenheid in de biotische opbouw. Lange tijd kon op deze manier een min of meer evenwichtig systeem standhouden met weide- en hooilanden in de beekdalen en met essen en heidegronden op de hogere delen (zie voorgaand hoofdstuk). Door de intensivering van het landbouwkundig gebruik komen de oorspronkelijke abiotische patronen momenteel niet voldoende meer tot uiting in de vegetatie. Ingrepen in de waterhuishouding hebben geleid tot een verstoring van het hydrologisch systeem. Hierdoor verdween in een snel tempo de grote diversiteit aan vegetatietypen die gebonden waren aan de verschillende voedselarme tot -rijke watertypen. Daarnaast heeft het gebruik van meststoffen geleid tot een ongewenste voedselverrijking van systemen die gebonden zijn aan voedselarme omstandigheden. Ook andere ruimtelijke ingrepen als schaalvergroting en de aanleg van wegen en bebouwing hebben geleid tot een nivellering en een versnippering en verstoring van de resterende natuurwaarden.

Hieronder wordt globaal op de belangrijkste natuur- en ecologische waarden per landschapstype ingegaan.

Es- en beekdallandschap

Het gevarieerde beekdallandschap bevat een relatief grote dichtheid aan min of meer natuurlijke elementen. Hier hebben zich bijzondere soorten, gerelateerd aan de specifieke milieuomstandigheden, kunnen handhaven. In de middenloop en de benedenloop van het beekdal van de Ruiten Aa komt nog karakteristieke kwelafhankelijke vegetatie voor. Op de hogere gronden komen nog restanten schraalland voor die zijn gerelateerd aan de oorspronkelijke voedselarme omstandigheden. Het functioneren van deze systemen is, naast factoren als grootte en vorm van de elementen, sterk afhankelijk van de relaties met de omgeving. Deze relaties bestaan uit de uitwisseling van stoffen via (grond)water en lucht en uit de uitwisseling van soorten tussen natuurterreinen onderling en tussen natuurterreinen en het landelijk gebied. De conditie van de terreinen wordt sterk

beïnvloed door het omliggende agrarische gebied. Vandaar dat in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur Westerwolde deze gronden worden aangekocht, dan wel met de eigenaren langjarige overeenkomsten worden aangegaan om de natuurwaarden zeker te stellen en te ontwikkelen.

Essen en beekdalen

Een aantal kleinere essen zijn van botanische waarde, zoals de Tichelberg. Op de Onstwedder Holte is de heischrale vegetatie, die plaatselijk nog langs zandpaden voorkomt, van waarde.

In de beekdalen komen natuurwaarden met name geconcentreerd langs de Ruiten Aa voor. In ecologisch opzicht is dit gebied door de gevarieerde opbouw met vochtige hooilanden en schrale graslanden, boscomplexen en kleine landschapselementen van grote actuele en potentiële betekenis. Reden ook waarom dit gebied deel uitmaakt van de Ecologische Hoofdstructuur Westerwolde (zie hieronder).

Belangrijke waarden zijn ook aanwezig in Ter Wupping; een restant van de oorspronkelijke, meanderende loop van de Ruiten Aa met een goed ontwikkelde water- en oevervegetatie en met aangrenzend kruidenrijke graslanden en voormalige stuifduinen (Ruigeberg-Kieberg). Van betekenis is tevens Smeerling-Metbroekbosch, een complex van oude bosgebieden langs de Ruiten Aa met bijzondere botanische waarde.

Naast een botanische betekenis is de beekdalzone van de Ruiten Aa in samenhang met de aanliggende bossen en akkers van grote waarde voor veel vogelsoorten, waaronder diverse bijzondere.

Het beekdalgebied van het Pagediep en de Mussel Aa bevat voornamelijk intensief gebruikte bouw- en graslanden. Langs de Mussel Aa liggen enkele boselementen. Deze beeklopen bevatten een algemene en weinig kenmerkende oever- en watervegetatie.

Veldgronden

Op de veldgronden blijven bos- en natuurgebieden beperkt tot kleine eenheden. Van belang zijn enkele restanten van het vroegere heidegebied (onder andere Ol Tange) en een zandopduiking bij Braamberg, die tevens geologische waarde heeft.

Veenkoloniale landschap

In het grootschalige veenkoloniale landschap zijn allereerst door de verveningen en later door het intensieve gebruik de oorspronkelijke natuurwaarden grotendeels verdwenen. Door de geringe variatie in natuurlijke omstandigheden is het landschap weinig afwisselend. De huidige natuurwaarden zijn veelal gerelateerd aan menselijke activiteiten zoals de vloeivelden en de aanleg van bos.

Natuurwaarden zijn geconcentreerd binnen het natuurgebied Veenhuizerstukken (eigendom van Staatsbosbeheer). Deze

voormalige vloeivelden hebben zich ontwikkeld tot een zeer waardevol broedbiotoop voor veel vogelsoorten en tot een slaap-, rust-, en foerageergebied voor grote aantallen wintergasten en doortrekkers. De vegetatie is gevarieerd door de afwisseling van slibvelden, hogere zandkoppen en enkele hoogveenrestanten.

Plaatselijk zijn ook de berm- en oeervegetaties langs wijken goed ontwikkeld. Wijken, slootkanten en bermen kunnen dienen als wijkplaats voor soorten die zich elders in het gebied niet langer kunnen handhaven. Veel faunasoorten zoals kleine zoogdieren en vlinders gebruiken de beschutting van deze vegetaties om andere grotere leefgebieden te bereiken. De kwaliteit van deze elementen is afhankelijk van het gebruik van het omliggende gebied en van de beheersvorm.

Het gebied tussen Stadskanaal en Musselkanaal wordt in de wintermaanden gebruikt als foerageergebied voor kleine groepen Rietganzen. Vermeldenswaardig zijn verder de muurvegetaties op een aantal sluiscomplexen met bijzondere varensoorten en mossen.

4.2 Beleid

Europees

Vogel- en Habitatrichtlijn

Met de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden levert Nederland een bijdrage aan een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden (Natura 2000). De Vogelrichtlijn is gericht op het beschermen van de in het wild levende vogelsoorten en op de instandhouding van de leefgebieden (habitaten) van deze soorten. De Habitatrichtlijn is gericht op het in stand houden van natuurlijke en halfnatuurlijke habitaten en bescherming van wilde flora en fauna.

Rekening dient te worden gehouden met het afwegingskader dat op deze gebieden van toepassing is. Dit afwegingskader is echter niet alleen van toepassing op activiteiten binnen de richtlijngebieden, maar ook op activiteiten in de nabijheid hiervan (als deze gevolgen kunnen hebben voor de richtlijngebieden). Gesproken wordt van de externe werking. De Vogel- en Habitatrichtlijn zijn vertaald in de Natuurbeschermingswet van 1998. Voor de Habitatrichtlijngebieden geldt een overgangsregeling tot het moment waarop deze formeel zijn aangewezen. Indien het gebied van de Vogelrichtlijn samenvalt met het Habitatrichtlijngebied, moet worden getoetst aan de Natuurbeschermingswet.

Binnen het landelijke gebied van de gemeente Stadskanaal zijn geen Vogel- en Habitatrichtlijngebieden gelegen. In de buurgemeente Vlagtwedde ligt wel het Natura 2000-gebied Lieftingsbroek.

Rijk

Nota Ruimte

Rijk, provincies en gemeenten zijn verantwoordelijk voor bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de aanwezige bijzondere waarden en kenmerken van de volgende gebieden: Vogel- en Habitatrichtlijngebieden, Natuurbeschermingswetgebieden en de Ecologische Hoofdstructuur.

Bescherming, instandhouding en ontwikkeling van daarbuiten gelegen natuurgebieden en leefgebieden van in (inter)nationaal verband beschermde soorten is de verantwoordelijkheid van provincies en gemeenten.

Flora- en faunawet

Met ingang van 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Hierin is het soortenbeleid uit de Vogel- en Habitatrichtlijn van de Europese Unie in de nationale wetgeving verwerkt. Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende beschermde dieren en planten en hun leefomgeving. De zorgplicht betekent dat zodanig moet worden gehandeld dat geen afbreuk wordt gedaan aan de goede staat van instandhouding van de soort.

Op 23 februari 2005 is de AMvB betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden.

De AMvB deelt de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes: algemene soorten, overige soorten en soorten die in bijlage 1 (AMvB 2004) en bijlage IV (Habitatrichtlijn) worden genoemd.

Voor de algemene soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen vrijstelling voor de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Deze worden in dit rapport aangeduid als "licht beschermd". Voor overige soorten en vogelsoorten geldt eveneens een vrijstelling bij ruimtelijke activiteiten, mits deze worden uitgevoerd op basis van een door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. Zolang er geen gedragscode is opgesteld, moet voor verstoring van de soorten ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffing zal worden verleend als:

- er geen benutting of economisch gewin plaatsvindt;
- zorgvuldig wordt gehandeld.

De soorten die in bijlage 1 van de AMvB en in bijlage IV van de Habitatrichtlijn worden genoemd, vallen in dit rapport onder de categorie "zwaar beschermd". Voor verstoring van deze soorten kan slechts ontheffing worden verleend als aan de volgende drie voorwaarden wordt voldaan:

- als er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- als er geen alternatief is voor de werkzaamheden;

- .....
- als sprake is van een specifiek in de wet of de AMvB genoemde omstandigheid, bijvoorbeeld de bedreiging van de volksgezondheid of de openbare veiligheid, bestendig gebruik en uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Natuurbeschermingswet

In 1968 is de Natuurbeschermingswet van kracht geworden. Op grond van deze wet zijn natuurgebieden aangewezen als beschermd Natuurmonument (of Staatsnatuurmonument) en worden kwetsbare of bedreigde natuurgebieden beschermd. In het plangebied zijn geen Natuurmonumenten aanwezig.

Natuurbeleidsplan

Op grond van een bepaling uit de Natuurbeschermingswet (1988) is door het Rijk een natuurbeleidsplan opgesteld.

Delen van het plangebied zijn in het Natuurbeleidsplan aangewezen als behorende tot de Ecologische Hoofdstructuur. De Ecologische Hoofdstructuur Westerwolde bestaat uit aanwezige natuurgebieden, nog te realiseren natuurgebied en verbindingszones tussen deze natuurgebieden. De Ecologische Hoofdstructuur dient in de toekomst een samenhangend netwerk te gaan vormen van in (inter)nationaal opzicht belangrijke, duurzaam te behouden ecosystemen. De Ecologische Hoofdstructuur dient op provinciaal niveau nader te worden uitgewerkt en begrensd. Dit is binnen de Wet ammoniak en veehouderij inmiddels deels gebeurd.

De strategie voor de ontwikkeling van een Ecologische Hoofdstructuur is gericht op het creëren van aaneengesloten gebieden, waarin de natuur een hoofdfunctie heeft. De gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur hebben een zekere omvang, waardoor er een min of meer natuurlijke bescherming tegen menselijke beïnvloeding ontstaat. Het feit dat het gaat om aaneengesloten of via "corridors" aaneengeregen gebieden zorgt ervoor dat uitwisseling van dieren en planten tussen gebieden gemakkelijker kan plaatsvinden. Pogingen tot behoud en ontwikkeling van natuurwaarden binnen de Ecologische Hoofdstructuur hebben alleen dan zin, wanneer de condities die bepalend zijn voor de groei- en leefomstandigheden van de flora en fauna ten minste van een zeker kwalitatief niveau blijven. Daarbij gaat het in de eerste plaats om de abiotische situatie: de van nature aanwezige grondwaterstroming, grondwaterpeilen en grondwaterkwaliteiten in samenhang met de kwaliteit van de bodem en het aanwezige reliëf. Daarnaast heeft depositie invloed op de natuurwaarden in het gebied.

POP

In het provinciale natuurbeleid wordt de nadruk gelegd op de Ecologische Hoofdstructuur. De provincie zal zich inzetten voor het realiseren van de Ecologische Hoofdstructuur en de daarin gewenste natuurkwaliteit door het uitvoeren van een pakket aanvullende maatregelen.

Bij de inrichting van aangekochte gebieden zal gezocht worden naar combinaties met andere functies als recreatie, landbouw, waterberging en drinkwaterwinning. Het beheer van natuurgebieden door particulieren wordt door de provincie gezien als een mogelijkheid om knelpunten in de grondverwerving op te lossen.

Voor ingrepen in de Ecologische Hoofdstructuur geldt een afwegingskader: ingrepen die schade toebrengen aan de wezenlijke waarden van een gebied zijn niet toegestaan, tenzij sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang.

De Provinciale Ecologische Hoofdstructuur is afgebeeld op kaart 4.1.

Ook buiten de Ecologische Hoofdstructuur wordt echter natuur aangetroffen. In deze gebieden wordt minimaal gestreefd naar een basiskwaliteit van natuur en landschap. De agrarische sector kan een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren en handhaven van de basiskwaliteit.

Bij ingrepen in deze gebieden geldt dat rekening wordt gehouden met de aanwezige waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie. Behoud en herstel van deze waarden wordt zodanig ingepast in de hoofdfunctie dat geen belangrijke beperkingen ontstaan voor die hoofdfunctie.

Op kaart 4.1 zijn de natuurgebieden, die buiten de Ecologische Hoofdstructuur zijn gelegen, aangeduid als "overig natuurgebied".

Binnen bosontwikkelingszones wordt de mogelijkheid geboden voor de aanleg van bij voorkeur permanent bos met meerdere functies. Binnen de gemeente Stadskanaal zijn een aantal bosontwikkelingszones gelegen, te weten: tussen Stadskanaal en Onstwedde, aan de noordzijde van Musselkanaal, rondom Smeerling en op het Ellersinghuizerveld. Buiten deze zones is bosaanleg alleen mogelijk als onderdeel van een meer omvattende functieverandering en in aansluiting op bebouwd gebied en aangrenzende bebouwingslinten. Daarbij is altijd een ondersteunende ruimtelijke visie van de gemeente nodig.

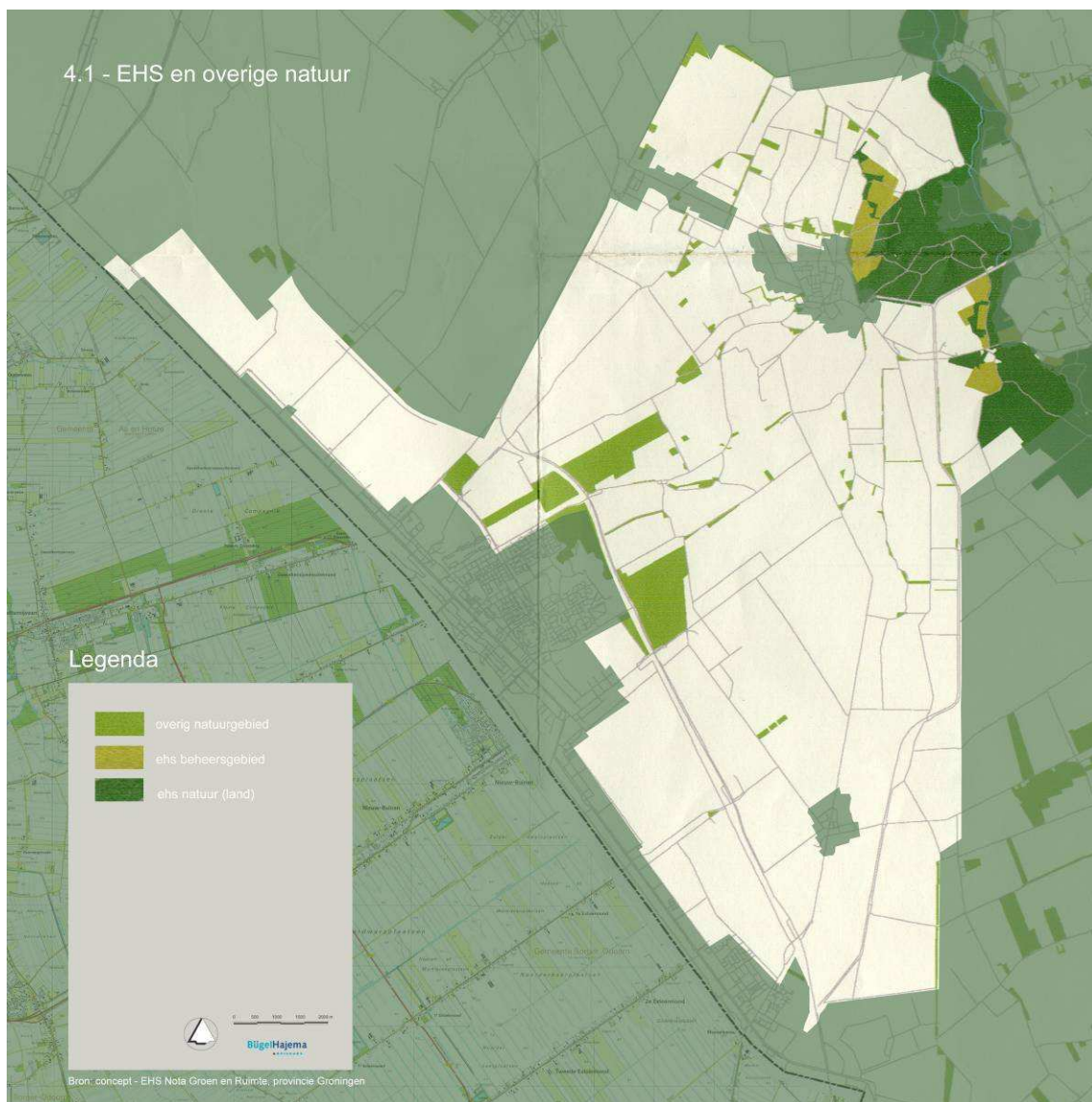
Houtteelt wordt door de provincie gelijkgesteld aan permanent bos en is derhalve alleen mogelijk in bosontwikkelingszones.

Gemeente

Structuurplan 1998

In het structuurplan 1998 ("De gemeente van straks: Stadskanaal in 2010") zijn twee zones aangewezen waarbinnen (boeren)bos kan worden aangelegd:

- a. de oost-westverbinding Hondsrug-Oostermoergebied-Westerwolde (Stadskanaal-Onstwedde-Vlagtwedde-Bourtange, richting Duitsland);
- b. de oost-westverbinding Musselkanaal-Jipsingboertange-Sellingen, richting Duitsland (via een gedeelte van de Mussel Aa en ter hoogte van Sellingen).

■ .....

Door realisering van deze zones ontstaan landschappelijke verbindingen tussen de gebieden Hondsrug en Westerwolde. Bovendien kan dan uit landbouwkundige, ruimtelijke en ecologische overwegingen de bosontwikkeling (bosaanleg op landbouwgrond waarvoor landbouwers rijkssubsidies kunnen krijgen) zoveel mogelijk worden gestuurd.

Een voorwaarde die in het structuurplan aan bosaanleg wordt gesteld, is dat hiervan een duidelijke meerwaarde moet uitgaan. Dat wil zeggen dat bos een ondersteunende functie moet hebben voor het recreatie-, natuur, plattelands- en of milieubeleid. De concentratie van bos moet in de nabijheid van bebouwing en bestaande of nieuw te ontwikkelen bos- en natuurterrein gebeuren.

Buiten de twee zones voert de gemeente een terughoudend beleid ten aanzien van bosaanleg. Bosaanleg in deze gebieden draagt bij aan een vergroting van de leefbaarheid, versterking van de stedenbouwkundige kwaliteiten (vergroening en achterkantsituaties) en vergroting van het aantal recreatieve uitloopgebieden.

De boszones uit het structuurplan vallen binnen het gebied dat op de plankaart is aangeduid als "landschappelijke-recreatieve ontwikkelingszone".

Voor landgoederen is geen regeling in voorliggend bestemmingsplan opgenomen. Hiervoor zal een afzonderlijk plan moeten worden opgesteld.

5.1 Huidige situatie

De agrarische sector is van groot belang voor de gemeente Stadskanaal. De bedrijfsvoering van de productiebedrijven die voor hun inkomen (vrijwel) volledig afhankelijk zijn van de landbouwontwikkelingen op Europese en mondiale schaal, staat mede door recente veeziekten en verdergaande milieuvoorschriften, onder toenemende politieke druk. Dat is een punt van grote zorg. Los van de economische en sociale problematiek die dat met zich meebrengt, komt daarmee ook de landschapsinstandhouding in gevaar.

De sector zal ruimte worden gegeven voor alternatieve bedrijfsvoeringen en teelten die de economische dynamiek en veerkracht in stand zullen houden. De plattelandseconomie zal door deze ontwikkelingen veranderen. De afgelopen jaren is al een trend zichtbaar van enerzijds wonen, anderzijds het ontstaan van allerlei kleinschalige soms hoogwaardige economische bedrijvigheid op het gebied van dienstverlening en toerisme. Deze ontwikkeling doet de bestaande werkgelegenheid op het platteland veranderen van samenstelling, maar houdt deze ook in stand. Deze geleidelijke verandering is van groot belang om de plattelandseconomie vitaal te houden.

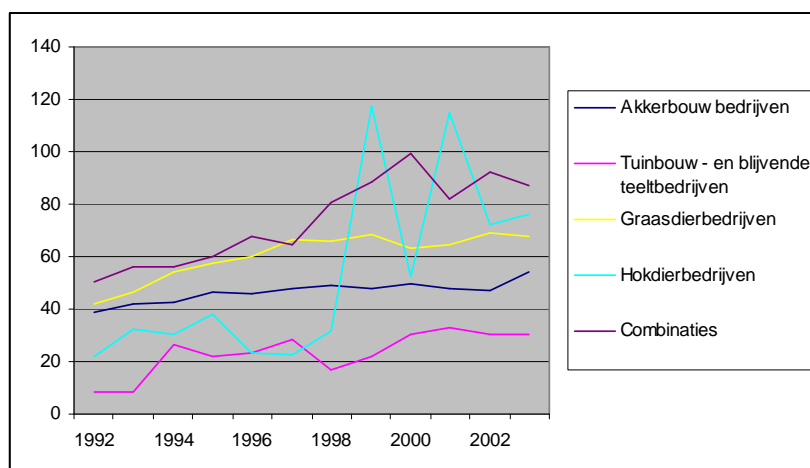
Periode	Akkerbouw	Tuinbouw en blijvende teelt	Graasdier	Hokdier	Combinaties ¹
1992	211	4	39	14	34
1993	187	5	49	12	32
1994	182	5	42	11	39
1995	170	5	42	10	41
1996	164	5	39	11	40
1997	158	6	35	10	40
1998	155	8	35	8	34

¹ Combinaties betreffen respectievelijk de gewassencombinaties, de diercombinaties, en de dieren-gewassencombinaties. In deze kolom worden dus alle bedrijven geteld die niet behoren tot de hoofdtypen akkerbouw-, tuinbouw-, blijvende teelt-, graasdier- en hokdierbedrijven.

Periode	Akkerbouw	Tuinbouw en blijvende teelt	Graasdier	Hokdier	Combinaties ¹
1999	141	7	33	3	42
2000	141	8	36	3	38
2001	134	5	38	3	39
2002	135	7	37	2	33
2003	133	10	35	3	26
Afname/ toename t.o.v. 1992	-37%	150%	-10%	-79%	-24%

Tabel 5.1 Absolute aantal agrarische bedrijven, onderverdeeld naar bedrijfstak in de gemeente Stadskanaal (Bron: CBS, 2005)

In tabel 5.1 is een overzicht gegeven van het absolute aantal agrarische bedrijven in de gemeente Stadskanaal tussen 1992 en 2003. Te zien is dat het aantal bedrijven over de gehele linie, behoudens tuinbouw en blijvende teelt, fors is afgenomen. Ten opzichte van 1992 daalden akkerbouw- en hokdierbedrijven het snelst in aantal. De grote procentuele toename respectievelijk afname bij de bedrijfstakken "tuinbouw" en "hokdieren" kunnen verklaard worden uit de geringe absolute aantallen.

Afbeelding 5.1 Absolute aantal NGE's per bedrijfstak in de gemeente Stadskanaal (Bron: CBS, 2005)

Naast de trend van vermindering van het aantal agrarische bedrijven is ook een duidelijke tendens naar schaalvergroting te constateren. Afbeelding 5.1 maakt dit inzichtelijk. Met name de hokdier- en combinatiebedrijven vallen hierbij op.

Binnen de akkerbouwbedrijven is het relatieve aantal NGE's per bedrijf tussen 1992 en 2003 gestegen met 39%. De overige groeipercentages kunnen worden afgeleid uit tabel 5.2. De tabel laat zien dat de meest spectaculaire schaalvergroting zich voordoet in de tuinbouw- en hokdierbedrijven (de geringe absolute aantallen daarbij weer in beschouwing genomen).

Akkerbouw	Tuinbouw	Graasdier	Hokdier	Combinaties
39%	257%	61%	245%	72%

Tabel 5.2 Relatieve groei van NGE's per bedrijfstak in de gemeente Stadskanaal, tussen 1992 en 2003 (Bron: CBS, 2005)

Uit de meer recente inventarisaties in het kader van de planMER komt naar voren dat de afname van het aantal bedrijven in de jaren 2004 tot en met 2006 zich heeft doorgezet. Met name is een sterke afname te constateren in bedrijven met varkens en melk- en vleesrunderen (zie het planMER).

5.2 Beleid

Nota Ruimte

De grondgebonden landbouw staat voor een veranderingsopgave die aanzienlijke gevolgen kan hebben, bijvoorbeeld als gevolg van de liberalisering van de wereldmarkt. De grondgebonden landbouw is een belangrijke economische en landschappelijke drager van het landelijk gebied. In een beperkt aantal gebieden geeft het Rijk mede richting aan de grondgebonden landbouw of stimuleert het de gewenste ontwikkelingsrichting. Dit is het geval wanneer sprake is van bijzondere natuurlijke, landschappelijke of recreatieve waarden of sprake is van een bijzondere problematiek, waarvoor het Rijk zich medeverantwoordelijk acht. Een dergelijke medeverantwoordelijkheid is bijvoorbeeld aan de orde in (delen van) de nationale landschappen, in natuurgebieden (Ecologische Hoofdstructuur, Vogel- en Habitatrichtlijngebieden en Natuurbeschermingswetgebieden), op de zandgronden in Zuid-Nederland en Oost-Nederland en in de Veenkoloniën.

De formulering van ruimtelijk beleid voor de grondgebonden landbouw en van de bijbehorende voorschriften voor het grondgebruik, is een verantwoordelijkheid van provincies en gemeenten. Van provincies wordt verwacht dat zij sturing geven aan de ontwikkeling van de grondgebonden landbouw en daarbij rekening houden met de eisen die de wereldmarkt stelt aan landbouwbedrijven en met de wens van landbouwbedrijven om hun bedrijfsvoering te verbreden. Bedrijven moeten zich, ook bij de hervorming van Gemeenschappelijk Landbouwbeleid duurzaam kunnen blijven ontwikkelen.

Rijk

Provincie

POP II

In het POP II is aangegeven op welke wijze de provincie de ontwikkelingen in de landbouw op korte en middellange termijn wil ontwikkelen, toetsen, toelaten en stimuleren.

Teneinde een goede afstemming te verkrijgen tussen de verschillende functies in het landelijk gebied, heeft de provincie alle buiten de kernen gelegen gronden gezoneerd (zie kaart 5.1). In het plangebied komen de volgende zones voor.

a. Landbouw

Handhaven en verbeteren van de productieomstandigheden voor de landbouw. Deze zone valt grotendeels samen met het veenkoloniale deel van de gemeente.

Aardappeloogst in het veenkoloniale landschap

b. Landbouw in gaaf landschap

In onderlinge samenhang en op gelijkwaardige basis handhaven en ontwikkelen van landbouw en natuur en landschap. Ten noorden en zuidoosten van Onstwedde wordt deze zone aangetroffen.

c. Landbouw in gebied met belangrijke natuurwaarden

De nadruk ligt in deze zone op behoud, herstel en ontwikkeling van natuurwaarden die een sterke relatie met water hebben. Afhankelijk van de concrete situatie wordt de waterhuishouding afgestemd op landbouw of natuur. Deze zone komt voor ten oosten van Onstwedde.

d. Natuur

In deze gebieden wordt gestreefd naar behoud, herstel en ontwikkeling van waarden van natuur en landschap. De waterhuishouding wordt geheel afgestemd op de natuurdoelstellingen. In deze zone liggen de minste mogelijkheden voor de landbouw. De Veenhuizerstukken en enkele gebieden langs de Ruiten Aa worden tot deze zone gerekend.

e. *Bos*

Binnen deze zone gaat het om behoud herstel en ontwikkeling van multifunctioneel bos. De inrichting en waterhuishouding wordt afgestemd op de houtteelt en/of recreatie dan wel op de functie "natuur". De zone "bos" komt voor langs de kernranden van Stadskanaal en Musselkanaal.

■ .....

Nota Agrarische bouwblokken en landschap

In de Nota Agrarische bouwblokken en landschap worden de bevindingen van de Stuurgroep Oost neergelegd uit de pilot in Oost-Groningen. De pilot had betrekking op de vraag hoe agrariërs een groter bouwperceel kan worden geboden terwijl uitgangspunten als 'rekening houden met landschappelijke kwaliteiten' en 'inzetten van streekeigen karakteristieken' leidend zijn.

In de Nota Agrarische bouwblokken en landschap is op basis van de landschappen in Oost-Groningen een onderscheid gemaakt in groene, gele en rode gebieden. In de groene gebieden zijn ruime mogelijkheden voor schaalvergroting mogelijk, in de gele en rode gebieden zijn minder, dan wel in het geheel geen mogelijkheden voor schaalvergroting aanwezig, als zij het bebouwingsvlak van 1 ha te boven gaan.

Op kaart 0.1 uit het planMER is de ligging van deze groene, gele en rode gebieden weergegeven, naast de agrarische bestemmingen en natuurbestemmingen.

Gemeenten wordt gevraagd bij uitbreiding van bouwpercelen rekening te houden met de volgende randvoorwaarden:

- respecteren van de historisch gegroeide landschapsstructuur;
- afstand houden tot ruimtelijke elementen;
- goede infrastructurele ontsluiting;
- zorgvuldige en evenwichtige ordening, maatvoering en vormgeving van de bedrijfsgebouwen;
- erfinrichting afstemmen op het zorgvuldig inpassen in het landschapstype.

In paragraaf 11.2.1 is nader ingegaan op de wijze waarop deze nota is vertaald in het bestemmingsplan buitengebied.

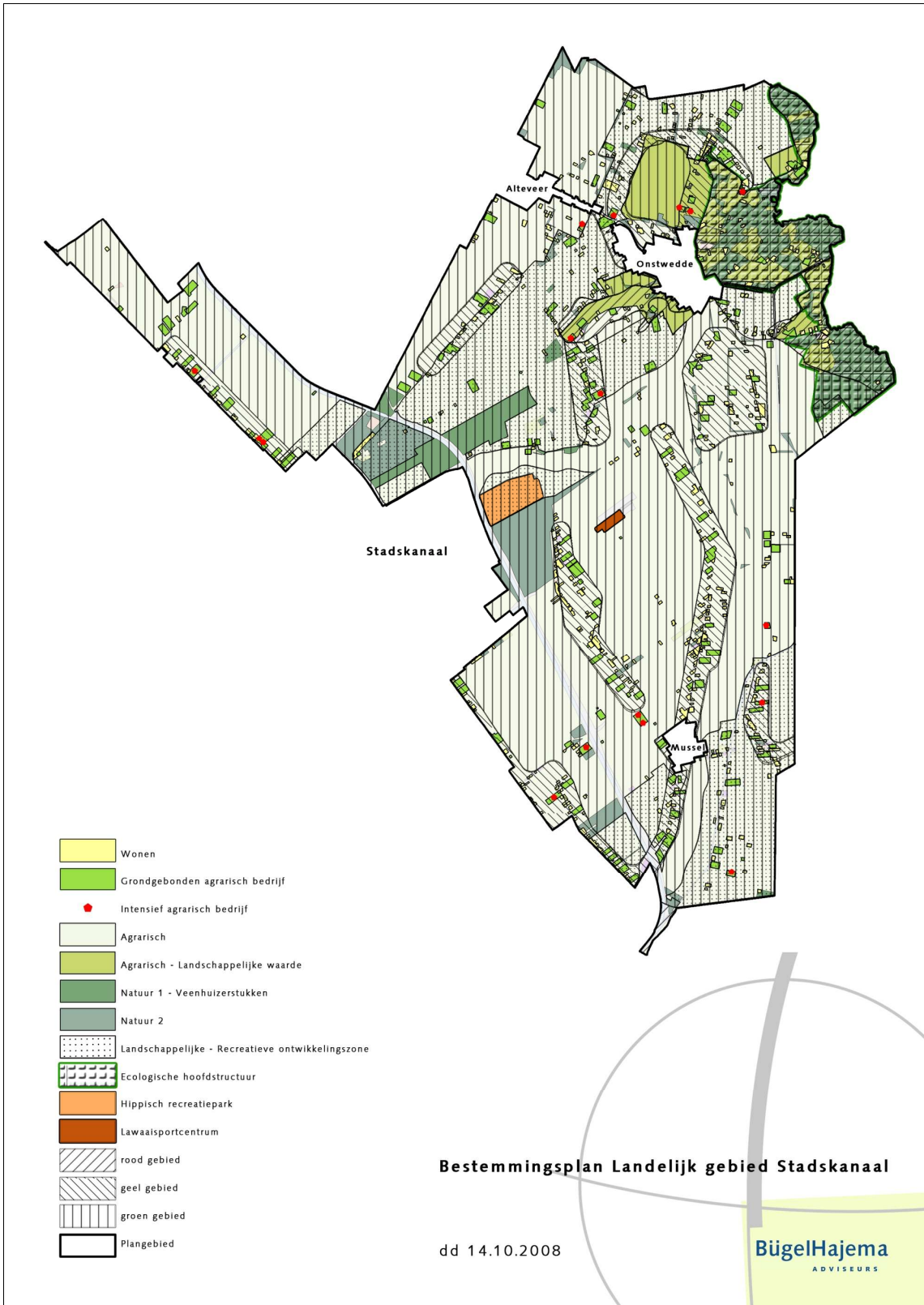
Structuurplan 1998

Gemeente

In het structuurplan 1998 ("De gemeente van straks: Stadskanaal in 2010") zet de gemeente in op het benutten van nieuwe kansen om de leefbaarheid en kwaliteit van het landelijk gebied te verbeteren. "Duurzaam functioneren" vormt daarbij een sleutelwoord. Wel wordt gesteld dat nieuwe landschappelijke of recreatieve ontwikkelingen geen beperkingen voor de landbouw mogen opleveren. Landbouw wordt nog steeds gezien als de hoofdfunctie van het landelijk gebied.

Het structuurplan maakt duidelijk dat de vestigings- en uitbreidingsruimte van intensieve veehouderijen aan grenzen wordt gebonden.

Kaart 0.1 (planMER)

■ .....
Vestiging van meerdere grootschalige intensieve veehouderijen in het landelijk gebied kan landschappelijk kwetsbare locaties ontoelaatbaar aantasten. Het Veenkoloniale deel met zijn kenmerkende en unieke mate van openheid vormt een te behouden kwaliteit (zie ook hoofdstuk 11).

Op de structuurplankaart zijn agrarische zones aangegeven waar verblijfsrecreatie over het algemeen dient te worden uitgesloten. Het zogenaamde kleinschalig kamperen (maximaal 15 kampeerplaatsen) gedurende het seizoen is wel toegestaan. Dit om beperkingen in de ontwikkelingsmogelijkheden van bestaande agrarische bedrijven te voorkomen.

Nieuwe initiatieven van landbouwers tot schaalvergroting en verbreding via een combinatie van gangbare landbouw met natuur/landschapsproductie, recreatie en introductie van nieuwe teelten kunnen rekenen op gemeentelijke ondersteuning. Tevens wil de gemeente zich in het kader van het plattelandsbeleid en in overleg met de georganiseerde landbouw inzetten voor het intensiveren van de onderlinge samenwerking van akkerbouwers en veehouderijbedrijven. Hiermee kan de totale landbouwstructuur worden versterkt.

Agenda

Agenda voor de Veenkoloniën

In het verlengde van het Provinciaal Omgevingsplan en als antwoord op het advies van de Commissie Hoekstra is door de regio de Agenda voor de Veenkoloniën opgesteld.

Deze Agenda omvat een samenhangende visie op hoofdlijnen en een programma met concrete maatregelen voor het Veenkoloniaal gebied. Het gebied waarvoor de Agenda wordt opgesteld omvat het veenkoloniale deel van de gemeenten Aa en Hunze, Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde, Veendam, Pekela, Borger-Odoorn, Stadskanaal, Vlagtwedde en Emmen. Naast deze gemeenten werken in de Stuurgroep Agenda voor de Veenkoloniën de provincies Groningen en Drenthe en de waterschappen Hunze en Aa's en Velt en Vecht samen.

De Agenda is geen blauwdruk, geen gedetailleerd ruimtelijk plan. Het doel is om een gemeenschappelijke basis te hebben om gemotiveerd concrete projecten voor te kunnen stellen voor uitvoering. Daarnaast is het doel een samenhangende visie op hoofdlijnen te hebben als basis voor meer uitgewerkte plannen, bijvoorbeeld gemeentelijke structuurvisies of sectorale plannen voor de landbouw, recreatie en toerisme et cetera.

In de agenda wordt gekozen voor diversiteit en kernkwaliteiten.

■ .....
Kiezen voor diversiteit

De Commissie Hoekstra beveelt aan om de eenzijdigheid te doorbreken. De basiskeuze voor de Agenda is daarom de keuze voor diversiteit. Opnieuw één sector centraal stellen zou de eenzijdigheid en daarmee de kwetsbaarheid van gebied wederom versterken. Kiezen betekent daarom een samenhangend pakket vormgeven van verschillende maatregelen in alle sectoren gericht op duurzame ontwikkeling.

Kiezen voor kernkwaliteiten

De Agenda kiest op basis van het Advies van de Commissie Hoekstra voor het vergroten van de diversiteit, maar binnen duidelijke randvoorwaarden. De kernkwaliteiten vormen het kapitaal van de Veenkoloniën. Nieuwe ontwikkelingen kunnen gebruikmaken van kernkwaliteiten als de agrarische infrastructuur en de sociale vitaliteit. Daarmee kan maximaal gebruik worden gemaakt van de eigen kracht van het gebied waardoor de kansen op succes het grootst zijn. Met het kapitaal van de kernkwaliteiten moet zorgvuldig worden omgesprongen. Kernkwaliteiten als rust-open, ruimte-schoon en de cultuurhistorische waarden vormen daarmee een randvoorwaarde voor nieuwe ontwikkelingen.

Deze combinatie, kiezen voor diversiteit en kernkwaliteiten, vormt het fundament waarop de Agenda wordt gebouwd. Vanuit deze basiskeuze zijn per thema keuzes uitgewerkt.

Bij de uitwerking van de basiskeuze wordt, naast de keuze voor een gezonde sociale structuur en aantrekkelijke en gevarieerde woonmilieus, gekozen voor agrarische vernieuwing.

De economische basis dient te worden verbreed, maar de aanwezige agrarische en daarmee samenhangende industriële infrastructuur blijft ook in de toekomst een belangrijke economische drager van het gebied. Deze kan worden versterkt door middel van efficiency verhoging en door de introductie van nieuwe agrarische producten en activiteiten. In alle gevallen zal de verwerking van de producten zoveel mogelijk binnen de Veenkoloniën zelf dienen plaats te vinden. De grootschalige ruimte in de Veenkoloniën is uniek en biedt kansen voor vernieuwing en verbreding. Kwaliteit zal in de toekomst centraal moeten staan in de agrarische productie om de concurrentie aan te kunnen. Hoogwaardige technologie en voortgaande kennisverhoging zijn daarom essentieel.

Vervolgens worden bij de maatregelen om de visie voor de Veenkoloniën te concretiseren in het hoofdstuk economische ontwikkeling bij de onderdelen “agrarische vernieuwing” en “gevarieerde bedrijvigheid” de volgende zaken vermeld.

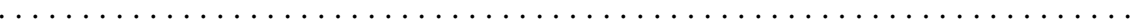

De agrarische sector behoudt ook na 2008 haar aandeel in de huidige werkgelegenheid van het gebied. De maatregelen hebben enerzijds betrekking op het verhogen van de kwaliteit van de productie en verwerking, anderzijds op het vergroten van de diversiteit.

Inplaatsing melkveehouderij Op veel plaatsen in Nederland moeten melkveehouders wijken vanwege onder andere natuur- en milieuknelpunten. Binnen de Veenkoloniën is er ook in de toekomst ruimte voor inplaatsing van deze bedrijven. Een belangrijk voordeel van deze inplaatsing is dat melkveehouderij een wisselteelt mogelijk maakt door de aardappelteelt af te wisselen met gras. De oorzaak dat er momenteel geen autonome instroom van melkveehouders van elders op gang komt, is gelegen in de bedrijfsstructuur van op de markt komende agrarische bedrijven. Deze akkerbouwbedrijven hebben doorgaans veel veldkavels en bedrijfsgebouwen geschikt voor opslag van aardappels. De melkveehouder wil een huiskavel met een moderne veestal midden op de kavel. De overheid dient de randvoorwaarden voor inplaatsing mogelijk te maken door het aanpassen van de ruimtelijke structuur op specifieke locaties in de Veenkoloniën. Het gaat hierbij om kleinschalige herinrichting in combinatie met aanleg van weg-, nuts- en ICT-infrastructuur.

Project Toekomstboeren Veenkoloniën Binnen de bestaande akkerbouw is een toekomst weggelegd voor efficiënte, schone en grootschalige akkerbouwbedrijven. Tegelijk betekent dit dat het aantal akkerbouwbedrijven de komende jaren verder zal afnemen. Het accent komt te liggen op precisielandbouw, gekoppeld aan nieuwe meet- en regeltechnieken en biotechnologie. Ook als na 2006 de prijssteun verder afneemt, moeten “toekomstboeren” in staat zijn de internationale concurrentie aan te kunnen. De overheid moet de randvoorwaarden scheppen waarmee deze boeren ook in de toekomst verder kunnen. Hierbij gaat het enerzijds om kennisontwikkeling en verspreiding, maar anderzijds om een hogere opbrengst per hectare door bijvoorbeeld nieuwe aardappelrassen, productiemethoden en verwerkingsfaciliteiten.

Gevarieerde bedrijvigheid Het doel is de economische grondslag van de Veenkoloniën te versterken en daarmee de afhankelijkheid te verminderen. Gekoppeld aan de agrarische vernieuwing wordt ruimte geboden voor de ontwikkeling van agri-business en nieuwe bedrijvigheid. Verder kunnen de Veenkoloniën een goede uitvalsbasis bieden voor kleinere bedrijven die toelevering van diensten en producten verzorgen aan grotere bedrijven in de Economische Kernzones rond de A7 en A37. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om technische bedrijven of zakelijke dienstverleners.

Het maximaal ruimte bieden aan initiatieven vanuit het gebied zelf vormt daarbij een speerpunt qua planologie en randvoorwaarden, waarbij de gemeente inzet op de versterking van de ruimtelijke kwaliteit.

6.1 Huidige situatie

Door de ligging van de gemeente Stadskanaal tussen de Hondsrug en Westerwolde liggen er goede kansen voor verdere ontwikkeling van het toerisme en de recreatie.

In het plangebied bevindt zich een aantal recreatieve voorzieningen. Het gaat onder meer om twee terreinen voor kleinschalig kamperen, twee campings, een groepsaccommodatie, recreatieappartementen en het ULV-/geluidssportcentrum.

De overige recreatieve voorzieningen bevinden zich in de plangebieden van de bestemmingsplannen voor de kernen.

Naast het verblijf op een “traditionele” camping, kan het kleinschalig kamperen (zoals het natuurkamperen en het kamperen bij de boer) zich in een toenemende belangstelling verheugen.

Omdat de Wet op de openluchtrecreatie per 1 januari 2008 is vervallen, is het zaak om in bestemmingsplannen te regelen waar, wanneer en in welke mate ruimte voor deze vorm van verblijfsrecreatie moet worden geboden in het landelijk gebied.

6.2 Beleid*Nota Ruimte*

In de Nota Ruimte wordt geconstateerd dat het huidige aanbod van toeristisch-recreatieve voorzieningen (zowel kwalitatief als kwantitatief) onvoldoende aansluit bij de recreatiewensen van de samenleving. Het Rijk is van mening dat de recreatiesector de ruimte moet krijgen om te kunnen anticiperen op de veranderende behoefte van de recreanten en om zich tot een economische drager van delen van het platteland te kunnen ontwikkelen. Daarbij is de vitaliteit van de meer landelijke gebieden van Nederland gebaat. Provincies dienen in hun Streekplannen voldoende ruimte te scheppen om vorengenoemde zaken te faciliteren. Daarbij gaat het, in de visie van het Rijk, tevens om een vergroting van de mogelijkheden voor recreatie als nevenactiviteit op agrarische bedrijven.

Wat betreft de recreatiewoningen, wordt in de Nota Ruimte een nieuw ruimtelijk kader geboden. Dit nieuwe ruimtelijke kader houdt in dat de mogelijkheden voor het realiseren van nieuwe recreatiewoningen worden gelijkgetrokken met reguliere woningen. Een aanvraag voor de bouw van een recreatiewoning kan alleen door de gemeente worden toegestaan, als op die plaats ook een reguliere woning wordt

toegelaten. Complexen van recreatiewoningen met een bedrijfsmatige exploitatie vormen op deze hoofdregel een uitzondering.

Onder bedrijfsmatige exploitatie wordt in dit kader verstaan het via een bedrijf, stichting of andere rechtspersoon voeren van een zodanig beheer/exploitatie, dat in de recreatieverblijven daadwerkelijk recreatief gebruik plaatsvindt. De woningen van dergelijke complexen hoeven niet te voldoen aan de wet- en regelgeving voor reguliere woningbouw. De exploitant en gemeente zijn ervoor verantwoordelijk dat permanente bewoning op het complex wordt tegengegaan. Provincies en gemeenten hebben de ruimte om in bepaalde gevallen de recreatiefunctie van bestaande recreatiewoningen te wijzigen naar een woonfunctie, mits aan de gebruikelijke voorwaarden voor woningbouw is voldaan. Deze verruiming biedt gemeenten en provincies de mogelijkheid om bestemmingswijzigingen door te voeren voor situaties waar op 31 oktober 2003 (of eerder) onrechtmatig in een recreatiewoning werd gewoond. Deze beleidsruimte is niet van toepassing op recreatiewoningen die zich bevinden in Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden, Natuurbeschermingswetgebieden en/of de Ecologische Hoofdstructuur. Het is bovendien niet de bedoeling dat complexen waar thans niet of nauwelijks permanent wordt gewoond (dus grotendeels recreatief gebruikt) worden omgezet. Bij de afweging om eventueel tot een bestemmingswijziging over te gaan, spelen op lokaal en regionaal niveau vele ruimtelijke en regionaal economische factoren een rol, waaronder het belang van de borging van voldoende verblijfsrecreatief aanbod en de borging en ontwikkeling van de kwaliteit en leefbaarheid van het landelijk gebied. In lokaal en provinciaal beleid kunnen bepaalde gebieden worden aangemerkt als kwetsbare gebieden waar de in deze paragraaf genoemde beleidsruimte niet van toepassing is. Hiertoe kunnen desgewenst nader te bepalen kwetsbare delen van nationale landschappen horen. Gemeenten en provincies kunnen hierin hun eigen afweging maken.

Provincie

POP

Kansen op groei doen zich vooral voor in het verblijfs- en dagtoerisme en de vaarrecreatie. Speerpunten van beleid zijn onder andere “natuur en landschap” (Ecologische Hoofdstructuur), “vaartoerisme”, de “routegebonden recreatie” (fietsen en wandelen) en “karakteristieke logiesaccommodaties” (in karakteristieke boerderijen!). Het streven is meer gericht op kwaliteit dan op kwantiteit.

Toeristisch Groningen: een karaktervol perspectief

Plattelandstoerisme draagt bij aan een vitaal platteland. Authenticiteit en eigen karakter zijn randvoorwaarden voor een verdere

ontwikkeling. In het landelijk gebied staat de provincie een integrale aanpak voor waarbij de functies landbouw, natuur, cultuur en toerisme op elkaar zijn afgestemd en elkaar ondersteunen. Parallel aan het POP streeft de provincie naar aantrekkelijke stedelijke kernen en een vitaal platteland. Het eigen karakter van het landelijk gebied moet zoveel blijven gehandhaafd en waar mogelijk worden versterkt.

De provincie wil inspelen op de natuurlijke, landschappelijke en historische kwaliteiten van Groningen. De ontwikkeling van de Ecologische Hoofdstructuur biedt hiervoor aanknopingspunten. De aanleg van wandelpaden, fietspaden en voorzieningen voor hengelaars wordt zoveel mogelijk ingepast in natuurontwikkelingsprojecten in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur. Daarnaast zet de provincie in op de optimalisatie van de toegankelijkheid van het landelijk gebied door uitbreiding en verbetering van voorzieningen van routegebonden recreatie.

In het POP werd gesteld dat de provincie kiest voor het stimuleren van kleinschalig toerisme. De provincie wil een kwalitatief beter aanbod dat past bij het landschap en bij het cultuurhistorische erfgoed. Kleinschaligheid vormt zowel de charme als een knelpunt bij de ontwikkeling van het plattelandstoerisme. Er is sprake van te weinig professionaliteit en een gespreid aanbod van kleinschalige voorzieningen. De omzet is vaak onvoldoende. Dit vindt zijn weerslag in de openingstijden van onder andere horeca en dagattracties. Gesloten voorzieningen stoten weer toeristen af. Onderzocht moet worden op welke wijze deze vicieuze cirkel kan worden doorbroken. De professionaliteit van kleinschalige ondernemers gaat de provincie verbeteren door het aanbieden van cursussen, het stimuleren van onderlinge samenwerking, netwerkvorming en verbetering van de communicatie.

De provincie stimuleert de herbestemming van boerderijen op het platteland en nevenactiviteiten van agrariërs in de toeristisch-recreatieve sector. Daarbij sluit de provincie aan bij beleid van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en het project Belvedere van meerdere ministeries.

Gemeente

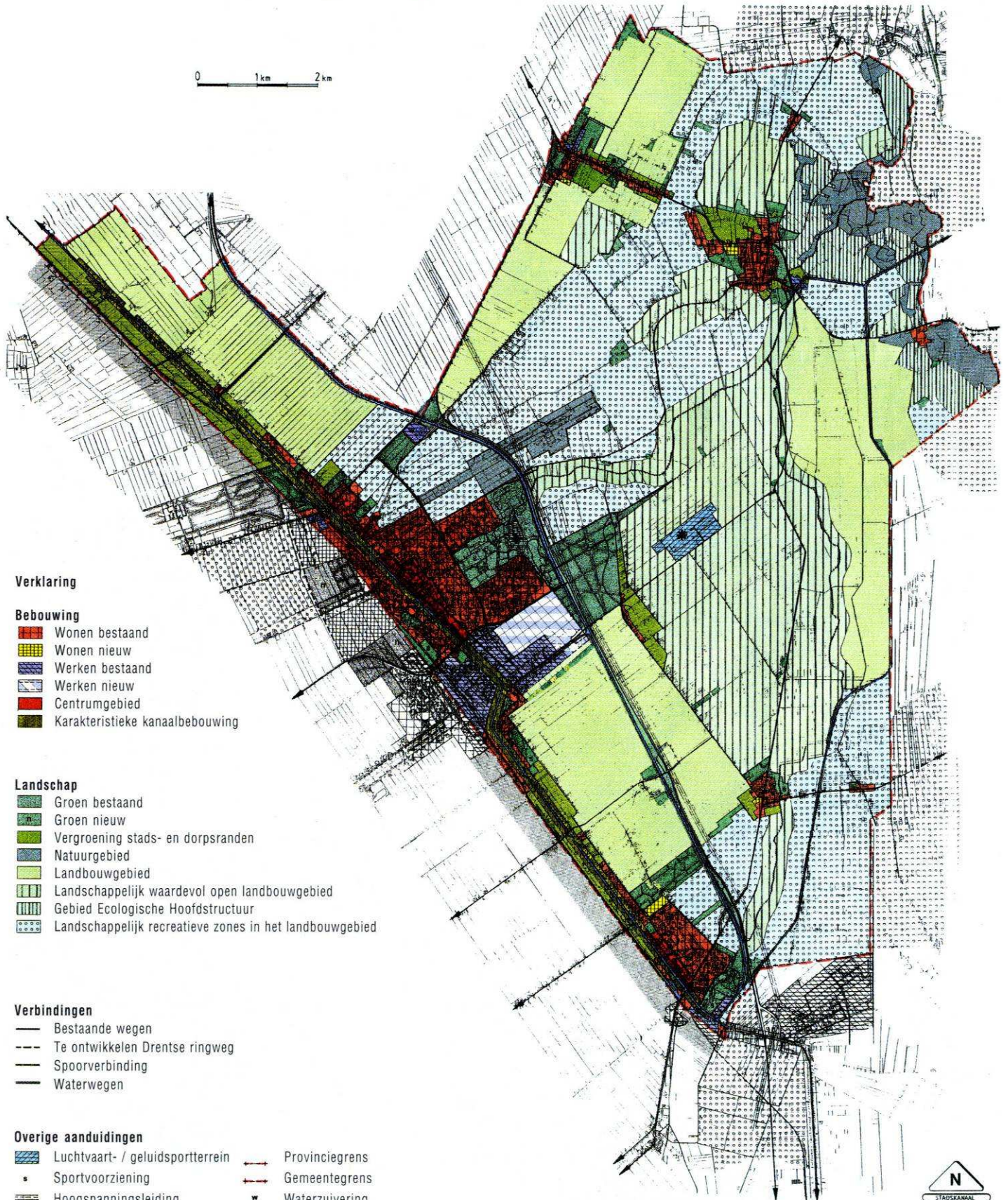
Structuurplan 1998

In het structuurplan 1998 ("De gemeente van straks: Stadskanaal in 2010") geeft de gemeente aan te streven naar versterking en uitbouw van de toeristisch-recreatieve infrastructuur. Met name de groene zones rondom Stadskanaal en Musselkanaal zijn kansrijk voor de ontwikkeling van deze infrastructuur.

Plankaart Structuurplan 1998

0 1 km 2 km

Verklaring

Bebouwing

- Wonen bestaand
- Wonen nieuw
- Werken bestaand
- Werken nieuw
- Centrumgebied
- Karakteristieke kanaalbebouwing

Landschap

- Groen bestaand
- Groen nieuw
- Vergroening stads- en dorpsranden
- Natuurgebied
- Landbouwgebied
- Landschappelijk waardevol open landbouwgebied
- Gebied Ecologische Hoofdstructuur
- Landschappelijk recreatieve zones in het landbouwgebied

Verbindingen

- Bestaande wegen
- Te ontwikkelen Drentse ringweg
- Spoorverbinding
- Waterwegen

Overige aanduidingen

- Luchtvaart- / geluidsportterrein
- Sportvoorziening
- Hoogspanningsleiding
- Provinciegrens
- Gemeentegrens
- Waterzuivering

* Bestaande en te versterken lokaties voor toeristisch / recreatieve zwaartepunten

Daarnaast wil de gemeente de mogelijkheden voor bestaande en nieuwe dagrecreatieve voorzieningen verruimen (picknickplaatsen, speelweiden en dergelijke). Onder meer het gebied Pagedal-Vledderbos wordt hiervoor geschikt geacht. Het Pagedal wordt gezien als een belangrijke schakel tussen Stadskanaal en het landelijk gebied.

Op de structuurplankaart zijn tussen Stadskanaal en Onstwedde en Musselkanaal-Mussel-Sellingen landschappelijk recreatieve zones aangegeven. Hier wordt een ontwikkeling van natuur, landschap en recreatie/toerisme voorgestaan. Beperkingen voor agrarische bedrijven binnen deze zones zijn reeds aanwezig als gevolg van de aanwezigheid van natuurgebieden, de Ecologische Hoofdstructuur, andere landschappelijk waardevolle gebieden en burgerwoningen.

Het structuurplan geeft de volgende opsomming van mogelijke ingrepen binnen de landschappelijk recreatieve zones:

- kwaliteitsverbreding, uitbreiding en versterking van de samenhang tussen bestaande (dag-)recreatieve voorzieningen (zoals het Pagecentrum, ULV-/geluidssportcentrum, museumspoorlijn STAR, het Semslinie-cultuurproject en Snikkevaart);
- de aanleg van nieuwe wandel-, fiets-, ruiterspaden en kanoroutes, die deel (gaan) uitmaken van bestaande en nieuwe provincie-/gemeentegrensoverschrijdende routes/netwerken en paden (ontbrekende schakels in de fietspadennetwerken Westerwolde-Duitsland en Groningen-Drenthe);
- uitbreiding van verblijfsrecreatie (het Pagecentrum, campings/kamperen bij de boer/logies-ontbijt/pensions/trekkershutten et cetera);
- overige particuliere initiatieven in de sfeer van huifkar- en fietsenverhuur en maneges met verblijfsaccommodatie;
- verbeteren van toeristisch-recreatieve vaarverbindingen (gemotoriseerde vaarrecreatie) en daaraan gekoppelde voorzieningen (haalbaarheidsonderzoek);
- aanleg van wildwaterkanovoorzieningen bij het A.G. Wildervanckkanaal;
- realisatie van elk-weervoorzieningen (indien grootschalig alleen op bepaalde locaties).

De "landschappelijk recreatieve zones" uit het structuurplan zijn op de plankaart aangeduid als "landschappelijk-recreatieve ontwikkelingszone". Voor de juridische mogelijkheden daarbinnen, zie hoofdstuk 11.

De toeristische zwaartepunten (grootschalige verblijfsrecreatie en dagattracties) worden volgens het structuurplan, vanwege het ruimtebeslag en landschapsontsierende effecten, alleen toegestaan binnen de landschappelijk recreatieve zones op locaties die aansluiten bij bebouwde gebieden of bestaande infrastructuur. Nieuwe initiatieven moeten zorgvuldig worden getoetst aan landschappelijke waarden, ontsluitingsmogelijkheden, verkeersintensiteiten en milieu- en agrarische belangen. Hetzelfde geldt ook voor kleine campings en andere kleinschalige toeristisch/recreatieve initiatieven. Met name de landschappelijke inpassing zal in die situaties een belangrijke rol spelen. Nieuwe vestigingen voor verblijfsrecreatie moeten in beginsel buiten het gebied van de Ecologische Hoofdstructuur worden gesitueerd. Met het oog op bescherming van cultuurhistorische waarden is geen verblijfsrecreatie binnen het gebied van Smeerling-Metbroekbosch toegestaan. Enkele verblijfsrecreatieve voorzieningen zijn afgebeeld op kaart 6.1.

Uitwerking kleinschalig kamperen

In het Structuurplan 1998 is een aantal gebieden aangegeven waar de recreatieve sector verder kan worden ontwikkeld. Met betrekking tot het kleinschalig kamperen bij de boer met maximaal 15 kampeerplaatsen in het seizoen wordt echter opgemerkt dat dit ook buiten de recreatieve zones mag plaatsvinden. Dit betekent dat in principe in het gehele plangebied kleinschalige kampeerterreinen kunnen worden opgezet. Vanuit het streven naar vitaliteit van het landelijke gebied en een versterking van de plattelandseconomie is dit een aantrekkelijke gedachte. De beleidsdoelstellingen worden in dat geval immers in het gehele plangebied in gelijke mate nagestreefd, hetgeen tot een optimaal (economisch) resultaat zal leiden. Dit beleid zou eveneens optimaal aansluiten bij de huidige toeristische vraag naar keuzevrijheid en afwisseling.

In het beleid van het Rijk en de provincie zijn geen nadere beperkingen van de hiervoor beschreven beleidslijn aan te wijzen. Wel klinkt in de Nota Ruimte en het POP II de zorg voor de bestaande landschappelijke en natuurlijke waarden door. De Nota Ruimte stelt namelijk dat nieuwe ontwikkelingen in het landelijk gebied moeten leiden tot een verhoging van de kernkwaliteiten van het landelijk gebied. Het POP II geeft aan dat voldoende afstand dient te worden gehouden tot natuurgebieden.

Met inachtneming van het voorgaande zijn voor het landelijk gebied de volgende keuzen gemaakt. Binnen de gebiedsbestemmingen Agrarisch Gebied en Agrarisch Gebied met landschappelijke waarde behoeven, zowel beleidsmatig als gezien vanuit toeristische trends en natuurlijke waarden, geen bezwaren te zijn tegen het inrichten van kleinschalige kampeerterreinen. In deze beide bestemmingen wordt ruimte geboden voor een terrein voor kleinschalig kamperen bij boerderijen en onder voorwaarden ook bij woningen. In het bestemmingsplan Landelijk Gebied zijn twee natuurbestemmingen opgenomen. De bestemming Natuur-1 heeft betrekking op de in het POP II als "natuur" aangegeven gebieden. In deze gebieden domineert de natuurfunctie en zijn alle overige functies daaraan ondergeschikt. Het toestaan van kleinschalige kampeerterreinen in de bestemming Natuur-1 kan op gespannen voet

staan met de natuurwaarden en -doelstellingen. In de bestemming Natuur-1 is het kleinschalig kamperen dan ook niet mogelijk. De bestemming Natuur-2 heeft betrekking op multifunctionele bossen. Deze bossen hebben in de huidige situatie reeds mede een recreatieve functie. Binnen deze bestemming bevinden zich echter geen agrarische functies of woonfuncties. Het toestaan van kleinschalige kampeerterrainen zou in dit gebied een loze bepaling zijn, omdat er geen functies zijn die van deze mogelijkheid kunnen gebruikmaken. Het opnemen van een regeling in het bestemmingsplan heeft voor dit gebied dan ook geen toegevoegde waarde.

Vanouds werden kleinschalige kampeerterrainen wel aangeduid als "kamperen bij de boer". Het kleinschalig kamperen beperkt zich echter al lang niet meer louter tot het klassieke "kamperen bij de boer", ook bij burgerwoningen mag volgens het Rijk en de provincie in toenemende mate kleinschalig worden gekampeerd.

In het bestemmingsplan is een regeling opgenomen voor het toestaan van een kleinschalig kampeerterrain op de erven van agrarische bedrijven en op de erven van woningen, mits deze voldoende ruim zijn en binnen de bestaande bebouwing voldoende ruimte is voor de realisatie van sanitaire voorzieningen.

Uitgangspunt is dat circa 1 ha beschikbaar moet zijn voor dit kleinschalig kamperen, zodat er voldoende ruimte is voor maximaal 25 kampeerplaatsen en voor de noodzakelijk landschappelijke voorzieningen rondom deze kleinschalige locatie. Met deze maat van circa 1 ha wordt beoogd om ruime standplaatsen te bieden die goed zijn ingepast in het landschap. De benodigde ruimte voor sanitaire voorzieningen dient te worden gerealiseerd binnen de bestaande en al dan niet voormalige agrarische bebouwing. Immers, buiten het seizoen zijn alle kampeerplaatsen vrij van kampeermiddelen en moet een aanzicht op deze voorzieningen worden vermeden.

In de Wet op de openluchtrecreatie stond exact voorgeschreven in welke periode van het jaar een kleinschalig verblijfsrecreatieterrein in functie mocht zijn. Met het vervallen van de Wet op de openluchtrecreatie heeft de gemeente ervoor gekozen om nagenoeg dezelfde periode van het jaar te kiezen en wel van 15 maart tot 1 november van ieder kalenderjaar.

Recreatiebungalows

Uit de cijfermatige trends valt op te maken dat het aantal overnachtingen en de bezettingsgraad van verhuurwoningen in Oost-Groningen een groei doormaakt. Het is van belang de gepresenteerde cijfers te ontleden en in het juiste perspectief te zien. Groeicijfers van 33% (overnachtingen) en 15% (bezettingsgraad) tussen 2000 en 2004 zijn onmiskenbaar goede cijfers, maar komen in een ander licht te

staan wanneer de cijfers per jaar in ogenschouw worden genomen. Dan komt, met name in het aantal overnachtingen een fluctuerend beeld naar voren.

	2000	2001	2002	2003	2004
Bezettingsgraad (%)	24	38	39	35	39
Overnachtingen (x 1.000)	222	312	292	267	295

Uit deze tabel kan worden afgeleid dat de bezettingsgraad en het aantal overnachtingen tussen 2000 en 2004 redelijk constant is gebleven. De procentuele groei tussen 2000 en 2004 wordt met name veroorzaakt door het sterk afwijkende jaar 2000.

Door deze nadere analyse komen de noodzaak en de wenselijkheid voor het oprichten van nieuwe recreatiebungalows in een iets ander daglicht te staan. Het POP II biedt de mogelijkheid om, onder voorwaarden en mits passend in het POP II, bestaande recreatiebungalowparken uit te breiden. Omdat van de bestaande campings geen signalen zijn ontvangen in hoeverre de behoefte bestaat aan uitbreidingen, is in dit bestemmingsplan hier geen rekening mee gehouden.

Aan de noordzijde van de N366 en Stadskanaal, nabij de Kettingwijk en het Vledderbos, is momenteel een hippisch centrum met daarbij behorende verblijfsrecreatieve eenheden ($\pm$ 150 eenheden) in voorbereiding. Voor deze locatie is binnen dit bestemmingsplan een wijzigingsbepaling opgenomen.

7.1 Huidige situatie

Het wonen in het landelijk gebied was tot de Tweede Wereldoorlog gebonden aan de bedrijvigheid op het platteland. Daarna zien we dat steeds meer mensen in het landelijk gebied komen wonen, die elders werk vinden. Meestal werden bestaande woningen betrokken en opgeknapt, maar soms vond ook volledige nieuwbouw plaats als vervanging van de bestaande woning. In de jaren zestig en zeventig, toen door de welvaartsontwikkeling het “buiten wonen” sterk in de belangstelling stond, heeft de trek naar het landelijk gebied zijn hoogtepunt bereikt.

Mede door de schaalvergroting in de landbouw en de uitstoot van arbeidskrachten wordt de groep mensen die door hun werk aan het landelijk gebied gebonden zijn (boeren en boerenarbeiders) steeds kleiner. Dit proces zet zich nog steeds voort. Werden aanvankelijk de arbeiderswoningen bewoond door mensen die niet functioneel aan het landelijk gebied zijn gebonden, de afgelopen jaren doet zich dit ook in toenemende mate voor bij de boerderijen. De toename van de mobiliteit en de behoefte aan rust en ruimte maken deze vrijkomende woningen en boerderijen tot begeerde objecten. Ook de gunstige situering in de nabijheid van (hoofd)kernen speelde en speelt een rol. Deze ontwikkeling heeft er mede voor gezorgd dat de verloedering van het platteland is uitgebleven; in veel gevallen zijn voormalige agrarische bedrijfsgebouwen tot juweeltjes van woningen omgetoverd. Niet-functioneel aan het landelijk gebied gebonden bewoners beperken op zich niet de hoofdfuncties van het landelijk gebied (landbouw, natuur en landschap). Toch komt het wel voor dat er conflicten ontstaan bij de uitbreiding van agrarische bedrijven. De richtlijn Veehouderij en stankhinder maakt de ontwikkelingsmogelijkheden van agrarische bedrijven bijvoorbeeld afhankelijk van naburige woonbebouwing.

Een ander belangrijk aspect met ruimtelijke consequenties is het verschijnsel van de hobbyboeren. Een groot aantal bewoners van het landelijk gebied is agrarisch bezig, hetzij als pure hobby, hetzij als bron van neveninkomsten. In voormalige boerderijen kunnen de gewenste activiteiten meestal zonder ruimtelijke gevolgen worden uitgeoefend. Bij de andere woningen zullen nog al eens bijgebouwen van een zeker formaat nodig zijn.

In het plangebied is de bebouwing vooral langs linten gebouwd. Ook wordt verspreid in het landelijke gebied bebouwing aangetroffen. Het

gaat soms om forse agrarische bedrijfsgebouwen, al dan niet voorzien van een tweede bedrijfswoning.

In het plangebied komen verder verschillende niet-agrarische bedrijven voor.

7.2 Beleid

Rijk

Nota Ruimte

De komende jaren zal het aantal vrijkomende gebouwen in het landelijk gebied blijven stijgen. Tot vrijkomende bebouwing wordt niet alleen de agrarische bebouwing gerekend. Het kan gaan om allerlei soorten bebouwing, zoals zorginstellingen of kazernes die hun oorspronkelijke functie verliezen. Er is inmiddels een aantal provincies dat beleidsregels heeft opgesteld. Voorzover dat nog niet is gebeurd, vraagt het Rijk aan de provincies een planologisch kader op te stellen voor het thema “bebouwing in het landelijk gebied”.

Provincie

POP

Op het gebied van wonen in het landelijk gebied is het provinciaal beleid helder: een toename van het aantal burgerwoningen in het landelijk gebied wordt niet toegestaan.

In het Provinciaal Omgevingsplan wordt gesteld dat meer mogelijkheden worden geboden voor het gebruik van vrijkomende cultuurhistorisch waardevolle panden (zoals oude boerderijen), om zo nieuwe en bestaande activiteiten op het gebied van wonen, werken en recreëren te stimuleren. De provincie wil daarmee bijdragen aan de verbetering van de leefbaarheid van het platteland en het in stand houden van het cultureel erfgoed. Hierbij wordt vooral gedacht aan gebruik voor wonen en diverse vormen van kleinschalige bedrijvigheid. Afgezien van geringe aanpassingen, zullen deze functies binnen de bestaande bebouwing een plaats moeten krijgen. Bij de afweging op gemeentelijk niveau moet rekening worden gehouden met ongewenste effecten voor het landelijk gebied.

Gemeente

Structuurplan 1998

Het structuurplan 1998 (“De gemeente van straks: Stadskanaal in 2010”) zet in op een kwalitatieve verbreding van het woningaanbod binnen het landelijk gebied. Deze verruiming van nieuwbouwmogelijkheden mag echter niet ten koste gaan van de kwaliteit van natuur en landschap. Verstening van het landelijk gebied moet worden voorkomen door woningbouw in stedenbouwkundig opzicht te laten aansluiten bij het karakter van het landelijk gebied. Dit houdt in dat de woningen qua grootte en vormgeving een uitstraling hebben, die past bij het landelijk gebied.

■ .....
Woningbouw in het landelijk gebied wordt, behoudens bij de aanleg van vier landhuizen (zie paragraaf 11.2.11), alleen toegestaan in geval van de omzetting van agrarische naar woonfuncties. Het gebruik van bestaande gebouwen voor woondoeleinden mag echter geen nadelige effecten opleveren voor de natuur- en landschapswaarden, het milieu, de infrastructuur en de ontwikkelingsmogelijkheden van agrarische bedrijven.

In vrijkomende agrarische bedrijven moeten volgens het structuurplan ook werkbestemmingen mogelijk worden gemaakt. Daarbij wordt met name gedacht aan ambachtelijke bedrijven en gebruik van gebouwen voor opslag van goederen (bijvoorbeeld caravans). Ook hierbij geldt dat nadelige effecten voor de omgeving moeten worden voorkomen.

Uitwerking niet-agrarische bedrijvigheid

In het verlengde van het Structuurplan 1988 is ervoor gekozen om de vestiging van niet-agrarische bedrijven in het landelijk gebied in bestaande bebouwing mogelijk te maken middels een wijzigingsbevoegdheid ex artikel 11 WRO. Bij deze wijziging zal moeten worden voldaan aan een aantal toetsingscriteria, zodat tot een verantwoorde inpassing kan worden gekomen.

Ook kiest de gemeente nadrukkelijk voor de instandhouding van de leefbaarheid van het platteland en de instandhouding van de economische waarde van de bestaande panden. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt naar al dan niet karakteristieke bebouwing, omdat ook de leefbaarheid is gediend met de instandhouding van vanuit cultuurhistorisch opzicht minder waardevolle panden.

8.1 Aardgastransportleidingen

Het Groninger gasveld is van groot belang voor de nationale gasvoorziening. De gaswinning vormt daarom een belangrijke functie in de provincie Groningen. Voor het transport van gas naar de nutsbedrijven en de afnemers is een zeer uitgebreid ondergronds netwerk van leidingen aanwezig. In de gemeente Stadskanaal zijn verschillende gastransportleidingen aanwezig, waarvan de voornaamste op de plankaart zijn aangeduid. Voor het bestemmingsplan zijn met name de gastransportleidingen van 20 bar of meer van belang.

Buisleidingen vormen een schone, veilige en efficiënte wijze van transport. Bij de aanleg van nieuwe technische infrastructuur gaat de provincie uit van bundeling met de bestaande infrastructuur.

Circulaire Zonering langs
hogedruk aardgastransport-
leidingen

De Circulaire Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen (26 november 1984) beoogt aan te geven op welke wijze een verantwoorde zonering kan worden toegepast bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van bestaande aardgastransportleidingen. De circulaire onderscheidt toetsings- en veiligheidsafstanden. Toetsingsafstanden zijn zodanig gekozen dat daarbuiten de invloed van een leiding op de omgeving verwaarloosbaar mag worden geacht.

Planologische, technische en economische overwegingen kunnen echter leiden tot een kleinere afstand. In die gevallen gelden, afhankelijk van de kwetsbaarheid van de omgeving binnen de invloedzone regels waaraan zowel leidingen als de omgeving dienen te voldoen (bebouwingsafstand).

Toetsingsafstand

In de circulaire wordt aangegeven dat het streven is gericht op het in stand houden van toetsingsafstanden. Dit betekent dat bestemmingen die zijn gericht op het verblijf van personen, niet binnen de zogenaamde toetsingsafstand kunnen worden gerealiseerd.

De toetsingsafstand is afhankelijk van de diameter en de bedrijfsdruk van de betreffende gasleidingen en is op de plankaart aangegeven.

Bebouwingsafstand

Naast de toetsingsafstand is in de circulaire een belemmerende strook in het zakelijk recht vastgelegd, waarbinnen geen bebouwing is

toegestaan. De breedte van deze strook is eveneens afhankelijk van de diameter en de bedrijfsdruk van de leiding.

In het plan is uitgegaan van een bebouwingsafstand van 5 m ter weerszijden van de betreffende leidingen.

Op deze gronden mag niet worden gebouwd. In paragraaf 11.2.9 wordt de planologische regeling betreffende de aardgastransportleidingen beschreven.

8.2 Laagvliegroute

Boven het oostelijke deel van de gemeente ligt een gedeelte van de militaire laagvliegroute no. 10. Op deze route mag, in afwijking van de algemene minimum vlieghoogte (300 m), door militaire vliegtuigen worden gevlogen op een hoogte van minimaal 75 m. Onder deze laagvliegroute gelden beperkingen voor de bouw van obstakels (zoals telecommunicatiemasten, windturbines en dergelijke) tot een maximale hoogte van 40 m. Het bestemmingsplan sluit de bouw van deze obstakels, zeker tot deze maximale hoogte, zonder meer uit zodat deze laagvliegroute geen consequenties heeft voor de planopzet.

8.3 Straalpaden

Straalpaden dienen ter bescherming van telecommunicatie-verbindingen. Binnen deze gebieden gelden beperkingen wat betreft bouwhoogten. De beheerder van de straalverbinding kan vrijstelling verlenen van de beperkingen.

Vanuit Stadskanaal-Noord loopt een straalpad van KPN telecom in de richting van Leer en Winschoten. Deze is niet van invloed op (beoogde) ontwikkelingen binnen het plangebied.

8.4 Wegen

De belangrijkste wegen in de gemeente zijn de N365 (Vlagtwedde-Onstwedde), de N366 (Alteveer-N378), de N374 (N366-Stadskanaal) en de N378 (N366-Atlantislân). Deze wegen vervullen een functie voor het doorgaande regionale verkeer. De overige wegen binnen de gemeente hebben met name een functie voor de lokale ontsluiting (zie ook kaart 9.1).

De provincie streeft naar een veilig en goed weggenet waarvan functie en gebruik goed op elkaar zijn afgestemd. Door middel van "Duurzaam veilig" en adequaat gebruik van de weginfrastructuur is op het gebied van veiligheid echter nog meer winst te boeken.

8.5 Antennemasten

In de gemeente bevindt zich een aantal opstelpunten voor antennemasten.

Omwille van een verantwoorde landschappelijke en stedenbouwkundige inpassing moeten antennes voor mobiele telecommunicatie zoveel mogelijk op of bij bestaande verticale elementen (hoge gebouwen, hoogspanningsmasten en dergelijke) worden geplaatst. Voorts moeten aanbieders zo veel en zo onopvallend mogelijk gebruikmaken van elkaars opstelpunten. Verder moet worden voorkomen dat afbreuk wordt gedaan aan een waardevol bebouwings- en landschapsbeeld. Uitgangspunt is een maximale hoogte van de antenne van 40 m. Plaatsing van antennes is in principe niet toegestaan binnen de Ecologische Hoofdstructuur, in natuurgebieden en in grootschalige open gebieden.

9.1 Algemeen

Wat betreft de ruimtelijke ordening en de milieuregelgeving is in ons land sprake van een tweesporenbeleid, welke beide hun eigen wettelijke kaders hebben (de Wet op de Ruimtelijke Ordening en de Wet milieubeheer). Afstemming tussen beide kaders is van groot belang. Tevens is het van belang om duidelijkheid te scheppen wat betreft de regelgeving (dubbele regelingen moeten worden voorkomen). De regelgeving in dit bestemmingsplan spitst zich dan ook toe op de ruimtelijke aspecten van de milieuwetgeving. Waar dat nodig is, wordt bij vrijstellings- of wijzigingsbevoegdheden ook getoetst aan de milieuhygiënische consequenties van de ingreep.

9.2 Landbouw**9.2.1 Ammoniak**

Wet Ammoniak en
veehouderij

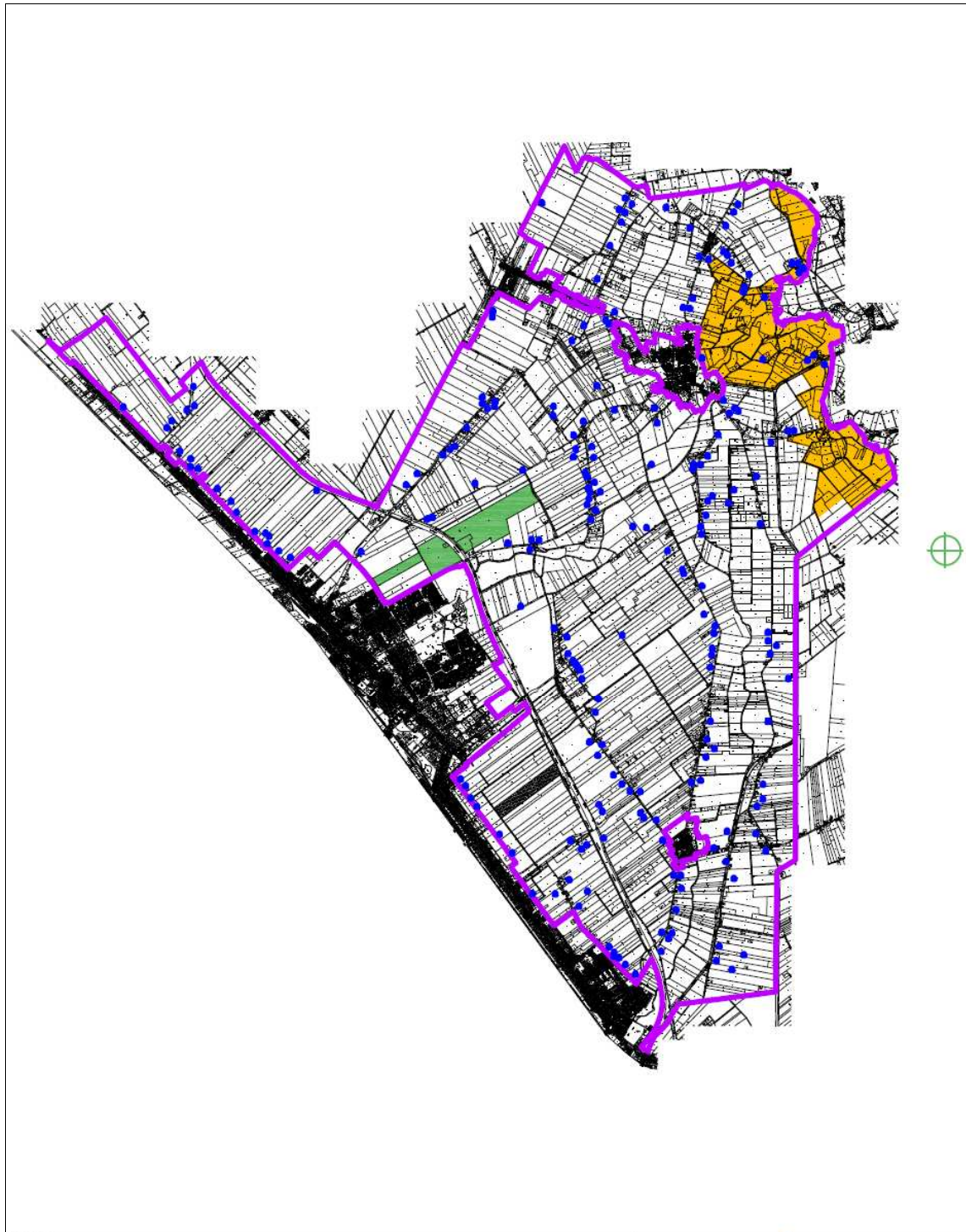
Op 8 mei 2002 is de Wet ammoniak en veehouderij in werking getreden. Deze wet vormt samen met het Besluit ammoniakemissie huisvesting en veehouderij (sinds 1 april 2008 in werking) het nieuwe wettelijke toetsingsinstrumentarium met betrekking tot het verlenen van milieuvergunningen voor de emissie van ammoniak uit dierenverblijven. De Wet ammoniak en veehouderij is van toepassing op de kwetsbare gebieden en een zone van 250 m daaromheen.

In de zomer van 2003 werd door de ministers van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer een brief gezonden aan de Tweede Kamer, inhoudende:

- een handreiking voor toetsing van ammoniakemissies uit veehouderijen in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijnen en de IPPC-richtlijn (deze laatste richtlijn is gericht op de geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging);
- een aanpassing van de Wet ammoniak en veehouderij.

Vertaling naar het
bestemmingsplan

Voor zeer kwetsbare gebieden geldt een zoneringsbeleid dat is vastgelegd in de Wet ammoniak en veehouderij. Op grond hiervan kan (in principe) geen vergunning worden verleend aan veehouderijen binnen 250 m van een zeer kwetsbaar gebied.

Project		Natuurgebieden		
Legenda	EHS - natuur	Datum	08-05-2008	
	Natuurgebied	Getekend	RK	
Natura 2000 Liefdingsbroek	Agrarisch perceel	Heldebloemstraat 15 tel. 073 594 10 11 Postbus 64, 5480 AB Schindeldel www.deroever.nl		

Kaart 9.1 (planMER)

.....

Voor Natura 2000-gebieden geldt de Natuurbeschermingswet of de Habitatrichtlijn en de Wet milieubeheer. Het Natura 2000-gebied Lieftingsbroek ligt buiten de gemeente Stadskanaal, maar kan toch invloed ondervinden van (en hebben op) veehouderijen. In de gemeente Stadskanaal liggen twee belangrijke 'natuurgebieden'. Op kaart 9.1 van het planMER zijn de genoemde gebieden weergegeven.

9.3 Stank

Beleid

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader voor de geurhinder vanuit veehouderijen bij de beoordeling van aanvragen om vergunning in het kader van de Wet milieubeheer. De Wet geurhinder en veehouderij stelt normen aan de geurbelasting van veehouderijen op geurgevoelige objecten en stelt minimale afstanden vast van veehouderijen tot geurgevoelige objecten. Om te beoordelen of sprake is van een goed woon- en verblijfsklimaat wordt bij een ruimtelijke ordeningstoets voor de omgekeerde werking eveneens de Wet geurhinder en veehouderij toegepast.

Met behulp van het rekenmodel V-Stacks Gebied is in het kader van het planMER de geurbelasting vanuit meerdere veehouderijen berekend. Het programma is gemaakt in opdracht van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) en het gebruik hiervan wordt door het ministerie sterk aangeraden. De geurbelasting is afkomstig van dieren waarvoor in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) een omrekeningsfactor is vastgesteld (bijvoorbeeld varkens, vleesvee, pluimvee, schapen en geiten).

Vertaling naar het bestemmingsplan

Met betrekking tot de stankwet heeft het bestemmingsplan in zoverre een taak dat moet worden gezien of geurcontouren een belemmering kunnen opleveren voor nieuwe functies. In dit bestemmingsplan zijn bestaande woningen bestemd en worden nieuwe woningen alleen in beperkte mate op voormalige agrarische bouwpercelen toegestaan (en dan alleen met wijzigingsbevoegdheid). Bij het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid zal ook altijd worden gekeken naar de milieuaspecten. In de wijzigingsbevoegdheden (bijvoorbeeld van agrarisch naar wonen) staat verwoord dat er geen onevenredige afbreuk mag worden gedaan aan de bedrijfsvoering van omliggende bedrijven en hun ontwikkelingsmogelijkheden. Dit biedt voldoende basis voor een gedegen belangenafweging als een wijziging zich voordoet. Omgekeerd biedt het bestemmingsplan een wijzigingsmogelijkheid om te intensiveren waardoor een stankcirkel kan toenemen. Deze intensivering kan alleen doorgang vinden als kan worden voldaan aan het gestelde in de Wet geurhinder en veehouderij.

9.3.1 Dierenwelzijn

Gezondheids- en
welzijnswet voor dieren

In 1992 is de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren in werking getreden. In deze wet is de mogelijkheid geopend om per diertak aparte regels in een Algemene Maatregel van Bestuur te stellen over onder meer de minimale grootte van dierenverblijven. Dit heeft in de loop der jaren geresulteerd in onder meer het Varkensbesluit, Besluit huisvesting legkippen en het Kalverenbesluit. Deze besluiten worden thans gedeeltelijk herzien. Voor de beoordeling van uitbreiding van bestaande bedrijven geven deze besluiten een handvat wat betreft de minimale ruimte voor dierenplaatsen.

Vertaling naar het
bestemmingsplan

In het bestemmingsplan is een regeling opgenomen zodat, wanneer de Gezondheids- en welzijnswet dit vereist, in ruimtelijk opzicht kan worden voldaan aan de nieuwe bepalingen (zie paragraaf 11.2).

9.3.2 Milieuzones

Achtergrond

De laatste jaren is de afstand, die dient te worden aangehouden tussen landbouwbedrijven en geurgevoelige functies, voor de landbouw steeds problematischer geworden. Dit komt voort uit strengere afstandsnormen (welke strikter worden gehanteerd) en een toename van het aantal woningen in het landelijk gebied. De uitbreidingsruimte van de overblijvende agrarische bedrijven wordt door deze ontwikkelingen steeds verder beperkt.

Vertaling naar het
bestemmingsplan

De exacte zone rond een agrarisch bedrijf verschilt van bedrijf tot bedrijf; op deze plaats kan dan ook geen eenduidige categorisering worden gegeven. De zone van het betreffende agrarische bedrijf is vastgelegd in de milieuvergunning. In het bestemmingsplan wordt - bijvoorbeeld in het kader van een groot aantal vrijstellings- en wijzigingsbepalingen - rekening gehouden met de milieuzones.

9.4 Geluidzones

9.4.1 Industrieterreinen

Achtergrond

In hoofdstuk V van de Wet geluidhinder zijn voorschriften opgenomen waarmee wordt voorzien in de vaststelling van geluidzones rond industrieterreinen. In een bijlage bij het Inrichtingen- en vergunningenbesluit, behorend bij de Wet milieubeheer, zijn categorieën opgenomen die dienen ten behoeve van de uitvoering van hoofdstuk V, artikel 41 van de Wet geluidhinder.

Rond het regionaal motorsportcentrum bij Vledderveen is de geluidzone van deze inrichting weergegeven. Daarnaast zijn tevens

de zones rond het Bedrijvenpark Stadskanaal en het Bedrijvenpark Zuid Groningen in de nabuurgemeente Vlagtwedde aangegeven, voorzover zij binnen dit plangebied zijn gelegen.

Vertaling naar het bestemmingsplan

In het onderhavige plan is de nieuwvestiging van geluidshinderlijke bedrijven, genoemd in het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit, uitgesloten.

9.4.2 Wegen

Zones

In het kader van de Wet geluidhinder bevinden zich langs alle wegen zones. In buitenstedelijk gebied voor wegen bestaande uit drie of vier rijstroken geldt een zone van 400 m en voor wegen bestaande uit één of twee rijstroken geldt een zone van 250 m, gemeten vanuit de buitenste begrenzing van de buitenste rijstrook. Uitzondering hierop vormen die wegen waar een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt en die als woonerf zijn ingericht. In geval van geluidsgevoelige bebouwing binnen deze zone dient akoestisch onderzoek plaats te vinden.

Bestemmingsplan

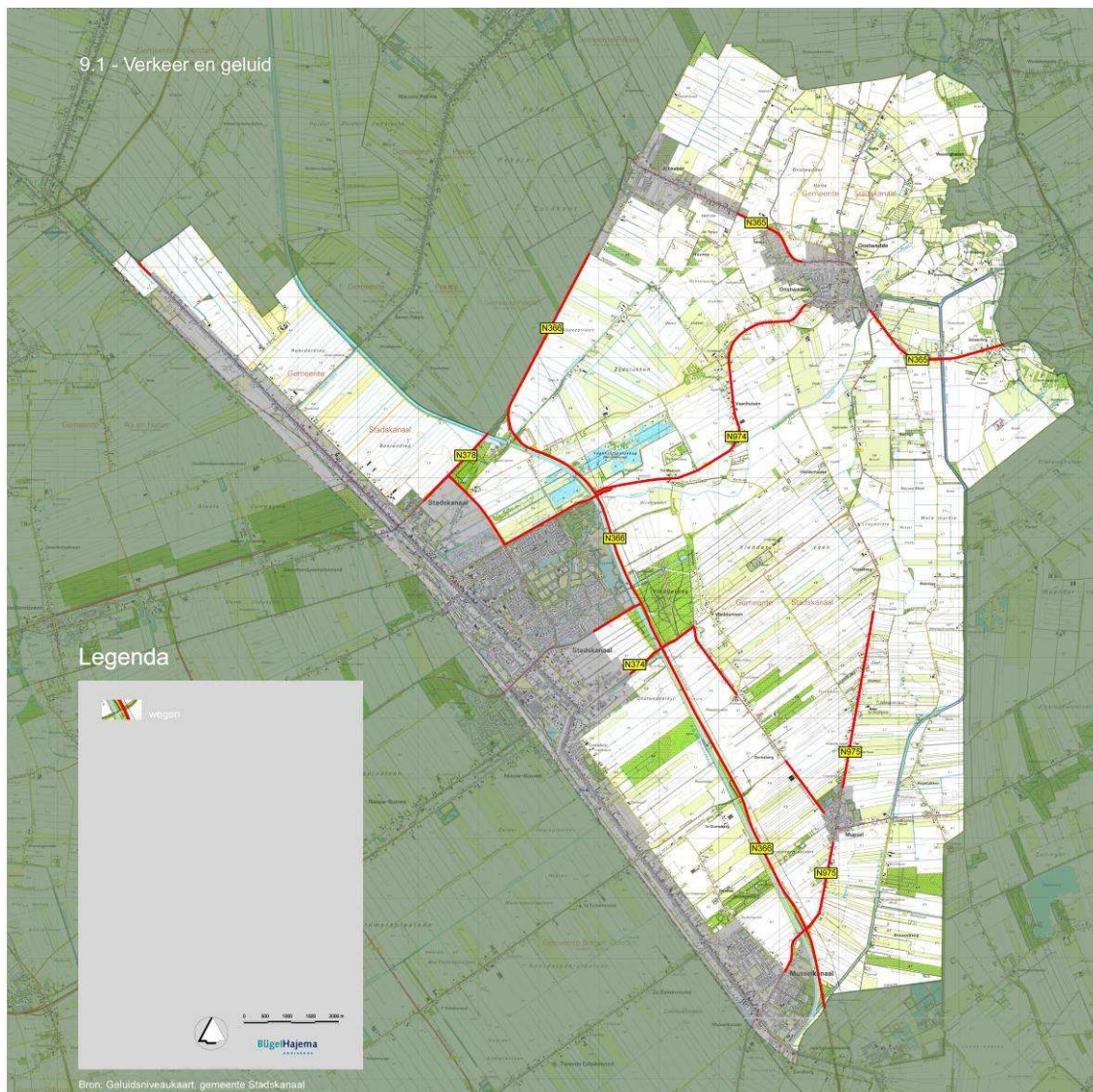
In het voorliggende bestemmingsplan is de bouw van (tweede) agrarische bedrijfswoningen mogelijk, mits aan de voorwaarden van de Wet geluidhinder wordt voldaan. Aangezien het hierbij om een geluidsgevoelige bestemming gaat, is een toets aan de Wet geluidhinder noodzakelijk. Als uitgangspunt geldt dat de minimale afstand voor nieuw te bouwen (agrarische bedrijfs)woningen 20 m uit de as van de weg bedraagt. Deze afstand is onder meer gebaseerd op landschappelijke en stedenbouwkundige aspecten. In een aantal situaties is een grotere afstand voorgeschreven. Met inachtneming van een minimale bebouwingsafstand van 20 m geldt voor een groot deel van de in de gemeente gelegen wegen dat de geluidhinder minder bedraagt dan 48 dB.

Ontheffing

Voor die situaties waarin het geluidsniveau meer dan 48 dB bedraagt, kent de Wet geluidhinder de mogelijkheid een hogere grenswaarde aan te vragen. Omdat naar verwachting in de komende jaren nauwelijks tweede dienstwoningen zullen worden toegekend, is voorwaarde dat realisatie hiervan eerst kan na een ontheffing hogere grenswaarde.

9.1 - Verkeer en geluid

9.5 Externe veiligheid

Achtergrond

Besluit externe veiligheid inrichtingen

Van belang voor het in kaart brengen van externe veiligheidsrisico's is in de eerste plaats het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Dit besluit is op 27 oktober 2004, op enkele onderdelen na, in werking getreden. Ten aanzien van het vervoer van gevaarlijke stoffen zullen in de toekomst wettelijke normen worden vastgesteld.

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen richt zich, zoals uit de naam reeds blijkt, primair op inrichtingen als bedoeld in de Wet milieubeheer. Welke inrichtingen onder de werking van het besluit vallen, blijkt uit artikel 2, lid 1. Deze inrichtingen brengen risico's met zich mee voor de in de omgeving gelegen risicogevoelige objecten.

■ .....
Het besluit onderscheidt twee categorieën risicogevoelige objecten, namelijk kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten.

Bij kwetsbare objecten kan bijvoorbeeld worden gedacht aan woningen, ziekenhuizen, verpleeghuizen, scholen, kinderopvang, grote kantoren, hotels en winkelcomplexen en grote kampeer- en recreatieterreinen.

Beperkt kwetsbare objecten zijn verspreid liggende woningen, dienstwoningen van derden, kleinere kantoren, hotels en winkels, bedrijfsgebouwen, sporthallen, zwembaden, speeltuinen, overige sport- en kampeertreinen en objecten van hoge infrastructurele waarde zoals elektriciteitscentrales.

De zogenaamde categoriale inrichtingen, inrichtingen waarbij slechts één stof of categorie van stoffen verantwoordelijk is voor het risico, kan het plaatsgebonden risico eenvoudig worden bepaald. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om lpg, enkelvoudige opslagen, ammoniakopslag en dergelijke. Voor deze inrichtingen is op basis van een ministeriële regeling (de Regeling externe veiligheid inrichtingen, Staatscourant nummer 183, 23 september 2004, gewijzigd op 20 maart 2007) de plaatsgebonden risicocontour vertaald in een afstand. Bij de niet-categoriale inrichtingen, inrichtingen waarbij niet steeds dezelfde stoffen aanwezig zijn en waarbij stoffen wellicht worden bewerkt, kan geen standaard afstand worden bepaald. De ligging van de plaatsgebonden risicocontour zal hierbij moeten worden bepaald door een risicoanalyse.

Voor kwetsbare objecten geldt een harde normstelling in de vorm van een grenswaarde. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt een richtwaarde. De grenswaarde dient altijd en de richtwaarde zoveel mogelijk in acht te worden genomen. Zowel de grens- als de richtwaarde voor het plaatsgebonden risico zijn bepaald op 10^{-6} per jaar (1 op de 1.000.000). Voor bestaande kwetsbare objecten mag gedurende drie jaar na de vaststelling van het besluit een grenswaarde van 10^{-5} per jaar (1 op de 100.000) worden aangehouden en moet uiterlijk op 1 januari 2010 aan de norm van 10^{-6} worden voldaan. Voor situaties met een te hoog risico geldt bovendien dat tot 2010 de situatie niet mag verslechteren ('stand still'-beginsel).

Naast het plaatsgebonden risico kent het besluit het zogenaamde groepsrisico. Hierbij gaat het om de kans per jaar dat een groep mensen in minimaal een bepaalde omvang slachtoffer wordt van een ongeval. In het besluit wordt dit gedefinieerd als de (cumulatieve) kansen dat ten minste 10, 100 of 1.000 personen overlijden als direct gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van de inrichting en van één ongeval in die inrichting, waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken. Het groepsrisico moet worden bepaald binnen het

invloedsgebied van de inrichting. Voor het groepsrisico gelden, anders dan voor het plaatsgebonden risico, geen grenswaarden maar slechts oriënterende waarden. Het gaat om een maatschappelijke verantwoordingsplicht aan de hand van het risico. Ten aanzien hiervan moet een belangenafweging plaatsvinden. De wijze waarop met het groepsrisico moet worden omgegaan, blijkt uit een bij het besluit behorende ministeriële regeling en de in concept beschikbare 'Handreiking Verantwoordingsplicht Groepsrisico' (augustus 2004). Ook hier doet zich het verschil voor tussen categoriale en niet-categoriale bedrijven. Voor categoriale bedrijven kan aan de hand van de tabellen uit de ministeriële regeling worden bepaald of het aantal personen in het invloedsgebied, in combinatie met het gevaar van de risicobron, de oriënterende waarde overschrijdt. Bij niet-categoriale bedrijven moet altijd een berekening van het groepsrisico worden uitgevoerd.

Vertaling naar het bestemmingsplan

In het navolgende wordt aangegeven op welke wijze in het bestemmingsplan rekening is gehouden met de regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Ingegaan wordt op:

- in of nabij het plangebied voorkomende categoriale inrichtingen;
- niet-categoriale inrichtingen;
- vervoer van gevaarlijke stoffen.

Categoriale inrichtingen

Lpg-verkooppunten

Binnen het plangebied zijn twee lpg-vulpunten gelegen, aan de Veenhuizen 22 te Onstwedde en aan de Zandtangerweg 63 in Mussel.

Plaatsgebonden risico

Beide tankstations hebben voor wat betreft lpg een doorzet van minder dan 1.000 m³ per jaar. Beide lpg-tanks bevinden zich ondergronds. Dit betekent dat de 10⁻⁶-contour op 45 m uit het vulpunt ligt. Vanaf het ondergronds reservoir en de afleverzuil gelden afstanden van respectievelijk 25 m en 15 m. De 10⁻⁵-contour ligt voor op 25 m vanuit het vulpunt en op 15 m vanuit het ondergronds reservoir. Er is sprake van een saneringssituatie indien kwetsbare objecten voorkomen binnen de 10⁻⁵-contour. Dit is voor beide tankstations niet het geval. Ook binnen de 10⁻⁶-contour komen geen (beperkt) kwetsbare objecten voor. Er is derhalve sprake van een aanvaardbaar plaatsgebonden risico.

Groepsrisico

De verantwoordingsplicht voor het groepsrisico volgt uit de artikelen 12 en 13 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen. De verplichting komt tot uitdrukking in een motivering van:

- het aantal personen in het invloedsgebied;
- het groepsrisico;
- de mogelijkheden tot risicovermindering;
- de alternatieven;
- de mogelijkheden om de omvang van de ramp te beperken;
- de mogelijkheden tot zelfredzaamheid.

Voor de lpg-stations geldt op basis van de Regeling externe veiligheid inrichtingen dat de straal van het invloedsgebied 150 m bedraagt. Het invloedsgebied heeft daarmee een oppervlakte van 7,07 ha. Uit diezelfde uitvoeringsregeling volgt uit tabel 1 van het onderdeel “groepsrisico dichtheden personen per hectare” dat de personendichtheid 13 personen per hectare mag bedragen, wil de oriënterende waarde niet worden overschreden. Dit komt dus neer op $7,07 \times 13$ of $18 = 91,91$ personen.

Binnen het hierboven berekende invloedsgebied van de tankstations in Onstwedde en Mussel komen respectievelijk acht en vier woningen voor. Er worden geen andere (beperkt) kwetsbare objecten aangetroffen.

Voor woningen geldt:

Kengetal	Personendichtheid Onstwedde	Personendichtheid Mussel
2,4 persoon/woning	19,2	9,6

Uit de Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico blijkt dat voor gebieden waar geen sprake is van een uniforme personendichtheid geen gebruik mag worden gemaakt van de correctietabellen uit de ministeriële regeling. In dit geval kan enkel de aanwezigheid van personen worden genuanceerd door onderscheid te maken tussen de nacht- en dagperiode en aan de hand hiervan te komen tot een gecorrigeerde etmaalwaarde. Voor woningen kan worden uitgegaan van een bezetting van 70% gedurende de dagperiode en 100% gedurende de nachtperiode. Dit betekent dat de personendichtheid op de volgende wijze kan worden gecorrigeerd.

Object	Personendichtheid Onstwedde	Personendichtheid Mussel
Woningen	$19,2 * (100\% + 70\% / 2) = 16$	$9,6 * (100\% + 70\% / 2) = 8$

Op basis van deze gegevens kan worden geconcludeerd dat de personendichtheid per hectare onder de richtwaarde van 92 personen ligt. Er is dus sprake van een aanvaardbaar groepsrisico.

Niet-categoriale inrichtingen

Huidige situatie

Opslag en gebruik van gevaarlijke stoffen

Op een aantal plaatsen in de gemeente vindt opslag en/of gebruik van gevaarlijke stoffen plaats. Het gaat om de volgende locaties:

- opslagplaats van de Agrarische Unie aan de Ter Wuppingerweg;
- Motor Kart Centrum aan de Sikkenbergweg;
- agrarisch bedrijf aan de Scholweg;
- kca-depot met opslag giftige stoffen aan de Industriestraat 32 te Stadskanaal;
- opslag van meer dan 400 kg bestrijdingsmiddelen aan de Zandtangerweg 50 te Mussel.

De zonering rond de opslagplaats van de Agrarische Unie blijft buiten dit plangebied en voorzover binnen dit plangebied komen rond de overige inrichtingen geen gevoelige objecten voor.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Zoals gezegd, bestaat er voor het vervoer van gevaarlijke stoffen nog geen wettelijke normering zoals die voor inrichtingen. Wel is in 1996 de nota Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen opgesteld waarin het veiligheidsbeleid ten aanzien van vervoer is neergelegd. Als praktisch vervolg hierop is de handreiking Externe veiligheid vervoer gevaarlijke stoffen verschenen waarin het beleid uit de nota naar de praktijk wordt vertaald.

De systematiek van de normering is voor een groot deel vergelijkbaar met die uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Ook in dit geval moet een afweging worden gemaakt ten aanzien van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico ten opzichte van risicogevoelige objecten. Als uitgangspunt voor het plaatsgebonden risico geldt dat dit niet groter mag zijn dan 10^{-6} per jaar. Dit is een grenswaarde voor nieuwe situaties. Voor bestaande situaties met een hoger risico dan 10^{-6} per jaar moet ernaar worden gestreefd om aan de grens van kwetsbare bestemmingen het risico te verlagen zonder dat het de bedoeling is dat voor deze situaties een saneringsprogramma wordt opgezet. Risicoreductie moet in deze situaties meelopen met infrastructurele aanpassingen die om andere redenen (toch al) nodig zijn. Voor deze situaties geldt wel het zogenaamde stand still-beginsel totdat aan de norm wordt voldaan. Voor het groepsrisico gelden ook hier slechts oriënterende waarden. Deze zijn 10^{-4} per jaar voor 10 doden, 10^{-6} per jaar voor 100 doden en 10^{-8} per jaar voor 1.000 doden. In de toelichting op besluiten moet worden aangegeven op welke wijze het groepsrisico is afgewogen.

Ten aanzien van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg zijn de volgende (vaar)wegen van belang:

- N366;
- N375;
- N974.

Plaatsgebonden risico

De "Risicoatlas wegtransport gevaarlijke stoffen" en de Risicoatlas Hoofdvaarwegen Nederland" geven met betrekking tot de bovengenoemde wegen aan dat het plaatsgebonden risico kleiner is dan de oriënterende waarde.

Groepsrisico

De genoemde Risicoatlassen geven ook voor het groepsrisico aan dat nergens de oriënterende waarde van het groepsrisico wordt overschreden.

9.6 Bodemverontreiniging

Huidige situatie

Binnen het hele plangebied is een grote variatie van gebruiken aanwezig, waaronder landbouw, bouwgrond, recreatie, wonen, werken, wegen et cetera. De provinciale Bodeminformatiekaart (internetversie) maakt duidelijk dat in het plangebied een groot aantal locaties voorkomt waar zich bodemverontreinigingen en/of brandstoftanks in de bodem bevinden. Op een groot aantal locaties is reeds bodemonderzoek uitgevoerd.

Overweging

Op basis van de huidige situatie, het gebruik en de historische informatie, kan worden geconcludeerd dat bodemverontreinigingen zijn te verwachten die een belemmering kunnen gaan vormen voor mogelijke ontwikkelingen. Alvorens de ontwikkeling kan worden gerealiseerd, zal mogelijk vooraf een onderzoek (historisch onderzoek, locatieonderzoek, verkennend onderzoek en eventueel een nader onderzoek en saneringsonderzoek) plaatsvinden ter plaatse van alle geconstateerde potentiële bodemverontreinigende activiteiten. In een beperkt aantal gevallen is reeds onderzoek voorhanden. In het vervolgonderzoek zal de beschikbare informatie worden meegewogen of eventuele verontreinigingen voldoende in beeld zijn gebracht en of een sanering (na het volgen van de juiste procedures) dient te worden uitgevoerd.

Te allen tijde dient verontreinigde bodem op een verantwoorde wijze te worden afgevoerd. In alle situaties moet men streven naar een gesloten grondbalans. In die situaties, waar grond gaat vrijkomen, wordt sterk aanbevolen om de kwaliteit van de vrijkomende bodem

analytisch vast te stellen. Uiteraard dient het onderzoek representatief te zijn voor de hele vrijkomende partij.

9.7 Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overal, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing).

NSL/nibm

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wet milieubeheer in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en hoe overschrijdingen van de luchtkwaliteit moeten worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit. Ook projecten die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in de AMvB-nibm.

Interim-periode

Eenzijds is de wet in werking getreden, anderzijds is nog geen sprake van een definitief vastgesteld NSL. Deze interim-periode zal naar verwachting voor geheel 2008 gelden. Tijdens deze periode geldt dat nieuwe projecten moeten voldoen aan de grenswaarden. Het kabinet heeft gedurende de interim-periode een grens van 1% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal 0,4 µg/m³ NO₂ of PM₁₀) als 'niet in betekenende mate' vastgesteld en deze vastgelegd in de AMvB-nibm. Een verslechtering van de luchtkwaliteit van 1% of minder sluit goed aan bij de uitspraken van de Raad van State. Voor de komende jaren wordt door het Milieu- en Natuurplanbureau een daling van de relevante achtergrondconcentraties van zowel PM₁₀ als NO₂ met circa 0,4-0,6 µg/m³ per jaar verwacht als gevolg van (internationaal) bronbeleid. Uitgaande van het criterium van de Raad van State, dat nieuwe ontwikkelingen niet mogen leiden tot het overschrijden of niet bereiken van de grenswaarden, acht het kabinet projecten die 1% aan de bestaande concentraties toevoegen aanvaardbaar. De reden hiervoor is dat deze 1% binnen een jaar zal worden gecompenseerd door de trendmatige verbetering van de luchtkwaliteit, zodat per saldo geen verslechtering optreedt.

Plangebied Het plan maakt de komst van een hippisch centrum mogelijk. Het plan kan daarom een negatieve invloed hebben op de luchtkwaliteit. Om de invloed van het plan op de luchtkwaliteit in de omgeving vast te stellen, zijn berekeningen uitgevoerd.

Meetregeling In de Meetregeling luchtkwaliteit 2005 worden de (nauwkeurigheds)eisen ten aanzien van metingen van de luchtverontreinigende stoffen nader uitgewerkt. Onder andere is in deze regeling de hoeveelheid fijn stof van natuurlijke oorsprong opgenomen welke mag worden afgetrokken van de gemeten of berekende fijn stof-concentraties in de lucht. Dit wordt in de praktijk ook wel de 'zeezout-aftrek' genoemd. Voor de gemeente Stadskanaal betekent dit dat de jaargemiddelde concentratie van PM₁₀ mag worden verminderd met 4 µg/m³. Het aantal overschrijdingsdagen mag worden verminderd met zes.

Relevante luchtkwaliteitseisen De meest relevante luchtkwaliteitseisen voor ruimtelijke plannen betreffen stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). De grenswaarden voor stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀) uit de wet zijn opgenomen in navolgende tabel.

Grenswaarden luchtconcentraties NO₂ en PM₁₀

Luchtconcentratie	Norm
NO ₂	
jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
uurgemiddelde concentratie	200 µg/m ³ maximaal 18 maal per jaar
PM ₁₀	
jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
24 uurgemiddelde concentratie	50 µg/m ³ maximaal 35 maal per jaar

Bij het opnemen van voor luchtverontreiniging gevoelige bestemmingen in bestemmingsplannen dient te worden getoetst aan de norm voor NO₂ per 2010. Dat betekent dat nieuwbouw vanaf die datum blijvend aan de norm van NO₂ dient te voldoen. Sinds 1 januari 2005 moet aan de grenswaarden voor fijn stof worden voldaan.

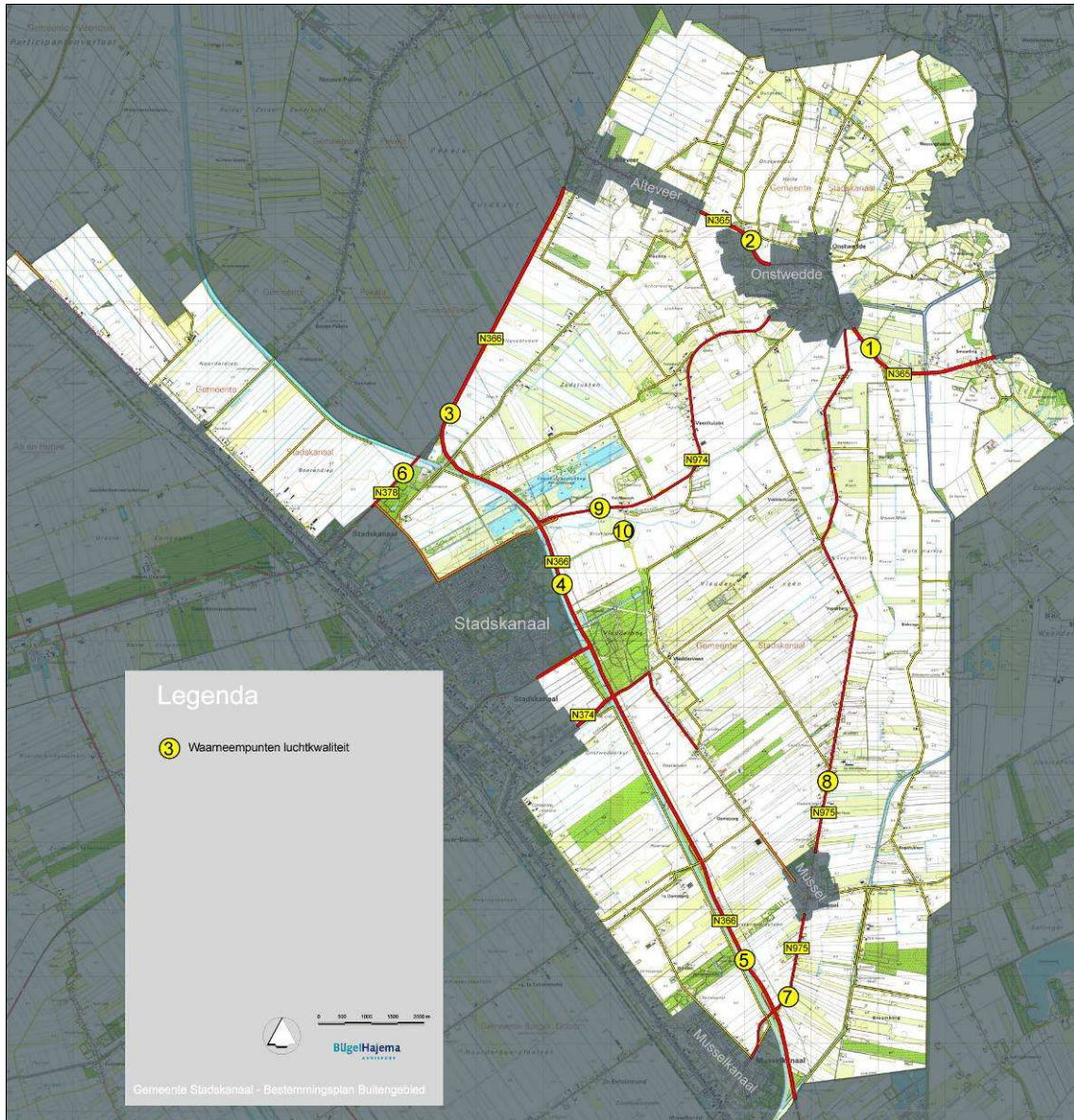
Verkeersgegevens Voor de verkeersgegevens is uitgegaan van de verkeersgegevens van de wegen van de provincie Groningen en de gemeente Stadskanaal.

Voor de ontwikkeling van de verkeersintensiteiten zijn de uitgangspunten genomen zoals gehanteerd in de m.e.r.-beoordeling van het hippisch recreatiepark.

Met het rekenmodel is voor de jaren 2008, 2010 en 2020 berekend wat de waarden in het gebied zijn, met en zonder de komst van het hippisch centrum. Hierbij is voor de toekomstige situatie steeds uitgegaan van de verkeersintensiteiten in de jaren 2008, 2010 en 2020.

Berekeningen

Gewerkt is met het CAR II-rekenmodel versie 7.0, van maart 2008. De immissieconcentraties op leefniveau zijn bepaald door de verspreiding van verkeersemissies met dit model te berekenen.

Het model berekent de bijdrage van het verkeer aan de luchtverontreiniging ten opzichte van de achtergrondconcentraties. Deze achtergrondconcentraties zijn gebaseerd op het Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit van het RIVM. Het RIVM heeft, aan de hand van deze meetwaarden, de achtergrondconcentraties voor heel Nederland bepaald. Voor de toetsing aan de normen (grenswaarden) uit de Wet milieubeheer wordt de bijdrage van het verkeer bij de achtergrondconcentratie opgeteld om de totale hoeveelheid

luchtverontreinigende stoffen te bepalen. Deze totale hoeveelheid luchtverontreiniging wordt getoetst aan de norm.

De luchtkwaliteit is bepaald als gevolg van veranderingen in de verkeersintensiteiten. Bij de bepaling zijn naast de genoemde verkeersintensiteiten de volgende uitgangspunten aangehouden:

- als weerconditie is de meerjarige meteorologie genomen;
- het aantal parkeerbewegingen per 100 m is gesteld op 0;
- als snelheidstype is 'snelweg' en 'buitenweg' aangehouden;
- als wegtype is 2 aangehouden;
- als bomenfactor is 1 aangehouden.

Resultaten

In de navolgende tabel is de luchtkwaliteit van de betreffende locatie weergegeven. In deze tabel is de berekende jaargemiddelde concentratie uitgedrukt in $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Bij de uurgemiddelde en 24 uursgemiddelde concentratie is de overschrijding daarvan in uren respectievelijk dagen per jaar weergegeven. De berekeningen zijn opgenomen in de bijlagen.

Voor stikstofdioxide blijkt uit de scenarioberoekeeningen dat in 2008, 2010 (normjaar voor NO_2) en 2020 de grenswaarden of plan- en alarmdrempels voor de jaargemiddelde concentratie en de uurgemiddelde concentratie niet worden overschreden.

Voor fijn stof blijkt uit de scenarioberoekeeningen dat in 2008, 2010 en 2020 de grenswaarden voor de jaargemiddelde concentratie en de 24 uursgemiddelde concentratie niet worden overschreden.

Luchtconcentraties NO_2 en PM_{10}						
Luchtconcentratie	Norm	2008 ¹⁾	2010 ¹⁾	2010 ²⁾	2020 ¹⁾	2020 ²⁾
1						
NO_2 Jaargem. concentr.	$40 \mu\text{g}/\text{m}^3$	14	13.7	13.7	9.8	$9.8 \mu\text{g}/\text{m}^3$
NO_2 Uurgem. concentr.	$200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ max. 18 maal/jr	0	0	0	0	0 uren
PM_{10} Jaargem. concentr.	$40 \mu\text{g}/\text{m}^3$	19	18.4	18.4	16.8	$16.8 \mu\text{g}/\text{m}^3$
PM_{10} 24-uursgem. concentr.	$50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ max. 35 maal/jr	6	5	5	3	3 dagen
2						
NO_2 Jaargem. concentr.	$40 \mu\text{g}/\text{m}^3$	12.6	12.5	12.5	9.1	$9.1 \mu\text{g}/\text{m}^3$
NO_2 Uurgem. concentr.	$200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ max. 18 maal/jr	0	0	0	0	0 uren
PM_{10} Jaargem. concentr.	$40 \mu\text{g}/\text{m}^3$	18.8	18.3	18.3	16.7	$16.7 \mu\text{g}/\text{m}^3$
PM_{10} 24-uursgem. concentr.	$50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ max. 35 maal/jr	5	5	5	2	2 dagen
3						
NO_2 Jaargem. concentr.	$40 \mu\text{g}/\text{m}^3$	19.2	18.3	18.3	12.1	$12.1 \mu\text{g}/\text{m}^3$
NO_2 Uurgem. concentr.	$200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ max. 18 maal/jr	0	0	0	0	0 uren
PM_{10} Jaargem. concentr.	$40 \mu\text{g}/\text{m}^3$	20.2	19.5	19.5	17.7	$17.7 \mu\text{g}/\text{m}^3$
PM_{10} 24-uursgem. concentr.	$50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ max. 35 maal/jr	8	7	7	4	4 dagen
4						
NO_2 Jaargem. concentr.	$40 \mu\text{g}/\text{m}^3$	19.1	18.4	18.5	12.5	$12.6 \mu\text{g}/\text{m}^3$
NO_2 Uurgem. concentr.	$200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ max. 18 maal/jr	0	0	0	0	0 uren
PM_{10} Jaargem. concentr.	$40 \mu\text{g}/\text{m}^3$	20.3	19.7	19.7	18	$18 \mu\text{g}/\text{m}^3$
PM_{10} 24-uursgem. concentr.	$50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ max. 35 maal/jr	8	7	7	4	4 dagen
5						
NO_2 Jaargem. concentr.	$40 \mu\text{g}/\text{m}^3$	18	17.6	17.7	12.1	$12.1 \mu\text{g}/\text{m}^3$
NO_2 Uurgem. concentr.	$200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ max. 18 maal/jr	0	0	0	0	0 uren
PM_{10} Jaargem. concentr.	$40 \mu\text{g}/\text{m}^3$	20.8	20.2	20.2	18.7	$18.7 \mu\text{g}/\text{m}^3$
PM_{10} 24-uursgem. concentr.	$50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ max. 35 maal/jr	9	8	8	5	5 dagen

Luchtconcentratie	Norm	2008 ¹⁾	2010 ¹⁾	2010 ²⁾	2020 ¹⁾	2020 ²⁾
6						
NO ₂ Jaargem. concentr.	40 µg/m ³	16.2	15.8	15.8	10.9	10.9 µg/m ³
NO ₂ Uurgem. concentr.	200 µg/m ³ max. 18 maal/jr	0	0	0	0	0 uren
PM ₁₀ Jaargem. concentr.	40 µg/m ³	19.5	19	19	17.3	17.3 µg/m ³
PM ₁₀ 24-uursgem. concentr.	50 µg/m ³ max. 35 maal/jr		6	6	3	3 dagen
7						
NO ₂ Jaargem. concentr.	40 µg/m ³	14.3	13.9	14.2	9.9	10 µg/m ³
NO ₂ Uurgem. concentr.	200 µg/m ³ max. 18 maal/jr	0	0	0	0	0 uren
PM ₁₀ Jaargem. concentr.	40 µg/m ³	19.3	18.7	18.8	17.1	17.1 µg/m ³
PM ₁₀ 24-uursgem. concentr.	50 µg/m ³ max. 35 maal/jr	6	5	5	3	3 dagen
8						
NO ₂ Jaargem. concentr.	40 µg/m ³	13.5	13.2	13.2	9.6	9.6 µg/m ³
NO ₂ Uurgem. concentr.	200 µg/m ³ max. 18 maal/jr	0	0	0	0	0 uren
PM ₁₀ Jaargem. concentr.	40 µg/m ³	19.4	18.9	18.9	17.3	17.3 µg/m ³
PM ₁₀ 24-uursgem. concentr.	50 µg/m ³ max. 35 maal/jr	6	5	5	3	3 dagen
9						
NO ₂ Jaargem. concentr.	40 µg/m ³	11.8	11.7	11.7	8.7	8.7 µg/m ³
NO ₂ Uurgem. concentr.	200 µg/m ³ max. 18 maal/jr	0	0	0	0	0 uren
PM ₁₀ Jaargem. concentr.	40 µg/m ³	19.2	18.7	18.7	17.1	17.1 µg/m ³
PM ₁₀ 24-uursgem. concentr.	50 µg/m ³ max. 35 maal/jr	6	5	5	3	3 dagen
10						
NO ₂ Jaargem. concentr.	40 µg/m ³	11.5	11.4	11.6	8.7	8.8 µg/m ³
NO ₂ Uurgem. concentr.	200 µg/m ³ max. 18 maal/jr	0	0	0	0	0 uren
PM ₁₀ Jaargem. concentr.	40 µg/m ³	18.8	18.3	18.4	16.8	16.8 µg/m ³
PM ₁₀ 24-uursgem. concentr.	50 µg/m ³ max. 35 maal/jr	5	5	5	3	3 dagen

¹⁾ exclusief hippisch recreatiepark ²⁾ inclusief hippisch recreatiepark

Conclusie

De normen zoals die in de Wet milieubeheer zijn weergegeven, worden niet overschreden. Dit betekent dat er vanuit deze wet ook geen belemmeringen aan de uitvoering van het bestemmingsplan worden opgelegd.

9.8 Plan-m.e.r.

Achtergrond

Vanaf 21 juli 2004 dient de Europese richtlijn betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's in de lidstaten van de Europese Unie te worden toegepast. (richtlijn voor Strategische Milieubeoordeling). Deze richtlijn heeft tot doel om milieueffecten van plannen tijdens de voorbereiding ervan in beeld te brengen in de vorm van een milieurapport. Het betreft een milieubeoordeling op strategisch niveau, dus niet pas wanneer het gaat om concrete projecten, maar al tijdens de planvorming die daaraan voorafgaat.

Deze Europese richtlijn is middels een wijziging van de Wet milieubeheer en een wijziging van het Besluit-m.e.r. geïmplementeerd in de Nederlandse regelgeving. Op 28 september 2006 zijn de aangepaste Wet milieubeheer en het Besluit-m.e.r. in werking getreden. Hierin wordt gesproken over een milieueffectrapportage van plannen (als vertaling van de Europese SMB-richtlijn) en over een milieueffectrapportage van besluiten (het oorspronkelijke Nederlandse MER).

Ten behoeve van de overzichtelijkheid wordt een aantal begrippen hieronder nader toegelicht:

- SMB: strategische milieubeoordeling (per 28 september 2006: plan-m.e.r.).
- Plan-m.e.r.: (nieuwe) wettelijke naam voor een SMB.
- Milieurapport: het rapport van een plan-m.e.r.
- Besluit-m.e.r.: nieuwe naam voor een m.e.r.
- MER: het rapport van een Besluit-m.e.r.

Een plan-m.e.r. is verplicht voor twee soorten wettelijk of bestuursrechtelijk voorgeschreven plannen:

- plannen op het terrein van de landbouw, bosbouw, visserij, energie, industrie, vervoer, afvalstoffenbeheer, waterbeheer, telecommunicatie, toerisme, ruimtelijke ordening en grondgebruik, waarin activiteiten worden aangewezen of overwogen, die zijn opgenomen in de bijlage van het Besluit-m.e.r.
- plannen waarvoor een passende beoordeling is vereist op grond van richtlijn 92/43/EEG, de zogenaamde Habitatrichtlijn (artikel 3, tweede lid richtlijn).

Om te kunnen beoordelen of er een plan-m.e.r.-plicht is voor het bestemmingsplan Landelijk Gebied, dient te worden getoetst aan de bovenstaande twee punten.

M.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten

Voor het voorliggende bestemmingsplan is het, volgend uit het eerste aandachtstreepje, van belang te bezien in hoeverre het bestemmingsplan activiteiten bevat of aanwijst welke zijn genoemd in onderdeel C en D van de bijlage bij het Besluit-m.e.r. De activiteiten uit lijst C en D van het Besluit-m.e.r. die mogelijk in het bestemmingsplan Landelijk Gebied aan de orde komen, betreffen de volgende.

1. Landinrichting

In het Besluit-m.e.r. staat omtrent de m.e.r.-(beoordelings)plicht het volgende vermeld.

Activiteit	Voorwaarden Lijst C	Voorwaarden Lijst D
De inrichting van het landelijk gebied, in gevallen dat de functiewijziging betrekking heeft op de natuur, recreatie of landbouw (met uitzondering van ruilverkaveling met een administratief karakter of van een aanpassingsinrichting)	Oppervlakte meer dan 250 ha	Oppervlakte meer dan 125 ha

.....

Ecologische Hoofdstructuur

Het bestemmingsplan Landelijk Gebied bevat een wijzigingsbevoegdheid waarmee de agrarische gebiedsbestemming, voorzover aangeduid met 'wijzigingsbevoegdheid I', kan worden gewijzigd in de bestemming Natuur-1. Deze functiewijziging heeft betrekking op gronden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur. De oppervlakte van het op de plankaart met 'wijzigingsbevoegdheid I' aangegeven gebied is groter dan 125 ha. Het bestemmingsplan is voor dit onderdeel derhalve plan-m.e.r.- (beoordelings)plichtig. Zoals aangegeven, wordt voor de Ecologische Hoofdstructuur ten behoeve van de Ecologische Hoofdstructuur Westerwolde een projectMER/planMER opgesteld. In het planMER wordt daar nader aandacht aan besteed.

Landschappelijke recreatieve ontwikkelingszone

Daarnaast kent het bestemmingsplan een aanduiding 'landschappelijke recreatieve ontwikkelingszone'. De oppervlakte van de mogelijkheid betreft meer dan 125 ha.

2. Intensieve veehouderij

In het Besluit-m.e.r. staat omtrent de m.e.r.- (beoordelings)plicht van intensieve veehouderij het volgende vermeld.

Activiteit	Voorwaarden Lijst C	Voorwaarden Lijst D
De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens		
Plaatsen voor mesthoenders	> 85.000	> 60.000
Plaatsen voor hennen	> 60.000	> 45.000
Plaatsen voor mestvarkens	> 3.000	> 2.200
Plaatsen voor zeugen	> 900	> 350

In het bestemmingsplan is bepaald dat per agrarisch bedrijf binnen de gebiedsbestemming Agrarisch maximaal 4.000 m² bij recht mag worden benut voor intensieve veehouderij. Bestaande niet-grondgebonden agrarische bedrijven (volwaardige intensieve veehouderijen) mogen binnen de bestemming Agrarisch bij recht tot 6.000 m² uitbreiden. Middels deze regeling kan niet worden uitgesloten dat de plandrempels, zoals genoemd in het Besluit-m.e.r., worden overschreden. Het bestemmingsplan Landelijk Gebied is op dit onderdeel derhalve plan-m.e.r.-plichtig. Binnen de gebiedsbestemming Agrarisch-Landschappelijke waarde mag tot maximaal 250 m² uitbreiding van intensieve veehouderij plaatsvinden. De cumulatieve effecten van deze mogelijkheden tot uitbreiding zullen worden meegenomen in de effectenbeoordeling.

3. Co-vergisting

In het Besluit-m.e.r. staat omtrent de m.e.r-(beoordelings)plicht van Co-vergisting het volgende vermeld.

Activiteit	Voorwaarden Lijst C	Voorwaarden Lijst D
De oprichting van een inrichting bestemd voor het bewerken, verwerken of vernietigen van dierlijke of overige organische meststoffen, groenafval en groente-, fruit- en tuinafval, niet zijnde gevaarlijke afvalstoffen	Capaciteit meer dan 100 ton per dag	Niet van toepassing

Er kunnen op grond van het bestemmingsplan geen Co-vergistingsinstallaties met een capaciteit van meer dan 100 ton per dag worden gerealiseerd. Op dit onderdeel is het bestemmingsplan dan ook niet plan-m.e.r.-plichtig. Desalniettemin zal de mogelijkheid tot het oprichten van een Co-vergistingsinstallatie in samenhang met de mogelijkheden voor intensieve veehouderij worden bekeken, om inzicht te geven in welke mate de milieugevolgen (emissies van gassen) elkaar mogelijkwijs versterken (cumulatie).

4. Hippisch recreatiepark

In het Besluit-m.e.r. staat omtrent de m.e.r-(beoordelings)plicht van recreatie en toerisme het volgende vermeld.

Activiteit	Voorwaarden Lijst C	Voorwaarden Lijst D
De aanleg van één of meer recreatie of toeristische voorzieningen	In gevallen waar de activiteit betrekking heeft op een voorziening of een combinatie van voorzieningen die: 1. 500.000 bezoekers of meer per jaar aantrekt; 2. een oppervlakte beslaat van 50 ha of meer; 3. een oppervlakte beslaat van 20 ha of meer in een gevoelig gebied	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op: 1. 250.000 bezoekers of meer per jaar; 2. een oppervlakte van 25 ha of meer; 3. een oppervlakte van 10 ha of meer in een gevoelig gebied

Activiteit	Voorwaarden Lijst C	Voorwaarden Lijst D
De winning, dan wel wijziging of uitbreiding van de winning van oppervlaktedelfstoffen met uitzondering van oppervlaktedelfstoffen als bedoeld in de categorieën 162, 163 of 164 van onder C van deze bijlage	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op: 1. een winplaats van 100 ha of meer; 2. een aantal winplaatsen, die tezamen 100 ha of meer omvatten en in elkaars nabijheid liggen	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een terreinoppervlakte van 75 ha of meer

De gemeente Stadskanaal is voornemens om medewerking te verlenen aan de vestiging van een hippisch recreatiepark ten noorden van de Kettingwijk. Het park zal na afronding een oppervlakte van 25 ha omvatten en biedt dan ruimte aan 150 recreatiewoningen. Ten behoeve van het realiseren van een recreatieplas zal zandwinning plaatsvinden van circa 20 ha. Hiermee valt het initiatief in categorieën D 10.1 en D 16.1 van de D-lijst van het Besluit-m.e.r. 1994.

Voor de beoordeling wordt verwezen naar H.P.F. Projecten B.V. MER beoordeling Hippisch recreatiepark Stadskanaal, november 2007, Bureau van Droffelaar.

De eindbeschouwing van deze beoordeling omvat de eindconclusie dat het initiatief zowel ruimtelijk als milieuhygiënisch verantwoord kan worden ingepast en dat het geen belemmering vormt voor de al in het gebied aanwezige functies. Er zijn geen bijzondere omstandigheden die een milieueffectrapport noodzakelijk maken. Extra onderzoek zal namelijk naar verwachting niet leiden tot nieuwe inzichten over de wijze waarop het recreatiepark in de omgeving dient te worden ingepast en beheerd. In het kader van het bestemmingsplan Landelijk Gebied zal de mogelijkheid tot het oprichten van het recreatiepark met het oog op verkeer in samenhang met de mogelijkheden voor de overige m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten worden bekeken, om inzicht te geven in welke mate milieugevolgen elkaar versterken, dan wel verzwakken (cumulatie).

5. Lawaaisportcentrum

In het Besluit-m.e.r. staat omtrent de m.e.r.-(beoordelings)plicht van een lawaaisportcentrum het volgende vermeld.

Activiteit	Voorwaarden Lijst C	Voorwaarden Lijst D
De activiteit heeft betrekking op de aanleg, wijziging of uitbreiding van een terrein, niet zijnde een openbare weg, bestemd of ingericht voor het in wedstrijdverband of ter voorbereiding daarvan, dan wel voor recreatieve doeleinden rijden met gemotoriseerde voertuigen	Niet van toepassing	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een openstelling van acht uren of meer per week

In het landelijk gebied van Stadskanaal is een lawaaisportcentrum gevestigd. Dit centrum omvat een motorcrossterrein en een kartbaan.

De openingstijden van het terrein overschrijden deze drempelwaarde. In het bestemmingsplan wordt de huidige situatie bestemd. Het gebruik wordt gecontinueerd. De milieuvergunning, afgegeven door de provincie, wordt niet gewijzigd. Er is geen sprake van verhuur van karts of motoren. In het kader van het bestemmingsplan Landelijk Gebied zal het lawaaisportcentrum in samenhang met de mogelijkheden voor de overige m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten worden bekeken, om inzicht te geven in welke mate milieugevolgen elkaar versterken, dan wel verzwakken (cumulatie).

Grenzend aan het lawaaisportcentrum is een vliegveld voor ultralight-vliegtuigen gelegen. Ten aanzien van deze activiteit zijn geen drempelwaarden opgenomen in het Besluit-m.e.r. Op grond hiervan wordt deze activiteit niet meegenomen in het planMER.

Conclusie

Het bestemmingsplan maakt activiteiten mogelijk welke zijn genoemd in kolom C en D van de bijlage bij het Besluit-m.e.r. De samenvatting en de uitkomsten van de plan-m.e.r. zijn in paragraaf 9.9 vermeld.

9.9 Uitkomsten planMER

Uit het planMER is naar voren gekomen dat de kans bestaat dat er (significant) negatieve effecten als gevolg van ammoniakdepositie kunnen optreden indien de gehele ruimte die in het ontwerpbestemmingsplan Landelijk Gebied wordt geboden voor de uitbreiding van veehouderij wordt benut.

De overige activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt, zijn als positief, dan wel neutraal beoordeeld. Enkel veehouderij is in haar totaliteit als negatief beoordeeld.

Naar aanleiding van het planMER is door het bevoegd gezag besloten de huidige situatie zoals die is beschreven in het planMER ten aanzien van de (intensieve) veehouderij vast te leggen, te bevrozen, in het ontwerpbestemmingsplan. Er is dus geen sprake van een nieuw alternatief. Er worden naar aanleiding van de resultaten van de plan-m.e.r. in het ontwerpbestemmingsplan maatregelen genomen om mogelijke (significant) negatieve effecten te voorkomen.

De gemeente Stadskanaal is een gemeente met een belangrijke agrarische sector. Evenals elders in ons land is een proces van schaalvergroting gaande, waarbij het aantal agrarische bedrijven continu afneemt en de overblijvende bedrijven gemiddeld in oppervlakte en economische omvang groeien. De gemeente ziet dit als een te stimuleren ontwikkeling. Het ontwerpbestemmingsplan Landelijk Gebied biedt de bodemgebonden agrarische bedrijven dan ook uitbreidingsmogelijkheden.

Evenwel in het kader van de planMER staat de gemeente de vestiging van nieuwe intensieve veehouderijen, dan wel een nieuwe tak van intensieve veehouderij niet meer toe binnen het landelijk gebied. De bestaande intensieve veehouderijen en de bestaande takken van intensieve veehouderij bij agrarische bedrijven zijn op de plankaart aangeduid met "IV" (intensieve veehouderij), dan wel met "NIV" (neventak intensieve veehouderij). Bij recht is omschreven dat het bestaande bedrijfsoppervlak van deze intensieve veehouderijen en het bestaande bedrijfsoppervlak van deze tak voor intensieve veehouderij mag worden gehandhaafd. Binnen de bestemming Agrarisch is na wijziging uitbreiding mogelijk voor zowel de met "IV" aangeduide intensieve veehouderijen tot maximaal 6.000 m² bedrijfsoppervlak, als de met "NIV" aangeduide neventakken van intensieve veehouderij bij agrarische bedrijven tot maximaal 4.000 m², mits wordt aangetoond dat de uitbreiding niet leidt tot een significante vergroting van de ammoniakdepositie. Binnen de bestemming Agrarisch-Landschappelijke waarde is een vergroting van het bestaande bedrijfsvloeroppervlak voor veehouderij alleen na wijziging mogelijk mits ook dan wordt aangetoond dat de uitbreiding niet leidt tot een significante vergroting van de ammoniakdepositie op nabijgelegen natuurgebieden. Een uitbreiding van de intensieve veehouderij binnen de bestemming Agrarisch-Landschappelijke waarde is uitgesloten behoudens na vrijstelling een bescheiden mogelijkheid om de bestaande bebouwing aan te passen aan de Gezond- en welzijnswet voor dieren.

De ontwikkelingsmogelijkheden voor de agrarische bedrijven zijn in het plan gekoppeld aan groene, gele en rode gebieden. Middels vrijstelling, dus niet bij recht is uitbreiding van het agrarisch bouwperceel in de gele en groene gebieden mogelijk tot

.....

respectievelijk 2 ha en 2,5 ha. Op grond van de regeling is het mogelijk om binnen de bestemming Agrarisch een bestaand agrarisch bedrijf uit te breiden, dan wel om te zetten naar een (melk)rundveehouderij met een bebouwd oppervlak tot 2 ha, respectievelijk 2,5 ha. De regeling voor intensieve veehouderij binnen deze bestemming sluit uitbreiding van de (melk)rundveehouderij niet uit. Dit betekent dat naast de intensieve tak mag worden uitgebreid met (melk)rundveehouderij.

Binnen de rode gebieden is het mogelijk het bouwperceel middels vrijstelling tot 1,5 ha te vergroten.

In een MER is altijd sprake van alternatieven. Dit is bedoeld om de bestuurders (in dit geval de gemeenteraad van Stadskanaal) de gelegenheid te bieden beter verantwoorde keuzes voor het betreffende plan te maken. Het gaat er bij de alternatieven om verschillende mogelijkheden op hun belangrijkste milieueffecten te kunnen vergelijken.

Voor de veehouderij zijn in het planMER drie alternatieven onderscheiden:

1. de invloed van de huidige veehouderij op het milieu;
2. de effecten op het milieu als de mogelijkheden voor de veehouderij in het oude (nu nog geldende) bestemmingsplan maximaal worden benut;
3. de effecten op het milieu als de mogelijkheden in het nieuwe ontwerpbestemmingsplan maximaal worden benut.

Dit laatste is in het planMER het V-max scenario genoemd.

Voor de overige m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten zijn alleen de alternatieven 1 en 3 in beeld gebracht: dat betekent geen, dan wel volledige realisering van de Ecologische Hoofdstructuur en geen of wel realisering van de landschappelijk-recreatieve ontwikkelingszones.

De verschillende activiteiten zijn beoordeeld aan de hand van verschillende milieuthema's (bodem, water, natuur, landschap, geluidhinder, luchtkwaliteit). Veehouderij is daarnaast ook beoordeeld op geur en ammoniak.

Veehouderijen emitteren ammoniak die zich in de omgeving verspreidt. Het ammoniak kan neerslaan op natuurgebieden. Als deze gebieden een te hoge belasting krijgen van stikstof, kan schade ontstaan aan het natuurgebied. Voor het beantwoorden van de vraag of negatieve effecten op de natuur ontstaan, is niet alleen de depositie van potentieel zuur vanuit de groep veehouderijen uit de gemeente Stadskanaal van belang, maar tevens de ontwikkeling van de

.....
■
achtergronddepositie. De totale stikstofdepositie op de natuur in Nederland vertoont al jaren een dalende trend.

Een natuurgebied kan afhankelijk van de natuurwaarden die aanwezig zijn een bepaalde hoeveelheid ammoniak verdragen. Deze hoeveelheid, waarbij geen aantoonbare schade optreedt, is de kritische depositiewaarde.

Voor het Natura 2000-gebied Lieftingsbroek is, in relatie tot de ammoniakdepositie ten gevolge van veehouderijen, een gedetailleerde berekening gemaakt (zie planMER).

Voor de Ecologische Hoofdstructuur- en natuurgebieden in de gemeente zijn eveneens berekeningen uitgevoerd (zie planMER).

Voor de natuurgebieden Veenhuizerstukken en de Ecologische Hoofdstructuur gelden wettelijk geen kritische waarden. Voor het buiten het plangebied gelegen Natura 2000-gebied geldt wel een kritische depositiewaarde van 1.100 mol/ha/jaar.

De bestaande veehouderijen in de vergunde situatie veroorzaken ongeveer 41 mol/ha/jaar. Op grond van het vigerende bestemmingsplan zou deze depositie hebben kunnen toenemen tot 213 mol. Onder het nieuwe bestemmingsplan kan de depositie toenemen tot 460 mol.

Op grond van de uitkomsten van de berekening onder het nieuwe bestemmingsplan (V-max, zie planMER) kan worden geconcludeerd dat sprake is van een forse toename die waarschijnlijk tot (significant) negatieve effecten leidt. In het kader van het Natura 2000-gebied dient er dan te worden getoetst aan de Natuurbeschermingswet. In eerste instantie wordt in een oriëntatiefase/voortoets onderzocht of er sprake kan zijn van significant negatieve effecten. Indien er aantoonbaar sprake is van enkel negatieve effecten dan volstaat het uitvoeren van een verstoring- en verslechteringtoets. Indien niet valt uit te sluiten dat de effecten significant negatief kunnen zijn dan dient een passende beoordeling te worden opgesteld.

Op grond van de bevindingen in het planMER kan niet worden uitgesloten dat er sprake is van (significant) negatieve effecten op het Lieftingsbroek. Op basis van expertjudgement wordt aangegeven dat met het oog op onvoldoende concreetheid ook niet is aan te tonen of er sprake is van significant negatieve effecten. De conclusie die uit de passende beoordeling zou volgen, zou niet anders zijn dan dat er (mogelijke significant) negatieve effecten optreden.

Aangezien niet kan worden ingeschat en beoordeeld welke bedrijven en op welke momenten gebruikmaken van de uitbreidingsmogelijkheden en ten behoeve van welke agrarische

functie, is het beperken van bepaalde bedrijven op bepaalde locaties niet voor de hand liggend. Daar komt bij dat inmiddels technologische maatregelen (bijvoorbeeld ontwikkelingen luchtwassystemen) kunnen worden toegepast die er voor kunnen zorgen dat bijvoorbeeld de ammoniakdepositie niet, dan wel in geringe mate toeneemt.

Op grond van deze overwegingen heeft de gemeente op basis van de uitkomsten van het planMER besloten alle uitbreidingen ten behoeve van (intensieve) veehouderij binnen de bestemming Agrarisch onder een wijzigingsbevoegdheid te brengen. Aan deze wijzigingsbevoegdheid is in ieder geval de randvoorwaarde gekoppeld dat er bij uitbreiding ten behoeve van (intensieve) veehouderij dient te worden aangetoond dat de ammoniakdepositie op nabijgelegen natuurbeschermingsgebieden niet significant zal toenemen. Dit kan door het nemen van technische maatregelen. Op die wijze kan, op het moment dat zich een aanvraag voordoet, per afzonderlijk bedrijf een afweging worden gemaakt en inzichtelijk worden gemaakt of een uitbreiding van een veehouderij negatieve milieugevolgen heeft voor de omgeving en in dit geval voor Lieftingsbroek.

Voor de bestemming Agrarisch-Landschappelijke waarde is geen uitbreiding voor de intensieve veehouderij mogelijk. Slecht middels vrijstelling is een heel beperkte vergroting mogelijk om te voldoen aan de Gezondheids- en Welzijnswet.

Daarmee wordt recht gedaan aan het toetsingskader van de Natuurbeschermingswet. Natuurbescherming is daarmee geborgd in dit bestemmingsplan. (Er is samen met de Natuurbeschermingswet zelfs sprake van een zogenaamde dubbele borging.)

Het onderhavig bestemmingsplan staat op deze wijze een toename van ammoniakdepositie niet toe.

In het kader van de Wet milieubeheer en de Natuurbeschermingswet kunnen op passende wijze de mogelijke toekomstige uitbreidingen die de gemeente de agrariërs wil blijven bieden, worden beoordeeld. De gemeente heeft, zoals gezegd, zelf de mogelijkheid om in elk afzonderlijk geval een afweging te maken of een uitbreiding kan worden toegestaan of niet. Dit is niet het geval indien bij recht uitbreiding wordt toegestaan.

Resumé

Het planMER heeft ertoe geleid dat in het ontwerpbestemmingsplan de huidige vergunde situatie van intensieve veehouderijen wordt vastgelegd. Mogelijke uitbreidingen van deze bedrijven worden binnen de bestemming Agrarisch onder een wijzigingsbevoegdheid gebracht waaraan in ieder geval de randvoorwaarde is gekoppeld dat er bij uitbreiding ten behoeve van (intensieve) veehouderij dient te worden aangetoond dat de ammoniakdepositie op nabijgelegen natuurbeschermingsgebieden niet significant zal toenemen.

Deel 2 Vormgeving van het plan

10.1 Inleiding

In deel 1 van het bestemmingsplan is de huidige situatie in het plangebied beschreven. Daarbij is telkens het relevante beleid van de verschillende overheden weergegeven.

In deel 2 van het bestemmingsplan wordt aangegeven op welke wijze de gemeente (binnen de beschreven beleidskaders) het bestemmingsplan heeft vormgegeven.

In hoofdstuk 10 wordt allereerst ingegaan op de vertaling van een aantal uit overige wet- en regelgeving afkomstige thema's. Het gaat hier om wet- en regelgeving op het gebied van archeologie, ecologie en water. Omdat deze wet- en regelgeving gevolgen heeft voor de concrete beleidsuitwerking per functie, is dit hoofdstuk voor de planbeschrijving geplaatst.

Vervolgens wordt in hoofdstuk 11 het plan beschreven. Daarbij wordt allereerst ingegaan op de deelgebiedsindeling. Vanaf paragraaf 11.2 wordt per thema de gegeven voorschriften besproken.

10.2 Archeologie

AMK

De AMK-terreinen zijn op de plankaart bestemd als Archeologisch waardevol gebied. Gekozen is voor het opnemen van een dubbelbestemming. Een dubbelbestemming is een bestemming die naast een andere bestemming geldt. Er is gekozen voor een dubbelbestemming in plaats van aanduidingen, omdat deze bestemming veel andere bestemmingen overlapt. Was dit niet het geval geweest, dan had ook voor een extra aanduiding op de plankaart en daarbij behorende voorschriften in de bestemmingsbepaling kunnen worden gekozen. Als een activiteit (bouwen of aanleggen) wordt gepleegd binnen deze dubbelbestemmingen, dan is het van belang om de voorwaarden uit de bijbehorende artikelen goed door te nemen. In een aantal gevallen zal dan namelijk onderzoek moeten worden verricht.

Op de plankaart staan de archeologisch waardevolle terreinen aangegeven. De inhoud van deze kaart is vervaardigd door de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten. De waardering van de terreinen is gebaseerd op belevingswaarde, fysieke kwaliteit en inhoudelijke kwaliteiten van die terreinen waarbij toetsing en beoordeling plaatsvinden op basis van schoonheid, herinneringswaarde, gaafheid, conservering, zeldzaamheid, informatiewaarde, ensemblewaarde en representativiteit. Naar

aanleiding van de voornoemde criteria worden de terreinen ingedeeld in waarderingscategorieën. Een terrein van zeer hoge archeologische waarde is beschermenswaardig en kan zelfs worden aangewezen als archeologisch monument op basis van de Monumentenwet 1988. Een terrein van hoge archeologische waarde is behoudenswaardig, maar niet alle criteria worden hoog genoeg gewaardeerd om als beschermd monument te kunnen worden aangemerkt. Een terrein van archeologische waarde is ook behoudenswaardig, maar de score op de criteria is lager dan bij een terrein van hoge archeologische waarde.

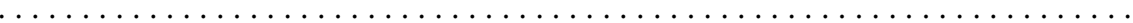
Vertaling naar het bestemmingsplan

Voorzover de gronden op de plankaart zijn bestemd als Archeologisch waardevol gebied (dubbelbestemming) geldt dat er, voordat er op enigerlei wijze dieper dan 30 cm wordt gegraven, geploegd of op een andere wijze de bodem wordt bewerkt, een aanlegvergunning moet zijn afgegeven door burgemeester en wethouders. De inhoud van dit aanlegvergunningstelsel is aangereikt door Libau en onverkort in het bestemmingsplan opgenomen met de dubbelbestemming Archeologisch waardevol gebied I.

Naast de bekende archeologische waarden, dient ook aandacht te worden besteed aan archeologische verwachtingswaarden, zoals deze door de provinciaal archeoloog in een archeologische verwachtingskaart zijn weergegeven. Deze kaart met beschrijving is als bijlage opgenomen. Het accent ligt hierbij op een aantal oude bewoningsassen binnen de bestemmingen Agrarisch en Agrarisch – landschappelijke waarde, reden om voor de gebieden met de dubbelbestemming Archeologisch waardevol gebied II een aanlegvergunningstelsel op te nemen om deze niet zichtbare archeologische waarden zeker te stellen. Burgemeester en wethouders zullen bij het verlenen van een aanlegvergunning deskundigen, zoals de provinciaal archeoloog of een andere erkende instantie, moeten raadplegen en in principe zal de aanvrager minimaal een verkennend archeologisch onderzoek moeten laten verrichten. Afhankelijk van de resultaten zal eventueel een vervolgonderzoek moeten worden verricht. Van een verkennend archeologisch onderzoek kan worden afgezien als de betreffende deskundigen dit aangeven. Uiteraard kan dit het geval zijn als er reeds een onderzoek heeft plaatsgevonden.

10.3 Ecologie

Het plangebied kent (vanuit ecologisch oogpunt) zowel waardevolle als minder waardevolle delen. De vanuit ecologisch oogpunt minder waardevolle delen overheersen echter. Verreweg het grootste deel van het plangebied bestaat namelijk uit gras- en akkerland en

herbergt voornamelijk algemeen voorkomende soorten flora en fauna. Wel is het gebied van belang voor weide- en akkervogels en vogels van waterrijke gebieden. Daarnaast vertegenwoordigen sloten en bermen plaatselijk bepaalde natuurwaarden.

De gemeente is van mening de voorkomende waarden te moeten beschermen, maar tegelijk geen onnodige beperkingen te moeten opleggen aan delen van het plangebied waar aanwijsbaar minder waarden van flora en fauna voorkomen. Deze overweging vormt de basis voor de gekozen regeling.

In de fase van het tot stand komen van het voorliggende bestemmingsplan is geen ecologisch onderzoek uitgevoerd. Het uitvoeren van een ecologisch onderzoek is verplicht ingeval van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Hoewel het voorliggende plan bij recht ontwikkelingen (veelal op het bouwperceel) mogelijk maakt, is op dit moment niet bekend of en wanneer gedurende de looptijd van het bestemmingsplan bepaalde ontwikkelingen zullen plaatsvinden. Indien bij de voorbereiding van het bestemmingsplan reeds uitgebreid flora- en faunaonderzoek zou zijn uitgevoerd, bestaat daarnaast een gereede kans dat de resultaten zijn achterhaald op het moment dat een bepaalde ontwikkeling gaat worden gerealiseerd. Een ecologisch onderzoek heeft namelijk een "houdbaarheid" van maximaal vijf jaar, terwijl een bestemmingsplan landelijk gebied doorgaans tien jaar of langer vigeert. Dit gegeven vraagt om een andere aanpak. Bij alle in het bestemmingsplan opgenomen vrijstellingen en wijzigingen is het uitvoeren van ecologisch onderzoek als voorwaarde opgenomen.

In het bestemmingsplan is voorts als volgt met bestaande ecologische waarden omgegaan.

Bestaande natuurgebieden

De bestaande natuurgebieden, deel uitmakend van de Ecologische Hoofdstructuur of daarbuiten gelegen (zie kaart 4.1). zijn bestemd als Natuur-1 en Natuur-2. De juridische regeling in de voorschriften is opgebouwd rond het behoud en ontwikkeling van deze gebieden. Ontwikkelingen zijn hier uitsluitend onder voorwaarden en via vrijstelling mogelijk.

Los van het vorenstaande, blijft de initiatiefnemer (veelal particulieren in het geval van bij recht geboden ontwikkelingen in het landelijk gebied) overigens te allen tijde zelf verantwoordelijk voor het zich houden aan de Flora- en faunawet.

10.4 Water

Hoewel het bestemmingsplan landelijk gebied kan worden gekarakteriseerd als een conserverend plan, worden in het plan toch de nodige ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Onderscheid kan worden gemaakt in bij recht geboden ontwikkelingsmogelijkheden en ontwikkelingen die slechts onder voorwaarden (vrijstellingen en wijzigingen) mogelijk zijn.

Bij recht worden in het bestemmingsplan mogelijkheden geboden om bebouwing op het bouwperceel en bij woningen op te richten. Daarnaast kan worden gebouwd ten behoeve van functies als niet-agrarische bedrijven, verblijfsrecreatieterreinen, sportterreinen et cetera. Het gaat in al deze gevallen om kleine oppervlakken. Daarnaast is een groot aantal ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk via een vrijstellings- of wijzigingsbepaling en/of een aanlegvergunning.

Het is van belang dat de waterschappen worden betrokken bij ontwikkelingen die gedurende de planperiode gaan spelen. Daarom is in de voorschriften opgenomen dat ingeval van wijzigingen en vrijstellingen, vooraf overleg dient te worden gevoerd met het waterschap. Dit biedt het waterschap de mogelijkheid haar wensen en adviezen kenbaar te maken. Eenzelfde bepaling is opgenomen bij de watergerelateerde aanlegvergunningen. Bij aanvragen voor dergelijke vergunningen van het betreffende waterschap dient vooraf met het waterschap te worden overlegd.

De hoofdwatervgangen binnen het plangebied zijn bestemd als Water. In de bijbehorende voorschriften is aangegeven dat deze watervgangen een beschermingszone van 5 m hebben. Deze beschermingszone is bedoeld om de schouwpaden te vrijwaren van obstakels.

Wateradvies

Wat betreft het formele wateradvies het volgende. Het bestemmingsplan is tot stand gekomen in een periode waarin een formeel wateradvies nog niet verplicht was. Desondanks is in het voortraject overleg gevoerd met het waterschap. In de overlegreactie van het waterschap staat vermeld dat wanneer de opmerkingen worden meegenomen in het bestemmingsplan, het waterschap kan instemmen met het bestemmingsplan. Nu dit het geval is, mag ervan worden uitgegaan dat de overlegreactie van het waterschap kan worden beschouwd als een formeel wateradvies. Voor de duidelijkheid is de overlegreactie van het waterschap in de bijlagen van dit bestemmingsplan opgenomen.

11.1 Gebiedsbestemmingen**Gebiedsindeling**

Op basis van de (cultuur)historie, de landschapskarakteristiek en de aanwezige natuurwaarden, kan binnen het plangebied een aantal deelgebieden worden onderscheiden. Elk deelgebied heeft haar eigen kenmerken en kwaliteiten, die een op maat toegesneden planologisch regiem vragen en rechtvaardigen.

De deelgebiedsindeling komt nog het meest overeen met de Functiekaart van het POP (zie kaart 5.1). Daarbij moet worden aangetekend dat de globale begrenzingen van deze kaart (vanuit het oogpunt van rechtszekerheid) zijn vertaald naar concrete grenzen op de plankaart. Veelal is daarvoor gebruikgemaakt van bestaande sloten en perceelsgrenzen. Verder heeft de begrenzing van de bestemmingen in het vigerende bestemmingsplan Buitengebied een grote rol gespeeld. Getracht is de huidige gebiedsgrenzen zoveel mogelijk te handhaven.

Voor de op de plankaart aangegeven natuurgebieden is de door de Provincie Groningen opgestelde kaart EHS Nota Groene Ruimte geraadpleegd (zie kaart 4.1). Vervolgens is deze kaart zowel door de provincie als door Staatsbosbeheer geactualiseerd op basis van de huidige stand van zaken.

In het onderstaande is nader op de verschillende en aldus bestemde deelgebieden ingegaan.

Agrarisch

De bestemming Agrarisch is in eerste instantie gebaseerd op de gebieden welke op de Functiekaart van het POP zijn aangeduid als "Landbouw". Het omvat het veenkoloniale landschap en de (heide)veldontginningen bij Onstwedde.

Belangrijke kenmerken van het gebied zijn:

- een zeer grote mate van openheid en grootschaligheid;
- verdichting in de vorm van bebouwing (boerderijen en woningen) die veelal lintvormig geordend is.

Van meer recente tijd zijn omvangrijke bosaanplantingen voor de houtproductie (Robinia).

Overeenkomstig het voorgaande bestemmingsplan is de openheid van het Vledderveen tussen Veenhuizen en Mussel Aa aangemerkt als "landschappelijk waardevol open". In dit gebied is de verdichting in de vorm van bosaanplant of het aanbrengen van houtsingels met een oppervlakte groter dan 0,5 ha niet toegestaan. Voor het aanbrengen

van kleinere afscherpende beplantingen en dergelijke (kleiner dan 0,5 ha) is een aanlegvergunning opgenomen.

Agrarisch-Landschappelijke waarde

De bestemming Agrarisch-Landschappelijke waarde is, samen met de bestemmingen Natuur-1 en Natuur-2, toegekend aan het essen- en beekdallandschap rondom Onstwedde en bij Ter Wupping en Smeerling. Op de Functiekaart van het POP is dit gebied aangeduid met "Landbouw in gaaf landschap" en "Landbouw in gebied met belangrijke natuurwaarden".

Belangrijke kenmerken van het gebied zijn:

- kleinschaligheid;
- grote afwisseling van openheid en verdichting;
- cultuurhistorisch waardevolle essen, die worden gekenmerkt door openheid;
- reliëf in de vorm van de stuwrug en essen en Stijlranden in de beekdalen;
- bosjes, weg- en kavelbeplantingen en beekdalbegeleidende beplantingen;
- de bebouwing kent een meer verspreid karakter.

In de voorschriften zijn regelingen opgenomen om deze kenmerken te behouden en zo mogelijk te versterken. Dit betreft onder meer regels met betrekking tot ophogen, afgraven, egaliseren en het aanbrengen van beplantingen en het bouwen buiten het bouwperceel.

Natuur 1

Als Natuur-1 zijn de gronden bestemd die op de Functiekaart van het POP zijn aangegeven als "natuur". Het betreft de natuurgebieden in het dal van de Ruiten Aa en de Mussel Aa, de omgeving van Ter Wupping en Smeerling en de Vledderhuizerstukken bij Ter Maarsch. Met uitzondering van het laatst genoemde gebied, maken deze natuurgebieden deel uit van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur Westerwolde.

Belangrijke kenmerken van dit gebied zijn:

- verdichtingen door natuurlijk reliëf, weg- en kavelbeplantingen, bouselementen en beekdalbegeleidende beplanting;
- essenverkaveling in stroken en blokken;
- slingerend weg- en waterpatroon;
- gebieden met goed ontwikkelde water- en oevervegetaties van belang voor broedvogels (Vledderhuizerstukken, beekdal Ruiten Aa);
- beekdalen en besloten (bos)complexen van belang voor broedvogels;
- boscomplexen met bijzondere botanische waarde (Smeerling-Metbroekbosch);

- .....
- vrijwel ontbreken van bebouwing;

Voor al deze gebieden geldt dat de natuurfunctie voorop staat en dat alle overige aanwezige functies daaraan ondergeschikt zijn.

Natuur 2

De gebieden bestemd als Natuur-2 zijn op de Functiekaart van het POP aangeduid als "bos". Het betreft bossen met overwegend een multifunctioneel karakter. Naast een functie voor natuur en houtproductie, speelt vooral de recreatieve functie in de vorm van wandel-, fiets- en ruiterspaden een grote rol. In het bestemmingsplan worden aanpassingen ten behoeve van het multifunctionele gebruik mogelijk gemaakt.

Belangrijke kenmerken van dit gebied zijn:

- bosgebieden en andere besloten gebieden van belang voor broedvogels;
- bosgebieden ingericht voor extensieve dagrecreatie (Vledderbos, Holstenerbos);
- vrijwel ontbreken van bebouwing.

Opgemerkt moet worden dat de "snelgroeïende" bossen op landbouwgronden, veelal Robinia-bos, niet als Natuur-2 op de plankaart zijn opgenomen. Deze bossen maken deel uit van de gebiedsbestemmingen Agrarisch en Agrarisch-Landschappelijke waarde.

Ontwikkelingsrichting per functie

De kenmerken en kwaliteiten van een deelgebied en de wijze waarop deze deelgebieden nu al voor functies als landbouw en natuur worden gebruikt, bepalen de ontwikkelingen van de verschillende functies in het landelijk gebied binnen de bestemmingsplanperiode. Deze ontwikkelingen zijn mede afhankelijk van het beleid dat door rijk en provincie wordt gevoerd.

De ontwikkelingen zijn op hun beurt van belang voor het bestemmingsplanbeleid. In het onderstaande wordt daarom een overzicht gegeven van de ontwikkelingen van de verschillende functies in het landelijk gebied die een vertaling vinden in het bestemmingsplan. Een en ander wordt in het navolgende gedetailleerd uitgewerkt.

Landbouw

Als gevolg van een verdergaande liberalisering van de wereldmarkt, is sprake van een grote veranderingsopgave voor de Nederlandse landbouw. Al een aantal jaren is een proces gaande van terugloop van het aantal bedrijven en opschaling van de overblijvende bedrijven. Ook in de gemeente Stadskanaal is dit proces herkenbaar.

Gegevens van het CBS laten zien dat tussen 1992 en 2003 het totaal aantal agrarische bedrijven met 32% is afgenomen. Tegelijkertijd is ook de trend zichtbaar van schaalvergroting. Wat betreft de akkerbouwbedrijven bijvoorbeeld, steeg de bedrijfsomvang in genoemde periode met 39%.

Uit de meer recente studies ten behoeve van het planMER komt duidelijk naar voren dat beide ontwikkelingen van zowel bedrijfsbeëindiging als bedrijfsvergroting nog steeds actueel zijn.

De gemeente Stadskanaal biedt de ruimte om schaalvergroting te realiseren. In diverse rapporten wordt als een van de kwaliteiten van de Veenkoloniën de hoge economische waarde voor de landbouw genoemd. De gemeente wil voor het grootste deel van haar grondgebied waar dit binnen de kaders van natuur, landschap en milieu tot de mogelijkheden behoort, ruimte bieden voor opschaling. Op basis van de uitkomsten van de plan-m.e.r. is evenwel binnen de bestemming Agrarisch-Landschappelijke waarde het bedrijfsoppervlak voor veehouderijen, inclusief fokkerijen, mesterijen en/of pluimvee per bedrijf beperkt tot het bestaande oppervlak om vervolgens middels een wijziging een uitbouw van veehouderijen mogelijk te maken, mits wordt aangetoond dat de ammoniakdepositie op nabijgelegen natuurbeschermingsgebieden niet significant zal toenemen. Inplaatsing van nieuwe grootschalige melkveehouderijbedrijven behoort tot de mogelijkheden in het westelijke deel van de gemeente ter weerszijden van het Alteveerkanaal.

Voor leegkomende agrarische bebouwing kunnen nieuwe functies worden gezocht. Als algemeen uitgangspunt wordt gesteld dat niet-agrarische bedrijven functioneel aan het landelijk gebied dienen te zijn gebonden.

De laatste jaren is verspreid in de provincie een behoorlijk aantal (boom)kwekerijen opgericht. Veelal gaat de oprichting van een boomkwekerij echter gepaard met een ongewenste toename van de bebouwing van het landelijk gebied. Wanneer namelijk sprake is van een (op termijn) volwaardig bedrijf kan doorgaans een bedrijfswoning worden gebouwd. In het geval van het (boom)kwekerijbedrijf is bij een relatief bescheiden omvang (2 à 3 ha) reeds sprake van een volwaardig bedrijf, zodat in de praktijk bij een groot aantal van dergelijke bedrijven een bedrijfswoning met bedrijfsgebouwen verrijzen. De gemeente vindt dit ongewenste ontwikkelingen. In dit bestemmingsplan zijn de bestaande kwekerijen bestemd. Nieuwe kwekerijen zijn niet mogelijk.

■ .....

Natuur

Het beekdal van de Ruiten Aa en de omgeving van Ter Wupping en Smeerling vertegenwoordigen zeer hoge natuurwaarden. De provinciale kaart EHS laat zien dat de natuurwaarden met name zijn te vinden in grotere eenheden (in de vorm van bijvoorbeeld bossen, houtwallen, essen en graslanden). Het accent ligt wat betreft het natuurbeleid op het behoud en de ontwikkeling van de natuurwaarden in deze gebieden. Ook dienen bij ontwikkelingen elders in de gemeente de bestaande waarden van flora en fauna (die zich bijvoorbeeld bevinden in sloten, in bermen en in de singels en erfbeplantingen) meegenomen te worden in de afweging omtrent de beoogde ontwikkeling.

In combinatie met deze natuurwaarden is de kern Smeerling op grond van monumentale waarden ook nog aangewezen als beschermd dorpsgezicht. Middels een dubbelbestemming zijn deze monumentale waarden ook binnen dit bestemmingsplan Landelijk Gebied geregeld.

Recreatie

Op het gebied van de recreatie ligt het accent op het recreatieve medegebruik in de vorm van wandelen, fietsen en of paardrijden. Vooral de omgeving van Ter Wupping en Smeerling en het beekdal van de Ruiten Aa lenen zich voor dit doel. De verdere ontwikkeling van het recreatieve medegebruik dient te worden afgestemd op het behoud en ontwikkeling van de landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van deze gebieden.

Het Vledderbos en Horstenerbos zijn als direct uitloopgebied voor Stadkanaal en Musselkanaal specifiek ingericht voor de eerder genoemde recreatieve activiteiten. Een verdere ontwikkeling daarvan behoort tot de mogelijkheden. Van het structuurplan zijn de landschappelijk-recreatieve ontwikkelingszones overgenomen, waarbinnen ook de ontwikkeling van verblijfsrecreatie mogelijk wordt geacht.

Aan de Ontsluitingsweg ligt een vliegveld voor ultralight vliegtuigen. Hieraan grenzend ligt het lawaaisportcentrum waarin een kartbaan, een grasbaan en een crossterrein zijn opgenomen.

Op het gebied van de verblijfsrecreatie neemt het landelijk gebied van Stadskanaal een bescheiden plaats in. Er zijn twee kampeerterreinen, een groepsaccommodatie, recreatieappartementen en twee terreinen voor kleinschalig kamperen. Wel is een plan in voorbereiding voor de ontwikkeling van een hippisch centrum ten noorden van Stadskanaal aan de N366 met naast een multifunctioneel gebouw 150 recreatiewoningen met stallingsruimte voor paarden en dagrecreatieve voorzieningen rond een te creëren zandplas.

Het kleinschalig kamperen bij boer en/of burger mag zich de laatste jaren in een toenemende belangstelling verheugen. Voor agrariërs en buitenlui kan een kleinschalig kampeerterrein een bijdrage leveren

aan de inkomsten van het bedrijf, dan wel neveninkomsten bieden. Niet alleen boeren en toeristen hebben echter baat bij deze recreatieve ontwikkeling. Er is namelijk ook sprake van een positief effect op de middenstand in de dorpen van het platteland. Deze ontwikkelingen komen de algehele leefbaarheid ten goede. De gemeente wil hiervoor dan ook onder voorwaarden mogelijkheden bieden binnen de bestemmingen Agrarisch en Agrarisch-Landschappelijke waarden.

Wonen

Vrijkomende agrarische bedrijven raken in toenemende mate in trek voor bewoning door burgers. Deze tendens is ook in de gemeente Stadskanaal waarneembaar. De gemeente wil hiervoor de ruimte bieden. Veelal kan door functieverandering ten behoeve van het wonen een positieve bijdrage worden geleverd aan de instandhouding van het vaak cultuurhistorische waardevolle erfgoed en de leefbaarheid van het platteland.

Met betrekking tot bouwen in het landelijk gebied is het niet of nauwelijks mogelijk eigen beleid te voeren. Het provinciale beleid stelt dat de bouw van nieuwe woningen niet wordt toegestaan. De gemeente conformeert zich aan dit beleid, met uitzondering van vier nieuwe landhuizen nabij Stadskanaal aan de Alteveersterweg, op zeer ruime percelen. De bestaande woonpercelen in het landelijk gebied zijn dan ook afzonderlijk bestemd en de vier landhuizen nabij Stadskanaal zijn specifiek bestemd als Wonen-Landhuis.

Niet-agrarische bedrijvigheid

Vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen kunnen een aantrekkelijke vestigingslocatie vormen voor kleine (startende) ondernemingen.

Deze ontwikkeling heeft een aantal voordelen:

- vestiging stimuleert de lokale economie;
- vestiging levert een bijdrage aan het behoud van de leefbaarheid;
- vestiging impliceert het behoud van een voormalig agrarisch pand.

De gemeente zal dan ook ruimte bieden voor nieuwvestiging van niet-agrarische bedrijvigheid binnen de voormalige boerderijen. Wel zal in het concrete geval een zorgvuldige afweging van alle in het geding zijnde belangen gemaakt moeten worden.

Overige functies

Het plangebied wordt doorsneden door verschillende wegen. Er wordt niet ingezet op aanpassingen (bijvoorbeeld in de vorm van verdubbeling) van deze wegen.

In het plangebied zijn gaswinlocaties en nutsvoorzieningen aanwezig. Er is niet voorzien in een uitbreiding hiervan.

Functierangorde en hoofdbeleidskeuze

Verreweg het grootste deel van het plangebied is in agrarisch gebruik. In delen van het plangebied moet de landbouw haar plaats echter delen met andere functies. Ten opzichte van de primaire landbouwgebieden, is hier een meer genuanceerd beleid gewenst. Per geval dient echter maatwerk te worden geleverd, omdat bijvoorbeeld landschappelijke en natuurlijke waarden niet overal in gelijke mate voorkomen.

In een aantal gevallen heeft de natuur het primaat. In deze gebieden zijn de planologische ontwikkelingsmogelijkheden gericht op het realiseren van de natuurdoelstellingen.

Hieronder wordt per gebiedsbestemming ingegaan op de functietoekenning. Daarbij wordt een relatie gelegd met de zonering van het POP en de aangetroffen waarden van landschap, natuur, cultuurhistorie. Tevens worden de hoofdlijnen van het beleid beschreven.

Agrarisch

Functierangorde

Binnen dit gebied is de landbouwfunctie bovengeschild aan alle andere functies.

Hoofdbeleidskeuze

Landbouw

In dit gebied worden aan de landbouw ruime ontwikkelingsmogelijkheden geboden, waarbij voor een uitbouw van de bestaande intensieve veehouderijen bij wijziging moet worden aangetoond dat hierdoor de ammoniakdepositie geen significante toename vertoont. Ook is nieuwvestiging van agrarische bedrijven na wijziging mogelijk, mits wordt voldaan aan de verschillende criteria zoals deze in de voorschriften worden vermeld.

Natuur en landschap

Met betrekking tot natuur zijn voor dit deelgebied geen bijzonder beleidsdoelen geformuleerd. Er wordt niet ingezet op de ontwikkeling van nieuwe natuur- of landschapswaarden. De grootschalige openheid van het Vledderveen dient gehandhaafd te blijven.

Cultuurhistorie en archeologie

Op het gebied van cultuurhistorie en archeologie worden de aanbevelingen van de provinciaal archeoloog gevolgd middels een dubbelbestemming Archeologisch waardevol gebied II.

Recreatie

Kleinschalige vormen van verblijfsrecreatie zijn onder voorwaarden mogelijk. Ook recreatief medegebruik is mogelijk.

Wonen en niet-agrarische bedrijven

Bestaande woningen en niet-agrarische bedrijvigheid worden in dit deelgebied gezien als ondergeschikte functies die afzonderlijk zijn bestemd. Met uitzondering van vier landhuizen aan de Alteveersterweg is de nieuwbouw van woningen niet mogelijk. Voormalige agrarische gebouwen kunnen worden benut voor wonen. Het vestigen van nieuwe niet-agrarische bedrijven in vrijkomende agrarische bebouwing is onder voorwaarden mogelijk.

Agrarisch-Kwekerij

Bestaande kwekerijen zijn als zodanig bestemd, omdat de bedrijfsvoering toch specifieke voorwaarden stelt aan zowel de bedrijfsbebouwing als de inrichting van het bedrijfsterrein.

Agrarisch-Landschappelijke waarde

In dit deelgebied worden aan de landbouw ontwikkelingsmogelijkheden geboden voorzover het behoud van de landschappelijke en natuurlijke waarden daar geen beperkingen aan stellen. In dit gebied is landbouw dan ook de hoofdfunctie, zij het dat bij recht aan de veehouderij geen mogelijkheden voor een verdere uitbouw van het bestaande bedrijfsvloeroppervlak worden geboden. Wel is na wijziging een uitbreiding van de grondgebonden veehouderij mogelijk mits wordt aangetoond dat hierdoor niet sprake is van een significante toename van de ammoniakdepositie. Uiteraard dienen de essentiële ruimtelijke randvoorwaarden gerespecteerd en beschermd te worden. Deze liggen met name op het gebied van de kleinschaligheid, het reliëf en de openheid van de essen.

In het plan is een wijzigingsbevoegdheid ex artikel 11 WRO opgenomen om binnen de begrenzings van het POP de bestemming te wijzigen in Natuurgebied, nadat langs minlijke weg de gronden zijn verworven door een natuurbeherende instantie, dan wel met de eigenaar langjarige overeenkomsten zijn gesloten voor ontwikkeling van natuurwaarden.

Functierangorde

Hoofdbeleidskeuze

Landbouw

In dit gebied worden aan de landbouw ontwikkelingsmogelijkheden geboden, waarbij de uitbouw van het bedrijfsvloeroppervlak voor intensieve veehouderij is uitgesloten.

Landschap en natuur

Naast het beschermen van de bestaande waarden, gelden in dit deelgebied geen bijzondere doelstellingen op het gebied van natuur en landschap.

Cultuurhistorie en archeologie

Het beleid is gericht op het beschermen van de in het gebied voorkomende waarden van cultuurhistorie en archeologie. Bij nieuwe ontwikkelingen dient eveneens rekening te worden gehouden met de archeologische verwachtingswaardenkaart van de provinciaal archeoloog.

Recreatie

Recreatie is een ondergeschikte functie. Kleinschalige vormen van verblijfsrecreatie in dit deelgebied zijn mogelijk. Dagrecreatief medegebruik kan verder worden ontwikkeld.

Wonen en niet-agrarische bedrijvigheid

Wonen en niet-agrarische bedrijvigheid worden ook in dit deelgebied gezien als ondergeschikte functies die afzonderlijk zijn bestemd. Nieuwbouw van woningen is niet mogelijk. Voormalige agrarische gebouwen kunnen worden benut voor wonen. Vestiging van niet-grondgebonden bedrijven is in vrijkomende agrarische bebouwing onder voorwaarden eveneens mogelijk.

Natuur 1

Functierangorde

Het spreekt voor zich dat in dit gebied natuur de hoofdfunctie is. Alle andere functies, inclusief de recreatieve zijn hieraan ondergeschikt.

Hoofdbeleidskeuze

Landbouw

Landbouw vindt in de als zodanig bestemde natuurgebieden niet plaats.

Landschap en natuur

In het gehele gebied worden waarden van natuur beschermd en ontwikkeld. Er is een wijzigingsmogelijkheid in de bestemming Agrarisch met landschappelijke waarde opgenomen om na verwerving van aan het natuurgebied grenzende gronden de bestemming Natuur-1 uit te breiden binnen de contouren van het POP.

Cultuurhistorie en archeologie

Het beleid is gericht op het beschermen van de in het gebied voorkomende waarden van cultuurhistorie en archeologie. Bij nieuwe ontwikkelingen dient eveneens rekening te worden gehouden met de archeologische verwachtingswaardenkaart van de provinciaal archeoloog.

Recreatie

Natuurgebieden lenen zich goed voor recreatief medegebruik. Het bestemmingsplan biedt hiertoe mogelijkheden. Recreatief medegebruik is ten opzichte van natuur en landschap echter een ondergeschikte functie.

Wonen en niet-agrarische bedrijvigheid

Deze functies komen in de als zodanig bestemde natuurgebieden niet voor en zijn ook niet mogelijk.

Functierangorde

Natuur 2

Deze natuurgebieden worden gekenmerkt door het multifunctionele karakter. Natuur en recreatie zijn nevensgeschikte functies.

Hoofdbeleidskeuze

Landbouw

Landbouw vindt in de als zodanig bestemde gebieden niet plaats.

Landschap en natuur

In het gehele gebied worden waarden van natuur beschermd en ontwikkeld.

Cultuurhistorie en archeologie

Het beleid is gericht op het beschermen van de in het gebied voorkomende waarden van cultuurhistorie en archeologie. Bij nieuwe ontwikkelingen dient eveneens rekening te worden gehouden met de archeologische verwachtingswaardenkaart van de provinciaal archeoloog.

Recreatie

Deze gebieden lenen zich goed voor vele vormen van recreatief medegebruik. Het bestemmingsplan biedt hiertoe mogelijkheden. Recreatief medegebruik is ten opzichte van natuurfunctie een nevensgeschikte functie.

Wonen en niet-agrarische bedrijvigheid

Deze functies komen in de als zodanig bestemde gebieden niet voor en zijn ook niet mogelijk.

11.2 Functiebestemmingen

Ten behoeve van de in hoofdstuk 11.1 genoemde beleidsdoelen worden in het bestemmingsplan voorschriften gegeven ten aanzien van het bouwen en het gebruik van de gronden en gebouwen. In onderstaande paragraaf worden deze voorschriften beschreven en toegelicht.

11.2.1 Landbouw

A. Agrarische bedrijven

De bestemming

Bestaande agrarische
bedrijven

Binnen de beide agrarische gebiedsbestemmingen zijn alle agrarische bedrijven aangegeven met een aanduiding. In principe is gebruikgemaakt van een aanduiding van het bouwperceel. Er is onderscheid gemaakt tussen de aanduidingen:

- grondgebonden agrarisch bedrijfsvoering;
- intensieve veehouderij.

Als begrippen worden gehanteerd:

Grondgebonden agrarische bedrijfsvoering

Een agrarische bedrijfsvoering die hoofdzakelijk niet in gebouwen plaatsvindt.

Intensieve veehouderij

Niet-grondgebonden agrarische bedrijven die zelfstandig of als neventak (nagenoeg) geheel in gebouwen varkens, pluimvee, vleeskalveren en pelsdieren houden. Het biologisch houden van dieren conform de Landbouwkwaliteitswet en het houden van melkrundvee, schapen en paarden wordt niet aangemerkt als intensieve veehouderij.

Toekennen bouwpercelen

Wat betreft het toekennen van agrarische bouwpercelen het volgende. Ingeval van het hobbymatig houden van dieren is geen bouwperceel toegekend. Deze vorm kan namelijk onder de woonbestemming plaatsvinden. In de overige gevallen is wel een bouwperceel opgenomen. Het onderscheid tussen bedrijfsmatige en neven-bedrijfsmatige activiteiten wordt gemaakt op basis van de mogelijkheid tot het onderhouden van minimaal een halve volwaardige arbeidskracht (0,5 VAK). Hiertoe is door de gemeente een inventarisatie uitgevoerd waarbij milieudossiers zijn geanalyseerd.

Bouwvlakken en
bouwpercelen

Op de plankaart en in de voorschriften is aan ieder agrarisch bedrijf een ruim bouwvlak toegekend. Dit bouwvlak is met de aanduiding "bouwvlak" op de plankaart aangegeven. Aan volwaardige bedrijven zijn bouwvlakken toegekend met een oppervlakte groter dan 2 ha, afhankelijk van de ruimtelijke situatie en de eigendomssituatie. De bestaande nevenberoepsbedrijven hebben een bouwvlak met de omvang die zij reeds hadden in het vorige bestemmingsplan en zijn veelal kleiner dan 1 ha.

Daar waar sprake is van intensieve veehouderijbedrijven is tevens de aanduiding "IV" (intensieve veehouderij) toegekend en bij bedrijven

waarbij sprake is van een tak voor intensieve veehouderij zijn deze aangeduid als "NIV" (neventak intensieve veehouderij).

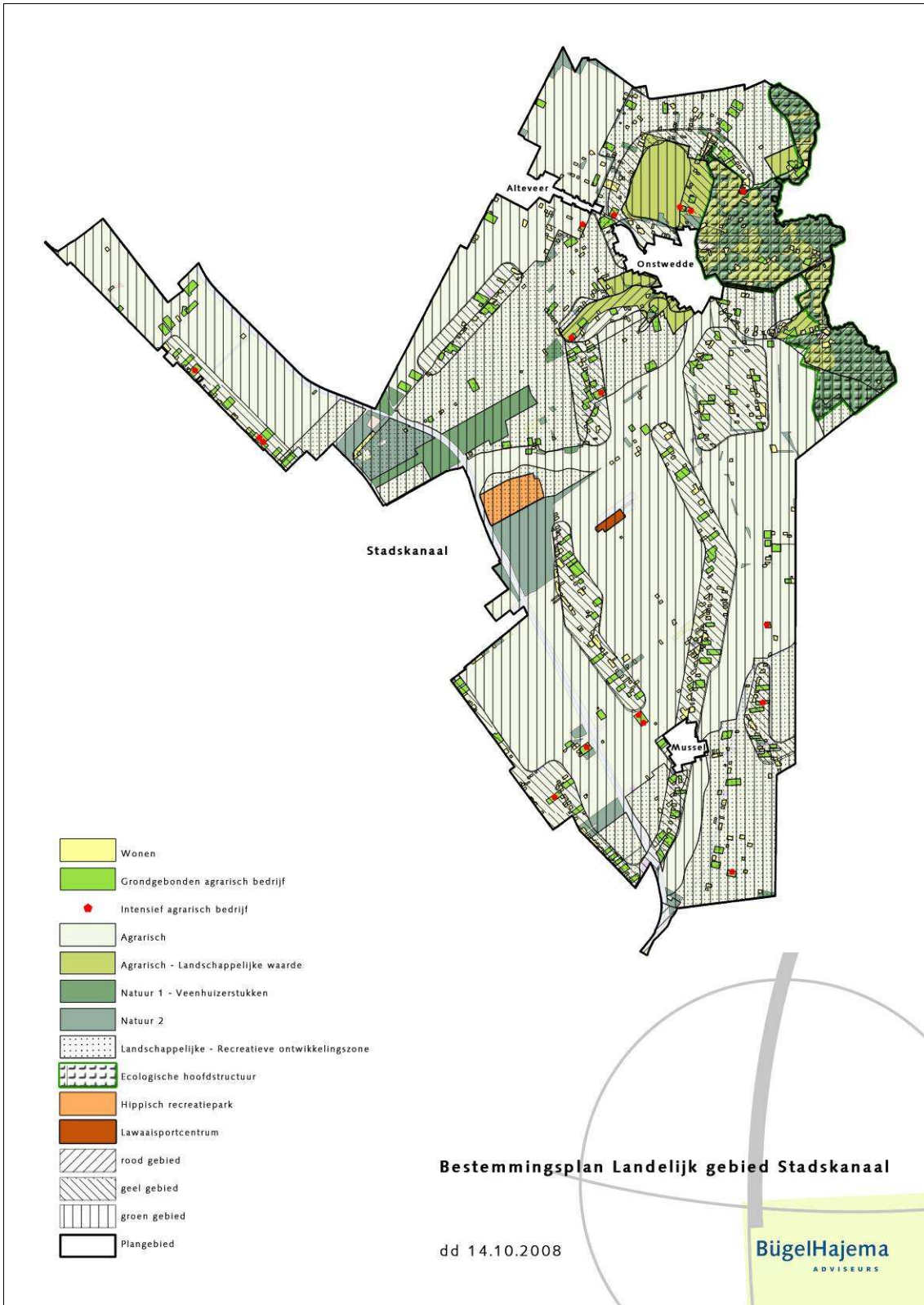
Maatwerk benadering

Blijkens het in april 2004 verschenen Landbouwstructuuronderzoek Groningen van DLG worden de bouwblokken door de toenemende schaalvergroting te klein. Daarnaast blijkt dat de huidige bestemmingsregelingen in veel gevallen onvoldoende de kwaliteit van de bebouwing en de inpassing van de bebouwing in het landschap waarborgen. De huidige veelvuldig gebruikte systematiek van agrarische bouwblokken in de bestemmingsplanregelingen is daar voor een belangrijk deel debet aan. Deze bouwblokkensystematiek gaat vaak uit van een niet nader op de plankaart aangeduide denkbeeldige rechthoek (het bouwvlak), met een bepaalde maximale langste zijde x , waarbinnen gebouwen (en bouwwerken) kunnen worden opgericht. In veel gevallen is echter de feitelijke gegroeide bedrijfssituatie al niet goed binnen een denkbeeldige rechthoek te plaatsen. Nadat deze (virtuele) bouwblokken op de plankaart zijn gezet, blijken ze in de praktijk vaak niet aan de bedrijfslogistieke eisen of landschappelijke wensen te voldoen. Dit betekent dat een planologische procedure moet worden gevolgd om medewerking aan een bouwplan te kunnen verlenen, met vertraging en soms frustraties bij de ondernemer. In gevallen leidt dit bij bouwaanvragen tot krampachtige pogingen binnen het bouwvlak te blijven om zo een planologische procedure te vermijden. Hierdoor kan een in eerste instantie ogenschijnlijk logische keuze voor de positie van een bedrijfsgebouw in tweede instantie blijken helemaal niet zo logisch voor de toekomstige bedrijfslogistiek uit te pakken.

Gelet op de sterke tendens tot schaalvergroting in de agrarische sector wil de provincie, zoals beschreven in het POP, enerzijds bevorderen dat in gemeentelijke bestemmingsplannen voldoende ruimte wordt geboden voor vergroting van agrarische bedrijfscomplexen en deze anderzijds optimaal in het landschap ingepast zien. Belangrijk uitgangspunt daarbij is de instandhouding van de landschappelijke diversiteit.

In het POP II staat dat voor de ruimtelijke inpassing van alle vormen van agrarische bebouwing het POP-beleid en de Nota Ruimte in kwaliteit, kwaliteit in ruimte kaderstellend zijn. Dit beleid is samen met de bestuurlijke partners in de regio verder uitgewerkt via de gebiedsgerichte aanpak. Ook aan de gemeente Stadskanaal is gevraagd om op basis hiervan, aan de hand van een ruimtelijke kwaliteitsafweging en met inachtneming van de milieuwetgeving in bestemmingsplannen opnieuw af te wegen waar en eventueel onder welke voorwaarden (grootschalige) bouwontwikkeling kan plaatsvinden en waar niet.

Door de provincie is per gemeente een kaart verstrekt met de kleuren rood, geel en groen. In rood zijn de kernen van de gemeente aangeduid inclusief delen buitengebied die aan deze kernen grenzen. Ook in rood zijn de Ecologische Hoofdstructuurgebieden ten oosten van Onstwedde aangeduid waar de natuur-, archeologie- en landschapswaarden en cultuurhistorie een grote rol spelen. In geel zijn met name een aantal nederzettingen aangeduid met een menging van agrarische bedrijvigheid met wonen. Het overige deel van de gemeente is aangeduid als groen gebied (zie kaarfragment).

In dit groene gebied worden ruime mogelijkheden voor schaalvergroting geboden voorzover hiervoor binnen de bouwvlakken ruimte is. Daarentegen zijn de mogelijkheden binnen het rode gebied beperkter, mede om de ligging nabij de kernen, maar ook om de natuur- en landschapswaarden zeker te stellen.

De gemeente Stadskanaal onderschrijft de maatwerkbenadering van de provincie voor bouwpercelen boven de 1 ha. De kaart met uitbreidingsmogelijkheden voor bestaande bedrijven is ruim vertaald op de plankaart, waarbij er voor is gekozen om voor ieder bouwvlak in zijn geheel één regiem van toepassing te verklaren. Voor een bouwperceel dat nu door de provinciale voorstellen deels geel, deels groen is aangeduid, geldt vervolgens het gele regiem.

Vervolgens is voor de drie regiems gekozen voor de volgende maatvoering:

- rode regiem
Uitbreiding is mogelijk tot 1 ha, dan wel kleiner indien het bouwvlak kleiner is getekend. Een verdere uitbreiding is via vrijstelling van het college van burgemeester en wethouders mogelijk tot een bouwvlak van 1,5 ha, mits de maatwerkbenadering heeft geleid tot een akkoord met de betreffende agrariër.
- gele regiem
Uitbreiding is mogelijk tot 1,5 ha, dan wel kleiner indien het bouwvlak kleiner is getekend. Een verdere vergroting is na vrijstelling van het college van burgemeester en wethouders mogelijk tot een bouwvlak van 2 ha, mits de maatwerkbenadering heeft geleid tot een akkoord met de betreffende agrariër.
- groene regiem
Een vergroting van het bouwvlak is mogelijk tot 1,5 ha, voorzover dit mogelijk is binnen het getekende bouwvlak. Een verdere vergroting is na vrijstelling van het college van burgemeester en wethouders mogelijk tot een bouwvlak van

2,5 ha, mits de maatwerkbenadering heeft geleid tot een akkoord met de betreffende agrariër.

Binnen de bestemming Agrarisch is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen waarmee aan als zodanig aangeduide intensieve veehouderijen een mogelijkheid wordt geboden om uit te breiden tot 6.000 m² bedrijfsoppervlak en tot 4.000 m² bij een, eveneens op de plankaart met "NIV" aangeduid, neventak, mits wordt aangetoond dat de ammoniakdepositie op nabijgelegen natuurbeschermingsgebieden niet significant toeneemt.

Voor alle agrarische bestemmingen is daarnaast een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om zo nodig het bouwvlak te verschuiven

Bij zowel het verlenen van de vrijstelling als het meewerken aan een wijzigingsplan is het voornemen om in samenspraak met deskundigen middels keukentafelgesprekken tot een integraal bedrijfsplan inclusief een goede ruimtelijke inpassing te komen. De gemeente zal bij het vergroten van het bouwvlak graag gebruikmaken van de expertise van de provincie.

Daarmee worden eenvoudige mogelijkheden geboden voor het verruimen van het *bouwvlak* als daartoe de noodzaak blijkt.

Nadere eisen

In de voorschriften is opgenomen dat burgemeester en wethouders (met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van het landschapsbeeld, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden), nadere eisen kunnen stellen aan:

- De afstand tussen de gebouwen. Hierdoor kan worden voorkomen dat het op geconcentreerd bouwen gerichte streven wordt aangetast.
- De afstand tot de weg.
- De plaats van andere bouwwerken.
- De plaats van bebouwing ten behoeve van agrarische bedrijven in die zin dat gebouwd dient te worden binnen een denkbeeldige rechthoek.
- De goothoogte, bouwhoogte, dakhelling en nokrichting.

Hierdoor kan een goede inpassing in het landschappelijke en stedenbouwkundige beeld worden bewerkstelligd.

Door middel van vorenstaande nadere eisen, heeft het college te allen tijde de mogelijkheid invloed uit te oefenen op ontwikkelingen binnen de bestaande bouwvlakken.

Nieuwe grondgebonden agrarische bedrijven

Zoals eerder is aangegeven, staat de provincie in principe geen nieuwe bouwlocaties voor nieuw- of hervestiging van grondgebonden

agrarische bedrijven voor, tenzij sprake is van uitplaatsing uit de Ecologische Hoofdstructuur, of uit het gebied van de Blauwe Stad of van het oplossen van knelpunten (zoals uitplaatsing uit linten in verband met ruimtegebrek, of milieuhinder) en het inplaatsen van melkveehouderijen. Op basis van een samenhangende ruimtelijke visie kan van dit principe worden afgeweken. Nieuwvestiging van volwaardige intensieve veehouderijbedrijven is in het geheel niet mogelijk.

In het bestemmingsplan is daarom een wijzigingsbepaling opgenomen, waarin het provinciale beleid mede is vertaald. Aan deze wijzigingsbepaling voor het vestigen van een volwaardig grondgebonden agrarisch bedrijf zijn de volgende criteria verbonden:

- de nieuwvestiging heeft betrekking op de uitplaatsing van een bestaand grondgebonden agrarisch bedrijf uit de Ecologische Hoofdstructuur en/of het gebied van de Blauwe Stad, dan wel komt voort uit het oplossen van ruimtelijke en milieuhygiënische knelpunten. In verband met de vrij eenzijdige agrarische structuur met akkerbouwbedrijven is nieuwvestiging van bedrijven ook toegestaan voor melkveehouderijbedrijven in het gebied ter weerszijden van het Altenakanaal;
- de bruikbaarheid van vrijgekomen agrarische bedrijfsbebouwing dient in de afweging te worden betrokken;
- het geheel dient landschappelijk te worden ingepast;
- de gebruiksmogelijkheden van in de directe nabijheid gelegen gronden en bebouwing mogen niet onevenredig worden aangetast;
- er mag geen onevenredige afbreuk worden gedaan aan de verkeersbelangen.

De wijzigingsbepaling is alleen van toepassing binnen de gebiedsbestemming Agrarisch, met uitzondering van het gedeelte aangegeven als "landschappelijk waardevol open".

Naast de genoemde voorwaarden kunnen burgemeester en wethouders nadere eisen stellen aan plaats en situering van de gebouwen.

Op basis van een samenhangende ruimtelijke visie kan van het bovenstaande worden afgeweken (en derhalve wel tot een volledige nieuwvestiging worden besloten). In het bestemmingsplan is hiervoor geen regeling opgenomen. In voorkomende gevallen zal een planherziening gevolgd moeten worden.

Nieuwe intensieve
bedrijven

Nieuwvestiging van intensieve veehouderijbedrijven is in het plangebied niet mogelijk, slechts uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijbedrijven is mogelijk tot 6.000 m² bedrijfsvloeroppervlak.

Wijziging van agrarische
bedrijven in andere functies

In relatie met het proces van terugloop van het aantal agrarische bedrijven, is het denkbaar dat voor meer agrarische bedrijfsgebouwen alternatieve functies moeten worden gevonden. Om deze reden is in het bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid opgenomen, waarmee de agrarische functie voor alle agrarische bedrijven kan worden gewijzigd in een niet-agrarische functie. Hierbij gaat het om de functies:

- a. wonen;
- b. landelijke bedrijven, dat wil zeggen bedrijven die naar de aard van de activiteiten zijn gebonden aan het agrarisch landelijke gebied of waarvan de activiteiten zijn gericht op het landelijk gebied;
- c. sociale, culturele, medische en educatieve voorzieningen;
- d. bedrijven genoemd in de bij de voorschriften opgenomen "Staat van bedrijven";
- e. recreatieve functies in de vorm van groepsaccommodaties en dergelijke;
- f. maneges;
- g. opslag van caravans en daarmee vergelijkbare kampeermiddelen.

Aan deze mogelijke functiewijzigingen, zijn in het bestemmingsplan de volgende voorwaarden verbonden:

- De activiteiten genoemd onder b tot en met g zijn uitsluitend toegestaan in combinatie met de woonfunctie.
- Het aantal wooneenheden per voormalig agrarisch bedrijf mag niet meer dan twee bedragen, met dien verstande dat de oppervlakte van het hoofdgebouw minimaal 180 m² bedraagt en een en ander past binnen het toegekende woningcontingent. Met deze bepaling wordt meervoudige bewoning van een groot voormalig agrarisch bedrijf mogelijk gemaakt. Hiermee kan de leefbaarheid van het platteland behouden blijven of worden verhoogd. De ondergrens van 180 m² is ingebouwd teneinde te kleine wooneenheden te voorkomen. Bij het splitsen van woningen dient uiteraard wel te worden afgestemd op het Provinciaal woonbeleid (contingenten).
- Activiteiten genoemd onder b tot en met g zoveel mogelijk plaatsvinden binnen de gebouwen, met dien verstande dat, met uitzondering van buitenopslag, bedrijfsactiviteiten kunnen worden uitgevoerd op het bijbehorende erf. Deze voorwaarde komt voort uit het feit dat de gemeente niet zover wil gaan te verplichten dat alle activiteiten binnen de gebouwen plaats dienen te vinden. Hiermee zou een ongewenste belemmering worden gesteld aan bepaalde bedrijfsactiviteiten die doorgaans buiten de gebouwen plaatsvinden. Buitenopslag wordt, gelet op

de landschappelijke kwaliteiten (openheid en kleinschaligheid) wel in het geheel uitgesloten.

- Gestreefd dient te worden naar het afbreken van landschappelijk verstorende bebouwing.
- Er mag geen onevenredige afbreuk worden gedaan aan de bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden van nabijgelegen (agrarische) bedrijven.
- Er dient zorg te worden gedragen voor een goede landschappelijke inpassing.
- Er mag geen onaanvaardbare verkeersaantrekkende werking ontstaan.

Het bouwen

Agrarische
bedrijfsgebouwen

Het bouwen ten behoeve van een bestaand grondgebonden agrarisch bedrijf is gebonden aan het denkbeeldige bouwperceel binnen het aangegeven bouwvlak, zoals onder "De bestemming" beschreven. Binnen het bouwvlak mogen bedrijfsgebouwen (en één bedrijfswoning, zie hierna) ten behoeve van het betreffende (grondgebonden) agrarisch bedrijf worden gerealiseerd, mits wordt voldaan aan de voorwaarden voor vergroting van de veeteelt. De bedrijfsgebouwen dienen aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- bouwhoogte: maximaal 14 m;
- goothoogte: maximaal 4,5 m.

Middels een vrijstelling is het mogelijk de maximale goothoogte van bedrijfsgebouwen te verhogen tot 6 m om de toegankelijkheid van de gebouwen met grotere landbouwmachines te vergroten.

Voorts zijn binnen het bouwvlak windturbines bij recht toegestaan, behalve op de gronden aangegeven met "landschappelijk waardevol open". Deze windturbines mogen ten hoogste 15 m bedragen.

Bedrijfswoningen

Bij recht één bedrijfswoning

Bij alle agrarische bedrijven is bij recht één bedrijfswoning mogelijk.

Via vrijstelling een tweede bedrijfswoning

De gemeente voert een terughoudend beleid ten aanzien van tweede bedrijfswoningen. Voor die bedrijven die kunnen aantonen een tweede bedrijfswoning nodig te hebben voor de bedrijfsvoering, is in het bestemmingsplan echter een vrijstelling opgenomen. Hieraan is een aantal voorwaarden verbonden:

- de noodzaak van de tweede bedrijfswoning moet onder andere vanuit het aspect "continu toezicht" worden gemotiveerd;
- de omvang van het bedrijf dient zodanig te zijn dat sprake is van een volwaardig, duurzaam tweepersoonsbedrijf;
- de tweede bedrijfswoning dient binnen het bouwvlak bij de bedrijfsbebouwing en bij de bestaande eerste bedrijfswoning te worden gesitueerd.

■ .....
Bouwwerken geen
gebouwen zijnde

Bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mogen binnen het bouwvlak worden gebouwd, waarbij de hoogte is beperkt tot maximaal 12 m. Voor mestlo's binnen het bouwvlak mag de hoogte maximaal 8 m (inclusief afdekking) bedragen. De hoogte van erfafscheidingen mag maximaal 2 m bedragen. Buiten het denkbeeldig vierhoekige bouwperceel mag tot maximaal 3 m hoogte worden gebouwd. Voor sleuflo's en mestopslagplaatsen buiten het deze vierhoek geldt een aparte regeling (zie hierna).

Sleuflo's en
mestopslagplaatsen

Hierna wordt achtereenvolgens ingegaan op sleuflo's en mestopslagplaatsen.

Algemeen

In het algemeen geldt dat de omvang van sleuflo's en mestopslagplaatsen dient te worden beperkt tot voor het landschapsbeeld aanvaardbare proporties, zonder dat daarmee de doelmatigheid van de bouwwerken wordt beperkt. Bij voorkeur dienen deze opslagruimten te worden gebouwd op of in de onmiddellijke nabijheid van de andere agrarische bebouwing. Slechts bij uitzondering is middels een wijzigingsbevoegdheid de bouw van sleuflo's en mestopslagplaatsen in het veld toelaatbaar, indien:

- binnen het bouwvlak onvoldoende ruimte aanwezig is en verandering van de omvang en/of de vorm van de denkbeeldige vierhoek niet tot de mogelijkheden behoort;
- bedrijfseconomische overwegingen voor plaatsing buiten het bouwperceel aanwezig zijn (afstand tot de veldkavel);
- milieuhygiënische knelpunten dan wel planologische redenen een belemmering opleveren voor de bouw van sleuflo's en/of mestopslagplaatsen binnen het bouwvlak;
- de kwaliteit van natuur en landschap niet onevenredig wordt aangetast;
- de hoogte van sleuflo's niet meer bedraagt dan 3 m;
- mestopslagplaatsen hebben een oppervlakte van maximaal 750 m², een inhoud van maximaal 2.500 m³ en een hoogte van maximaal 2 m.

Mestopslag nabij Mussel

Sleufsilos

Sleufsilos binnen het bouwvlak

Veel agrariërs kiezen ervoor kuilvoer op te slaan in zogenaamde sleufsilos. Binnen het bouwvlak is het oprichten van dergelijke silos bij recht toegestaan. De hoogte bedraagt maximaal 3 m.

Sleufsilos buiten het bouwvlak

Vanwege ruimtegebrek kan het nodig zijn buiten het bouwvlak voer op te slaan in silos. Via een in het bestemmingsplan opgenomen wijzigingsbevoegdheid kan (onder voorwaarden) buiten het bouwvlak een sleufsilo worden opgericht. Aan deze wijzigingsbevoegdheid zijn de voorwaarden gekoppeld zoals opgesomd onder het kopje "algemeen" (zie hierboven).

Mestopslagplaatsen

Voor de langdurige opslag van (dunne) mest heeft een agrariër een aantal mogelijkheden waaronder mestsilos en foliebassins. Mestsilos worden hieronder besproken, foliebassins onder het kopje "het gebruik van de gronden".

Mestsilos binnen het bouwvlak

Binnen het bouwvlak is het oprichten van mestsilos bij recht toegestaan.

Mestsilos buiten het bouwvlak

Vanwege ruimtegebrek kan het nodig zijn buiten het bouwvlak mest op te slaan in silos. Via een in het bestemmingsplan opgenomen wijzigingsbevoegdheid kan (onder voorwaarden) buiten het bouwvlak een mestsilo worden opgericht. Aan deze wijzigingsbevoegdheid zijn

de voorwaarden gekoppeld zoals opgesomd onder het kopje “algemeen” (zie hierboven).

Veestallingen en schuilhutten

In het voorliggende plan is een vrijstellingsbevoegdheid opgenomen om kleine veestallen van maximaal 50 m² buiten het bouwvlak te bouwen ten behoeve van het bedrijfsmatig houden van vee, alsook ten behoeve van het niet-bedrijfsmatig houden van vee. Aan deze vrijstelling zijn een aantal voorwaarden verbonden.

Het gebruik van gebouwen

Intensieve veehouderij

Tak bij grondgebonden bedrijven

De bedrijfsgebouwen van alle agrarische bedrijven mogen worden gebruikt ten behoeve van grondgebonden activiteiten. Bij de bestaande grondgebonden agrarische bedrijven die op de plankaart zijn aangeduid met “NIV” (neventak intensieve veehouderij) mag na wijziging binnen de bestemming Agrarisch een bedrijfsvloeroppervlakte van maximaal 4.000 m² worden gebruikt ten behoeve van intensieve veehouderijactiviteiten, mits wordt voldaan aan de aangescherpte regels voor de depositie van ammoniak.

Bestaande volwaardige intensieve veehouderijen

Bestaande intensieve veehouderijbedrijven, op de plankaart aangegeven met “IV” (intensieve veehouderij), mogen na wijziging binnen de bestemming Agrarisch maximaal 6.000 m² gebruiken ten behoeve van de intensieve veehouderij, eveneens mits wordt voldaan aan hiervoor genoemde regeling voor de depositie van ammoniak. Binnen het toegekende bouwvlak, zal hiervoor in alle gevallen voldoende ruimte aanwezig zijn.

Uitbreiding ten behoeve van dierenwelzijnseisen

Voor zowel bestaande volwaardige intensieve bedrijven als bestaande takken bij grondgebonden agrarische bedrijven kan vrijstelling worden verleend voor een uitbreiding van het bestaande bedrijfsvloeroppervlak voor intensieve veehouderij, uitsluitend ten behoeve van eisen ten aanzien van dierenwelzijn voortkomend uit de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren. Deze vrijstelling kan uitsluitend worden toegepast ten behoeve van het voldoen aan veranderende eisen op het gebied van dierenwelzijn.

Herziening beleid intensieve veehouderij

Momenteel werkt de provincie aan een herziening van het beleid op het gebied van de intensieve veehouderij. Door de provincie is in het ontwerp van het POP III aangegeven dat dit bestaande beleid aanpassing behoeft om de ruimtelijke kwaliteit zeker te stellen. De gemeente hecht aan het in stand houden van dit onderscheid, omdat het handhaven van een vestigingsverbod voor intensieve niet-grondgebonden bedrijven strookt met de gewenste instandhouding van de ruimtelijke kwaliteiten van het landelijke gebied. Wel is bewust

gekozen voor een ruimere maatvoering om de bestaande agrarische bedrijven ruimte te bieden voor een uitbouw van de bedrijfsactiviteiten met inachtneming van de milieuwetgeving.

Kassen

Met betrekking tot kassen is de volgende regeling opgenomen. Per bouwvlak zijn kassen van maximaal 500 m² toegestaan, dan wel de bestaande oppervlakte indien deze meer bedraagt.

Niet-agrarische
nevenactiviteiten

De gemeente wil agrariërs, indien gewenst, de mogelijkheid bieden extra inkomsten te verwerven uit niet-agrarische nevenactiviteiten. Hiertoe is in het bestemmingsplan een vrijstelling opgenomen ten behoeve van het toevoegen van een bedrijfstak aan een agrarisch bedrijf. Aan deze vrijstelling zijn de volgende voorwaarden verbonden:

- de toegevoegde tak mag niet de primaire productie betreffen en dient ondergeschikt te blijven aan de agrarische hoofdactiviteit;
- de toegevoegde tak uitsluitend betrekking heeft op:
  - sociale, culturele, maatschappelijke, recreatieve en educatieve functies, waaronder begrepen expositieruimten, kinderboerderij, kampeerboerderij en bed and breakfastaccommodaties;
  - zorgfuncties, met dien verstande dat de zorgfunctie plaatsvindt binnen bestaande bebouwing, er sprake is van een levensvatbaar agrarisch bedrijf en van een verwevenheid tussen zorgfunctie en het (grondgebonden) agrarisch bedrijf;
  - detailhandel, met dien verstande dat de bedrijfsvloeroppervlakte niet meer bedraagt dan 100 m² en plaatsvindt binnen de bestaande bebouwing;
  - activiteiten van bedrijven genoemd in de van deze voorschriften deel uitmakende Staat van bedrijven, categorieën 1 en 2 van de publicatie "Bedrijven en milieuzonering (1999)" van de VNG of wel hiermee wat betreft het leefklimaat vergelijkbare bedrijven;
- de verschijning van het gehele bedrijf landschappelijk wordt ingepast;
- de bedrijfsactiviteiten zoveel mogelijk plaatsvinden binnen de bestaande gebouwen, met dien verstande dat met uitzondering van buitenopslag bedrijfsactiviteiten uitgeoefend kunnen worden op het bijbehorende erf.

Het grondgebruik

Mestopslag in foliebassins

De laatste tijd ontstaat een toenemende behoefte om mest (tijdelijk) op te slaan in een foliebassin of mestzak. Het aanbrengen van een foliemestbassin of mestzak buiten het bouwvlak is middels vrijstelling (van het gebruik) mogelijk. De maximale inhoud bedraagt 2.500 m³.

Voorwaarde is dat aangetoond dient te worden dat binnen het agrarisch bouwvlak te weinig ruimte aanwezig is en/of milieu-hygiënische knelpunten aanwezig zijn, dan wel overige planologische redenen een belemmering opleveren voor bouwen binnen het bouwvlak.

Binnen de gebiedsbestemming Agrarisch-Landschappelijke waarde heeft de cultuurgrond niet alleen agrarische, maar ook andere waarden, zoals cultuurhistorische, landschappelijke en natuurlijke. In hoofdstuk 11.1 staan deze waarden opgesomd. Met het oog op de bescherming van deze waarden geldt er een aanlegvergunningstelsel voor de volgende werken en werkzaamheden:

- ontgronden, ophogen, afgraven, afschuiven of egaliseren van gronden (reliëf);
- het blijvend omzetten van grasland in bouwland (niet-broedvogels);
- het rooien of kappen van beplantingen (beplantingsstructuur).

Met het oog op het afwegen van een plaats in het landschap en bijvoorbeeld het vooraf kunnen afwegen van de effecten van de ingreep op de natuur en de waterhuishouding, gelden binnen alle gebiedsbestemmingen uitgestelde beslissingen in de vorm van een aanlegvergunning voor:

1. ontgronden, ophogen, afgraven, afschuiven of egaliseren van gronden;
2. het rooien of kappen van beplantingen;
3. teelt van laan- en parkbomen;
4. het aanleggen van dagrecreatieve voorzieningen;
5. het aanleggen of verwijderen van ondergrondse leidingen;
6. het aanbrengen van lijnvormige beplantingen;
7. het aanbrengen van landschapselementen groter dan 0,5 ha;
8. het aanbrengen van drainage en/of greppelsysteem;
9. het graven en dempen van sloten en andere watergangen, het vergroten of verkleinen van het doorstromingsprofiel en het aanbrengen en verwijderen van dammen en stuwen.

Aan dit aanlegvergunningstelsel zijn de volgende toetsingscriteria verbonden:

- a. de aanlegvergunning is niet vereist indien het werken en/of werkzaamheden betreft die het normale onderhoud tot doel hebben;
- b. indien ten behoeve van de (her)inrichting van een gebied voor meerdere activiteiten tegelijkertijd een aanlegvergunning wordt aangevraagd en deze zijn ondergebracht in één plan, wordt het plan in zijn geheel in de beoordeling betrokken;

- c. de bedoelde aanlegvergunning mag geen onevenredige afbreuk doen aan de essentiële ruimtelijke randvoorwaarden.

Boom- en fruitteelt

Boom- en fruitteelt behoren tot het agrarisch gebruik van gronden. Met name de opgaande vormen van boom- en fruitteelt kunnen negatieve gevolgen hebben op het landschapsbeeld. Het geheel uitsluiten van boom- en fruitteelt gaat in de ogen van de gemeente te ver: er zijn namelijk vormen van boom- en fruitteelt die zonder negatieve effecten op het landschap plaats kunnen vinden. In het bestemmingsplan is daarom onderscheid gemaakt tussen opgaande en niet-opgaande vormen van boom- en fruitteelt. Binnen de bestemming Agrarisch-Landschappelijke waarde is voor de teelt van laan- en parkbomen en boomfruit een aanlegvergunning vereist, teneinde de plaats in het landschap te kunnen afwegen. Vanwege de kenmerkende openheid van de gronden binnen de bestemming Agrarisch die tevens zijn aangeduid met “landschappelijk waardevol open” zijn opgaande vormen van boom- en fruitteelt geheel uitgesloten. Niet-opgaande vormen van boom- en fruitteelt zijn binnen alle bestemmingen bij recht mogelijk.

Houtteelt

Hoewel de provincie onderkent dat houtteelt een tijdelijk karakter heeft en geschaard dient te worden onder de agrarische activiteiten, is houtteelt alleen mogelijk in de bosontwikkelingszones. De provincie is namelijk van mening dat de effecten van houtteelt op het landschap gelijkgesteld dienen te worden aan de effecten van permanent bos op het landschap. Op de plankaart zijn de bosontwikkelingszones meegenomen binnen de aanduiding “landschappelijk-recreatieve ontwikkelingszone”. Voor deze gronden is een vrijstelling opgenomen voor het beplanten met bomen ten behoeve van de houtteelt. Bij houtteelt buiten deze zone is een ruimtelijke onderbouwing nodig waaruit blijkt dat de bosaanleg onderdeel is van een meeromvattende functieverandering en plaatsvindt aansluitend op bebouwd gebied aan aangrenzende bebouwingslinten. Op dit moment is geen sprake van een “meeromvattende functieverandering”. Mede vanwege de gevraagde ruimtelijke onderbouwing is daarom in het voorliggende bestemmingsplan geen regeling betreffende houtteelt buiten de ontwikkelingszones opgenomen.

B. Kwekerijen

De bestemming

Bestaande kwekerijen

In het plangebied zijn bestaande kwekerijen in de gebiedsbestemming begrepen. Daartoe zijn deze bedrijven op de plankaart aangeduid met Agrarisch-Kwekerij. Detailhandel is uitsluitend mogelijk in ter plaatse gekweekte producten.

■ .....
Nieuwe (boom)kwekerijen

De bestemming Agrarisch met de aanduiding “landschappelijk waardevol open” kenmerkt zich door een grote mate van openheid. Eerder in deze toelichting werd reeds vermeld dat opgaande vormen van boom- en fruitteelt in deze bestemming niet mogelijk zijn. Naar analogie daarvan is ook de vestiging van nieuwe (boom)kwekerijen binnen deze als zodanig aangeduide gebieden niet mogelijk.

Het bouwen

Het is ongewenst dat de bebouwing ten behoeve van het (boom)-kwekerijbedrijf verspreid over het perceel wordt geplaatst. Daarom is voor de aanwezige kwekerijen op de plankaart een begrensde aanduiding opgenomen. Daarnaast kunnen burgemeester en wethouders nadere eisen stellen aan de plaats van de bebouwing.

Voor bestaande (boom)kwekerijen gelden de volgende bebouwingsbepalingen:

- de goot- en nokhoogte van de bedrijfsgebouwen bedraagt respectievelijk 4,5 m en 14 m, dan wel de bestaande goot- en nokhoogte;
- er is per kwekerij ten hoogste één bedrijfswoning toegestaan, dan wel het bestaande aantal, met dien verstande dat wat betreft de bebouwingsbepalingen wordt aangesloten bij de in dit bestemmingsplan voor de dienstwoningen binnen de bestemming Agrarisch opgenomen bepalingen;
- bouwwerken geen gebouwen zijnde, mogen tot een hoogte van 12 m worden gebouwd;
- de oppervlakte van de bedrijfsbebouwing kan via een vrijstelling met 25% worden vergroot.

11.2.2 Natuur

In hoofdstuk 10 is ingegaan op de wijze waarop in het bestemmingsplan rekening is gehouden met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet. In hoofdstuk 11.2 is ingegaan op het planologische regiem in de primaire agrarische gebieden. In het onderstaande wordt daarom uitsluitend aandacht besteed aan de planologische regeling voor de als Natuur-1 en Natuur-2 bestemde gebieden.

Zoals eerder in deze toelichting werd gesteld heeft de kaart EHS Nota Groen Ruimte van de Provincie Groningen als basis gediend voor de bestemming Natuur-1. De bedoelde kaart laat zien dat in het plangebied gebieden voorkomen, welke zijn aangegeven met “ehs natuur”. Deze gebieden, alsmede de Veenhuizerstukken, zijn in het bestemmingsplan overgenomen met de bestemming Natuur-1. De voorschriften van het bestemmingsplan beschermen niet alleen de natuurwaarden van de betreffende natuurgebieden, maar bieden ook mogelijkheden voor een verdere ontwikkeling van deze

natuurgebieden. Nieuwe niet-natuurgerelateerde functies zijn in deze gebieden niet toegestaan, met uitzondering van beperkte mogelijkheden voor dagrecreatief medegebruik. Ook het oprichten van bebouwing is beperkt tot gebouwen ten behoeve van natuurbeheer.

11.2.3 Niet-agrarische bedrijven

De bestemming

Bestaande bedrijven

Alle aanwezige niet-agrarische bedrijven zijn afzonderlijk bestemd, waarbij een onderscheid is gemaakt in drie klassen. Het doel niet-agrarische bedrijven is beperkt tot het bestaande bedrijf en voor nijverheidsbedrijven en ambachtelijke of dienstverlenende bedrijven, genoemd in de Staat van bedrijven.

De bestaande bedrijven zijn ingedeeld in drie klassen:

- categorie B: alle bestaande niet-agrarische bedrijven in het landelijk gebied;
- categorie B-dierenpension;
- categorie B-N: bedrijven van openbaar nut.

Nieuwe niet-agrarische bedrijven

In het bestemmingsplan wordt onder voorwaarden kleinschalige bedrijvigheid in agrarische bedrijfsgebouwen mogelijk gemaakt na een wijziging ex artikel 11 WRO. Verwezen wordt naar hoofdstuk 11.2, onder het kopje "Wijziging van agrarische bedrijven in andere functies".

Het bouwen

Gebouwen

De indeling van de bedrijven in "categorie B", categorie B-dierenpension en "categorie B-N" is bepalend voor de bouw mogelijkheden.

Bedrijven categorie B

Ten behoeve van deze niet-agrarische bedrijven mag worden gebouwd onder de volgende voorwaarden:

- de oppervlakte van de bedrijfsgebouwen mag bij recht met maximaal 20% worden vergroot;
- de goothoogte bedraagt maximaal 4,5 m;
- de bouwhoogte bedraagt maximaal 9 m.

Bedrijven categorie B-dierenpension

Een bestaand dierenpension op het perceel Vosseberg 21 is afzonderlijk bestemd. De uitbreidingsmogelijkheden zijn identiek aan de mogelijkheden voor Bedrijven categorie B en binnen deze bestemming is een, reeds bestaande, woning toegestaan.

.....

Bedrijven categorie B-N

Bedrijven ten behoeve van openbaar nut zijn afzonderlijk bestemd. De regeling van deze bestemming is gericht op de instandhouding van de bestaande nutsvoorzieningen.

Voor de categorieën bedrijven B geldt dat maximaal één dienstwoning is toegestaan, waarbij qua maatvoering moet worden aangesloten bij de bebouwingsbepalingen voor dienstwoningen binnen de bestemming Agrarisch, dan wel de bestaande maatvoering indien deze ruimer is.

Er kunnen nadere eisen gesteld worden aan:

- de plaats van bouwwerken indien de afstand tot de weg minder dan 20 m bedraagt;
- de bouwhoogte, goothoogte, dakhelling en nokrichting.

Bouwwerken geen gebouwen zijnde, mogen worden gebouwd tot een maximale hoogte van 3 m.

11.2.4 Horeca

De bestaande horecabedrijven in het landelijk gebied zijn afzonderlijk bestemd voor horecabedrijven categorie 1 en 2, zoals deze in de begripsomschrijving in de voorschriften nader zijn verduidelijkt. Bedrijven van de categorie 3 en 4 zijn expliciet uitgesloten. De uitbreidingsmogelijkheden, bouw- en goothoogten zijn gelijk als voor de categorie B-bedrijven.

11.2.5 Maatschappelijk

De maatschappelijke voorzieningen in het buitengebied zijn afzonderlijk bestemd. De maatvoering sluit aan op de bedrijven categorie B.

11.2.6 Recreatie

De bestemming

In de gebiedsbestemmingen is dagrecreatie in de bestemming begrepen. Het doel "dagrecreatie" is beperkt tot de inrichting en het gebruik van dagrecreatieve voorzieningen in de vorm van voet-, fiets- en ruiterspaden, picknickplaatsen, parkeervoorzieningen en naar de aard daarmee gelijk te stellen voorzieningen.

Binnen de bestemming Natuur-1 is uitsluitend het gebruik van voet-, fiets- en ruiterspaden en picknickplaatsen toegestaan.

De specifiek voor dagrecreatie ingerichte terreinen maken deel uit van de bestemming Natuur-2.

Dagrecreatie

Voor de specifieke recreatieve voorzieningen is afzonderlijk specifiek bestemd in vijf categorieën, namelijk groepsaccommodatie, kampeerterrein, manege, modelvliegerterrein, natuurzorgcentrum en verblijfsrecreatie.

De nadruk ligt op een adequate regeling van bestaande voorzieningen met mogelijkheden voor een instandhouding of beperkte uitbreiding binnen de huidige begrenzings. Permanente bewoning van recreatiebungalows en/of chalets/stacaravans is expliciet uitgesloten.

Overige verblijfsrecreatieve voorzieningen

De bestaande groepsaccommodatie en het recreatieappartementencomplex zijn als zodanig bestemd.

Manege

De bestaande maneges zijn als zodanig bestemd. Ten behoeve van een manege mag de oppervlakte van de bestaande gebouwen met maximaal 10% worden vergroot. Voor de manege De Drie Sporen (aan de Driesporenweg 48) is echter een afwijkende maatvoering in voorliggend bestemmingsplan opgenomen. Er is ter plaatse van De Drie Sporen namelijk een vergroting van de bestaande oppervlakte van gebouwen tot 4.000 m² toegestaan.

De reden hiervoor wordt in hoofdstuk 12.2 van deze toelichting (pagina 174) uitgebreid besproken.

Het bouwen

Dagrecreatie

Ten behoeve van dagrecreatie mogen binnen alle gebiedsbestemmingen bouwwerken geen gebouwen zijnde, worden opgericht tot een hoogte van maximaal 3 m. Dit geldt ook voor het modelvliegerterrein.

Verblijfsrecreatie

Wat betreft het bouwen ten behoeve van verblijfsrecreatieterreinen gelden de volgende bepalingen:

Beheer en voorzieningen

- voor gebouwen ten behoeve van deze bestemming mag ten hoogste 3% van de terreinoppervlakte worden bebouwd, dan wel het op de plankaart aangegeven bebouwingspercentage;
- de goothoogte bedraagt maximaal 4,5 m;
- de bouwhoogte van de bedrijfsgebouwen bedraagt maximaal 8 m.

Bedrijfswoningen

- per verblijfsrecreatieterrein is maximaal één bedrijfswoning toegestaan;
- de goothoogte bedraagt maximaal 4,5 m;
- de bouwhoogte van de bedrijfsgebouwen bedraagt maximaal 9 m;
- de bouwhoogte van bouwwerken geen gebouwen zijnde, bedraagt maximaal 5,5 m.

Indien de bedrijfseconomische noodzaak kan worden aangetoond, kan bij vrijstelling een tweede bedrijfswoning worden gebouwd.

De bouwhoogte van bouwwerken geen gebouwen zijnde, bedraagt maximaal 5,5 m.

Overige verblijfsrecreatieve voorzieningen

Ten behoeve van de groepsaccommodatie en recreatieappartementen mag worden gebouwd onder de volgende voorwaarden:

- de oppervlakte mag met maximaal 10% worden vergroot;
- de maximale goot- en bouwhoogte bedragen respectievelijk 4,5 m en 9 m.

Landschappelijk-recreatieve ontwikkelingszone

Op de plankaart is zijn de landschappelijk-recreatieve ontwikkelingszones van het structuurplan aangegeven. Voor deze zone is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor het ontwikkelen van dagrecreatierreinen in combinatie met het versterken van de landschappelijke waarden.

Het grondgebruik

Bed-and-breakfast

De gemeente wil mogelijkheden bieden voor het gebruik van een woning voor logies en ontbijt. Deze mogelijkheden worden bij recht geboden.

Dagrecreatie

Voor het aanleggen van dagrecreatieve voorzieningen, zoals voet-, fiets- en ruiterspaden, picknickplaatsen, parkeervoorzieningen en de inrichting van visoevers dient binnen alle gebiedsbestemmingen een aanlegvergunning te worden gevraagd. De plaatsen van deze voorzieningen zijn binnen het plan niet nader bepaald. Binnen de bestemming Natuur-1 is deze regeling beperkt tot alleen het gebruik van voet-, fiets- en ruiterspaden en picknickplaatsen.

11.2.7 Sport – Lawaaisport

Het lawaaisportcentrum ten noordoosten van Stadskanaal is afzonderlijk bestemd. Rond dit terrein is conform de vastgestelde begrenzing de 50 dB(A)-contour aangegeven.

11.2.8 Verkeer

De bestemming

De N366 en N378 zijn specifiek bestemd in de bestemming Verkeer. De tracés van deze wegen liggen daarmee vast; het wijzigen hiervan kan uitsluitend via planherziening.

Alle overige wegen zijn in de verschillende gebiedsbestemmingen, conform de bestaande situatie, begrepen.

Het bouwen

Ten behoeve van de functie wegverkeer binnen de bestemming Wegverkeer is het bouwen beperkt tot bouwwerken geen gebouwen zijnde. Hieraan zijn geen verdere criteria verbonden.

Ten behoeve van de functie wegverkeer binnen de verschillende gebiedsbestemmingen is het bouwen eveneens beperkt tot bouwwerken geen gebouwen zijnde, waarbij de maximale bouwhoogte 12 m bedraagt.

11.2.9 Verkeer – Luchtverkeer

Het bestaande vliegterrein is als zodanig bestemd. De bij deze functie behorende 50 dB(A)-contour is als aanduiding rond het terrein aangegeven.

11.2.10 Water

De bestemming

De hoofdwatgangen zoals het Kanaal Veendam-Musselkanaal en het Mussel Aa kanaal zijn ondergebracht in de bestemming Water.

Het bouwen

Gebouwen mogen in deze bestemming niet worden gebouwd. Bouwwerken geen gebouwen zijnde mogen worden gebouwd tot een maximale hoogte van 6 m.

Ter weerszijden van de watergang geldt een obstakelvrije zone van 5 m.

11.2.11 Wonen

De bestemming

Bestaande woningen

Alle bestaande woningen zijn (met uitzondering van de bedrijfs-woningen) afzonderlijk bestemd en op de plankaart aangegeven met Wonen. Deze bestemming omvat de woning met het bestaande erf.

Nieuwe woningen

Nieuwe woningen, met uitzondering van vier landhuizen aan de Alteveersterweg, mogen niet in het landelijk gebied worden gebouwd, tenzij het een eerste of tweede bedrijfswoning betreft bij een agrarisch bedrijf of een bedrijfswoning bij een in het landelijk gebied aanwezig niet-agrarisch bedrijf (B-bedrijf) dan wel als vervanging van bestaande woningen. Bij het realiseren van nieuwe woningen dient te worden voldaan aan de bepalingen in de Wet geluidhinder.

Om deze uitzondering voor de vier nieuwe landhuizen op zeer ruime percelen aan de Alteveersterweg te benadrukken, zijn deze percelen specifiek bestemd als Wonen-Landhuis.

Het bouwen

Wat betreft de bebouwingsbepaling is aangesloten bij de regeling zoals opgenomen in de bestemmingsplannen voor de kernen in Stadskanaal. Voor woningen (exclusief de reeds genoemde vier landhuizen) gelden de volgende bouwvoorschriften:

- De maximale goot- en bouwhoogte bedragen respectievelijk 4,5 m en 9 m, dan wel ten hoogste de bestaande goot- en bouwhoogte.
- Aanbouwen en bijgebouwen zijn toegestaan tot een maximale goot- en bouwhoogte van respectievelijk 3 m en 6 m.
- Is de oppervlakte van het bestaande hoofdgebouw, waarin de woning is ondergebracht groter dan 200 m², dan mag de bestaande oppervlakte van het hoofdgebouw als woning worden gebruikt en is maximaal 50 m² aan aanbouwen en bijgebouwen toegestaan. De bijgebouwen dienen in de directe omgeving van de woning te worden gebouwd.
- Conform het bestemmingsplan voor de kern van Stadskanaal, is een vrijstellingsregeling opgenomen die de mogelijkheid biedt om op grotere percelen (tot 500 m², tot 1.000 m², tot 1.500 m², tot 2.000 m² en groter dan 2.000 m²) de totale oppervlakte van bijgebouwen te vergroten tot maximaal 50 m², 70 m², 80 m², 90 m², respectievelijk 100 m².
- Van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag de bouwhoogte ten hoogste 3 m bedragen.

Voor de bestemming Wonen-Landhuis geldt dat per bebouwingsvlak maximaal één woning is toegestaan met een maximale inhoud voor het hoofdgebouw van 1.500 m³. De maximale goothoogte, respectievelijk de maximale bouwhoogte bedragen 6 m, respectievelijk 11 m, dan wel de bestaande goot- en bouwhoogte indien deze hoger zijn.

Door het begrenzen van de woning met erf op de plankkaart wordt in feite ook het gebied bepaald dat kan worden ingericht als tuin. Voor situaties waar dit geen landschappelijke problemen oplevert, is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om een grotere oppervlakte dan het op de plankkaart aangegeven erf in te richten als tuin.

Voor de toegestane aan huis gebonden beroepen en bedrijvigheid wordt in de begripsbepaling van de voorschriften een nauwkeurige omschrijving gegeven, mede om te voorkomen dat de hoofdfunctie wonen naar de achtergrond verdwijnt.

- de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bedraagt ten hoogste 3 m.

■ .....
Afstemming op
welstandsnota

Het welstandsbeleid vult de bebouwingsrichtlijnen aan. Daarbij wordt nader gekeken naar de kapvorm, nokrichting en plaatsing van diverse gebouwen ten opzichte van elkaar, evenals voor de omvang van andere bouwwerken. Het welstandsbeleid is dus complementair en treedt voorzover dat mogelijk is niet in de competentie van het bestemmingsplan.

Het voorontwerpbestemmingsplan heeft ingaande 31 mei 2007 tot en met 4 juli 2007 ter inzage gelegen voor het geven van inspraakreacties. Op 5, 7, 12, 13 en 14 juni 2007 zijn er informatiebijeenkomsten georganiseerd in respectievelijk het gemeentehuis in Stadskanaal, de Ekkelkaamp in Onstwedde, café Mussel in Mussel, hotel Platen in Musselkanaal en de Dreischeer in Alteveer.

Er zijn in totaal 58 inspraakreacties binnengekomen, waarvan 12 na afloop van de inspraaktermijn. De inspraakfase is een informele fase, die bedoeld is om een dialoog tot stand te brengen met de bevolking en daarom is het geen bezwaar om ook deze nagekomen reacties in de overwegingen mee te nemen.

Voorts zijn de plannen voor het overleg als bedoeld in artikel 10 van het oude Besluit op de ruimtelijke ordening toegezonden aan de betrokken instanties. Zij hebben inmiddels hun adviezen uitgebracht die op onderdelen hebben geleid tot aanpassing van het gemeentelijke beleid zoals dit verwoord is in het bestemmingsplan. Met name heeft dit tot gevolg gehad dat vervolgens een planMER is opgesteld. Ook de gemeentelijke reactie op de ingediende zienswijzen is hier soms door beïnvloed. In de onder 10.2 genoemde opmerkingen wordt hier nader op ingegaan.

12.1 Inspraak

Alle indieners van zienswijzen zijn in de gelegenheid gesteld om in een persoonlijk gesprek met de wethouder een toelichting te geven. De zienswijzen en de toelichting daarop zijn in het navolgende samengevat. Per zienswijze is het standpunt van burgemeester en wethouders weergegeven.

1. J. Mestenmaker, Kopstukken 10, Mussel;
2. B. Migchels, Veenhuizen 5, Onstwedde;
3. Mts. J.B. Deiman en C.B.G.M. Deiman - Ottens, Zijdstukkerweg 2 Stadskanaal;
4. Fam. Mers, Musselweg 146, Mussel;
5. T. Tapken, Horsten 92, Musselkanaal;
6. E.W. Broekman, De Vloevelden 2, Stadskanaal;
7. J. Verweij, Luttenbroekerdijk 34, Linschoten;
8. Gebrs. Rüschen en mevr. H. Rüschen - Fischer, Horsten 57, Musselkanaal;
9. N. Sterenborg, Veenhuizen 19, Onstwedde;
10. L.G. Janson, Wessinghuizerweg 11, Onstwedde;

11. Gebrs. H. en G.H. Plagge, Noorderkanaalweg 1, Musselkanaal;
12. E.H.J. Zuidema, Vledderhuizen 28, Onstwedde;
13. H.J. Wubs, Blekslage 4a, Onstwedde;
14. M. Nieuwenhuis, Smeerling 14, Onstwedde;
15. Maatschap Veenhuizen - Santing, 2e Boerendiep 16 en 18, Musselkanaal;
16. H.J. Nieuwenhuis, Beumesweg 84, Alteveer;
17. H. Migchels, Veenhuizerweg 6, Onstwedde;
18. J.H.B. Bredek, Zandtangerweg 67, Mussel;
19. G. Vonk, Paterslaan 65, Gasselternijveenschemond;
20. B.G. Louwdijk, 2e Barlagerweg 3, Onstwedde;
21. R. van Hoof, Tangerveldweg 7, Alteveer;
22. G.J. Scholte - Aalbes, 3e Oomsberg 5, Vledderveen;
23. B. Klompmakers, Mussel-A-Kanaal o.z. 1, Mussel;
24. J. Becker, Zandtangerweg 62, Mussel;
25. J.J. Kruize, Veelerweg 21, Vlagtwedde;
26. H. Bouwland, Beumesweg 18, Alteveer;
27. H. Bessebinders, Wessinghuizerweg 18, Onstwedde;
28. Mts. A. en B. Verhoeven, Barkhoornweg 25, Onstwedde;
29. T.A. Wolfs - Louwdijk, Veenhuizen 4a, Onstwedde;
30. Mts. Schuitema, Mussel-A-Kanaal o.z. 16, Mussel;
31. H. Migchels, Barkhoornweg 12, Onstwedde;
32. H. Wilting, Noorderdiep 51, Stadskanaal;
33. H.J. te Velde, Esdoornstraat 7, Stadskanaal;
34. H.W. Kwak, Zandtangerweg 61, Mussel;
35. T. Boekelo, Verbindingsweg 33, Musselkanaal;
36. A. Kuper, Scheepwerfstraat 16, Stadskanaal;
37. J.C. Bick, Iepenlaan 9, Alteveer;
38. P. van der Pol, Tuinbouwstraat 8, Kommerzijl;
39. J. Nieboer, Alteveersterweg 6, Alteveer;
40. Fam. Musters - Kamphuis, Zandtangerweg 80, Mussel;
41. M.M. Geertsema, Wildervanksterdallen 30, Stadskanaal;
42. G. Krops, Kopstukken 27A, Mussel;
43. J.H.M. Mensen, Musselweg 2, Mussel;
44. H.P. Offens, Hoofdweg 40, Slochteren;
45. B. Sterenborg, namens het bestuur van de Stichting Regionaal Motor- en KartsportCentrum Stadskanaal te Vledderveen;
46. H.G. Wollerich, Esdoornstraat 1, Stadskanaal;
47. C. Scholtheis, Westerhaar 16, Wijster;
48. W. van der Wind, Stobkeweg 1, Onstwedde;
49. J.H. Bruns, Mussel A Kanaal wz 6, Mussel;
50. H. en N. Wubs - Witvoet, Musselweg 135, Mussel;
51. A.F. Wienema, Sleewijkstraat 46, Amsterdam;
52. K. en J. Radema, Thedemastraat 34, Bedum;
53. H. Hofman, Tangerveldweg 9, Alteveer;
54. Fam. Hilbrands - Schoemaker, Kopstukken 6, Mussel;

55. Fam. Smith, Streekweg 5, Onstwedde;
56. T.A. Wenning, Kopstukken 42, Mussel;
57. C.J. Diedel, Telefoonweg 16, Musselkanaal;
58. W. Wever, Musselweg 102A, Mussel

1. *J. Mestenmaker, Kopstukken 10 Mussel*

Opmerking

De bestemming Bedrijf 1 moet komen op een groter deel van het perceel. Tevens moet er mogelijkheid komen voor extra bebouwing in verband met uitbreiding van de bedrijvigheid.

Voor het achterste deel van het perceel heeft de heer Mestenmaker een vergunning voor kamperen bij de boer. Hij vraagt of dat blijft bestaan.

De heer Mestenmaker wil een grotere bedrijfshal neerzetten, hiervoor is een groter bouwvlak nodig. De klantenkring van het bedrijf zit in de directe omgeving; hierdoor is uitbreiding nodig op deze locatie.

Reactie

In het voorontwerpplan is per abuis een grotere bedrijfsbestemming opgenomen dan in het geldende bestemmingsplan. Dit is een ongewenste ontwikkeling. De bedrijfsbestemming zal in het definitieve ontwerpplan worden teruggebracht naar de omvang van het geldende bestemmingsplan. Met de heer Mestenmaker vindt overleg plaats over een plan voor sloop en nieuwbouw van bedrijfsgebouwen. Kamperen bij de boer is in het nieuwe bestemmingsplan alleen mogelijk bij agrarische percelen en het is mogelijk met een wijzigingsbevoegdheid bij de bestemming "woningen". Er is geen sprake van een bestaande situatie, zodat een inpassing van een kampeerbestemming niet aan de orde is.

2. *B. Migchels, Veenhuizen 5 Onstwedde*

Opmerking

Twee percelen landbouwgrond aan de Zijdstukkerweg (nummers S255G en S270G) zijn als natuurbestemming (N-1) aangeduid. Dit moet een agrarische bestemming hebben.

Reactie

De opmerking is terecht. De kaart is aangepast.

3. *Mts. J.B. Deiman en C.B.G.M. Deiman-Ottens,
Zijdstukkerweg 8, Stadskanaal*

Opmerking Perceel Zijdstukkerweg 2

Het bouwvlak moet worden vergroot in verband met uitbreiding van het akkerbouwbedrijf. Er moet een extra schuur kunnen worden gerealiseerd.

Opmerking Perceel Zijdstukkerweg 8

Het bouwvlak van bijna 2,5 ha moet worden vergroot in verband met uitbreiding van de melkveehouderij. Door de situering van de mestsilo binnen het bouwblok is de gewenste uitbreiding niet mogelijk.

Reactie

Zijdstukkerweg 2

Het huidige bouwvlak van 17 x 30 m kan met een ongeveer gelijke oppervlakte ernaast worden vergroot. Zo kan een bouwvlak van circa 30 x 35 m ontstaan. Het blijft een bouwvlak zonder woning.

Zijdstukkerweg 8

Door het bouwblok 50 m langer te maken en te versmallen tot 120 m ontstaat een bouwvlak van 120 x 215 m (ruim 2,5 ha) waardoor de noodzakelijke uitbreiding kan worden gerealiseerd, mits uiteraard wordt voldaan aan de aangescherpte regeling voor de veeteeltbedrijven. Aan inpassing in de omgeving dient extra aandacht te worden besteed. Om dit te waarborgen, zullen de voorschriften van het bestemmingsplan op het onderdeel "nadere eisen" worden aangescherpt. Bovendien zal de zogenaamde maatwerkbenadering, zoals die door de stuurgroep Oost is ontwikkeld, in het bestemmingsplan worden verwerkt.

4. *Fam. Mers, Musselweg 146, Mussel*

Opmerking

De heer Mers wil van 2 ha grond naast en evenwijdig aan de camping natuurgebied (met bos) maken om de camping aantrekkelijker te maken. Het deel zou de bestemming N-1 moeten krijgen.

Reactie

Het aanleggen van bos verdraagt zich niet met de aanduiding "landschappelijk waardevol open" die voor dit gebied op de bestemmingsplankaart is opgenomen.

Volgens het Provinciaal OmgevingsPlan II (POP II) is bosaanleg bovendien alleen maar toegestaan in de op de POP-kaart aangegeven bosontwikkelingsgebieden. Het betreffende perceel is

daarin niet als bosontwikkelingsgebied aangegeven. Buiten deze gebieden is bosaanleg alleen toegestaan als deze ontwikkeling integraal onderdeel is van meer omvattende functieveranderingen en plaatsvindt in aansluiting op bebouwd gebied en aangrenzende bebouwingslinten.

Tot slot wordt opgemerkt, dat de betreffende grond op dit moment niet in eigendom of gebruik is van de fam. Mers. Het verzoek kan om vorenstaande redenen niet worden gehonoreerd.

5. *T. Tapken, Horsten 92, Musselkanaal*

Opmerking

De heer Tapken wil het bouwblok van het agrarisch bedrijf aan de Horsten 69 laten vergroten naar 2 ha in verband met plannen om in de toekomst bij het bedrijf een biomassa-vergistingsinstallatie te bouwen. Voorts wil hij weten of het mogelijk is om buiten het bouwblok een mestopslag te plaatsen.

Ten slotte wordt opgemerkt, dat niet zoals in het bestemmingsplan Musselkanaal een verbod is opgenomen om binnen een afstand van 50 m van een agrarisch bouwperceel een woning te realiseren.

Reactie

Wanneer er concrete uitbreidingsplannen zijn dan is het mogelijk door middel van een wijzigingsprocedure het bouwblok te vergroten. Op dit moment is dit nog niet aan de orde.

Beleidsmatig heeft het de voorkeur om de mestopslag binnen het bouwblok te realiseren. Indien dit onmogelijk is, kan met toepassing van een planwijzigingsbevoegdheid de mestopslag buiten het bouwblok worden gerealiseerd.

Een verbod om binnen 50 m van agrarische bouwpercelen een woning te bouwen, is overbodig, omdat er geen nieuwe particuliere woningen mogen worden gebouwd.

6. *E.W. Broekman, De Vloevelden 2, Stadskanaal*

Opmerking

De situatie op de kaart klopt niet volgens de heer Broekman.

- Het perceel van de heer Broekman is breder.
- Achter het perceel is agrarisch gebied en geen N-2.
- Het agrarische deel achter de woning op nummer 1 is woondoeleinden.
- De driehoek naast woning op nr. 1 is agrarisch.
- Op een deel van de bestemming R-G mogen geen gebouwen komen.

- .....
- De voorgevelrooilijn afstand van 20 m is op de huiskavel nooit haalbaar, omdat deze te smal(ondiep) is.

Reactie

De opmerkingen over de situatie zijn terecht en de kaart is overeenkomstig de eigendomsverhoudingen aangepast. De voorgevelrooilijn is afhankelijk van de classificatie van de weg waaraan gebouwen gelegen zijn en is alleen van belang bij nieuwbouw. De boerderij blijft wat dit onderdeel betreft onder het overgangsrecht vallen.

7. *J. Verweij, Luttenbroekerdijk 34, Linschoten*

Opmerking

De heer Verweij heeft een intensieve veehouderij aan de Onderste Veenweg 15 en 17. Intensieve veehouderijen mogen maximaal 6.000 m² gebouwen hebben, dit is volgens de heer Verweij te weinig met het oog op toekomstige dierenwelzijnsaanpassingen. Er is volgens de heer Verweij geen afblokking op oppervlakte nodig, omdat er al genoeg beperkingen zijn op het gebied van geuroverlast, ammoniak en milieuregels. Het bedrijf moet uitbreiden om economisch rendabel te blijven en heeft hierdoor ruimte nodig. De regeling is volgens de heer Verweij strijdig met het provinciale beleid.

Reactie

In het geldende bestemmingsplan zijn geen uitbreidingsmogelijkheden voor intensieve veehouderijbedrijven. In het nieuwe bestemmingsplan zijn de uitbreidingsmogelijkheden sterk vergroot om de bestaande bedrijven voldoende toekomstmogelijkheden te bieden. Voor de twee varkenshouderijen van de heer Verweij betekent dit dat hij beide volgens het nieuwe bestemmingsplan tot 6.000 m² b.v.o. mag uitbreiden. Thans staat er op de twee vestigingen 5.100 m² en 5.100 m² b.v.o. De gemeente is niet aangewezen als ontwikkelingsgebied voor intensieve veehouderijen en wil daarom niet nog grotere uitbreidingsmogelijkheden bieden die de vestiging van grootschalige intensieve veehouderijbedrijven mogelijk maken. De mogelijkheid om met het oog op dierenwelzijn de oppervlakte te vergroten, zal nader worden geconcretiseerd op eenmalig 10% tot een maximum van 600 m². In het door Gedeputeerde Staten op 11 maart 2008 vastgestelde Keuzedocument POP wordt uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijbedrijven in beginsel mogelijk gemaakt binnen de grenzen van het toegekende bouwperceel. Het nieuwe bestemmingsplan is hiermee in overeenstemming.

8. *Gebrs. Rüschen en mevr. H. Rüschen - Fischer, Horsten 57, Musselkanaal*

Opmerking

In het geldende bestemmingsplan Buitengebied 1990 heeft het perceel een woonbestemming en in het nieuwe bestemmingsplan een agrarische bouwblok (er staat een schuur) zonder woning. In 2003 is reeds een bouwvergunningaanvraag voor een woning ingediend. De familie wil de woonbestemming gehandhaafd zien. Waarom is een deel van het gebied aangewezen als landschappelijk recreatieve ontwikkelingszone.

Reactie

Wanneer de geldende woonbestemming niet wordt gerealiseerd, wordt bij een nieuw bestemmingsplan gekeken naar de meest passende bestemming. De aanwezige schuur is daarom volgens het huidige gebruik bestemd. Wanneer men gebruik wil maken van de nu nog geldende woonbestemming dient men vóór het in procedure gaan van het ontwerpbestemmingsplan een aanvraag te hebben ingediend voor een woning. Als de bouwvergunning vervolgens wordt verleend, zal de woning binnen een reële termijn moeten worden gerealiseerd. Bij de eerstvolgende herziening van het bestemmingsplan kan de dan bestaande woning als zodanig worden bestemd. De landschappelijk recreatieve ontwikkelingszone houdt in dat het gebied geschikt is voor recreatieve ontwikkelingen. Er zal een wijzigingsbevoegdheid moeten worden toegepast (vaak op verzoek van de eigenaar) om een eventuele recreatieve bestemming te realiseren. Zolang dat niet gebeurt, is en blijft de bestemming agrarisch.

9. *N. Sterenborg, Veenhuizen 19, Onstwedde*

Opmerking

Het bedrijf moet volgens de heer Sterenborg worden aangemerkt als n.g., niet grondgebonden. Bovendien zou het bouwblok aan de zuidzijde breder moeten worden, gerekend 50 m uit huidige grens stal. Dit in verband met de bouw van een nieuwe stal in de nabije toekomst.

Het is in het bestemmingsplan niet duidelijk wanneer een bedrijf n.g. is en wanneer niet, dit is niet consequent doorgevoerd.

Reactie

Bij de aanduidingen "niet grondgebonden" is bepalend geweest de huidige situatie. Het bedrijf van de heer Sterenborg kan wat dat betreft worden aangemerkt als een in hoofdzaak niet grondgebonden bedrijf.

De bestemming zal worden aangepast. Dit zal eveneens gebeuren met enkele andere percelen waar feitelijk sprake is van volledig intensieve veehouderijbedrijven.

Mede door de recent gerealiseerde biogasinstallatie zijn er binnen het bouwblok te weinig uitbreidingsmogelijkheden. In verband hiermee zal het bouwblok aan de zuidzijde worden aangepast zoals verzocht. Voor de daadwerkelijke uitbreiding zal waarschijnlijk vanwege de in het bestemmingsplan op te nemen maatwerkbenadering, een vrijstelling nodig zijn.

10. *L.G. Janson, Wessinghuizerweg 11, Onstwedde*

Opmerking

De heer Janson overweegt het perceel met schuur naast Streekweg 13 dat te koop staat, aan te kopen en vervolgens het aantal vierkante meters van de schuur die gesloopt wordt als extra bouwrecht te verplaatsen naar de percelen van Het Juffertje (Streekweg 13).

Reactie

Onder voorwaarden zou hieraan kunnen worden meegewerkt, maar het perceel met schuur is inmiddels door een derde aangekocht, zodat deze mogelijkheid niet meer aan de orde is.

11. *Gebr. H. Plagge en G.H. Plagge, Noorderkanaalweg 1, Musselkanaal*

Opmerking

De fam. Plagge wil het bouwvlak graag vergroot zien naar 2 ha in verband met toekomstige uitbreiding van de aardappelschuur. Voorts wordt gevraagd welke afstand in acht moet worden genomen bij het bouwen in de nabijheid van de hoogspanningsmast.

Reactie

Het bouwvlak is gezien de huidige opstallen ruim voldoende. Wanneer er concrete bouwplannen zijn die niet binnen het bouwvlak kunnen worden gerealiseerd, dan is vergroting van het bouwvlak door middel van de wijzigingsbevoegdheid mogelijk.

Binnen de op de plankaart aangeduide zone van de hoogspanningsmasten mag niet worden gebouwd. Het bouwblok ligt buiten deze zone.

12. *E.H.J. Zuidema, Vledderhuizen 28, Onstwedde*

Opmerking

In verband met toekomstige uitbreiding van het bedrijf moet het bouwblok worden vergroot naar 2 ha. Er moet ruimte tussen de schuren zijn en daarom wil de heer Zuidema een nieuwe schuur achter de bestaande schuur bouwen. Het gaat om een schuur van 25 x 110 m. Het bouwblok kan alleen naar achteren worden uitgebreid. In het nieuwe voorontwerpbestemmingsplan is het agrarische bouwblok op Vledderhuizen 27 veranderd in een woonbestemming. Heeft dit nog gevolgen voor bedrijfsvoering van zijn leghennenbedrijf?

Reactie

Mede in verband met de recent gerealiseerde kippenschuur is het bouwblok in het nieuwe plan met ongeveer 100 m uitgebreid, zodat het nu een lengte heeft van 250 m. Als de nieuwe schuur in de lengte achter genoemde schuur wordt gebouwd, moet het bouwblok met nog 50 m worden vergroot tot een diepte van 300 m. Gelet op de karakteristiek van het gebied, dat als "landschappelijk waardevol open" is aangeduid, is dit minder gewenst. Het verdient aanbeveling om eerst te onderzoeken of in de breedte kan worden gebouwd. Wanneer de plannen concreet zijn en andere alternatieven geen oplossing bieden, kan een wijzigingsbevoegdheid worden overwogen. Daarbij zal de landschappelijke inpassing zwaar meewegen. De beëindiging van het agrarische bedrijf op nummer 27 heeft na de peildatum 1 maart 2000 plaatsgevonden. Bij agrarische bedrijven die na die peildatum zijn beëindigd, wordt de bedrijfswoning, die dan feitelijk een particuliere woning is geworden, niet als een gevoelig object voor andere agrarische bedrijven beoordeeld. De woonbestemming die nu voor Vledderhuizen 27 is opgenomen, heeft dus geen invloed op de bedrijfsvoering van nummer 28.

13. *H.J. Wubs, Blekslage 4a, Onstwedde*

Opmerking

Het perceel tussen Blekslage 4a en 5 wordt agrarisch gebruikt, terwijl het in het voorontwerpbestemmingsplan een Natuur-2- bestemming heeft. De heer Wubs huurt het van Staatsbosbeheer en heeft het recht van eerste koop en er zijn geen plannen voor bosontwikkeling. Hij is van mening, dat de bestemming agrarisch moet zijn. Het perceel Bovenste Veenweg 5A heeft in het geldende bestemmingsplan een woonbestemming tot 50 m uit de kant van de weg. Het achterste perceelsgedeelte met daarop een schuur van 70 m² heeft een agrarische bestemming en wordt door de heer Wubs

in voorkomende gevallen voor zijn agrarische activiteiten gebruikt. Hij wenst dit ook in de toekomst te kunnen blijven doen. In het voorontwerpplan is een groter deel van het perceel waarop ook de schuur staat bij het woonperceel getrokken. Hij wil dat dit deel weer een agrarische bestemming krijgt.

Reactie

Het perceel tussen Blekslage 4a en 5 heeft in het geldende bestemmingsplan Buitengebied ook een natuurbestemming ("bos"). Gezien het bestaande gebruik, de koopoptie, de omstandigheid dat er geen plannen voor bosontwikkeling zijn en de ligging in een gebied, dat ook in het geldende bestemmingsplan deels als "waardevol open" is aangegeven, is er aanleiding om de bestemming Natuur 2 te wijzigen in Agrarisch. Het gedeelte dat in de zone langs de Mussel A ligt, wordt daarbij aangeduid als "landschappelijk waardevol open". Ten aanzien van het perceel Bovenste Veenweg 5a kan de woonbestemming worden verkleind tot de omvang uit het geldende bestemmingsplan Buitengebied. Het perceelsgedeelte waarop de schuur is gelegen, krijgt dan weer de bestemming Agrarisch met de aanduiding "landschappelijk waardevol open". De schuur blijft onder het overgangsrecht vallen.

14. M. Nieuwenhuis, Smeerling 14, Onstwedde

Opmerking

Mevrouw Nieuwenhuis wil achter de woning twee/drie recreatieverblijven plaatsen voor de doelgroep fietsers en wandelaars voor overnachting (logies en ontbijt). Het is niet de bedoeling om een minicamping te realiseren. Het gaat om verblijven zoals de Bommelhoeve.

Reactie

In de directe omgeving worden toeristische ontwikkelingen gestimuleerd met in achtneming van de aanwezige natuurwaarden. De woning is gesitueerd in een gebied, dat is bestemd als Agrarisch-Landschappelijke waarde met een wijzigingsbevoegdheid naar Natuur. Dit betekent dat bebouwing moet worden gerealiseerd binnen de woonbestemming.

Aangezien het hier gaat om een voormalige boerderij met een grote vrijstaande schuur zijn er geen bouwmogelijkheden voor extra bijgebouwen. Bovendien is de woonbestemming ten opzichte van het geldende bestemmingsplan verkleind.

Gezien de geschiktheid van de locatie voor genoemde activiteiten door de bijzondere ligging bij Smeerling en in de directe nabijheid van de landschappelijk recreatieve ontwikkelingszone is het meewerken

aan dit verzoek gerechtvaardigd. In de bestemmingsregeling voor het betreffende perceel zal de mogelijkheid worden opgenomen om maximaal twee recreatieverblijven van maximaal 30 m² per verblijf te realiseren binnen de woonbestemming. De recreatieverblijven dienen te worden gerealiseerd binnen het verlengde van de buitenste zijgevels van de woning en de grote schuur en binnen 40 m uit de achtergevel van de grote schuur. Op deze wijze blijven de zichtlijnen behouden. De woonbestemming zal aan de achterzijde worden uitgebreid tot ongeveer dezelfde maat als in het geldende bestemmingsplan Buitengebied.

15. *Mts. Veenhuizen-Santing, 2e Boerendiep 16 en 18, Musselkanaal*

Opmerking

De maatschap wil het bouwblok zodanig laten aanpassen dat aan de zuidoostzijde een uitbreiding met een nieuwe veestalling kan worden gerealiseerd. Hier is inmiddels bouwvergunning voor verstrekt.

Reactie

Het bouwblok wordt aan de zuidoostzijde verbreed en bij de woning op nummer 16 versmald en minder diep uitgevoerd.

16. *H.J. Nieuwenhuis, Beumesweg 84, Alteveer*

Opmerking

De familie Nieuwenhuis wil graag dat de percelen 302 en 1182 aan de Heideweg een bestemming krijgen gericht op toerisme voor een kleinschalig vakantieverblijf voor mensen met een fysieke of lichamelijke beperking.

Reactie

Dergelijke activiteiten zijn wel mogelijk, maar moeten worden ondergebracht in bestaande gebouwen met een hoofdfunctie wonen. Op de percelen staan geen gebouwen. In het geldende bestemmingsplan zijn de percelen bestemd als Agrarisch gebied 1 zonder bouwblok. Ook in het nieuwe voorontwerpbestemmingsplan is de bestemming Agrarisch zonder bouwblok. Gezien het hiervoor vermelde, is er geen mogelijkheid om aan het verzoek mee te werken.

17. *H. Migchels, Veenhuizerweg 6, Onstwedde*

Opmerking

Er vindt een bedrijfsverplaatsing van de Veenhuizerweg naar de Scholtweg plaats, omdat het bosperceel aan de Zijdstukkerweg een verzuringgevoelig gebied is dat een noodzakelijke uitbreiding in de weg staat. Welke bestemming krijgt de huidige locatie? Om toekomstige bedrijvigheid mogelijk te maken, is de bestemming B1, B2 gewenst. Het bouwblok aan de Scholtweg zou 2 ha moeten worden, 185 x 120 m met als bestemming intensieve veehouderij.

Reactie

Bij verplaatsing van het huidige bedrijf naar een nieuwe locatie aan de Scholtweg moet de bestaande kippenschuur worden gesloopt. Het perceel zal dan een woonbestemming kunnen krijgen met maximaal 90 m² aan bijgebouwen. Voor de nieuwe locatie aan de Scholtweg dient, gelet op de gewenste omvang, een zogenaamde milieueffectrapportage te worden opgesteld. Omdat op dit moment de verplaatsing nog niet concreet kan worden gemaakt, is de thans lopende bestemmingsplanprocedure hiervoor geen goede optie. Zodra er meer duidelijkheid is over de verplaatsing kan deze met een afzonderlijke bestemmingsplanherziening voor de beide percelen worden gerealiseerd.

Het bouwblok op de huidige locatie wordt nog enigszins aangepast aan de feitelijke situatie en kan wanneer de planologisch juridische procedure voor de Scholtweg is afgerond met behulp van de wijzigingsbevoegdheid worden omgezet in een woonbestemming.

18. *J.H.B. Bredek, Zandtangerweg 67, Mussel*

Opmerking

De heer Bredek is van mening, dat de woonbestemming op het perceel Kopstukken 19 moet worden gewijzigd in een agrarisch bouwperceel, omdat er nog steeds een agrarisch bedrijf wordt uitgeoefend.

Reactie

In het geldende bestemmingsplan had het perceel Kopstukken 19 al een woonbestemming. Er wordt geen volwaardig agrarisch bedrijf uitgeoefend en er is daarom geen aanleiding om de bestemming in het voorontwerpbestemmingsplan te wijzigen in Agrarisch.

19. *G. Vonk, Paterslaan 65, Gasselternijveenschemond*

Opmerking

De heer Vonk wil een woning bij het bedrijf aan het Noorderdiep 23. Dit omdat het bedrijf steeds beter loopt en er dure apparatuur in de schuur staat. De klantenkring bevindt zich tevens in de directe omgeving van de schuur.

Reactie

Het betreft een van oorsprong agrarisch bedrijf, waar de naastgelegen bedrijfswoning (nummer 23) van is verkocht. Het toevoegen van een nieuwe bedrijfswoning bij het bedrijf bevordert de verdere versterking van het landelijke gebied en dat is in strijd met zowel het gemeentelijke als met het provinciale beleid. Aan het verzoek kan daarom niet worden meegewerkt.

20. *B.G. Louwdijk, 2e Barlagerweg 3, Onstwedde*

Opmerking

De heer Louwdijk is van mening dat zijn perceel niet als een woonbestemming, maar als een agrarisch bouwblok moet worden aangeduid, net zoals dat ook bij zijn burens op nummer 4 het geval is.

Reactie

In beide situaties is er sprake van voormalige agrarische bedrijven, waar geen volwaardig agrarisch bedrijf meer wordt uitgeoefend, maar de hoofdfunctie wonen is. Om die reden is aan het perceel van de heer Louwdijk een woonbestemming gegeven. Dit is per abuis niet gebeurd bij het perceel op nummer 4. De plankaart zal ten aanzien van nummer 4 worden gewijzigd in een woonbestemming.

21. *R. van Hoof, Tangerveldweg 7, Alteveer*

Opmerking

De heer Van Hoof wil het perceel nr. 1592 veranderen in de bestemming wonen, door middel van het samenvoegen met perceel nr. 1593.

Er is in het bestemmingsplan bij de bestemming Wonen geen verbodsbepaling voor opslag van rommel op het terrein aanwezig.

Reactie

Aan het verzoek tot het samenvoegen van de beide percelen tot één woonbestemming (nummer 8) kan worden voldaan. Gezien de

inrichting van de percelen bij huisnummers 5 en 6 verdient het aanbeveling om ook daar de woonbestemming te vergroten. Het is gebruikelijk om bij de meeste bestemmingen een verbodsbepaling over de opslag van aan het gebruik onttrokken voorwerpen en overige rommel op te nemen. Dit zal alsnog gebeuren.

22. *G.J. Scholte Aalbes, 3e Oomsberg 5, Vledderveen*

Opmerking

Het vierkante bouwblok is niet praktisch, het bouwblok moet smaller en langer worden gemaakt, zodat bij een uitbreiding met een nieuwe schuur de afstandsnormen in acht kunnen worden genomen.

Reactie

Het bouwblok wordt versmald en even diep als het naastgelegen bouwblok. De oppervlakte van 1,7 ha blijft gelijk.

23. *B. Klompmakers, Mussel-A-kanaal oz 1, Mussel*

Opmerking

De heer Klompmakers wil de woonbestemming die in het geldende bestemmingsplan op het perceel rust, behouden.

Reactie

In het geldende bestemmingsplan is het gebouw als een woonbestemming aangeduid en in het nieuwe bestemmingsplan behoudt het deze bestemming.

24. *J. Becker, Zandtangerweg 62, Mussel*

Opmerking

In de bedrijvenlijst staat bouwbedrijf niet vermeld.

Reactie

De opmerking is terecht; in de bedrijvenlijst zal ook "bouwbedrijf" worden vermeld.

25. *J.J. Kruize, Veelerweg 21, Vlagtwedde*

Opmerking

Het perceel Ter Wuppingerweg 16 moet de bestemming wonen krijgen. In het kadaster staat aangegeven dat op dit perceel behuizing stond.

Reactie

In het geldende bestemmingsplan heeft het perceel al een agrarische bestemming zonder bouwblok. Een aanduiding in het kadaster is niet bepalend voor de aan de grond te geven bestemming. In het nieuwe bestemmingsplan behoudt het perceel daarom de agrarische bestemming zonder mogelijkheid voor de bouw van een woning.

26. *H. Bouwland, Beumesweg 18, Alteveer*

Opmerking

In verband met uitbreiding van het agrarisch bedrijf moet het bouwblok groter worden. Het heeft de voorkeur om het bouwblok direct naast Holterweg te projecteren in verband met de ontsluiting.

Reactie

Het bouwblok heeft in het voorontwerpplan een maat van $165 \times 115 \text{ m}^2 = 1,9 \text{ ha}$. Door het bouwblok ongeveer 10 m in oostelijke richting op te schuiven, wordt er voldoende ruimte voor nieuwe bebouwing gecreëerd.

27. *LTO Noord, namens de heer H. Bessebinders,
Wessinghuizerweg 18, Onstwedde*

Opmerking

Het perceel 438 heeft de bestemming Natuur 1 gekregen terwijl het productiebos is. Na kap van het bos wordt het weer agrarisch gebied. De geldende agrarische bestemming moet gehandhaafd blijven.

Reactie

De opmerking is terecht, productiebos valt niet onder bestemming Natuur 1, maar onder de bestemming Agrarisch. De plankaart zal worden aangepast.

28. *Mts. A en B. Verhoeven, Barkhoornweg 25, Onstwedde*

Opmerking

Het bouwblok moet groter in verband met toekomstige uitbreidingen van het melkveebedrijf.

Reactie

De toekomstige uitbreidingen kunnen binnen het bouwblok worden gerealiseerd, dus aanpassing van het bouwblok is niet nodig.

29. *T.A. Wolfs-Louwdijk, Veenhuizen 4A, Onstwedde*

Opmerking

De bestemming van het perceel moet agrarisch blijven, de mogelijkheid om het bedrijf voor te zetten, moet blijven bestaan.

Reactie

De mogelijkheid om het bedrijf alsnog voort te zetten, is nog reëel aanwezig. De geldende bestemming agrarische doeleinden met agrarisch bouwblok blijft gehandhaafd.

30. *Mts. Schuitema, Mussel-A-Kanaal oz 16, Mussel*

Opmerking

Bouwblok aan zijkant versmallen met 20 m en aan achterkant met 50 à 60 m verlengen. Dit vanwege al bestaande bebouwing (mestbassin).

Het deel aan de zijkant kan niet worden gebruikt in verband met een waterleidingbuis.

Reactie

Aan het verzoek kan worden voldaan. Het bouwblok wordt aangepast.

31. *H. Migchels, Barkhoornweg 12, Onstwedde*

Opmerking

Het bouwblok is niet goed weergegeven. Het bouwblok van nummer 14 loopt gelijk aan de eigendomsgrens. Het bouwblok van nummer 12 loopt langs het water zoals in het geldende bestemmingsplan tevens het geval is.

■ .....

Reactie

De opmerking is terecht; de begrenzing van de bouwblokken zal worden aangepast.

32. *H. Wiltling, Noorderdiep 51, Stadskanaal*

Opmerking

1. Een groot gedeelte van de percelen is als archeologisch waardevol gebied aangegeven. Deze percelen zijn echter in de afgelopen 15 jaar allemaal al gemengwoeld (tot een diepte van 1,5 à 2 m losgemaakt en gemengd). Daarnaast zijn in dezelfde periode grote gedeelten geëgaliseerd. Voor de huidige archeologische waarde zal het dan ook niets uitmaken als wij deze gangbare praktijken zullen blijven uitvoeren.
2. Bouwblok voor de mestlo, achter op het perceel van Noorderdiep 51, dus tegen het A.G. Wildervanckkanaal, is niet aangegeven. Voorts zouden wij daar een mestplaat voor vaste kippenmest van ongeveer 750 m² willen realiseren, zodat de mest van een heel jaar daar kan worden opgeslagen om het vervolgens in het voorjaar op onze percelen uit te rijden. Bouwblok van 20 x 75 m.
3. Op het perceel Noorderdiep 47 mag geen bedrijfswoning komen terwijl dit wel gewenst is.
4. Torensilo's mogen 18 m hoog worden, dit zou ook voor graansilo's moeten gelden, omdat de uiterlijke verschijningsvorm identiek is.
5. Bij de schuur Noorderdiep 23 is een bedrijfswoning nodig, omdat de continuïteit van het bedrijf dit vraagt en het ook wenselijk is met het oog op de waarde van de aanwezige machines en werktuigen.

Reactie

Ad 1.

Het feitelijke gebruik in het verleden maakt, dat de aanduiding "archeologisch waardevol gebied" niet meer reëel is. De aanduiding wordt van de kaart verwijderd.

Ad 2.

Er komt een bouwblok zonder bedrijfswoning van 20 x 75 m.

Ad 3.

Het agrarisch bedrijf is gesplitst. In het verleden hoorde er een bedrijfswoning bij. Er kan geen nieuwe bedrijfswoning worden gerealiseerd.

.....

Ad 4.

Het begrip torensilo wordt geschrapt, zodat alleen het begrip "silo" resteert.

Ad 5.

Het perceel is in het verleden gesplitst waardoor de bedrijfswoning een particuliere woning is geworden. Er kan daarom niet opnieuw een bedrijfswoning bij de schuur worden gerealiseerd.

33. *H.J. te Velde, Esdoornstraat 7, Stadskanaal*

Opmerking

1. De boerderij aan de Esdoornstraat 5 heeft een woonbestemming gekregen, terwijl deze van oorsprong agrarisch is.
2. De loods die in 1999 is gebouwd, staat niet op de plankaart en heeft geen bouwblok.
3. Het bouwblok ligt aan de oost/zuidkant op een hogedruk transportleiding. Hier mag niet op worden gebouwd. Kan dit deel van het bouwblok worden verplaatst naar de noord-/westkant?
4. De recreatieve ontwikkelingszone is gebaseerd op oude plannen en zou meer naar de zuid-/oostkant moeten worden verplaatst waar deze ontwikkelingen reeds plaatsvinden.
5. Een groot deel van de percelen ligt in archeologisch waardevol gebied, deze percelen zijn echter diepgespit/ gemengwoeld op een diepte van meer dan 1,50 m.

Reactie

Ad 1.

Deze boerderij had in het geldende bestemmingsplan ook al een woonbestemming en wordt ook als zodanig gebruikt.

Ad 2.

Het bouwblok wordt vergroot zodat de loods er tevens op staat.

Ad 3.

Het bouwblok wordt verplaatst naar achterkant/zijkant van het perceel.

Ad 4.

Deze ontwikkelingszone betekent geen belemmering voor de bedrijfsvoering.

Ad 5.

De aanduiding archeologisch waardevol gebied wordt geschrapt (zie ook hiervoor onder 32, ad 1).

34. *H.W. Kwak, Zandtangerweg 61, Mussel*

Opmerking

De familie Kwak wil een extra bedrijfswoning naast Zandtangerweg 61. Dit in plaats van een bedrijfswoning in het planwijzigingsgebied naast nummer 41.

Reactie

Tweede bedrijfswoningen zijn in bijzondere gevallen alleen mogelijk bij agrarische productiebedrijven. Bij een manege is er geen mogelijkheid voor een tweede bedrijfswoning. De percelen aan de Zandtangerweg grenzend aan het dorp Mussel zijn bedoeld voor drie bedrijfswoningen met kleinschalige bedrijvigheid gericht op het dorp Mussel.

35. *T. Boekelo, Verbindingsweg 33, Musselkanaal*

Opmerking

De heer Boekelo heeft in 2005 reeds een verzoek ingediend voor een woning op het perceel W212, gelegen tussen de woningen Verbindingsweg 25 en 27. Op dit verzoek is geen antwoord gekomen. Het perceel heeft een agrarische bestemming.

Reactie

Op het verzoek is geen schriftelijke reactie van het college geweest. Er heeft ambtelijk wel mondeling overleg plaatsgevonden. In het geldende bestemmingsplan Buitengebied heeft het perceel een agrarische bestemming zonder bouwvlak.

Overeenkomstig het gemeentelijke en provinciale planologische beleid vinden er in het buitengebied geen uitbreidingen met nieuwe woningen plaats. Daarom is het betreffende perceel ook in het voorontwerpbestemmingsplan met een agrarische bestemming zonder bouwvlak aangeduid.

Het verzoek kan niet worden gehonoreerd.

36. *A. Kuper, Scheepswerfstraat 16, Stadskanaal*

Opmerking

De heer Kuper heeft aan het Noorderdiep, naast nummer 11 in het voorontwerpbestemmingsplan een bouwblok dat even groot is als de schuur die er op staat. Er zijn daar dus totaal geen uitbreidingsmogelijkheden gecreëerd. Hij heeft zijn boerderij aan de Scheepswerfstraat en heeft daar ook nauwelijks uitbreidingsmogelijkheden. De heer Kuper wil een volwaardig bouwblok aan het Noorderdiep.

Reactie

In het geldende bestemmingsplan is aan het Noorderdiep een klein (40 x 65 m² = 2.600 m²), maar wel volwaardig agrarisch bouwperceel opgenomen, waarop alleen de schuur staat. Eromheen is een agrarisch bouwblok van 0,87 ha gesitueerd waarop een woonboerderij (huisnummer 11) staat.

In het voorontwerpbestemmingsplan Landelijk Gebied is de woonboerderij met een woonbestemming aangeduid.

Met het oog op de zeer geringe uitbreidingsmogelijkheden aan de Scheepswerfstraat ligt het voor de hand om het agrarische bouwblok aan het Noorderdiep, waarop de schuur staat, uit te breiden tot een ha met de aanduiding, "geen bedrijfswoning". De boerderij aan de Scheepswerfstraat kan als bedrijfswoning blijven functioneren.

37. *J.C. Bick, Iepenlaan 9, Alteveer*

Opmerking

De heer Bick zegt dat in het oude bestemmingsplan aan de Grootstukkerweg (sectie R, nummer 51) een agrarisch bouwblok was opgenomen. In het voorontwerpbestemmingsplan is dit niet het geval. De heer Bick wil dit alsnog.

Reactie

In het geldende bestemmingsplan is geen bouwblok opgenomen. De bouwstroken in het bestemmingsplan van 1990, die nieuwe agrarische bedrijven mogelijk maakten, zijn er tijdens de herziening in 1998 van afgehaald. Er komen in het nieuwe bestemmingsplan geen nieuwe bouwblokken voor agrarische bedrijven. Alleen in bijzondere gevallen (uitplaatsing uit de Ecologisch Hoofdstructuur of uit het lint vanwege bedrijfseconomische of milieuhygiënische beperkingen) is er de mogelijkheid voor nieuwe bouwpercelen. De uitbreiding kan plaatsvinden op de huidige locatie van de heer Bick aan de Beumesweg. In de herziening van het bestemmingsplan voor

Alteveer zal de noodzakelijke uitbreiding van het bouwblok aan de Beumesweg worden meegenomen.

38. *P. van der Pol, Tuinbouwstraat 8, Kommerzijl*

Opmerking

De heer Van der Pol wil een minicamping realiseren op twee percelen van samen 0,5 ha in Alteveer. De ondergrens voor een minicamping is 1 ha. De vraag is om de ondergrens om een minicamping te beginnen bij de bestemming Wonen naar 0,5 ha te wijzigen, omdat er geen percelen zijn die zo groot zijn.

Reactie

De voor een minicamping vereiste perceelsgrootte van circa 1 ha bij woondoeleinden is mede gekozen om het terrein landschappelijk beter te kunnen inpassen en voldoende ruimte te kunnen scheppen ten opzichte van nabijgelegen woon- en bedrijfsperven. Daarom kan aan het verzoek niet worden meegewerkt. Overigens is de woning met bijbehorend perceel gelegen in het bestemmingsplan "Onstwedde Alteveer Mussel".

39. *J. Nieboer, Alteveersterweg 6, Alteveer*

Opmerking

Pietersma en Spoelstra, ruimtelijke ordening en milieuadviseurs hebben namens de heer Nieboer een principeverzoek ingediend voor uitbreiding van de pluimveehouderij. Daartoe zou het geldende bestemmingsplan moeten worden aangepast, dan wel een artikel 19 WRO-procedure moeten worden gevoerd. De heer Nieboer heeft ter plaatse een gemengd bedrijf: akkerbouw met als neventak een pluimveehouderij. De huidige pluimveestalling heeft een oppervlakte van 1.600 m², zodat er volgens de geldende voorschriften nog 400 m² mag worden bijgebouwd, hetgeen volstrekt onvoldoende is voor de gewenste uitbreiding: een stalling voor 50.000 kippen, zodat het totaal op 84.000 kippen komt. Volgens de adviseur kan aan de milieuhygiënische normen worden voldaan en staat ook het provinciaal beleid de uitbreiding niet in de weg.

Reactie

Volgens de bijgevoegde projectie van de nieuwe stal op het perceel, zou deze zowel binnen het bouwblok van het geldende bestemmingsplan, als in het bouwblok in het nieuwe voorontwerpbestemmingsplan passen. Als de totale oppervlakte aan stalruimte binnen het nieuwe maximum van 4.000 m² voor

neventakken blijft, dan zou het plan volledig passen binnen de voorschriften van het nieuwe voorontwerpbestemmingsplan. Uiteraard moet de uitbreiding wel aan de milieuwetgeving voldoen.

40. *Fam. Musters-Kamphuis, Zandtangerweg 80, Mussel*

Opmerking

De fam. Musters wil de woning aan de zijkant uitbreiden tot 0,50 m van de perceelsgrens met nummer 82.

Reactie

De afstand van hoofdgebouwen tot de zijdelingse perceelsgrens is bepaald op minimaal 2 m. Voor vrijstaande woningen is dit een absoluut minimum waarvan uit stedenbouwkundig oogpunt en met het oog op de belevingswaarde van de buurpercelen niet kan worden afgeweken. Daarom is hiervoor ook geen vrijstellingsmogelijkheid opgenomen in de voorschriften. Aan het verzoek kan niet worden tegemoetgekomen.

41. *M.M. Geertsema, Wildervanksterdallen 30, Stadskanaal*

Opmerking

De heer Geertsema heeft een schuur aan het Noorderdiep achter huisnummer 37 en wil het bouwblok dat in het voorontwerpbestemmingsplan de grootte heeft van de betreffende schuur (16 x 20 m), vergroot zien tot de normaal gebruikelijke omvang van een agrarisch bouwblok. Bovendien wil hij de mogelijkheid om er een bedrijfswoning bij te bouwen.

Reactie

In het geldende bestemmingsplan is achter de schuur en naast de woning op nummer 37 een agrarisch bouwblok gesitueerd met daarbij de mogelijkheid om een bedrijfswoning te realiseren.

De heer Geertsema heeft aan de Wildervanksterdallen 30 een agrarisch bouwperceel met schuren, een bedrijfswoning en met omliggende percelen akkerland. Voor de bewerking van het perceel aan het Noorderdiep is ter plaatse een werktuigenloods aanwezig. Er is geen enkele bedrijfseconomische noodzaak om bij deze schuur ook nog een bedrijfswoning te realiseren. Bovendien valt niet te verwachten dat de heer Geertsema naast de bedrijfswoning aan de Wildervanksterdallen ook de eventueel aan het Noorderdiep te bouwen bedrijfswoning als zodanig zal gaan gebruiken. Om deze reden kan aan het verzoek niet worden voldaan. Wel zal het bouwvlak aan de zijkant en achterkant van de schuur iets worden uitgebreid.

42. *G. Krops, Kopstukken 27A, Mussel*

Opmerking

Volgens de heer Krops is het pand aan de Kopstukken een bedrijfspand. Dit staat in de bouwvergunning. Er is een hoveniersbedrijf gevestigd. Het achterliggende perceel wordt gebruikt ten behoeve van de kwekerij.

Reactie

In 1999 is met toepassing van artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening en een verklaring van geen bezwaar van Gedeputeerde Staten een bouwvergunning voor een schuur met een bedrijfswoning verleend ten behoeve van een kwekerij. Dit kon uiteraard niet bij de herziening in 1998 van het thans geldende bestemmingsplan worden meegenomen. Het bedrijf zal als zodanig in het definitieve ontwerpbestemmingsplan worden opgenomen.

43. *J.H.M. Mensen, Musselweg 2, Mussel*

Opmerking

Op Braamberg 8 staat een schuur waarvoor in het voorontwerpbestemmingsplan geen bouwblok is aangegeven. In het vorige bestemmingsplan staat dit wel als bouwblok aangegeven. De heer Mensen wil het bouwblok weer op het betreffende perceelsgedeelte opgenomen zien.

Reactie

In het geldende bestemmingsplan staat het perceelsgedeelte waar de schuur op staat inderdaad met een bouwblok (van 40 x 40 m²) aangegeven. Omdat de schuur nog steeds agrarisch wordt gebruikt, zal het bouwblok weer op de plankaart worden opgenomen. Aan de Musselweg 2 heeft de heer Mensen een agrarisch bouwblok met schuren en een bedrijfswoning. Mede daarom zal het bouwblok aan de Braamberg worden voorzien van een aanduiding, dat er geen bedrijfswoning bij mag worden gebouwd.

44. *H.P. Offens, namens de maatschap J.H. Hempen en M.T.A. Zomer, Horsten 11, Musselkanaal*

Opmerking

De maatschap wil een woning op een perceel aan De Horsten in verband met zonen op de boerderij. Het perceel sluit naadloos aan bij de percelen landbouwgrond welke de maatschap aan deze weg in

gebruik en bezit heeft. Is het mogelijk om een tweede bedrijfswoning te realiseren?

Reactie

Het betreffende perceel heeft in het geldende bestemmingsplan en in het voorontwerpbestemmingsplan een agrarische bestemming zonder bouwblok.

Zowel in het geldende bestemmingsplan als in het voorontwerpbestemmingsplan is de mogelijkheid opgenomen om, indien aan zeer stringente voorwaarden wordt voldaan, een tweede agrarische bedrijfswoning te realiseren. Het moet onder andere uit een oogpunt van de bedrijfsvoering (bijvoorbeeld permanent toezicht) noodzakelijk zijn, dat er twee arbeidskrachten op het bedrijfsperceel wonen. Bovendien moet de woning binnen het agrarische bouwblok worden gerealiseerd.

Beide aspecten zijn in deze situatie niet aan de orde. Aangezien er buiten de agrarische bouwpercelen geen nieuwe woningen in het buitengebied mogen worden gerealiseerd, kan aan het verzoek niet worden voldaan.

45. *B. Sterenburg, namens het bestuur van de Stichting Regionaal Motor- en KartsportCentrum Stadskanaal, Aviaweg, Vledderveen*

Opmerking

De heer Sterenburg merkt op, dat in de bestemmingsaanduiding voor het terrein van de stichting niet de uitbreiding van 8.000 m² van de kartbaan is meegenomen, die aan de zuidwestzijde van de accommodatie is gelegen. De uitbreiding wordt wel meegenomen in de door de provincie nieuw te verlenen milieuvergunning. De heer Sterenburg verzoekt om de begrenzing van de accommodatie in het definitieve ontwerpbestemmingsplan aan te passen.

Reactie

De opmerking over de uitbreiding met 8.000 m² is terecht. In het definitieve ontwerpbestemmingsplan zal de bestemming worden aangepast overeenkomstig de nieuwe milieuvergunning.

46. *H.G. Wollerich, Esdoornstraat 1, Stadskanaal*

Opmerking

Een groot deel van het agrarisch perceel van de heer Wollerich (voorzover grenzend aan het A.G. Wildervanckkanaal) is als archeologisch waardevol gebied bestemd. Deze gronden zijn echter in

het verleden gemengwoeld en er is ook anderszins grondverbetering ten behoeve van landbouwkundige aspecten uitgevoerd. Hierdoor zijn er geen archeologische resten meer aanwezig. Met deze aanduiding moet voor genoemde werkzaamheden een aanlegvergunning worden aangevraagd en dat is onwerkbaar.

Reactie

In het geldende bestemmingsplan heeft het perceel niet de aanduiding "archeologisch waardevol". Dit is gebeurd op basis van de zogenaamde provinciale IKAW-kaart. Gezien de in het verleden uitgevoerde werken is de aanduiding niet meer zinvol en deze zal worden verwijderd.

47. *Corrie Scholtheis, Westerhaar 16, Wijster, mede namens Maria Gunderson, Uden*

Opmerking

Mevrouw Scholtheis geeft een uitvoerig pleidooi weer tegen de legalisering van de prostitutie en de opname van de mogelijkheid tot het realiseren van een prostitutiebedrijf in het landelijk gebied van deze gemeente.

Reactie

Bij raadsbesluit van 24 februari 2003 is het facet-bestemmingsplan "Prostitutiebedrijven" vastgesteld. Daarbij is uitvoerig aandacht besteed aan het al dan niet mogelijk maken van de vestiging van een prostitutiebedrijf in het landelijk gebied. Het bestemmingsplan is goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Groningen bij besluit d.d. 13 mei 2003. In het voorontwerpplan is het facet-bestemmingsplan "Prostitutiebedrijven" integraal overgenomen. In de zienswijze worden geen nieuwe argumenten aangevoerd die nu een ander standpunt rechtvaardigen.

48. *W. van der Wind, Stobkeweg 1, Onstwedde*

Opmerking

De heer Van der Wind vraagt of het eerste deel van de Stobkeweg, die nu aan de zijde van Holte is verhard met gebroken puin, kan worden verhard met een niet-overlast gevende afdekking. Dit vanwege de stofoverlast die het gebroken puin veroorzaakt.

Reactie

Dit is een aspect, dat niet in een bestemmingsplan kan worden geregeld.

49. *J.H. Bruns, Mussel A kanaal WZ 6, Mussel*

Opmerking

De heer Bruns heeft bij zijn woning een transportbedrijf met een vrachtwagen en een grote bouwvallige loods.

Doordat zijn perceel met een woonbestemming is aangeduid in het voorontwerpbestemmingsplan kan hij de loods niet herbouwen, omdat deze samen met de aanwezige garage veel groter is (circa 180 m²) dan het toegestane maximum van 90 m². Hij verzoekt daarom zijn perceel als een bedrijfsbestemming aan te duiden.

Reactie

Het betreft een kleinschalig bedrijf, dat is gesitueerd op de hoek van een kruising van wegen (Zandtangerweg-Mussel A Kanaal WZ), met aan één zijde een ander bedrijf en op de andere hoeken van het kruispunt een kwekerij/annex detailhandel, een verkooppunt voor motorbrandstoffen en een woning met direct daar op aansluitend een manege. Gezien deze overwegend bedrijfsmatige invulling van de directe omgeving van het transportbedrijf is een legalisering van het bedrijf ruimtelijk verantwoord. Op de plankaart zal het perceel worden aangeduid met de bestemming Bedrijf-2.

50. *H. en N. Wubs - Witvoet, Musselweg 15, Mussel*

Opmerking

De bestemming in het voorontwerpbestemmingsplan is natuurzorgterrein, terwijl het een natuurzorg- én recreatieterrein wordt volgens het wijzigingsplan.

Reactie

De bestemmingsaanduiding is Recreatie-Natuurzorgcentrum, wat overeenkomt met wat de familie Wubs vraagt. In de bestemmingsomschrijving staat, dat de als zodanig aangewezen gronden zijn bestemd voor een natuurzorgcentrum. Deze bestemming wordt niet nader omschreven en komt evenmin terug in de begripsbepalingen van artikel 1 van de voorschriften. De voorschriften zullen op dit onderdeel worden aangepast, zodat het recreatieve medegebruik van het perceel wordt verduidelijkt.

51. *A.F. Wienema, Sleewijkstraat 46, Amsterdam*

Opmerking

De heer Wienema is geïnteresseerd in aankoop van Vloevelden 3 (camping met groepsaccommodatie) en wil graag horecafaciliteiten voor bezoekers en gasten.

Reactie

Aanpassingen ten aanzien van bestemmingen van percelen kunnen normaliter alleen door de rechthebbenden op het perceel worden gedaan. De heer Wienema is (nog) geen rechthebbende van de betreffende camping. Overigens zullen de voorschriften wel worden aangevuld met een bepaling omtrent aan de bestemming gerelateerde horecafaciliteiten.

52. *K. en J. Radema, Thedemastraat 34, Bedum*

Opmerking

De fam. Radema is eveneens geïnteresseerd in aankoop van Vloevelden 3, en wil naast horecafaciliteiten ook mogelijkheden voor verkoop van ter plaatse gekweekte planten en van snuisterijen.

Reactie

Voor deze zienswijze wordt verwezen naar het gestelde onder 51, waarbij aanvullend wordt opgemerkt, dat verkoop van goederen op campings alleen wordt toegestaan indien dit gebeurt aan de gasten die op de camping verblijven.

53. *H. Hofman, Tangerveldweg 9, Alteveer*

Opmerking

Het perceel van de heer Hofman is in het voorontwerpbestemmingsplan aangeduid met de bestemming Agrarisch-Kwekerij. Sinds 1 januari 2007 is het perceel niet meer als zodanig in gebruik en de heer Hofman wil de bestemming gewijzigd zien in Wonen. De bestaande tunnelkassen zullen worden verwijderd.

Reactie

Aan het verzoek kan worden voldaan. De bestemming zal worden gewijzigd in Wonen.

54. *Fam. Hilbrands-Schoemaker, Kopstukken 6, Mussel*

Opmerking

De familie Hilbrands-Schoemaker wil de bestemming Wonen op het perceel Kopstukken 6 graag gewijzigd zien in Agrarisch met een agrarisch bouwblok. Het gaat niet om een volledig agrarisch bedrijf, maar wel de bestemming erop, zodat werkzaamheden als bijvoorbeeld een maïsdrogerij kunnen plaatsvinden. De familie heeft navraag bij de burens gedaan en deze hebben geen bezwaar tegen agrarische werkzaamheden op het perceel.

Reactie

In het geldende bestemmingsplan Buitengebied heeft het perceel de bestemming "Woondoeleinden".

Indien aan het perceel een agrarisch bouwblok zou worden toegekend, zou dit betekenen dat er ter plaatse een volwaardig agrarisch bedrijf zou mogen worden uitgeoefend. Dit is met het oog op de in de directe omgeving aanwezige woonbebouwing niet gewenst. Er zou namelijk een mogelijke toekomstige saneringssituatie worden gecreëerd.

Aan het verzoek kan niet worden meegewerkt.

55. *Fam. Smith, Streekweg 5, Onstwedde*

Opmerking

De familie Smith heeft een bestaande woning aan de Streekweg 5. Hier bevindt zich een akkerbouwbedrijf en een handel in landbouwtrekkers.

De handel in gebruikte trekkers (en nog enkele andere machines) is de familie in januari 2006 begonnen.

De familie ziet dit als een nieuwe inkomstenbron naast de akkerbouw. Vanwege de handel moeten ze dicht bij het bedrijf wonen (zowel de ouders als de dochter en schoonzoon), zodat wanneer er klandizie is hierop kan worden ingespeeld. Aan de Streekweg 5 is geen mogelijkheid om een extra bedrijfswoning neer te zetten.

Aan de Grootstukkerweg bezit de familie percelen waar volgens het geldende bestemmingsplan Buitengebied de bestemming "agrarisch gebied" met bouwblok en de mogelijkheid van een bedrijfswoning en op een naastgelegen perceel de bestemming "woondoeleinden" ligt. De woning is echter al 25 jaar geleden gesloopt. In het bestemmingsplan Buitengebied 1990 en de herzieningen van 1991 en 1998 was de woning ook al niet meer aanwezig, maar nog wel bestemd.

- De familie wil op het perceel aan de Grootstukkerweg een bedrijfswoning en bebouwing voor het akkerbouwbedrijf

realiseren en op het naastgelegen perceel een particuliere woning.

- Voor het voortzetten van het akkerbouwbedrijf met daarnaast de handel in trekkers zijn volgens de familie twee woningen noodzakelijk.

Reactie

Voor het realiseren van een particuliere woning aan de Grootstukkerweg kan nog gebruik worden gemaakt van de rechten uit het geldende bestemmingsplan Buitengebied tot het definitieve ontwerpbestemmingsplan Landelijk Gebied ter inzage wordt gelegd. In het voorontwerpbestemmingsplan is de woonbestemming al geschrapd mede in verband met de directe nabijheid van een agrarisch perceel met bouwblok.

Dit agrarische bouwperceel kan volgens het geldende bestemmingsplan worden benut voor het bouwen van agrarische bedrijfsgebouwen en één bedrijfswoning indien wordt aangetoond dat ter plaatse een volwaardig agrarisch bedrijf zal worden uitgeoefend. Zolang dit niet aan de orde is, zal in het definitieve ontwerp van het nieuwe bestemmingsplan Landelijk Gebied een bouwblok worden opgenomen ter grootte van de bestaande schuur zonder de mogelijkheid van de bouw van een bedrijfswoning. In het voorontwerpbestemmingsplan is dit al het geval. De handel in landbouwtrekkers en andere landbouwmachines past niet in het geldende bestemmingsplan en evenmin in het nieuwe plan.

56. *T.A. Wenning, Kopstukken 42, Mussel*

Opmerking

De familie Wenning wil op hun perceel dagopvang voor mindervaliden realiseren. Het gaat om minder dan vijf personen en geen overnachtingen. Op het perceel bevindt zich een woning met een schuur van 220 m² groot, waarvan een deel zal worden gebruikt voor de stalling van paarden en een deel voor de dagopvang (70 m²). In de schuur komen dan een atelier, kantine en werkplaats.

Verder vindt verzorging van kleine dieren en de tuin op het perceel plaats.

Reactie

Binnen de bestemming Wonen kunnen burgemeester en wethouders vrijstelling verlenen voor het uitoefenen van een beroeps- of bedrijfsmatige activiteit aan huis. De regeling in het voorontwerpbestemmingsplan gaat er daarbij van uit, dat de bedrijfsvloeroppervlakte niet meer bedraagt dan 45 m². Deze regeling is afkomstig uit de bestemmingsplannen voor de bebouwde kommen

en ziet feitelijk niet op situaties in het landelijke gebied, waar vaak sprake is van grote voormalige agrarische bijgebouwen. De gebruiksregeling zal hierop worden aangepast. Op grond van het geldende bestemmingsplan Buitengebied kan op dit moment al vrijstelling worden verleend om aan het verzoek mee te werken.

57. *C.J. Diedel, Telefoonweg 16, Musselkanaal*

Opmerking

Mevrouw Diedel heeft een minicamping bij haar woning aan de Telefoonweg en wil daarbij - aansluitend aan de bestaande recreatieruimte - een terras openen voor de verkoop van hapjes en drankjes. Het gaat om twee terrasjes voor in totaal 20 zitplaatsen.

Reactie

In het voorontwerpbestemmingsplan is het perceel aangeduid met de bestemming Wonen. In het definitieve ontwerpbestemmingsplan wordt een wijzigingsbevoegdheid bij woonbestemmingen opgenomen voor het realiseren van kleinschalige kampeerterreinen voor percelen met een oppervlakte van circa 1 ha. Het betreffende perceel aan de Telefoonweg is circa 7.000 m² groot. Aangezien het hier gaat om een al bestaande minicamping kan deze rechtstreeks als zodanig worden bestemd. Horeca-activiteiten, zoals het verstrekken van drankjes en hapjes zullen alleen worden toegestaan voorzover dit gebeurt aan gasten die op de camping verblijven. De inrichting van de terrasjes dient daarom zodanig te zijn, dat deze op het campinggedeelte is georiënteerd.

58. *W. Wever, Musselweg 102A, Mussel*

Opmerking

De heer Wever heeft aan de Musselweg 102A een grondverzetbedrijf. Het perceel heeft echter in het voorontwerpbestemmingsplan de bestemming Wonen gekregen. In het geldende bestemmingsplan is het perceel met een eigensoortige bestemming Bgb (grondverzetbedrijf) aangeduid. De heer Wever wil ook in het nieuwe bestemmingsplan deze bestemming voor zijn perceel.

Reactie

De zienswijze is terecht. In het definitieve ontwerpbestemmingsplan wordt het perceel aangeduid met de bestemming B-2, die geldt voor bedrijven die geen directe functionele verbinding hebben met het landelijk gebied.

12.2 Vooroverleg

In het kader van het overleg ex artikel 10 van het oude Besluit op de ruimtelijke ordening is het voorontwerpbestemmingsplan toegestuurd aan een aantal (mogelijk) belanghebbende (overheids)instanties. De resultaten van het overleg zijn in het navolgende verwerkt.

Het voorontwerpbestemmingsplan is in het kader van het overleg op grond van artikel 10 Bro naar de volgende instanties gestuurd:

1. Commissie Bestemmingsplannen van de provincie Groningen;
2. Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten;
3. Rijkswaterstaat;
4. Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer;
5. Ministerie van Economische Zaken;
6. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
7. Staatsbosbeheer;
8. Gemeente Vlagtwedde;
9. Gemeente Aa en Hunze;
10. Gemeente Borger-Odoorn;
11. Gemeente Veendam;
12. Gemeente Bellingwedde;
13. Waterschap Hunze en Aa's;
14. Noordelijke Land- en Tuinbouworganisatie (NLTO);
15. N.V. Nederlandse Gasunie;
16. Milieufederatie Groningen;
17. Gemeente Pekela;
18. Edon.

De onder 2 tot en met 7 genoemde instanties zijn vertegenwoordigd in de provinciale Commissie Bestemmingsplannen en hun adviezen zijn verwoord in het advies van genoemde commissie. De instanties onder 8, 9, 10 en 12 hebben wel gereageerd, maar aangegeven dat zij akkoord zijn met het plan of dat het plan hen geen aanleiding geeft tot het maken van op- of aanmerkingen. De onder 17 en 18 genoemde instanties hebben niet op het voorontwerpplan gereageerd. De overige instanties hebben wel inhoudelijk op het voorontwerpplan gereageerd. De ingekomen reacties zijn in het navolgende integraal opgenomen en per onderdeel voorzien van commentaar.

.....

Provinciale Commissie Bestemmingsplannen

Geacht college,

Op 18 juni 2007 hebben wij het bovengenoemde plan van u - in het kader van het vooroverleg, als bedoeld in artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro) - ter beoordeling ontvangen.

Het doel en de reikwijdte van het vooroverleg

In de WRO zijn aan Rijk en provincie mogelijkheden toegekend om invloed uit te oefenen op de inhoud van gemeentelijke bestemmingsplannen. De eerste mogelijkheid betreft het in artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening geregelde vooroverleg met onze Commissie¹.

De tweede beïnvloedingsmogelijkheid van rijk en provincie betreft de goedkeuring van vastgestelde bestemmingsplannen door Gedeputeerde Staten. In dat kader wordt beoordeeld of een plan niet is strijd is met het recht en een goede ruimtelijke ordening. Deze wettelijke criteria en de daarop betrekking hebbende jurisprudentie brengen mee dat de goedkeuring zich in beginsel uitstrekt tot alle aspecten die van belang zijn voor de aanvaardbaarheid en uitvoerbaarheid van een plan.

Het vooroverleg met onze commissie heeft primair ten doel om een goede doorwerking van het rijks- en provinciale ruimtelijk beleid in bestemmingsplannen te bevorderen. In dat verband beoordelen wij de plankaart en -voorschriften voorzover die een juridische vertaling van dit beleid vormen. Wij adviseren u daarnaast ook over de rest van (de kwaliteit van) het plan om zoveel mogelijk te voorkomen dat bij de goedkeuring (en mogelijke beroepsprocedures) de totstandkoming en uitvoering van het plan belemmerd wordt.

Algemeen

Het vigerend bestemmingsplan buitengebied Stadskanaal is gedateerd. Het buitengebied van de gemeente Stadskanaal betreft voor het merendeel gronden die in gebruik zijn als landbouwgrond, maar waar ook gebieden voorkomen met bijzondere landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke waarden. U hebt in uw plan gestreefd naar bescherming van de waarden maar ook naar een zodanige flexibiliteit dat de diverse functies zich gemakkelijk kunnen ontwikkelen. Deze ontwikkelingen zijn in sommige gevallen bij recht geregeld, in andere gevallen via vrijstelling of wijziging. Onze indruk is dat u daarbij het rijks- en provinciaal beleid redelijk goed in het plan heeft doorvertaald naar de bestemmingen en de daarbij behorende voorschriften. Op een aantal onderdelen dient het plan echter nog te worden aangepast. Voor een deel betreft het onderdelen die strijdig zijn met het recht of het beleid, waarvan niet kan worden afgeweken (aangegeven als categorie 1-opmerking). Zonder aanpassing bestaat de kans dat goedkeuring wordt onthouden. Bij de categorie 2-opmerkingen is ook sprake van strijd met het beleid, maar op basis van een deugdelijke motivering kan in beginsel worden afgeweken. Zonder een deugdelijke motivering bestaat echter de kans dat goedkeuring wordt onthouden.

---

¹ In de provincie Groningen vindt het vooroverleg met de dienst van rijk en provincie, bedoeld in artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening, plaats via de Commissie Bestemmingsplannen. Voor het rijk zijn daarin vertegenwoordigd: de ministeries van vROM, LNV en EZ, Rijkswaterstaat en de Rijksdienst Archeologie, Cultuur en Monumentenzorg. Het voorzitterschap en het secretariaat van de Commissie berusten bij de provincie.

De categorie-3 opmerkingen zijn de lichtste vorm van advisering. Indien u er voor kiest om deze adviezen niet te volgen zal dat geen consequenties hebben voor de goedkeuring van het plan.

Gebiedsfuncties

Gronden bestemd voor "Agrarisch - Landschappelijke waarde"

- Een deel van de voor EHS aangewezen gronden zijn bestemd voor "Natuur". Het gaat daarbij om gebieden die al zijn aangekocht en/of ingericht voor natuur. Voor zover de voor EHS aangewezen gebieden nog niet zijn verworven vallen ze binnen de bestemming "Agrarisch - Landschappelijke waarde". Dit is in overeenstemming met het huidige agrarische gebruik. Het is evenwel de bedoeling dat de gronden binnen de voor EHS aangewezen gebieden, nadat deze zijn verworven en overgedragen aan een natuurterreinbeherende instantie of nadat een particuliere grondeigenaar zijn landbouwgronden binnen de EHS met subsidie uit de subsidieregeling natuurbeheer omvormt naar natuurgebied, uiteindelijk de bestemming "Natuur" krijgen. Gezien het voorgaande zijn wij van mening dat het voor de hand ligt dat, voor zover het gaat om gronden die liggen binnen de bestemming "Agrarisch - Landschappelijke waarde" ten aanzien van welke gronden het beleid er op is gericht om deze binnen de planperiode aan te kopen en/ of in te richten ten behoeve van de natuur, een wijzigingsbevoegdheid op te nemen naar de bestemming "Natuur". Als voorwaarde voor toepassing van de wijzigingsbevoegdheid dient te gelden dat hieraan eerst toepassing kan worden gegeven ingeval het agrarisch gebruik van de betreffende gronden is beëindigd (categorie 2).
- In de toelichting is aangegeven dat in het plan een wijzigingsbevoegdheid ex artikel 11 WRO is opgenomen om binnen de begrenzingen van het POP de bestemming te wijzigen in "Natuur", nadat langs minnelijke weg de gronden zijn verworven ten behoeve van een natuurbeheerinstantie. Wij zijn van mening dat deze wijzigingsbevoegdheid ook moet gelden voor particuliere grondeigenaren die hun landbouwgrond binnen de EHS met subsidie uit de subsidieregeling natuurbeheer hebben omgevormd naar natuurgebied (particulier natuurbeheer) (categorie 2).
- Op blz. 101 van de toelichting is aangegeven dat, met het oog op de bescherming van cultuurhistorische, landschappelijke en natuurlijke waarden, een aantal nader genoemde werken en werkzaamheden aanlegvergunningplichtig is gesteld. Wij zijn van mening dat ook het blijvend omzetten van grasland in bouwland en bodembewerking dieper dan 30 cm als zodanig aangemerkt dienen te worden (categorie 2).
- In het plan wordt bij de beoordeling van werkzaamheden en ontwikkelingen in gebieden die deel uitmaken van de EHS, maar die nog niet zijn verworven (veelal bestemd voor "Agrarisch - Landschappelijke waarde") uitsluitend rekening gehouden met de actuele natuur- en landschapswaarden. Wij zijn evenwel van mening dat het wellicht ook wenselijk is om hierbij reeds rekening te houden met de toekomstige natuurontwikkeling binnen deze gronden. Hierbij valt te denken in het geval van een uitbreiding van een bouwperceel (categorie 3).

Reactie

- De plankaart, blad 4, (gebied ten oosten van Onstwedde) is geactualiseerd aan de hand van gedetailleerde gegevens van Staatsbosbeheer. Inmiddels is de bestemming van de gronden op deze aangepaste plankaart afgestemd met de provincie. In het voorontwerpplan is in artikel 40. Algemene

.....

wijzigingsbepaling onder 2, de bevoegdheid opgenomen om de gronden met de bestemmingen Agrarisch en Agrarisch-Landschappelijke waarde te wijzigen in de bestemming Natuur-1. Het gaat daarbij om gronden die op de plankaart zijn aangegeven met "wijzigingsbevoegdheid I". Het spreekt vanzelf, dat de wijzigingsbevoegdheid niet eerder zal worden toegepast, dan nadat het agrarisch gebruik van de gronden is beëindigd. Het ontmoet overigens geen bezwaar om dit als voorwaarde aan de wijzigingsbevoegdheid toe te voegen.

- Dat ook particuliere gronden de bestemming Natuur krijgen, nadat op basis van vrijwilligheid de betreffende particulier een langdurige overeenkomst met de provincie is aangegaan en nadat het agrarisch gebruik van de betreffende gronden is beëindigd, is correct. Het eerdergenoemde wijzigingsartikel voldoet hier al aan.
- Aan het voorstel om twee aanlegvergunningen toe te voegen, kan naar onze mening uitsluitend binnen de bestemming Natuur-2 worden tegemoetgekomen, maar niet binnen de bestemming Agrarisch-Landschappelijke waarde. Met name de omzetting van grasland in bouwland past niet bij de stelling dat een bestemmingsplan zich niet mag mengen in de agrarische structuur.
In de bestemming Natuur-2 wordt dan ook het voorstel van de provincie om de omzetting van grasland in bouwland en bodembewerking dieper dan 30 cm, aanlegvergunningplichtig te stellen, gevolgd en als zodanig aangepast in het bestemmingsplan.
- Binnen de bestemming Agrarisch-Landschappelijke waarde is zeer zorgvuldig omgegaan met het bepalen van de bouwpercelen en de regeling van de bestaande waarden. Indien bij de provincie de wens leeft om ook met toekomstige waarden meer rekening te houden, dan is dit voor de provincie misschien aanleiding om te bevorderen dat de gronden sneller worden verworven en kan zij op deze wijze de ontwikkeling van natuurwaarden stimuleren.

Natuur (categorie 2)

- In § 11.2.2 van de toelichting onder "Natuur" is vermeld dat onderscheid wordt gemaakt in "Natuurgebied 1" respectievelijk "Natuurgebied 2". De kaart EHS Nota Groene Ruimte van de provincie Groningen heeft daarbij als basis gediend voor de bestemming "Natuurgebied 1". In deze paragraaf wordt evenwel niet vermeld waarop de bestemming "Natuurgebied 2" is gebaseerd, waarin deze bestemming zich onderscheidt ten opzichte van de bestemming "Natuurgebied 1" en welke gronden hiervoor zijn bestemd. Wij adviseren u de toelichting hierop alsnog aan te vullen.
- Wij adviseren u binnen de gronden bestemd voor "Natuur" ook het ophogen, afgraven, afschuiven en egaliseren van gronden aanlegvergunningplichtig te stellen.

Reactie

- Het onderscheid tussen de bestemmingen Natuur-1 en Natuur-2 wordt zowel in de toelichting als in de voorschriften verduidelijkt.
- De bestemmingen Natuur worden aangevuld met de genoemde aanlegvergunningen.

Houtteelt en andere opgaande teeltvormen (categorie 1)

De voor "Agrarisch" aangewezen gronden zijn onder andere bestemd voor een agrarisch bedrijf. Als na te streven doeleind geldt, op basis van artikel 3, lid 3.1, onder g, onder andere het behoud, het herstel en/ of de ontwikkeling van een zeer grote mate van openheid en grootschaligheid als essentieel ruimtelijk kenmerk.

In artikel 1, lid 5 van de voorschriften is een agrarisch bedrijf gedefinieerd als een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen, houtteelt daaronder begrepen.

Naar aanleiding hiervan merken wij op dat de beoogde, zeer grote mate van openheid op basis van deze bestemming niet veilig gesteld kan worden. Het bestemmingsplan dient daarop aangepast te worden.

Overigens wijzen wij erop dat het beleid in het POP2 deels strenger is. Houtteelt wordt, vanwege het effect op het landschap, gelijk gesteld aan permanent bos. Dit is alleen maar toegestaan in de op de Popkaart aangegeven bosontwikkelingsgebieden. Buiten deze gebieden is houtteelt en dergelijke niet toegestaan, tenzij bosontwikkeling integraal onderdeel is van meer omvattende functieveranderingen en plaatsvindt in aansluiting op bebouwd gebied en aangrenzende bebouwingslinten. Daarbij is altijd een ondersteunende ruimtelijke visie noodzakelijk.

Om voornoemde reden adviseren wij u de voorschriften hierop aan te passen.

Tevens adviseren wij u niet uitsluitend het aanbrengen van lijnvormige beplanting en landschapselementen groter dan 1 ha aanlegvergunningsplichtig te stellen, doch deze verplichting op te nemen voor het aanbrengen van alle hoogopgaande beplanting, niet zijnde erfbeplanting.

Reactie

De opmerking aangaande de instandhouding van de openheid is terecht. In de bestemmingen Agrarisch en Agrarisch-Landschappelijke waarde wordt houtteelt uitgesloten.

Het advies van de commissie om een aanlegvergunning aan te vragen voor elke hoog opgaande beplanting, niet zijnde erfbeplanting, gaat naar onze mening te ver. Als redelijk alternatief is de maat van een landschapselement verlaagd van 1 ha naar 0,5 ha.

Wijzigingsbevoegdheid "Verblijfsrecreatieve voorzieningen" (categorie 1)

Artikel 3, lid 3.8, onder f, artikel 11, lid 11.5 en artikel 12, lid 12.5 bieden de mogelijkheid om de gronden die op de plankaart zijn voorzien van de aanduiding "landschappelijke recreatieve ontwikkelingszone", te wijzigen ten behoeve van onder andere verblijfsrecreatieve voorzieningen. Verblijfsrecreatieve voorzieningen zijn evenwel niet gedefinieerd. Ook ontbreken in het plan de criteria op basis waarvan toepassing kan worden gegeven aan deze bevoegdheid.

Het voorgaande geldt eveneens ten aanzien van de omvang van de te wijzigen gronden en de maatvoering waaraan de op basis van deze wijzigingsbevoegdheid te realiseren gebouwen en andere bouwwerken dienen te voldoen.

Reactie

In het voorschrift wordt "verblijfsrecreatieve voorzieningen" veranderd in "dagrecreatieve voorzieningen" en wordt dit begrip ook duidelijk omschreven.

Voor eventuele toekomstige verblijfsrecreatieve voorzieningen in deze zones zal het bestemmingsplan moeten worden aangepast, met uitzondering van het gebied aan de Kettingwijk, waar de bestemming kan worden gewijzigd ten behoeve van de realisatie van een hippisch/recreatief centrum.

Wijzigingsbevoegdheid t.b.v. de bestemming "Bedrijf - 2" (categorie 1)

In artikel 3, lid 3.8, onder g is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen die de mogelijkheid biedt om binnen de gronden voorzien van de aanduiding "wijzigingsbevoegdheid II", drie kleinschalige bedrijven te vestigen. In de toelichting ontbreekt de motivering hiervoor.

Een dergelijke mogelijkheid achten wij strijdig met het POP II. Hierin is bepaald dat nieuwe niet-agrarische of aan de landbouw verwante bedrijven op bedrijventerreinen gevestigd moeten worden. Een verdere toename van niet-agrarische bedrijvigheid is op basis hiervan niet toegestaan.

Reactie

De geplande uitbreiding met drie kleinschalige bedrijven aan de Zandtangerweg zo dicht bij de kern Mussel en ook ten dienste van Musselse ondernemers past bij nadere beschouwing beter in het plangebied van het bestemmingsplan voor de kern Mussel en wordt daarin opgenomen met een heldere motivering over het gemeentelijk beleid ten aanzien van de kleinere kernen. De locatie is uit het plangebied van het onderhavige bestemmingsplan Landelijk Gebied geschrapt.

Archeologie

- In de toelichting wordt uitvoerig ingegaan op het beleid betreffende de archeologie. Hierbij missen wij het beleid ten aanzien van het landschap en de cultuurhistorie.
In de reservaatgebieden vindt natuurontwikkeling plaats, waarbij de Ruiten A weer een meanderend karakter krijgt. Wij wijzen hierbij op de nota's "Afgegraven en weer aangevuld? De wenselijkheid van het aanvullen van afgegraven wierden in de provincie Groningen" (vastgesteld door gedeputeerde staten in juni 2005) en "Van Last naar Lust", waarin ruimte wordt geboden voor herstel van met name in uw gemeente voorkomende essen met grond, die vrij komt bij werken. Langs de Ruiten A worden natuurontwikkelingsprojecten uitgevoerd, waarbij grond vrij komt, die ingezet kan worden voor het herstel van de versleten esdekken en steilranden van essen. Deze nota's worden niet genoemd, maar zijn wel van belang voor het uitvoeren van een goed landschaps- en cultuurhistorisch beleid. Wij adviseren u in de toelichting hieraan alsnog aandacht te besteden (categorie 3).
- In aanvulling hierop merken wij op dat op blz. 84 van de toelichting onder "Agrarisch-Landschappelijke waarde" wordt verwezen naar de bepalingen in de voorschriften voor zover dit het ophogen, afgraven en egaliseren van de gronden betreft. Een verwijzing naar de hiervoor genoemde nota "Afgegraven en weer aangevuld" is hier naar onze mening op zijn plaats (categorie 3).

- De grens van de gemeente zoals die is weergegeven op blad 4 van de plankaart valt deels samen met de Oude Loo. Deze is, op een klein stukje na, bestemd voor "Natuur". Dit stukje dient bestemd te worden voor water dan wel als water met een aanduiding "natuur". Tevens rijst bij ons de vraag waarom de "oude" loop van de Mussel A niet is bestemd voor water (categorie 2).
- Paragraaf 3.2 dient op een aantal punten aangepast te worden. In de tweede zin van deze paragraaf staat aangegeven dat er een beschrijving wordt gegeven van de in het plangebied voorkomende archeologische waarden. In deze paragraaf wordt echter alleen aangegeven wat voor categorieën terreinen er in het buitengebied liggen. Men gaat niet in op de inhoudelijke kant van de waarden (dus een korte beschrijving van de terreinen), terwijl dit wel het geval is bij de landschappelijke en cultuurhistorische zaken. Het gaat bij de archeologisch waardevolle terreinen vooral om steentijdvindplaatsen, grafheuvels/grafvelden en celtic fields. Een stukje bewoningsgeschiedenis en een korte beschrijving van de aanwezige archeologische waarden zou hier op zijn plaats zijn. Verder wordt in deze paragraaf de IKAW genoemd en meegenomen op kaart 3.2 op pagina 28. Op dit moment staat de IKAW en het gebruik daarvan in de provincie Groningen sterk ter discussie. Er wordt nadrukkelijk geadviseerd om bij het actualiseren van bestemmingsplannen niet meer uit te gaan van de IKAW. U zou ter ondervanging van dit probleem een eigen gemeentelijke advieskaart of verwachtingskaart op moeten laten stellen. Op pagina 25 wordt onder de kop AMK de Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) genoemd. De ROB is inmiddels de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM) geworden (categorie 3).
- Ook adviseren wij u de IKAW zoals genoemd in § 3.3 niet meer te noemen. Tevens zou hier gewezen kunnen worden op de Wet op de Archeologische Monumentenzorg die per 1 september 007 van kracht is geworden (categorie 3).
- De in paragraaf 10.2 genoemde aanlegvergunning alleen is niet voldoende om de archeologische waarden binnen een AMK-terrein te beschermen. Er dienen bouwvoorschriften opgenomen te worden voor het geval er op terreinen die op de plankaart als "archeologisch waardevol" staan aangegeven ook bouwblokken aanwezig zijn. Wij verwijzen u naar het bijgevoegde voorbeeld van bestemmingsplanvoorschriften voor een bestemmingsplan buitengebied zoals weergegeven in bijlage I (categorie 2).
- Omdat uw gemeente op dit moment nog niet zo ver gaat om een aanlegvergunningstelsel op te nemen voor gebieden waarvoor een hoge/ middelhoge archeologische verwachting geldt, loopt uw gemeente het gevaar nu nog onbekende archeologische waarden te gaan verstoren bij toekomstige bodemingrepen. De IKAW wordt weliswaar door de provincie ter discussie gesteld, maar het is zeker niet zo dat er dan ook geen gebieden zijn met een hoge verwachtingswaarde. Het gebied van de EHS Westerwolde is een gebied met een zeer hoge archeologische verwachtingswaarde en zou derhalve zeker een planologische bescherming moeten krijgen in dit bestemmingsplan buitengebied. Zie hiervoor de voorschriften zoals weergegeven in bijlage II (één uitgebreide versie met een aanlegvergunningstelsel + bouwvoorschriften en één versie met alleen een aanlegvergunningstelsel]). Het voorgaande geldt ook voor de gebieden waaruit veel steentijdvindplaatsen bekend zijn, maar die niet als archeologisch waardevol terrein op de Archeologische Monumentenkaart (AMK) staan. Voor advies over deze locaties verwijzen wij u naar de provinciaal archeoloog of de archeologen van Libau Steunpunt (categorie 2).
- De bestemming Archeologisch waardevol gebied (dubbelbestemming) zoals weergegeven in artikel 24 is niet volledig en verdient aanpassing en aanvulling. Wij verwijzen u hiervoor naar bijlage I bij dit advies (categorie 2).
- Wij adviseren u aan de op de bestemming Beschermd dorpsgezicht (dubbelbestemming) opgenomen voorschriften zoals weergegeven in artikel 25

van de voorschriften toe te voegen wat in artikel 37 van de Monumentenwet 1988 staat aangegeven over de sloopvergunning binnen beschermde stads- en dorpsgezichten (zie Bijlage III). In artikel 37, lid 3 en 4 van de Monumentenwet 1988 worden tevens de archeologische belangen geregeld (categorie 2).

- Op plankaart 6: ontbreekt een archeologisch waardevol terrein, te weten terreinnr. 13C-A03 Doezekampen bij Ontswedde (categorie 2).

Reactie

- De toelichting is geactualiseerd met voor het grondgebied van de gemeente Stadskanaal relevante, recente studies, zoals 'Van Last naar Lust'.
- De verwijzing naar de nota 'Afgeslagen en weer aangevuld' is toegevoegd.
- Bij de bestemming Natuur zullen waterlopen, zoals de Oude Loo, expliciet worden vermeld in de bestemmingsomschrijving.
- De huidige loop van de Mussel Aa wordt, voorzover nog aanwezig, als Water bestemd. Er zijn geen plannen om de waterfunctie van de "oude loop" weer te herstellen, zodat er naar onze mening onvoldoende argumenten zijn om de "oude loop" weer als Water te bestemmen.
- Wij zijn op de hoogte van alle discussie over de IKAW en hebben alsnog de provinciaal archeoloog gevraagd informatie aan te leveren met betrekking tot buiten de AMK-terreinen gelegen archeologische waardevolle terreinen. Deze informatie is inmiddels verstrekt en het plan is hierop aangevuld.
- In de toelichting is de IKAW-informatie inmiddels vervallen.
- Voor de AMK-terreinen zijn de voorschriften aangescherpt conform het advies van de provinciaal archeoloog.
- Ten aanzien van het gebied, dat is gelegen binnen de Ecologische Hoofdstructuur worden de voorschriften bijgesteld conform het advies van de provinciaal archeoloog.
- De dubbelbestemming Archeologisch waardevol gebied wordt aangepast conform het advies van de provinciaal archeoloog.
- Wat helder in de Monumentenwet 1988 is geregeld, hoeft naar onze mening in de voorschriften van het bestemmingsplan niet te worden herhaald.
Volstaan kan worden met een verwijzing in de toelichting naar de inhoud van de Monumentenwet.
- De Doezekampen bij Onstwedde wordt als archeologisch waardevol terrein toegevoegd.

.....

Agrarische functies en regeling agrarische bouwblokken

Onderscheid tussen de twee agrarische bestemmingen (categorie 2)

U hebt gekozen voor een onderscheid in twee agrarische bestemmingen. In de gebieden met de bestemming "Agrarisch" worden mogelijkheden geboden voor de (grondgebonden) landbouwfunctie op bedrijfseconomische grondslag. In deze gebieden wordt in beginsel voorrang gegeven aan ontwikkeling van de landbouw. Voor het landschap geldt een basisbescherming. De openheid van het grootschalig veenkoloniale landschap is door middel van een daarop gericht aanlegvergunningstelsel beschermd.

In de gebieden met de bestemming "Agrarisch - landschappelijke waarde" zijn de gronden bestemd voor de agrarische bedrijfsvoering, maar daarnaast ook voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke waarden.

In de gebieden met de bestemming "Agrarisch - landschappelijke waarde" wordt, vergeleken met de andere agrarische bestemming, een groter belang gehecht aan de landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden. In deze gebieden zal ruimte worden geboden voor normale ontwikkelingen in en ook op verbreding van de landbouw.

Uw keuze voor de verschillen in gebiedsbenadering zijn in beperkte mate doorvertaald in de voorschriften. Wij vinden dat in het open agrarisch landschap de landbouw volop de ruimte moet krijgen, inclusief schaalvergroting, en de mogelijkheden voor andere functies daarom moeten worden beperkt. Dat houdt onder meer in dat wijziging naar niet agrarische functies geen beperkingen in mag houden voor de huidige en toekomstige agrarische bedrijfsvoering.

In het kleinschalig agrarisch gebied kunnen verbreding en functiewijziging wel worden toegestaan, maar zou schaalvergroting, gelet ook op het kleinschalig karakter van het landschap, niet of slechts zeer beperkt moeten worden toegestaan.

Reactie

Het voorstel van de provincie om het verschil tussen beide agrarische bestemmingen absoluut uit te werken, gaat onzes inziens te ver. Vrijkomende agrarische gebouwen moeten in beide gebieden kunnen worden benut voor alternatieve gebruiksvormen en in beide gebieden moet aan de bestaande agrarische bedrijven de ruimte worden geboden voor uitbreiding. Immers, het is zaak om verloedering van voormalige agrarische bebouwing te voorkomen en de leefbaarheid op het platteland te handhaven.

Daarnaast kan het naar onze mening niet zo zijn, dat bedrijven binnen de bestemming Agrarisch-Landschappelijke waarde niet meer uitbreidingsmogelijkheden worden geboden, want dan is de vraag wat moet worden verstaan onder het begrip "vrijwilligheid" bij bedrijfsbeëindiging. Binnen deze bestemming is al sprake van veel agrarische nevenbedrijven met verhoudingsgewijs kleinere bouwvlakken.

.....

Schaalvergrotingsmogelijkheden (categorie 1/2)

In beide agrarische bestemmingen mogen de agrarische bouwblokken bij recht 1,5 ha bedragen en kan via vrijstelling het bouwblok worden vergroot tot 2 ha.

Gelet op de sterke tendens tot schaalvergroting in de agrarische sector wil de provincie meer ruimte bieden voor vergroting van agrarische bedrijfscomplexen maar deze ook optimaal in het landschap ingepast zien, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de infrastructuur.

Op dit moment is een projectgroep (provincie en ambtelijke delegatie gemeenten Oost) bezig met het opstellen van een nota over de mogelijkheden voor schaalvergroting in Oost Groningen. Het project bevindt zich in het stadium van oriëntatie, verkenning en ambtelijk overleg. Het project is een vervolg op de nota "Agrarische bouwblokken en landschap" (Pilot regio Noord) en sluit aan op het Landbouwstructuuronderzoek in Noord (DLG 2004). Het project zal leiden tot:

- een beoordeling van de verschillende landschapstypen op basis waarvan aan te geven is waar (grootschalige) agrarische ontwikkelingen wel en (onder voorwaarden) niet mogelijk zijn;
- afspraken over samenwerking tussen provincie, gemeenten, welstandscommissie en agrarische bedrijven;
- verankering van de nota voor zover mogelijk in bestemmingsplannen en in privaatrechtelijke overeenkomsten.

Wij bevelen van harte aan de uitkomsten van dit project mee te nemen in het voorliggende bestemmingsplan. Voorstelbaar is dat:

- bepaalde delen van het buitengebied voor schaalvergroting niet geschikt worden verklaard;
- gebieden worden aangewezen, waarvoor de Agenda voor de Veenkoloniën (inplaatsing melkrundveehouderijen) en/of ruimtelijke en/of milieuhygiënische knelpunten en/of uitplaatsing EHS nieuwe agrarische bouwblokken kunnen worden toegewezen.

Wij vragen u in ieder geval de maatwerkbenadering die inmiddels in Noord-Groningen wordt toegepast, in het plan (bijvoorbeeld in een toetsingsbijlage) op te nemen. Via deze benadering kunnen de in het POP 2 genoemde vijf ruimtelijke randvoorwaarden nader worden afgewogen tijdens zogenaamde keukentafelgesprekken.

Reactie

In de toelichting zullen wij aandacht besteden aan de nota 'Agrarische bouwblokken en landschap'. Bij alle vrijstellingen, nadere eisen en wijzigingen zijn reeds de vijf ruimtelijke criteria vermeld waar de provincie aan hecht en waaraan de gemeente bij haar afweging is gebonden om helder te maken hoe deze criteria in het concrete geval zijn toegepast.

Primair is de afweging een gemeentelijke verantwoordelijkheid, waarbij de gemeente zich zo nodig kan laten bijstaan door externe adviseurs (dus ook deskundigen in dienst bij de provincie). De zogenaamde maatwerkbenadering uit de nota is verwerkt in het bestemmingsplan. De agrarische bouwblokken zijn van een aanduiding voorzien, waaruit blijkt welk gebied (groen, geel of rood) uit de nota van toepassing is. Bij het verlenen van vrijstellingen voor schaalvergroting zullen de vijf ruimtelijke criteria worden toegepast. Voor de inplaatsing van melkrundveehouderijen zoals bedoeld in de Agenda voor de Veenkoloniën is het landbouwgebied in het westelijk deel van de gemeente als meest geschikt aangewezen. Voor overige

verplaatsingen uit bijvoorbeeld de Ecologische Hoofdstructuur-gebieden of uit de linten zijn in beginsel alle gebieden met de bestemming Agrarisch geschikt.

In elk geval is de bestemming Agrarisch-Landschappelijke waarde uitgezonderd van eventuele in- en verplaatsingen van agrarische bedrijven.

Intensieve veehouderij (categorie 1)

In het plan is onderscheid gemaakt tussen grondgebonden en niet-grondgebonden landbouw. U heeft de vloeroppervlakte voor intensieve veehouderij (hierna:iv) beperkt en omschakeling naar een niet - grondgebonden iv-bedrijf alleen toegestaan binnen de bestemming "Agrarisch".

Uw motivering voor het gemaakte onderscheid in grondgebonden en niet-grondgebonden landbouw betreft de gewenste instandhouding van de kwaliteiten van het landelijk gebied.

Dit onderscheid in landbouw is in strijd met het huidige provinciale beleid waar, in het kader van de ruimtelijke ordening, geen onderscheid wordt gemaakt tussen iv en grondgebonden vormen van agrarische bedrijvigheid. De provincie herbezint zich op het huidige beleid ten aanzien van de intensieve veehouderij. Op basis hiervan zal het provinciaal bestuur besluiten of het beleid ten aanzien van iv wijziging behoeft. Wij verwachten begin 2008 hier duidelijkheid over te kunnen geven. Wij verzoeken u het plan in overeenstemming te brengen met het provinciaal beleid zoals dat in 2008 zal worden vast gesteld.

Meer specifiek merken wij over de regeling nog het volgende op. In beide bestemmingen mag bij recht maximaal 4.000 m² van de gebouwen worden gebruikt voor iv. Via vrijstelling is het toegestaan deze oppervlakte te verruimen, indien dit noodzakelijk is in verband met eisen op basis van de Gezondheids- en welzijnswet. Een dergelijke vrijstelling ontbreekt evenwel voor de bouwvlakken waarbinnen iv als hoofdtek is toegestaan. Dit verschil in benadering wordt niet gemotiveerd. Overigens merken wij op dat de hierop betrekking hebbende vrijstellingsbepalingen (artikel 3, lid 3.4, sub a, onder 2 en artikel 5, lid 5.2.1, onder 4) voor wat betreft de toegestane maximale uitbreiding niet zijn begrensd.

Reactie

Inmiddels is het Keuzedocument POP op 11 maart 2008 door Gedeputeerde Staten vastgesteld. Dit is ruim een maand nadat het advies van de Commissie Bestemmingsplannen over het voorontwerpplan werd uitgebracht. In het keuzedocument wordt de besluitvorming over nieuwvestiging en uitbreiding van bestaande IV-bedrijven bij de provincie gelegd. Als argument wordt gesteld, dat ervoor moet worden gewaakt, dat de belevingswaarde van het landelijk gebied door wijdverspreide grootschalige IV-bedrijven wordt aangetast en dat het plattelandswegennet door intensief en zwaar transportverkeer van en naar grootschalige IV-bedrijven wordt overbelast.

De provincie kiest daarbij voor het volgende:

- in principe geen nieuwvestiging van intensieve veehouderijbedrijven op nieuwe of bestaande locaties;

- .....
- ruimte voor uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij op basis van een zorgvuldige maatwerkbenadering;
  - uitbreiding van bestaande ondergeschikte neventakken wordt niet toegestaan behoudens voorzover noodzakelijk ter voldoening aan wetgeving op het gebied van milieu en dierenwelzijn;
  - er wordt geen ruimte meer geboden voor het toevoegen van nieuwe neventakken bij bestaande (in hoofdzaak) grondgebonden agrarische bedrijven, omdat de vereiste schaalgrootte daarvan in feite zou neerkomen op het vestigen van een volwaardig intensieve veehouderijbedrijf als tweede tak;
  - de (her)vestiging van een IV-bedrijf op een bestaande - vrijgekomen - agrarische bedrijfslocatie wordt in de vorm van een ontheffing van Gedeputeerde Staten bij wijze van uitzondering mogelijk gemaakt binnen grootschalige landbouwgebieden.
Ook daarbij geldt dat de mogelijkheden voor intensieve veehouderij worden begrensd door het toegekende bouwperceel met inachtneming van de maatwerkcriteria voor schaalvergroting.

Naar aanleiding van de in het kader van het overleg gesignaleerde noodzaak om een planMER op te stellen, is de regeling van de uitbreiding van veeteeltbedrijven, inclusief fokkerijen en mesterijen van vee en/of pluimvee aangescherpt.

In het voorontwerpbestemmingsplan heeft het gemeentebestuur er voor gekozen om geen grootschalige intensieve veehouderijbedrijven mogelijk te maken. Ook neventakken intensieve veehouderij zijn aan een bepaald maximum gebonden. Het komt zeer gekunsteld over om de negatieve aspecten van grootschalige intensieve veehouderijbedrijven als argument te gebruiken om nieuwe neventakken en uitbreiding daarvan te verbieden en de beslissing over de uitbreiding van volledig intensieve veehouderijbedrijven bij de provincie te leggen. Dit is in strijd met het rijksbeleid, dat er van uitgaat, dan decentraal wordt geregeld wat kan en centraal wat moet. Het gemeentebestuur gaat er daarom vanuit, dat Provinciale Staten dit rijksbeleid ook zullen uitdragen en de provinciale verordening zodanig zullen inrichten, dat alleen over de vestiging en uitbreiding van grootschalige intensieve veehouderijbedrijven door Gedeputeerde Staten wordt beslist.

Met het oog op het vorenstaande is de regeling voor intensieve veehouderij als volgt aangepast:

1. Op gronden met de bestemming Agrarisch mogen na wijziging binnen de agrarische bouwvlakken die niet zijn aangeduid met

“IV”, gebouwen ten behoeve van een neventak intensieve veehouderij worden gerealiseerd met een maximale bedrijfsvloeroppervlakte (bvo) van 4.000 m².

2. De wijzigingsbevoegdheid naar een volledig intensief veehouderijbedrijf komt te vervallen.
3. De vrijstellingsmogelijkheid voor vergroting van de bedrijfsvloeroppervlakte voor (neventakken) intensieve veehouderij indien dit noodzakelijk is vanwege eisen op basis van de Gezondheid- en welzijnswet voor dieren, wordt genormeerd aan maximaal 10% en ook van toepassing verklaard op volledig intensieve veehouderijbedrijven.
4. Op gronden met de bestemming Agrarisch mogen binnen de agrarische bouwvlakken die zijn aangeduid met "IV", gebouwen ten behoeve van een intensieve veehouderij worden gerealiseerd met een maximale bedrijfsvloeroppervlakte van 6.000 m².
5. Om te voorkomen dat de dieren in verdiepingen worden gehuisvest, wordt in plaats van een maximum bebouwd oppervlak gesproken over een maximum bedrijfsvloeroppervlak met dezelfde maatvoering.

Ad 2.

Omschakeling naar een volledig intensief veehouderijbedrijf past niet meer in het nieuwe provinciale beleid.

Bouw van nieuwe bedrijfsgebouwen (categorie 2)

De voorschriften die betrekking hebben op de bestemmingen "Agrarisch" en "Agrarisch landschappelijke waarde" bevatten geen beperkingen ten aanzien van de maximaal toegestane oppervlakte van de bedrijfsgebouwen.

Wij zijn van mening dat, naast de bepalingen voor de maximale goot- en bouwhoogte voor bedrijfsgebouwen, voor de bouw van nieuwe bedrijfsgebouwen ook randvoorwaarden in het bestemmingsplan moeten worden opgenomen ten aanzien van de situering, vorm, grootte en dakhelling, met name voor boerderijen gelegen in het esdorpenlandschap, zodat een goede aansluiting plaats kan vinden bij de bestaande bebouwing.

Dit geldt ook voor gebieden waar het behoud van het grootschalige open gebied wordt nagestreefd. Wij merken in dat verband op dat grotere schuren een grote impact kunnen hebben op de grootschalige openheid en verzoeken u de regeling op dit punt aan te passen door het alsnog opnemen van maximale maten voor de goot- en bouwhoogte en de dakhelling.

Een beeldkwaliteitsplan kan worden ingezet om zaken als kleur en materiaalgebruik te regelen.

Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van de uitwerking agrarisch landschappelijk bouwen van de Agrarische natuur- en landschapsvereniging Wierde en Dijk.

Verder verzoeken wij u toe te lichten op welke wijze welstandsbepalingen hierop van toepassing zijn en in hoeverre in de Welstandsnota hiervoor bepalingen/ voorwaarden zijn opgenomen.

Reactie

■ .....
Aan de suggestie om ook een minimale dakhelling voor te schrijven, kan gehoor worden gegeven. Daarnaast kunnen de relevante passages uit de welstandsnota worden toegevoegd aan de toelichting. Middels nadere eisen is het reeds mogelijk voorwaarden te stellen aan de situering en de vormgeving.

Met de maatwerkbenadering zoals die nu in het plan is verwerkt, is bovendien een optimale inpassing van grootschalige uitbreidingen in het landschap gegarandeerd.

Bestemming karakteristieke (boerderij)panden (categorie 2)

Met uitzondering van de gronden die zijn voorzien van de dubbelbestemming "Beschermd dorpsgezicht" ontbreekt in dit plan een regeling gericht op de instandhouding van de hoofdvorm van karakteristieke/ streekeigen (boerderij)panden. Ook in het buitengebied van de gemeente Stadskanaal komt waardevolle, bijzondere bebouwing voor die voor het behoud van het streekeigen karakter van groot belang is. Wij verwijzen in dit verband naar het in de jaren 80 uitgevoerde onderzoek naar historisch waardevolle bebouwing die is weergegeven in de "Registratie cultuurhistorisch waardevolle objecten, gemeente Stadskanaal 1982 - 1983". Wij adviseren u in het plan hiervoor alsnog een hierop toegesneden regeling op te nemen.

Reactie

Aan de betreffende panden wordt alsnog een aanduiding karakteristiek toegevoegd overeenkomstig de vermelde gemeentelijke lijst, om zo de verschijningsvorm beter te handhaven. In de bouwvoorschriften wordt een regeling voor de karakteristieke panden toegevoegd.

Agrarische nevenactiviteiten (categorie 2)

Artikel 3, onder 3.6, sub b en artikel 5, onder 5.6, sub b bieden de mogelijkheid om vrijstelling te verlenen voor de opwekking van elektriciteit door middel van (co)vergisting van mest, mits een substantieel deel van de (co)vergisting van mest ten dienste staat van de agrarische bedrijfsvoering.

Wij verzoeken u ten aanzien van de mogelijkheid van mestvergisting nog explicieter aan te geven dat de te vergisten producten in hoofdzaak van het eigen bedrijf afkomstig moeten zijn en/of het eindproduct in hoofdzaak op het eigen land moet worden gebruikt. Zodra hier geen sprake van is, wordt de mestvergisting gezien als industriële activiteit en moet deze op een industrieterrein worden gevestigd.

Daarnaast verzoeken wij u expliciet aan te geven dat mestvergistingsinstallaties geen nadelige gevolgen mogen hebben op belangrijke landschappelijke en natuurlijke waarden en op de bestaande infrastructuur.

Reactie

Met het provinciale voorstel kan worden ingestemd door te bepalen dat de verwerking in een mestvergistingsinstallatie niet meer mag bedragen dan 85 ton per dag en dat de te vergisten producten in hoofdzaak van het eigen bedrijf afkomstig moeten zijn en/of het eindproduct in hoofdzaak op het eigen land moet worden gebruikt.

Daarbij wordt de vestiging van mestvergistingsinstallaties binnen de bestemmingen Natuur-2 en Agrarisch-Landschappelijke waarde verboden, terwijl bij een nieuwe vestiging van een mestvergistingsinstallatie in het overige deel van de gemeente middels wijziging ex artikel 11 WRO een landschappelijk inpassingsplan wordt vereist.

Mestopslag buiten het bouwblok (categorie 1)

In de artikelen 3.6 en 5.6 is, via vrijstelling, opslag van mest buiten het bouwvlak mogelijk gemaakt. Hieraan is een aantal vrijstellingsvoorwaarden verbonden. Wij verzoeken u als vrijstellingscriteria daaraan toe te voegen dat mestopslag buiten het bouwperceel niet is toegestaan in (alle) gebieden met zeer hoge landschappelijke waarden, in gebieden met hoge natuurlijke waarden, nabij natuurgebieden en nabij toekomstige woongebieden en recreatieterreinen.

Mestopslag buiten het bouwblok dient overigens te worden geregeld via een wijzigingsbevoegdheid (bouwwerken) of als vrijstelling op het strijdig gebruik (gebruik van de gronden). Wij verzoeken u dit aan te passen.

Reactie

Omdat in het plan is gekozen voor ruime bouwpercelen met daarbinnen een denkbeeldig bouwvlak, zullen mestsilos uitsluitend binnen het bouwperceel worden toegestaan. In uitzonderingsgevallen wordt een mestsilo alleen buiten het bouwperceel mogelijk gemaakt via een wijzigingsplan ex artikel 11 WRO en uitsluitend op gronden met de bestemming Agrarisch. Daaraan wordt als voorwaarde gekoppeld, dat zij niet binnen een afstand van 250 m van gronden met een natuur-, woon- of recreatiebestemming mogen worden gesitueerd. Dezelfde voorwaarden worden gekoppeld aan de vrijstelling op het strijdig gebruik van gronden voor de opslag van mest in zogenaamde mestfoliebassins.

Tot slot worden de voorschriften in die zin aangepast, dat mestfoliebassins een maximum oppervlak mogen hebben van 750 m², een maximum inhoud van 2.500m³ en een maximale hoogte van 2 m.

Flora en faunaonderzoek (categorie 1)

In artikel 3, lid 3.4, onder a, sub 7 is de mogelijkheid opgenomen om, via vrijstelling, het bouwvlak te vergroten van 1,5 ha naar 2 ha. Als voorwaarde hiervoor geldt dat: "een flora en faunaonderzoek uitgevoerd dient te worden".

Wij zijn van mening dat als voorwaarde dient te gelden dat uit een dergelijk onderzoek dient te blijken dat er vanuit een oogpunt van flora en fauna geen belemmeringen bestaan tegen een dergelijke uitbreiding.

Reactie

Toegevoegd wordt dat uit het flora- en faunaraapport geen belemmeringen naar voren mogen komen die niet door het treffen van maatregelen kunnen worden opgeheven.

Regeling vrijkomende agrarische gebouwen (categorie 2)

.....

Via wijziging kunnen gebouwen met een agrarische bestemming in het buitengebied een andere functie krijgen. Deze wijzigingsbevoegdheid geldt voor alle vrijkomende agrarische gebouwen. Dit is strijdig met het provinciaal beleid dat uitsluitend de mogelijkheid hiertoe biedt voor vrijkomende waardevolle agrarische (en andere waardevolle) gebouwen.

Onder het begrip 'waardevol' verstaan wij alles dat getypeerd kan worden als streekeigen, dus niet alleen monumenten en dergelijke. Wel vinden wij het belangrijk dat na functiewijziging de karakteristiek van het pand in stand zal blijven. Wij verzoeken u hier een aanvullende bepaling over op te nemen.

Niettemin bestaat de mogelijkheid om van dit beleid af te wijken. Voorwaarde hiervoor is evenwel dat een eventuele afwijking van het provinciaal beleid nadrukkelijk gemotiveerd dient te worden voor de situatie in uw gemeente.

Reactie

Met de toevoeging dat de karakteristiek van de voormalige agrarische gebouwen in stand moet blijven, kan worden ingestemd. De voorschriften zullen in die zin worden aangepast. Zie hiervoor bij "bestemming karakteristieke (boerderij)panden". Het uitsluiten van functiewijziging van wellicht recente, niet karakteristieke of niet streekeigen onderdelen van de bebouwing zou tot kapitaalvernietiging en verpaupering van het platteland kunnen leiden. Dit is in strijd met het streven naar een vitaal platteland. Wanneer het gaat om landschapverstorende bebouwing voorzien de voorschriften in de mogelijkheden tot afbraak.

Wijzigingsbevoegdheid agrarisch bedrijf t.b.v. (secundaire/ primaire) niet- agrarische functies (categorie 1)

Artikel 3, lid 3.8, onder a en artikel 5, lid 5.8, onder a bieden, door middel van een wijzigingsbevoegdheid, de mogelijkheid voor het toestaan van een, ten opzichte van de agrarische hoofdactiviteit ondergeschikte niet- agrarische functie.

Als voorwaarde hiervoor geldt dat de bedrijfsactiviteiten zo veel mogelijk plaats vinden binnen de bestaande gebouwen, met dien verstande dat, met uitzondering van buitenopslag, bedrijfsactiviteiten kunnen worden uitgeoefend op het bijbehorende erf. Wellicht beoogt u met deze regeling, naast een gebruik binnen de agrarische bedrijfsgebouwen, uitsluitend buitenopslag toe te staan. De regeling maakt evenwel ook een ander bedrijfsmatig gebruik dan buitenopslag mogelijk. Wij wijzen er evenwel op dat het provinciaal beleid uitsluitend toestaat dat een gebruik voor niet - agrarische functies, afgezien van geringe aanpassingen, uitsluitend binnen de bestaande gebouwen plaats mag vinden. Wij adviseren u de betreffende artikelen hierop aan te passen.

Het voorgaande geldt eveneens ingeval de wijzigingsbevoegdheid betrekking heeft op een wijziging naar een andere primaire, niet - agrarische functie zoals weergegeven in artikel 3, lid 3.8, onder b en artikel 5, lid 5.8, onder b.

Reactie

De regeling wordt aangescherpt in die zin dat niet-agrarisch gebruik alleen binnen de bestaande gebouwen mag plaatsvinden. Tevens wordt de regeling aangescherpt met een verbod om goederen buiten de gebouwen op het erf op te slaan of ten toon te stellen. Bijvoorbeeld geen auto's, caravans en bouwmaterialen op het erf.

Wijzigingsbevoegdheid boomkwekerijen (categorie 3)

.....

Artikel 3, lid 3.8, onder e en artikel 5, lid 5.8, onder d bevatten wijzigingsbevoegdheden ten behoeve van de vestiging van (boom)kwekerijen. Bepaald is evenwel dat de vestiging hiervan uitsluitend mogelijk is in voormalige agrarische bedrijfsgebouwen. De vraag dient zich aan of hiermee in voldoende mate invulling kan worden gegeven aan het beoogde doel.

Reactie

Omdat het lastig is te voorkomen dat (boom)kwekerijen zich ontwikkelen tot tuincentra, wordt de wijzigingsbevoegdheid om in voormalige agrarische gebouwen een kwekerij te vestigen, geschrapt. Daarnaast kan een boomkwekerij een aanslag vormen op de openheid en de landschappelijke waarden. De omschrijving kwekerij wordt aangescherpt door nadrukkelijker vast te leggen wat ter plaatse mag worden gekweekt en verkocht.

Agrarisch-Kwekerij (categorie 2)

- Artikel 4 van de voorschriften bevat een regeling ten behoeve van de op de plankaart voor "Agrarisch - Kwekerij" bestemde gronden. In artikel 4 alsmede in artikel 1 (Begripsbepalingen) ontbreekt een omschrijving van wat onder een kwekerij dient te worden verstaan. De voorschriften dienen hierop aangepast te worden.
- Lid 4.4 van artikel 4 biedt de mogelijkheid om bebouwing ten dienste van een kwekerij met meer dan 25 % uit te breiden, mits hiervoor een verklaring van geen bezwaar van gedeputeerde staten is ontvangen. Wij merken op dat deze vrijstelling niet begrensd is en dientengevolge strijdig is met de rechtszekerheid. Ook ontbreken vrijstellingscriteria.

Reactie

De begripsbepalingen zullen worden aangevuld met een omschrijving van het begrip "kwekerij". De uitbreidingsmogelijkheid boven de 25% onder voorwaarde van afgifte van een verklaring van geen bezwaar wordt geschrapt, omdat een begrenzing moeilijk is aan te geven en dan beter een partiële planherziening kan worden toegepast.

Recreatie en sport

Het houden van een kampeerterrein (categorie 2)

- Artikel 3, lid 3.4, onder a, sub 6 en artikel 5, lid 5.4, onder a, sub 6 betreffen vrijstellingen van de bouwvoorschriften voor het houden van een kampeerterrein bij agrarische bedrijven. Wij zijn van mening dat het hier een vrijstelling van het gebruik betreft en niet van de bouwvoorschriften.
- Tevens merken wij op dat het begrip kampeerplaats niet is gedefinieerd. Wij gaan er vanuit dat hieronder uitsluitend (de mogelijkheid tot het bieden van) een standplaats voor toeristische kampeermiddelen (tenten, toercaravans) wordt verstaan. Wij adviseren u de voorschriften, te weten artikel 1, hierop aan te passen. In relatie hiermee merken wij op dat het in artikel 3, lid 3.4, onder a, sub 6 e en artikel 5, lid 5.4, onder a, sub 6 e bepaalde, te weten dat uitsluitend in de nader genoemde periode kampeerplaatsen zijn toegestaan, het beoogde doel mist. Wij adviseren u om het gebruik van de gronden als standplaats voor

.....

kampeermiddelen buiten de genoemde periode, als strijdig met het gebruik aan te merken.

- Als voorwaarde voor het verlenen van vrijstelling voor het houden van een kampeerterrein (kleinschalig kamperen) geldt onder andere dat hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de aan deze gronden toegekende landschappelijke en natuurlijke waarden. Wij vinden de term "onevenredig" te licht en staan op het standpunt dat kleinschalig kamperen (en de daarbij behorende inrichtingsmaatregelen zoals beplanting) geen afbreuk mag doen aan deze waarden. Nieuwe functies -zoals recreatief medegebruik- die met name gerealiseerd worden vanwege de landschapskwaliteiten en de aantrekkelijkheid van het gebied, zouden zeker moeten bijdragen aan versterking van die kwaliteit.

Reactie

Met de voorstellen om de voorschriften aan te passen met betrekking tot kamperen bij de boer middels vrijstelling van het gebruik, respectievelijk strijdig gebruik in de winterperiode kan worden ingestemd.

Tevens wordt artikel 1 van de voorschriften aangevuld met de definitie van een kampeerplaats.

In een open gebied, waar rond het tijdelijk kampeerterrein toch een beplantingsgordel wordt aangelegd, wordt, weliswaar zeer beperkt, toch de openheid ter plaatse beïnvloed. Het woord "geen" is daarbij heel absoluut. Daar komt bij dat als voorwaarde is opgenomen dat een landschappelijke inpassing wordt gewaarborgd.

Recreatie en toerisme (categorie 1)

- Er zijn in het plan diverse regelingen opgenomen voor recreatieve functies. Artikel 14 (Recreatie - kampeerterrein) en artikel 18 (Recreatie - verblijfsrecreatie) voorzien in een recreatiebestemming voor respectievelijk de bestaande kampeerterreinen en een recreatie-woningterrein. Wij verzoeken u om een nadere onderbouwing in de toelichting op de vraag of de bestemmingen "Recreatie kampeerterrein" en "Recreatie - verblijfsrecreatie" voldoen aan het provinciaal beleid dat is vastgelegd in het moratorium. Op grond van dit beleid is slechts een beperkte uitbreiding van bestaande parken toegestaan onder voorwaarden en passend binnen de kaders van het POP II. Het gaat hierbij om maximaal 10 recreatiebungalows/ stacaravans/ chalets > 80 m². Het aantal recreatiebungalows (artikel 18) is niet vastgelegd. Wij verzoeken u dit aantal expliciet te noemen. Dit aantal moet ook worden vastgelegd als wordt gekozen voor een beperkte uitbreiding. Wij wijzen u erop dat de bungalows uitsluitend mogen worden bestemd voor toeristische verhuur en qua eigendom deel moeten uitmaken van de bedrijfsvoering. Alle andere uitbreidingen en ook nieuwvestiging zijn niet toegestaan. Indien sprake is van een toegestane oppervlaktemaat van minder dan 50 m² inclusief bijgebouwen (een afwijking van 10% is toegestaan) is het moratorium niet van toepassing. Daarnaast willen wij u erop wijzen dat u bij een verdere concretisering van de plannen aandacht dient te schenken aan het thema 'onrechtmatige bewoning recreatieverblijven'. Dit om er voor te zorgen dat wat u als een recreatiegebied bedoelt, uiteindelijk geen permanent woongebied wordt.
- De voor "Recreatie - Kampeerterrein" bestemde gronden zijn bestemd voor kampeerterreinen. Een kampeerplaats is in artikel 1, onder 40 gedefinieerd als: "een terrein ter beschikking gesteld voor het plaatsen dan wel geplaatst houden

van kampeerplaatsen". Een "kampeerplaats" is niet gedefinieerd. Het is daardoor onduidelijk welke gebruiksmogelijkheden in dat kader zijn toegestaan. De betreffende bestemming dient aanvulling door de gebruiksmogelijkheden nader te omschrijven (het plaatsen van tenten en of caravans dan wel tevens stacaravans). Wij vragen u verder aan te geven ingeval tevens stacaravans zijn toegestaan, of de regeling hiervoor (50 m² + 10 m²) in overeenstemming is met het moratorium.

Reactie

In het Keuzedocument POP dat Gedeputeerde Staten op 11 maart 2008 hebben vastgesteld, is het zogenaamde moratorium op verblijfsrecreatieterreinen opgeheven.

Dit neemt niet weg, dat het wenselijk is om bij de recreatiewoningen/ chalets/stacaravans een norm te bepalen ten aanzien van aantallen of omvang van de bebouwing. Bij de bestemming Recreatie-Verblijfsrecreatie was dit alleen gedaan voor de gebouwen ten behoeve van beheer en voorzieningen (3% van de terreinoppervlakte). Dit wordt nu op alle bebouwing van toepassing verklaard. Er zijn twee terreinen met deze bestemming die overigens nogal verschillen van grootte en opzet. Het betreft camping 'De Sikkenberg' aan de Sikkenbergweg en camping "De Linden" aan de Musselweg. Gezien de verschillen in grootte en opzet van de beide terreinen is voor beide een verschillend percentage gekozen, dat op de plankaart is vermeld. Voor camping De Linden blijft dit 3% (ruim een verdubbeling ten opzichte van de geldende bestemmingsregeling) en voor camping "De Sikkenberg" 5% (ruim een verdubbeling van de bestaande bebouwing).

De definitie van kampeerplaats wordt aangepast.

In artikel 20.5, lid II, is het gebruik van recreatiewoningen en/of chalets/stacaravans ten behoeve van permanente bewoning reeds als strijdig gebruik aangemerkt. In de toelichting zal nog nader aandacht worden besteed aan het begrip 'onrechtmatige bewoning recreatieverblijven'.

"Recreatie - Manege" (categorie 1)

Artikel 15, lid 15.2, onder 1 biedt de mogelijkheid om de oppervlakte van de bestaande gebouwen van de voor manege bestemde gronden met maximaal 10 % te vergroten. Uitzondering hierop vormt de manege op het perceel Driesporenweg 48, waarvan de bebouwde oppervlakte mag worden vergroot tot 3.300 m². In de toelichting op de voorschriften is de voor deze manege afwijkende maatvoering niet gemotiveerd. Ook ontbreekt informatie over de bestaande situatie.

Hiervoor onder "Uitbreiding Bedrijf 1" is reeds opgemerkt dat een dergelijke uitbreidingsmogelijkheid strijdig is met het POP II. Voor wat betreft de uitbreidingsmogelijkheid van de manege naar 3300 m² is deze opmerking van overeenkomstige toepassing.

Reactie

De maat van 3.300 m² moet zijn 4.000 m², omdat met de geplande uitbreiding van de manege de totaal bebouwde oppervlakte al op bijna

3.400 m² komt, terwijl er ten behoeve van extra benodigde stalruimte nog eens minimaal 300 m² bebouwing bij moet komen. De manege is op dit moment 1.871 m² plus 110 m² aan bijgebouwen. Op dit moment kunnen er geen grote (regionale) wedstrijden meer worden gehouden, omdat daarvoor een rijhal van 20 x 60 m benodigd is en de huidige rijhal maar 20 x 40 m is. Het voorschrift in het voorontwerpbestemmingsplan dat de bebouwing bij maneges maar met 10% mag worden uitgebreid, heeft te maken met de omstandigheid dat het meestal gaat om voormalige boerderijen waarin via functiewijziging een manege wordt gevestigd. De standaardregeling is dan dat de bestaande bedrijfsgebouwen hiervoor kunnen worden gebruikt en dat slechts beperkte uitbreiding van de bebouwing mogelijk is.

De situatie van manege De Drie Sporen is hiermee niet vergelijkbaar. De manege is in 1985 als manege gebouwd bij het evenemententerrein aan de rand van de dorpskern met een uitstekende verkeersontsluiting. De vereniging gebruikt dit evenemententerrein ook voor het laten grazen van de paarden als er geen evenementen zijn. Dit terrein wordt ook het meest gebruikt voor paard- en ponyfestiviteiten. De manege voorziet in een maatschappelijke behoefte voor Alteveer en Onstwedde op een locatie die daar uitermate geschikt voor is, zowel in planologisch als in milieuhygiënisch opzicht. De geplande en toekomstige uitbreiding van de manege kan voorts volledig binnen het bestemmingsvlak van het geldende bestemmingsplan Buitengebied worden gerealiseerd. Het terrein van de manege grenst aan de westzijde aan het bedrijfsterrein van houthandel Okken en aan de oostzijde aan het genoemde evenemententerrein. Er is geen sprake van strijdigheid met het POP II, waarin is bepaald dat uitbreiding van niet-agrarische bedrijven in het landelijk gebied in principe niet is toegestaan. Een manege is weliswaar geen agrarisch productiebedrijf, maar het gaat hier wel om een bedrijf waar dieren worden gehouden en dat bij voorkeur in de periferie van dorpskernen aan de rand van het landelijk gebied wordt gesitueerd. In Nieuwe Pekela en Vlagtwedde waar een vergelijkbare situatie is, zijn recentelijk ook uitbreidingen van de maneges van eenzelfde omvang gerealiseerd.

"Recreatie - Modelvliegterrein" (categorie 2).

In artikel 16, lid 16.1 is bepaald dat de voor "Recreatie- Modelvliegterrein" aangewezen gronden zijn bestemd voor modelvliegterrein. Een omschrijving van het begrip modelvliegterrein ontbreekt. Ook anderszins valt niet uit de bestemmingsomschrijving / de bebouwingsbepalingen te herleiden voor welke doeleinden deze gronden mogen worden aangewend.

Reactie

De bestemmingsomschrijving en de definities worden aangescherpt.

.....

"Recreatie - Natuurzorgcentrum" (categorie 2)

In artikel 17, lid 17.1, is bepaald dat de voor "Recreatie- Natuurzorgcentrum" aangewezen gronden zijn bestemd voor natuurzorgcentrum. Een omschrijving van het begrip natuurzorgcentrum ontbreekt. Ook anderszins valt niet uit de bestemmingsomschrijving / de bebouwingsbepalingen te herleiden voor welke doeleinden deze gronden mogen worden aangewend.

Reactie

Op basis van een heldere omschrijving van de activiteiten worden ook hier de bestemming en de definitie aangescherpt.

"Sport - Lawaaisport"/ "Verkeer - Luchtverkeer" (categorie 2)

In artikel 19, lid 19.1, onder c, respectievelijk artikel 21, lid 21.1, onder b, is bepaald dat de voor "Sport - Lawaaisport" respectievelijk "Verkeer - Luchtverkeer" aangewezen gronden voor zover deze zijn aangegeven met "landschappelijk waardevol open" mede zijn bestemd voor de bescherming van het open karakter van het landschap. Wij merken op dat daarop gerichte maatregelen, bijvoorbeeld het aanlegvergunningplichtig stellen van bepaalde werken en werkzaamheden, zoals het aanbrengen van opgaande beplanting, ontbreken. Wij adviseren u het plan hierop aan te passen.

Reactie

Aan deze bestemming wordt hetzelfde aanlegvergunningregiem toegevoegd als voor het open gebied.

Bedrijvigheid

Staat van bedrijven (categorie 2)

Het plan biedt zowel door middel van de bestemmingen "Bedrijf 1" en "Bedrijf 2" alsook door middel van hiervoor in de artikelen 3 en 5 opgenomen vrijstellingsbepalingen en wijzigingsbevoegdheden, de mogelijkheid voor de vestiging van bedrijven die zijn opgenomen in de van het plan deelsluitmakende "Staat van bedrijven".

De Staat van bedrijven bevat evenwel een aantal categorieën bedrijven, dat wij niet dan wel minder passend vinden in het buitengebied. Het gaat om bedrijven die betrekking hebben op handel in en/of reparatie van auto's, motorfietsen en benzineservicestations zoals die zijn weergegeven onder de SBI codes 501 t/m 505 en 5020.4 en 5020.5.

Reactie

Voor de bedrijvigheid wordt een nieuwe Staat van bedrijven toegevoegd, waarbij de gewraakte bedrijvigheid wordt uitgesloten.

Uitbreiding "Bedrijf 1" (categorie 1)

Artikel 6, lid 6.4, biedt de mogelijkheid om de bij recht toegestane bedrijfsvloeroppervlakte, (die gelijk is aan de bestaande bedrijfsvloeroppervlakte + 10 % hiervan), door middel van vrijstelling, met 25 % te vergroten. Voor zover de uitbreiding meer bedraagt dan 25 % van de bij recht toegestane oppervlakte, geldt dat hiervoor een verklaring van geen bezwaar van gedeputeerde staten is vereist.

Deze vrijstellingsmogelijkheid is strijdig met het POP II, waarin is bepaald dat uitbreiding van niet-agrarische bedrijven in het landelijk gebied in principe niet is toegestaan. Op basis van dit beleid dient, ingeval van een noodzakelijke uitbreiding, eerst gekeken te worden of verplaatsing naar een bedrijfsterrein een alternatief is. Ingeval dit objectief aantoonbaar niet mogelijk is, dan is uitbreiding slechts aanvaardbaar om het

.....

voortbestaan van het bedrijf te garanderen. Tevens geldt dat, in geval van uitbreiding deze ondergeschikt dient te zijn aan het bestaande bedrijf, geen nadelige consequenties mag hebben voor het landschap en/ of het milieu en geen ontoelaatbare toename van de mobiliteit tot gevolg mag hebben.

Reactie

Met de door de provincie voorgestelde aanscherping kan worden ingestemd.

"Bedrijf - Openbaar nut" (categorie 3)

Artikel 8, lid 8.2, onder 1, bepaalt dat de bestaande bebouwing ten behoeve van nutsvoorzieningen niet mag worden vergroot. Lid 8.2, onder 2 bepaalt dat de inhoud ten hoogste 100 m3 bedraagt. Onduidelijk is welk lid van toepassing is.

Reactie

De redactie van dit artikel wordt aangepast.

"Horecabedrijven" (categorie 3)

Gronden bestemd voor "Horeca" zijn bestemd voor horecabedrijven. Op basis van de in artikel 1, lid 39 van de voorschriften opgenomen definitie is vrijwel iedere, al dan niet gecombineerde, vorm van horeca mogelijk, met uitzondering van seksinrichtingen. Uit de toelichting blijkt niet welke vormen van horeca binnen het plangebied worden uitgeoefend. Het verdient aanbeveling hierover in de toelichting inzicht te verschaffen en indien nodig (bijvoorbeeld met het oog op de verkeersaantrekkende werking van bijvoorbeeld een discotheek) de toegestane vormen van horeca te beperken.

Reactie

Het plan wordt in die zin aangepast, dat uitsluitend horecabedrijven categorie 1 en 2 worden toegelaten.

Wonen

- Artikel 23, lid 23.4, onder III biedt bij vrijstelling de mogelijkheid voor een kampeerterrein voor maximaal 25 kampeerplaatsen op het erf bij een woning, Voorwaarde hiervoor is dat de grootte van het erf ca. 1 ha bedraagt. Wij adviseren u deze vrijstelling te voorzien van vrijstellingscriteria (categorie 2)
- Artikel 23, lid 23.5, onder b biedt de mogelijkheid om door middel van vrijstelling gronden aansluitend aan het erf van een woning in te richten als tuin. Omdat deze vrijstelling betrekking heeft op een andere bestemming dan "Wonen", kan dit uitsluitend door toepassing van een wijzigingsbevoegdheid mogelijk gemaakt worden (categorie 1).

Reactie

Beide vrijstellingsmogelijkheden (namelijk kamperen bij een woning en het vergroten van de tuin) worden vervangen door een wijzigingsbepaling, met de daarbij behorende voorwaarden.

Milieu

Wegverkeerslawaai (categorie 2)

In § 9.3.2 wordt nog uitgegaan van de oude, inmiddels vervallen, bepalingen van de Wet geluidhinder. Aan het slot van deze paragraaf wordt terecht opgemerkt dat deze als gevolg van de per 1 januari 2007 in werking getreden, gewijzigde Wet geluidhinder, geactualiseerd dient te worden.

Op grond van deze wetswijziging dienen de berekeningen vanwege het wegverkeerslawaai met toepassing van de dosismaat Lden uitgevoerd te worden. Overigens wijzen wij er op dat hogere grenswaarden, op basis van de gewijzigde Wet geluidhinder, door burgemeester en wethouders vastgesteld dienen te worden. Het ontwerpbesluit hogere waarden moet tegelijk met het ontwerpbestemmingsplan ter inzage worden gelegd. Wellicht ten overvloede wijzen wij u erop dat het om twee afzonderlijke procedures gaat.

Reactie

Het plan zal, zoals reeds aangegeven, ten aanzien van de Wet geluidhinder worden geactualiseerd.

Industrielawaai (categorie 1)

- De begrenzing van het regionaal motorsportcentrum en de daarbij behorende zone komen niet overeen met de begrenzing zoals die is aangegeven op de revisievergunning voor deze inrichting die thans, op basis van de Wet milieubeheer, bij de Afdeling milieu in behandeling is. Wij adviseren u het plan hierop alsnog aan te passen.
- Buiten het plangebied ligt het gezoneerde industrieterrein "Veenstraat-Vleddermond". De zone ingevolge de Wet geluidhinder van dit terrein ligt gedeeltelijk binnen het plangebied. Deze zone(grens) is niet op de plankaart aangegeven. Wij adviseren u de plankaart hierop alsnog aan te passen.
- Het voorgaande geldt eveneens voor de zone vanwege het industrieterrein Ter Apelkanaal, welk terrein weliswaar ligt binnen de gemeente Vlagtwedde maar de aan dit terrein inherente zone ligt voor een deel binnen het grondgebied van uw gemeente. Ook deze zone(grens) dient op de plankaart te worden aangegeven.

Reactie

De begrenzingen rond het regionaal motorsportcentrum, het Bedrijvenpark Stadskanaal en het Bedrijvenpark Zuid Groningen worden aangepast.

§ 9.2.2 Stank (categorie 3)

In § 9.2.2. van de toelichting van het plan is vermeld dat: "met betrekking tot de Stankwet het bestemmingsplan geen taak heeft."

Het voorgaande wordt door ons niet gedeeld op grond van het navolgende. De Wet geurhinder en veehouderij (hierna: Wgv) schrijft voor op welke wijze een bevoegd gezag de geurhinder vanwege dierenverblijven moet beoordelen, indien een veehouderij een milieuvergunning aanvraagt. Indirect heeft de Wgv ook consequenties voor de totstandkoming van geurgevoelige objecten en dus voor de ruimtelijke ordening, ook wel de 'omgekeerde werking' genoemd. De reden hiervoor is duidelijk: een geurnorm is bedoeld om mensen te beschermen tegen overmatige geurhinder, omgekeerd moet een bevoegd gezag dan ook niet toestaan dat mensen zichzelf

blootstellen aan die overmatige hinder. (Wij verwijzen hierbij naar de site van Infomil Wet geurhinder en veehouderij onder "Beoordeling ruimtelijke plannen").

Reactie

De toelichting wordt op dit onderdeel geactualiseerd.

§ 9.6 Luchtkwaliteit (categorie 2)

In § 9.6 wordt melding gemaakt van scenarioberekeningen. Deze berekeningen zijn niet toegevoegd.

Tevens wijzen wij erop dat met ingang van 15 november 2007 een nieuwe regeling met betrekking tot de luchtkwaliteit in werking is getreden. Wij adviseren u de beoordeling overeenkomstig deze gewijzigde regelgeving uit te voeren.

Reactie

Ook dit onderdeel zal worden geactualiseerd, nu dit onderdeel sinds november 2007 deel uitmaakt van de Wet milieubeheer.

Externe veiligheid (categorie 3)

- Algemeen

In de toelichting wordt gewag gemaakt van de risicokaart Overijssel in plaats van Groningen. Wij verzoeken u de toelichting hierop aan te passen.

Uit de toelichting wordt ook niet duidelijk of er zich in of nabij het plangebied inrichtingen en/of objecten bevinden die onder het Besluit Externe Veiligheid vallen, die mogelijk consequenties hebben voor de geplande ontwikkelingen (categorie 3).

Reactie

De toelichting is geactualiseerd aan de hand van de risicokaart van de provincie Groningen.

- LPG-stations

In de plantoelichting wordt gesproken over 2 LPG tankstations. Op de plankaart is er slechts één met een contour aangegeven. Wij gaan ervan uit dat de andere alsnog met de bijbehorende contour op de plankaart wordt aangebracht (categorie 1).

Reactie

Overeenkomstig de risicokaart zullen wij de contouren rond de lpg-stations in Mussel en Veenhuizen aangeven.

- Niet- categoriale inrichtingen

In de toelichting wordt melding gemaakt van twee zgn. categoriale inrichtingen. Het betreft een kca-depot aan de Industriestraat 32 te Stadskanaal en een bestrijdingsmiddelenopslag aan de Zantangerweg 50 te Mussel. Uit de provinciale risicokaart blijkt echter dat binnen het plangebied ook een opslagplaats van de Agrarische Unie en het Motor Kart Centrum zijn gevestigd. In het plan wordt hier niet op ingegaan. Wij adviseren u in het plan alsnog aan te geven welke consequenties beide inrichtingen hebben voor de risicogevoelige objecten (categorie 2).

Reactie

De toelichting wordt met deze informatie geactualiseerd.

.....

■

- *Buisleidingen*

Door het plangebied lopen aardgastransportleidingen. Hierop is de circulaire van 1984 "Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen" van toepassing. Deze geeft voor de verschillen in druk en diameter aan wat de bebouwings- en toetsingsafstand is voor de betreffende leiding.

Er is in het plan niet aangegeven welke eigenschappen aan de leiding zijn verbonden. Er is wel een zonering van 5 meter in de voorschriften weergegeven, maar nergens blijkt uit waarop deze afstand is gebaseerd. Wij verzoeken u deze informatie in de toelichting op te nemen conform het door het ministerie van VROM goedgekeurde nieuwe model voor het berekenen van de veiligheidsafstanden. Wij adviseren u aan de hand hiervan de invloed van de gasleiding te bepalen. De Gasunie kan op basis van de aanwezige leidinggegevens en het door het Ministerie van VROM goedgekeurde rekenmodel een berekening van de plaatsgebonden risicocontour maken. Voor het uitvoeren van deze berekening kunt u contact opnemen met de Gasunie (categorie 3).

Reactie

Bij de Gasunie is de betreffende actuele informatie opgevraagd en het plan is daarmee geactualiseerd.

- *Militaire laagvliegroute (categorie 2)*

Boven het uiterste oostelijke gedeelte van uw gemeente ligt een gedeelte van de militaire laagvliegroute nr. 10. Op deze route mag, in afwijking van de algemene minimum-vlieghoogte (300 meter), door militaire vliegtuigen worden gevlogen op een hoogte van minimaal 75 meter. Inclusief de ter weerszijden van de route toegelaten navigatietolerantie (van 1850 meter) betreft het een strook met een breedte van circa 3700 meter. De coördinaten van de hartlijn van de laagvliegroute zijn vermeld in de Regeling VFR-nachtvluchten en minimum vlieghoogten voor militaire luchtvaartuigen (Staatscourant 251, december 1994, laatstelijk gewijzigd 1998). Onder de laagvliegroute gelden beperkingen voor de bouw van obstakels (zoals telecommunicatiemasten, windturbines en dergelijke). Uit veiligheidsoogpunt acht de Koninklijke Luchtmacht de bouw van obstakels hoger dan 40 meter onder de laagvliegroute niet toelaatbaar.

In het plan is nog geen regeling van de beperkingen die gelden onder de laagvliegroute opgenomen. Het opnemen van een passende regeling is op grond van het gestelde in het Tweede Structuurschema Militaire Terreinen wel noodzakelijk. Daartoe dient de route op de plankaart te worden aangegeven met een verankering van de daarbij behorende restricties in de voorschriften. Gelet op de gekozen plansystematiek ligt het in de rede om dat te doen door middel van een dubbelbestemming met een daarbij behorend planvoorschrift. Een kaart waarop de laagvliegroute is aangegeven kan desgewenst in digitale vorm beschikbaar worden gesteld.

Reactie

De digitale informatie is opgevraagd en verwerkt in het bestemmingsplan.

Overige opmerkingen

Beschermde dorpsgezicht Smeerling/ monumenten (categorie 2)

Binnen het plangebied ligt het beschermde dorpsgezicht Smeerling, dat bij besluit van 11 september 1972 als zodanig is aangewezen en op 24 november 1972 is ingeschreven in het Register van Beschermde Stads- en Dorpsgezichten. Het plan kan op dit moment niet als voldoende beschermend worden beschouwd in de zin van artikel 36 van de Monumentenwet 1988. Met inachtneming van onderstaande opmerkingen zal het plan daarin wél kunnen voorzien.

.....

Op de blz. 24 en 25 van de plantoelichting wordt ingegaan op de historisch ruimtelijke karakteristiek zoals beschreven in de Toelichting bij de aanwijzing in 1972. Geadviseerd wordt om - veel nadrukkelijker en concreter dan nu het geval is - deze ruimtelijke karakteristiek met de structuur- en beeldbepalende elementen te vertalen naar de voorschriften en naar de plankaart (Plandeelvergroting Smeerling blad 12). De plankaart is globaal en biedt onvoldoende bescherming voor de kenmerkende structuur en voor de afzonderlijke karakteristieke en beschermingswaardige elementen. Zo zijn er bijvoorbeeld geen bouwvlakken aangegeven en evenmin bouw- en goothoogtes of bepalingen voor bijgebouwen, noch zijn het slingerend padenverloop, de structuurbepalende dan wel structuurondersteunende (erf)beplanting, boomsingels, houtwallen en stijlranden, etc. op de kaart aangegeven.

Hoewel er een bouwverbod rust op de gronden met de dubbelbestemming "Beschermd dorpsgezicht", zijn er middels vrijstelling- en wijzigingsbepalingen in resp. artikel 25.3 (vrijstelling bouwverbod) en artikel 5, lid 8 (wijzigingsbevoegdheid binnen de bestemming "Agrarisch - Landschappelijke waarde", die op een aanzienlijk deel van het beschermde dorpsgezicht rust) wel degelijk ontwikkelingen mogelijk die de historisch ruimtelijke structuur en de waardevolle elementen hierin kunnen verstoren. Ofschoon het niet de bedoeling is om elke ontwikkeling te blokkeren, is een extra cultuurhistorische afweging op grond van de aanwijzing als beschermd dorpsgezicht hierbij op z'n plaats. Dit wordt mogelijk gemaakt wanneer het bestemmingsplan voldoende beschermend is.

Ook binnen het aanlegvergunningstelsel (artikel 25.4) zou meer geregeld kunnen worden voor de bescherming van bijvoorbeeld de karakteristieke erven (erfscheidingen, reclame-uitingen, beplanting, doorzichten naar de open ruimte etc.). Dit kan met name een regulerende werking hebben bij de percelen met de bestemming "Bedrijfsdoeleinden" en "Horeca".

In de Begripsbepalingen, onder "beschermd dorpsgezicht", zou verwezen moeten worden naar het aanwijzingsbesluit met de toelichting om zo de directe relatie tussen aanwijzingsbesluit en bestemmingsplan duidelijk te maken.

Tenslotte wordt voor de helderheid aangeraden om de vijf wettelijk beschermde gebouwde monumenten in Smeerling op de plankaart te voorzien van een aanduiding. Dit geldt overigens ook voor de andere binnen het totale plan gelegen rijksmonumenten (categorie 2).

Reactie

Duidelijk spreekt de provincie de wens uit om in detail alles te regelen in Smeerling.

Wij hebben ons in deze beperkt door duidelijker aan te geven dat middels de dubbelbestemming en de Monumentenwet de monumentale waarden wel zeker zijn gesteld. De monumenten in Smeerling (naast de reeds genoemde karakteristieke gebouwen) en in het gehele plangebied zullen worden aangeduid als monument, zodat een plantoets later op deze waarden wordt geattendeerd.

Antenne- en reclamemasten/ reclame-uitingen

In artikel 19 ("Sport - Lawaaisport") en artikel 21 ("Verkeer - Luchtverkeer") is een regeling voor bouwwerken opgenomen waarbij de bouwhoogte meer dan 6 meter bedraagt en reclamemasten niet zijn uitgezonderd. Dit is in strijd met het provinciaal beleid en dient te worden aangepast (categorie 1)

Reactie

De betreffende artikelen zijn "POP-proof" gemaakt op dit onderdeel.

.....

Het provinciaal bestuur heeft in het POP 2 aangegeven een einde te willen maken aan de aantasting van het landschapsbeeld door reclame-uitingen langs wegen. Zij vraagt daarom aan gemeenten om in hun bestemmingsplannen en/of verordeningen regels op te nemen waarmee landschappelijk ongewenste reclame-uitingen kunnen worden voorkomen en bestreden.

Wij adviseren u in artikel 33 (Algemene gebruiksbeplating) het gebruik van gronden voor het plaatsen en/of aanbrengen van niet-perceelsgebonden handelsreclame en of reclame voor ideële doeleinden of overtuigingen als strijdig gebruik op te nemen. Een dergelijke gebruiksbeplating is een goed middel om aan deze doelstelling te voldoen. Wij pleiten hierbij voor een verordening omdat niet alle vormen van reclame via het bestemmingsplan kunnen worden geregeld (categorie 2)

In artikel 34, onder e is een algemene vrijstelling voor zend- ontvang- en/ of sirenemasten opgenomen. De plaatsing van dergelijke masten is echter op grond van het POP II in principe niet toegestaan binnen de EHS, in natuurgebieden en in grootschalige gebieden. De vrijstellingsmogelijkheid is in die zin veel te ruim. De regeling dient hierop aangepast te worden (categorie 2)

Reactie

Ook de artikelen 38 en 39 zijn aangepast overeenkomstig de wens van de Commissie Bestemmingsplannen.

Voor het overige is het gemeentebestuur van mening, dat het reclamebeleid voldoende geregeld is in de Algemene Plaatselijke Verordening.

Anti dubbeltelbepaling (categorie 2)

Op grond van deze bepaling geldt dat geen bouwwerk of complex van bouwwerken mag worden opgericht indien daardoor een ander bouwwerk of complex van bouwwerken met het daarbij behorende bouwperceel, hetzij niet langer zal blijven voldoen aan, hetzij in grotere mate zal gaan afwijken van het plan.

Ons is niet duidelijk wat met deze bepaling wordt beoogd en hoe deze de functie van een anti dubbeltelbepaling kan vervullen. Immers of een bouwwerk of een complex van bouwwerken blijft voldoen aan het bestemmingsplan wordt in de meeste gevallen veroorzaakt door de feitelijke wijziging van de omvang van het bouwperceel bijvoorbeeld door eigendomsoverdracht van een perceel. Het feit dat een bouwwerk niet blijft voldoen aan het bestemmingsplan, hetzij in grotere mate zal gaan afwijken van het plan, kan dan niet of zelden worden toegerekend aan de oprichting van een bouwwerk of complex van bouwwerken. Dit voorschrift behoort derhalve niet onder de anti dubbeltelbepaling thuis. Wij verzoeken u in ieder geval te bepalen dat grond welke eenmaal in aanmerking is genomen bij de verlening van een bouwvergunning, waaraan uitvoering is of alsnog kan worden gegeven bij de beoordeling van latere bouwplannen, buiten werking blijft.

Reactie

Het betreffende onderdeel in de voorschriften wordt aangepast.

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Stadskanaal
T.a.v. de heer H.H. Jager
Postbus 140
9500 AC STADSKANAAL

VERZONDEN 18.07.07

Onderwerp : Reactie bestemmingsplan buitengebied ex. art. 10 Bro.

Gieten, 16 juli 2007

No. : 2007007007
Bijlagen : -

Behandeld door : P. van der Veen
Doorkiesnummer : (0592) 267757

Uw brief van : 14 juni 2007
Uw kenmerk : -

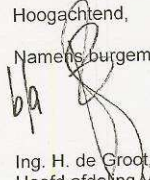
Geachte heer Jager,

Op 18 juni 2007 hebben wij van uw college het voorontwerp-bestemmingsplan Landelijk Gebied ontvangen. In het kader van het formeel overleg ex. artikel 10 Bro heeft u ons gevraagd om te reageren op dit bestemmingsplan.

Wij hebben geconstateerd dat het aan onze gemeente grenzende plandeel een overwegend conserverend karakter heeft en er ten opzichte van de huidige planologische situatie geen noemenswaardige wijzigingen zijn aangebracht. Derhalve kunnen wij instemmen met het aan ons voorgelegde voorontwerp-bestemmingsplan.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u naar aanleiding van deze brief nog vragen mocht hebben dan kunt u contact opnemen met dhr. P. van der Veen van de afdeling VROM, onder het in de briefhoofd vermelde telefoonnummer.

Hoogachtend,

ba
Namens burgemeester en wethouders van de gemeente Aa en Hunze,

Ing. H. de Groot,
Hoofd afdeling VROM.

GEMEENTE STADSKANAAL
reg.nr.: 2220
12 SEP. 2007
class nr.: 1.731.212
rappeldatum: 12-10-2007
ontv.bev. verzonden d.d.:

Hoofdstraat 50
7875 AD Exloo
Postbus 3
7875 ZG Exloo
T (0591) 53 53 53
F (0591) 53 53 99
E gemeente@borger-odoorn.nl

ong. Palsin
cc Monke

Aan het college van burgemeester en
wethouders van de gemeente Stadskanaal
Raadhuisplein 1
9501 SZ STADSKANAAL

Uw brief

Ons kenmerk
3284
Behandeld door
H. Brink
Doorkiesnummer
0591-535293
Bijlage

Datum
6 september 2007 10 SEP 2007
Onderwerp
bestemmingsplan Landelijk Gebied

Geacht college,

In bovenvermelde brief verzoekt u ons, middels een door u verstrekte opdracht aan bureau Bügel Hajema adviseurs, om beoordeling in het kader van ex artikel 10 BRO van het bestemmingsplan Landelijk gebied gemeente Stadskanaal.

Wij berichten akkoord te gaan met het aan ons toegezonden bestemmingsplan Landelijk Gebied.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,
de secretaris,

W.P. van Boggelen

T. Slagman-Bootsma

geen inhoudelijke
aanpak.

1/2/2007

gemeente veendam

Raadhuisplein 5
Postbus 20004
9640 PA Veendam
Telefoon (0598) 65 22 22
Fax (0598) 65 22 50
Postrekening: 845052

Het college van burgemeester en wethouders
van de Gemeente Stadskanaal
Postbus 140
9500 AC STADSKANAAL

Uw brief van: 14 juni 2007
Uw kenmerk: 0062/244/MP
Ons kenmerk: SO/Ruimte
Behandeld door: P.A. Keemink
Doorkiesnummer: (0598) 652432

GEMEENTE STADSKANAAL
reg.nr.: 2153
31 AUG. 2007
class nr.: 1721-212
rappeldatum 30-09-2007
ontv.bev. verzonden d.d.: 5-5-2007

Veendam, 30 augustus 2007

Betreft: voorontwerp bestemmingsplan "Landelijk Gebied"

5-5-2007
ovB P. van der
CC Nijme

Geachte heer/mevrouw,

In antwoord op de bovenvermelde brief van BügelHajema Adviseurs delen wij u mede dat het ons toegezonden voorontwerp bestemmingsplan "Landelijk Gebied" ons aanleiding geeft tot het maken van de volgende opmerkingen:

- op de kaartjes 2.1, 3.1, 3.2, 4.1, 5.1, 6.1 en 9.1 in de toelichting is sprake van een (zeer) moeilijk leesbare legenda;
- op kaartje 2.1 zijn nabij de gemeentegrens met Veendam enkele stukken wit gebleven: wat is hiervan de achtergrond?

Een afschrift van deze brief sturen wij rechtstreeks naar BügelHajema Adviseurs.

Graag vertrouwen wij erop u hiermee van dienst te zijn geweest.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Veendam,

burgemeester,

secretaris,

Reactie

In de uiteindelijke versie is met de opmerkingen over de kaarten rekening gehouden door deze op onderdelen te wijzigen.

GEMEENTE STADSKANAAL
reg.nr.: 2133
29 AUG. 2007
class nr.: 1.731-212
rappeldatum: 28.09.2007
ontv.bev. verzonden d.d.:

Gemeente Stads kanaal
College van burgemeester en wethouders
Postbus 140
9500 AC STADSKANAAL

Aquapark 5, Veendam
Postbus 195
9640 AD Veendam
Tel (0598) 693 800
Fax (0598) 693 893
www.hunzeenaas.nl

Uw brief 14 juni 2007 (BugelHajema)
Ons kenmerk MM 07.3084/07.2941
Onderwerp bestemmingsplan landelijk gebied
gemeente Stads kanaal

VERZONDEN 28 AUG. 2007
Datum 24 augustus 2007
Behandeld door Wilfried Heijnen
Doorkiesnummer 0598-693402

ong. Piesse
ca. Mynke

Geacht college,

Na de nauwe samenwerking met u en andere gemeenten voor het opstellen van het Waterplan Westerwolde, kan geconcludeerd worden dat de inhoud van het nu voorliggende bestemmingsplan hiervan al een resultaat mag worden genoemd.

Het thema water is op een heldere en duidelijke wijze in al zijn facetten verwoord in het nu voorliggende bestemmingsplan. Het plan zal voor de toekomstige bestemmingswijzigingen uitstekend de beleidsmatige uitgangspunten bieden, nodig voor het beoordelen van de wijzigingsaanvragen.

In het kader van overleg ex. artikel 10 Bro., betreffende het bestemmingsplan Landelijk Gebied gemeente Stads kanaal, ontbreekt het bij de stukken aan een plankaart en is het niet mogelijk na te gaan of de bestemming "water" op de juiste hoofdwatergangen van toepassing is. Voor het overige zijn er geen aanvullende opmerkingen en kan ingestemd worden met het voorliggende bestemmingsplan.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur,

Jelmer Kooistra
Afdelingshoofd Beleid, Plannen en Projecten

Reactie

Het thema water is helder en duidelijk verwoord. De tekeningen zijn nadien nog toegezonden, maar hebben niet geleid tot extra opmerkingen.

Land- en Tuinbouw Organisatie Noord

Vestiging Drachten

Beleid

ovb *Beleid*
cc *Monika*

College van Burgemeester en Wethouders van Stadskanaal
Postbus 140
9500 AC STADSKANAAL

GEMEENTE STADSKANAAL	
reg.nr.:	2100
27 AUG. 2007	
class nr.:	1731-212
rappeldatum	25-09-2007
ontv.bev. verzonden d.d.:	

31-05-07

Doorkiesnummer: 0512 - 30 51 10 Datum: 24 augustus 2007 Referentie: 11007-goc/jvdh-av
Faxnummer: 0512 - 30 51 81

Betref: **voorontwerp bestemmingsplan Landelijk Gebied**

Geacht college,

De gemeente Stadskanaal is in veel opzichten een agrarische gemeente. Wij constateren met tevredenheid dat dit tot uitdrukking komt in het bestemmingsplan Landelijke Gebieden. U biedt de agrarische sector ruimte om zich te blijven ontwikkelen. Zo kan de sector zich handhaven als belangrijke economische drager van het landelijk gebied en als beheerder van het landschap.

Ondanks deze positieve insteek zien wij op de plankaart en in de voorschriften een aantal knelpunten. Door middel van deze brief willen wij u hierover informeren.

Bouwperceel te klein voor grote bedrijven

Het plan kent een systeem van een bouwvlak waarbinnen 1,5 hectare bouwperceel kan worden benut. Voor een groot aantal bedrijven is dit goed werkbaar en biedt het voor de komende jaren voldoende ruimte. Er is echter sprake van schaalvergroting in de landbouw, waardoor enerzijds bedrijven stoppen en anderzijds bedrijven groeien. Voor deze laatste categorie is de bouwruimte te beperkt. Het bouwperceel kan via vrijstelling worden vergroot naar 2 hectare, maar dat is voor de groeiende bedrijven te weinig. Er zijn situaties waarin nu al 2 hectare is bebouwd.

LTO Noord is van mening dat het bestemmingsplan beleidsmatig en praktisch de ruimte moet bieden voor ontwikkelingen die zich in de komende tien jaar zullen voordoen. Nu al is te voorzien dat een aantal bedrijven boven de 2 hectare zal groeien. Het is zowel voor de ondernemer als de gemeente niet wenselijk voor deze gevallen een complete bestemmingsplanprocedure te moeten doorlopen. Daarom verzoeken wij in het plan een vrijstellingsbevoegdheid op te nemen die vergroting naar 3 hectare mogelijk maakt.

Ecologische Hoofdstructuur niet voorbarig bestemmen

In het plan is voor de bestemming Natuur-1 gebruik gemaakt van provinciale EHS-kaarten. Dit is een onjuiste methode. De realisering van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats op vrijwillige basis, door middel van aankoop of ruil van gronden.

LTO Noord - Lavendelheide 9 - 9202 PD Drachten - Postbus 186 - 9200 AD Drachten
T 0512 - 30 50 00 - F 0512 - 30 50 01 - E info@ltonoord.nl - I www.ltonoord.nl
Het hoofdkantoor is gevestigd in Deventer

Zolang de gronden niet gebruiksvrij verworven zijn door een organisatie die natuur wil realiseren, blijft de bestemming agrarisch. De juiste methode voor het intekenen van de bestemming Natuur-1 op de plankaart is: uitgaan van de bestaande situatie.

Aanlegvergunning bij archeologische waarden dieper dan 40 centimeter

Voor gronden die zijn aangewezen als Archeologisch waardevol gebied geldt een aanlegvergunning. Over de diepte waarbij dit is vereist bestaat onduidelijkheid. In de toelichting is meermalen sprake van 40 centimeter, terwijl in de voorschriften een diepte van 30 staat. Het lijkt ons voldoende de maat van 40 centimeter aan te houden, aangezien in de praktijk de grond daarboven zodanig is bewerkt dat daar geen waarden te verwachten zijn.

Succesvolle nevenactiviteiten niet beknootten

Naast schaalvergroting is in de landbouw een trend te zien van bedrijven die hun activiteiten verbreden. Hiervoor biedt het bestemmingsplan mogelijkheden, bijvoorbeeld in de vorm van 'kamperen bij de boer'. Wij zijn tevreden over het aantal plaatsen dat hierbij mogelijk is, namelijk 25. Minder tevreden zijn we over de omvang van detailhandel, die wordt beperkt tot een oppervlakte van 60 m². Bij de verkoop van producten met een groot volume is deze maat al snel bereikt. Wanneer een nevenactiviteit succesvol blijkt, is het jammer om daar te strak de rem op te zetten. Wij pleiten daarom voor verruiming van deze maat of voor kwalitatieve criteria.

Hoogte mestsilo's is achterhaalde maat

Voor de bouw van een mestsilo staat in het ontwerpbestemmingsplan een maximale hoogtemaat van 6 meter. Dit is een achterhaalde maat, sinds het de verplichte afdekking van mestsilo's. De provincie hanteert in haar Handreiking een hoogte van 8 meter inclusief overkapping. Wij verzoeken u deze maat over te nemen.

Hoogachtend,
Namens LTO Noord afdeling Kanaalstreek,

J.J. van der Horst
Beleidsadviseur

■ .....

Reactie

Met tevredenheid wordt geconstateerd, dat de LTO-Noord ook vindt dat dit bestemmingsplan de agrarische sector ruimte biedt om zich te blijven ontwikkelen.

Bouwperceel te klein

Met verwijzing naar de reactie van de Milieufederatie, blijkt het toch een lastige opgave te zijn om iedereen gelukkig te maken. De huidige maatvoering van 1,5 ha met een vrijstelling naar 2 ha is al aanzienlijk ruimer dan tot nu toe gebruikelijk was. Meer dan 2 ha zal in de nabije toekomst slechts voor een enkel agrarisch bedrijf aan de orde zijn. Omdat niet is aan te geven waar en bij wie dit zich zal gaan voordoen, kan ook niet worden beoordeeld wat de milieuhygiënische, archeologische en overige planologische consequenties zijn van een eventuele bouwblokvergroting. Een wijzigingsbevoegdheid is daarom geen reële optie.

Met de aanduiding in de provinciale nota Agrarische bouwblokken en landschap van de onderscheiden gebiedstyperingen kan hoogstens worden beoordeeld in welke gebieden in beginsel kan worden meegewerkt aan grootschalige uitbreidingen. Een partiële herziening is de meest aangewezen oplossing, zeker nu met het instrumentarium van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening een snelle procedure beschikbaar is.

Ecologische Hoofdstructuur

Het beginsel van vrijwilligheid wordt onverkort gedeeld en een wijziging van de bestemming Agrarisch-Landschappelijke waarde vindt ook eerst plaats nadat op basis van vrijwilligheid een akkoord is bereikt met de betreffende agrariër.

Aanlegvergunning 40 cm

Volgens de provincie moet 30 cm worden aangehouden, waarbij de toepassing van deze aanlegvergunning is beperkt tot de AMK-terreinen en de bestemmingen Natuur-1, Natuur-2.

Succesvolle nevenactiviteiten niet beknotten

Een verruiming van de ruimte voor detailhandel is ongewenst, omdat dit het detailhandelsvoorzieningsniveau in de dorpskernen kan aantasten. Mede ook met het oog hierop is in het definitieve ontwerpplan de detailhandel beperkt tot streekgebonden agrarische producten.

Hoogte mestsilo

De opmerking is terecht. De hoogte is nader bepaald op 8 m inclusief overkapping.

beleid

N.V. Nederlandse Gasunie

gasunie

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Stads kanaal
Postbus 140
9500 AC STADSKANAAL

MEENTE STADSKANAAL
reg.nr.: 2051
15 AUG. 2007
class.nr.: -1731.212
rappel datum 17.09.2007
ontv. bev. verzonden d.d.:

N.V. Nederlandse Gasunie

Gebied Deventer
Kantoor Deventer
Postbus 162
7400 AD Deventer
Zutphenseweg 51023
T (0570) 69 69 11
F (0570) 69 64 11
E communicatie@gasunie.nl
BTW NL007239348B01
Handelsregister Groningen 02029700
www.gasunie.nl

Datum
14 augustus 2007
Ons kenmerk
TAJO 07.B.4968

Doorkiesnummer
(0750) 69 64 32
Uw kenmerk

Onderwerp
bestemmingsplan Landelijk Gebied

ong → *Overstap + bijlagen*
Cc → *Senioren*

Geacht college,

Naar aanleiding van de brief met kenmerk 244.00.01.20.03 van 14 juni jl., waarmee BügelHajema adviseurs ons, namens u het bovengenoemd ontwerpbestemmingsplan in het kader van het vooroverleg zoals bedoeld in artikel 10 Bro 1985 toezond, delen wij u mee dat het plan ons aanleiding geeft tot het maken van de volgende opmerkingen.

Zoals ook op de plankaart is aangegeven, liggen in het gebied waarop dit plan betrekking heeft een aantal gastransportleidingen van ons bedrijf. De ligging van de gastransportleidingen is echter niet geheel overeenkomstig onze gegevens op de plankaart aangegeven. Wij doen u hierbij de plankaarten weer toekomen waarop de ligging van de leidingen in rood en blauw is aangegeven. Wij verzoeken u de plankaarten dienovereenkomstig aan te passen.

Tot februari 2005 gaven wij u inzake de van kracht zijnde zonerings rondom onze leidingen een advies op basis van de circulaire VROM getiteld "zonerings rondom hoge druk aardgastransportleidingen" uit 1984. Zoals bekend is het ministerie van VROM doende het externe veiligheidsbeleid rondom aardgasleidingen te vernieuwen. Hier kunnen veiligheidsafstanden uit voortkomen die afwijken van de circulaire uit 1984.

Teneinde te kunnen anticiperen op dit nieuwe externe veiligheidsbeleid werden tot voor kort maximale veiligheidsafstanden aan u opgegeven door het RIVM (Gerald Laheij). Dit gebeurde op basis van door Gasunie aan de gemeente verstrekte leidingdata. Sinds kort is het RIVM gestopt met het geven van deze worst-case afstanden, daar inmiddels reëlere afstanden berekend kunnen worden middels een methodiek welke geaccordeerd is door VROM. Het RIVM heeft overigens het voornemen op termijn de informatievoorziening omtrent veiligheidsafstanden rondom aardgastransportleidingen weer te hervatten. V.w.b. het aanhouden van minimale bebouwingsafstanden kunt u contact opnemen met de regionale VROM-inspectie.

Datum: 14 augustus 2007

Ons kenmerk: TAJ0 07.B.4968

Onderwerp: bestemmingsplan Landelijk Gebied

Ten behoeve van de aanleg van de 'NoordZuid-leiding' door uw gemeente is een m.e.r.-procedure gestart. Wanneer deze procedure is afgerond, kan er een planologische procedure worden gestart om de leidingen in te passen in het bestemmingsplan. Gezien het feit dat de m.e.r.-procedure naar verwachting in het eerste kwartaal van 2008 is afgerond, kan er in dit voorontwerp nog geen voorziening worden opgenomen voor de nieuwe leidingen. Onze reactie beperkt zich dan ook tot het maken van opmerkingen over de bestemming van de bestaande leidingen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog vragen hebben dan kunt u hierover contact opnemen met de heer A. Glas van onze organisatie.

Hoogachtend,

~~Hanfa~~ Reekers - Van Limbeek
Medewerker Juridische Zaken

Bijlagen: als genoemd

■ .....

Reactie

De plankaarten zijn reeds aangepast aan de door de Gasunie verstrekte tekeningen.

Met de VROM-Inspectie is contact geweest over de minimale bebouwingsafstanden. Dit is verwerkt in de voorschriften. Bij de vaststelling van het bestemmingsplan zal worden gezien hoe de Noord-Zuidleiding kan worden ingepast in het bestemmingsplan.

Milieufederatie Groningen

Geacht College,

Onlangs ontvingen wij van u in het kader van het overleg ex artikel 10 Bro een exemplaar van het voorontwerp bestemmingsplan Landelijk Gebied. Wij maken hierbij graag gebruik van de gelegenheid onze op- en aanmerkingen aan u kenbaar te maken, in de hoop dat deze leiden tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

Maximale oppervlakte agrarisch bouwperceel

Binnen alle agrarische bestemmingen bedraagt de maximale oppervlakte van het agrarisch bouwperceel bij recht 1,5 ha, en bij vrijstelling zelfs 2 ha.

Wij begrijpen de behoefte aan ruimte bij de agrarische sector, maar vinden een bouwperceel van 1,5 ha bij recht en 2 ha bij vrijstelling groter dan noodzakelijk. In de praktijk blijkt een maximale grootte van 1 ha bij recht (eventueel te vergroten tot 1,5 ha) vrijwel altijd ruimschoots voldoende te zijn voor de uitbreidingsbehoefte van boerenbedrijven.

Om ongewenste versterking en verrommeling van het buitengebied tegen te gaan pleiten wij er dan ook voor de maximale oppervlakte te verkleinen tot 1 ha (met een uitbreidingsmogelijkheid na afweging tot 1,5 ha).

Overigens wordt de mogelijkheid het bouwvlak te vergroten geregeld middels een vrijstellingsprocedure. Graag wijzen wij u er op dat volgens bestaande jurisprudentie van de Raad van State de vergroting van een agrarisch bouwperceel niet middels een vrijstelling, maar met een wijzigingsbevoegdheid geregeld dient te worden. Volgens de Raad van State is er bij de vergroting van het bouwvlak feitelijk sprake van een bestemmingswijziging, welke niet door middel van een vrijstellingbevoegdheid geregeld kan worden.

Reactie

Los van de tegengestelde visies van de LTO en de Milieufederatie, is het goed erop te wijzen dat in het voorontwerp essentieel onderscheid is gemaakt tussen volledig intensieve veehouderijbedrijven en neventakken intensieve veehouderij bij grondgebonden agrarische bedrijven, waar de uitbreidingsmogelijkheden veel beperkter zijn dan de genoemde 1,5 ha en bij vrijstelling 2 ha.

Daarnaast wordt bij de vrijstellingen, nadere eisen en wijzigingsbepalingen nadrukkelijk verwezen naar de vijf ruimtelijke criteria waar ook de provincie Groningen zich sterk voor maakt als waarborg voor ruimtelijke kwaliteit.

Overigens zijn wij van mening dat een vergroting of verschuiving van het bouwvlak binnen het bouwperceel middels vrijstelling wel mogelijk

is. Zodra evenwel sprake is van een verschuiving buiten het bouwperceel, dan is een wijziging nodig.

Tweede agrarische bedrijfswoning

Binnen alle agrarische bestemmingen is de bouw van een tweede bedrijfswoning mogelijk binnen het agrarisch bouwvlak. De Milieufederatie vindt de mogelijkheden voor de bouw van deze tweede woningen veel te ruim, en pleit voor een beperking ervan. Door de steeds verdergaande professionalisering en mechanisatie van het agrarisch bedrijf is de bouw van een tweede bedrijfswoning bij zo'n bedrijf vandaag de dag vanuit bedrijfseconomische motieven bijna nooit meer noodzakelijk. Ook bij de in de voorschriften genoemde toezichtsaspecten kunnen wij ons weinig voorstellen. Om verdere verstening van het buitengebied tegen te gaan pleiten wij voor het beperken van de mogelijkheden voor de bouw van een tweede agrarische bedrijfswoning.

Reactie

Het toelatingsbeleid van de gemeente voor tweede dienstwoningen is al uiterst restrictief, zodat met de strekking van het pleidooi kan worden ingestemd. De tweede bedrijfswoning moet ook binnen het bouwperceel worden gerealiseerd, zodat de bijdrage aan het begrip "verstening" naar onze mening uiterst beperkt is. Het absoluut uitsluiten is dan ook ongewenst.

Intensieve veehouderij

Wij vinden het een goede zaak dat de gemeente Stadskanaal het onderscheid handhaaft tussen intensieve veehouderij en grondgebonden agrarische activiteiten, en aan de intensieve veehouderij maar beperkte uitbreidingsruimte toestaat. Wel vinden wij de uitbreidingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij, zowel bedrijven met een hoofdtak als een neventak intensieve veehouderij, erg groot. Bedrijven met een neventak intensieve veehouderij mogen bij recht tot 4.000 m² en bij vrijstelling zelfs 6.000 m² aan oppervlakte bebouwen ten behoeve van intensieve veehouderij. Omdat bij dergelijk grote oppervlaktes feitelijk sprake is van een hoofdtak intensieve veehouderij in plaats van een neventak (al bij 3.000 m² vleesvarkens is daarvan sprake) werkt het voorgestelde beleid onvoldoende beperkend voor de intensieve veehouderij.

Het is hierdoor op grond van het ruimtelijk beleid mogelijk op alle bestaande agrarische bedrijven een hoofdtak intensieve veehouderij op te zetten, hetgeen naar onze mening niet de bedoeling kan zijn. Wij pleiten dan ook voor een verscherping van het beleid ten aanzien van de intensieve veehouderij in de gemeente Stadskanaal, wat zich zou moeten uiten in kleinere oppervlakte die maximaal toegestaan worden voor dergelijke bedrijven (zowel een hoofdtak als een neventak).

Reactie

Het beleid in de regio over de intensieve veehouderij heeft sinds de terinzagelegging van het voorontwerpplan uitvoerig ter discussie gestaan. Daarbij waren de meningen van de verschillende partijen zeer verschillend en wisselde ook het beleid van de provincie. In de gemeentelijke reactie op het advies van de provinciale Commissie Bestemmingsplannen is in hoofdlijnen de regeling weergegeven die naar de mening van het gemeentebestuur zoveel mogelijk tegemoet komt aan de belangen van zowel het milieu als van

een gezonde ontwikkeling van het agrarische bedrijf in onze gemeente. Korthedshalve wordt hiernaar verwezen.

Intensieve veehouderij en MER-Plicht

Het bestemmingsplan biedt de mogelijkheid bij grondgebonden bedrijven 4.000 m² (bij vrijstelling 6.000 m²), en bij niet-grondgebonden bedrijven 6.000 m² ten behoeve van intensieve veehouderij te bebouwen. Het bestemmingsplan biedt daarmee ruimte om activiteiten te ontplooiën die mogelijk Mer-plichtig zijn, waardoor een toets op plan-merplicht noodzakelijk is geworden. Een dergelijke toetsing is ten behoeve van dit bestemmingsplan niet uitgevoerd.

Reactie

Deze opmerking is terecht. Bij het definitieve ontwerp van het bestemmingsplan zal een ontwerp planMER ter inzage worden gelegd.

Reclamedoeleinden binnen agrarisch bouwvlak

Binnen alle agrarische bestemmingen is het mogelijk binnen het agrarisch bouwvlak bouwwerken, geen gebouwen zijnde, op te richten voor reclamedoeleinden ten behoeve van het op de gronden gevestigde agrarische bedrijf tot ten hoogste 6m.

Wij kunnen ons weinig voorstellen bij de noodzaak om op het bouwvlak van alle agrarische bedrijven in de gemeente Stadskanaal reclameborden te plaatsen. Verder vinden wij deze mogelijkheid met het oog op de verrommeling die ermee gepaard gaat ongewenst.

Reactie

Het oprichten van bouwwerken voor reclamedoeleinden ten behoeve van het agrarische bedrijf was al in het geldende bestemmingsplan van 1990 mogelijk gemaakt en heeft nog nimmer tot "verrommeling" of andere ongewenste effecten geleid. Via het welstandstoezicht wordt bovendien toegezien op een verantwoorde uitvoering van het bouwwerk. Overigens zijn andere bouwwerken die niks te maken hebben met het agrarisch gebruik, in strijd met de bestemming.

Kassen

Binnen alle agrarische bestemmingen is, binnen het agrarisch bouwvlak, de bouw van maximaal 1000 m² aan kassen toegestaan.

Het buitengebied van de gemeente Stadskanaal is van oudsher geen omgeving waar veel kassenbouw plaatsvindt. De Milieufederatie vindt, vanuit landschappelijk oogpunt, dat dit zo moet blijven.

Zelfs bij een maximale oppervlakte van 1000 m² kan kassenbouw het grotendeels open landschap van de gemeente Stadskanaal ernstig aantasten. Nu het verder zo is dat kassenbouw vaak gepaard gaat met lichthinder voor de omgeving en omwonenden acht de Milieufederatie het niet wenselijk nieuwe mogelijkheden voor kassenbouw in het buitengebied van de gemeente Stadskanaal te scheppen.

Reactie

Ook in het geldende bestemmingsplan is het bouwen van kassen niet uitgesloten en heeft dit niet geleid tot aantasting van het open landschap. Bebouwing van een agrarisch bouwblok tast per definitie het open landschap aan, maar dat is inherent aan de hoofdfunctie

landbouw van het landelijk gebied van onze gemeente. Niet valt in te zien dat de bebouwing van het bouwblok met kassen tot een maximum van 1.000 m² het open landschap ernstiger aantast dan het zonder oppervlaktebeperking bebouwen van het bouwblok met schuren met een bouwhoogte van maximaal 14 m.

Torensilo's

Binnen de agrarische bestemmingen is de bouw van torensilo's tot maximaal 18 m. hoogte mogelijk. Torensilo's zijn bij uitstek bouwwerken die het open landschap ernstig kunnen aantasten, vooral als een bouwhoogte bereikt wordt van 18 m. Wij zouden dan ook graag zien dat het aantal torensilo's binnen deze bestemmingen beperkt blijft tot de nu bestaande bouwwerken.

Reactie

Met dit advies wordt ingestemd. Het begrip "torensilo" is geschrapt en gewone silo's mogen een maximum bouwhoogte hebben van 8 m inclusief afdekking.

Sleufsilo's buiten het agrarisch bouwvlak

Het bestemmingsplan biedt binnen de agrarische bestemmingen de mogelijkheid sleufsilo's te bouwen buiten het agrarisch bouwvlak. Ook voor deze ingreep geldt dat volgens bestaande jurisprudentie het gebruik van een vrijstellingsbevoegdheid niet is toegestaan. Volgens de Raad van State is ook bij de bouw van een sleufsilo buiten het bouwvlak impliciet sprake van een bestemmingswijziging, en moet daarvoor een wijzigingsbevoegdheid worden gebruikt. Overigens zouden wij graag aan de voorwaarden toegevoegd willen zien dat een sleufsilo (maar ook een mestsilo) zo dicht mogelijk aansluitend op het bouwvlak gebouwd wordt, als het echt niet mogelijk is deze binnen het bouwvlak te realiseren.

Reactie

De opmerking is terecht. De vrijstellingsbevoegdheid is veranderd in een wijzigingsbevoegdheid. Tevens wordt verwezen naar de reactie van de gemeente op de brief van de Commissie Bestemmingsplannen van de provincie Groningen. Wij ondersteunen het pleidooi om mest- en sleufsilo's zo dicht mogelijk bij de bedrijfsbebouwing te situeren.

Mestvergisting

Het bestemmingsplan biedt binnen de agrarische bestemmingen de mogelijkheid mestverwerkinginstallaties (co-vergisting) te bouwen. Daarbij wordt gesteld dat dit is toegestaan mits een substantieel deel van de (co-)vergisting van mest ten dienste staat van de agrarische bedrijfsvoering. De Milieufederatie is een voorstander van het bieden voor verbredingsactiviteiten bij agrarische bedrijven, maar is terughoudend m.b.t. mestvergistinginstallaties. Deze installaties zijn groot in oppervlakte en in bouwhoogte, en de bouw ervan heeft hierdoor grote landschappelijke effecten. De Milieufederatie pleit er dan ook voor de mogelijkheden voor de bouw van de mestverwerkinginstallaties te beperken tot de bouwvlakken binnen de bestemming 'agrarisch'. De landschappelijk en natuurlijk kwetsbaarder bestemmingen zijn naar onze mening minder geschikt voor deze vorm van agrarische verbreding. Overigens is de voorwaarde, dat een 'substantieel deel van de vergisting van mest ten dienste staat van de agrarische bedrijfsvoering' naar onze mening te weinig objectief gedefinieerd, nu niet wordt uitgewerkt wat 'substantieel' precies inhoudt. Verder is niet

gedefinieerd wat het betekent als iets ten dienste staat van de agrarische bedrijfsvoering.

Verder blijkt in de praktijk dat niet alleen mest, maar ook andere producten (maaisel, houtsnippers e.d.) vergist worden. Volgens de huidige omschrijving in het bestemmingsplan is dat niet toegestaan.

Reactie

Overeenkomstig de reactie op de opmerkingen van de Commissie Bestemmingsplannen van de provincie Groningen zal het plan worden aangepast, zowel ten aanzien van de omvang als binnen welke bestemmingen (alleen binnen de bestemming Agrarisch). Bovendien is voor de vestiging van nieuwe installaties de vrijstellingsbevoegdheid veranderd in een wijzigingsbevoegdheid met als voorwaarde een landschappelijk inpassingsplan. De voorschriften zijn voorts aangepast ten aanzien van de verwerking van andere producten.

Hippisch recreatiepark

Het bestemmingsplan bevat een wijzigingsbevoegdheid om een Hippisch Recreatiepark te realiseren, waar maximaal 150 recreatiewoningen kunnen worden gebouwd.

De Milieufederatie is er geen voorstander van dat het aantal bungalowparken in de provincie Groningen wordt vergroot, om een te grote recreatieve druk op en versterking van het buitengebied te voorkomen. Verder is de mogelijkheid een Hippisch Recreatiepark te realiseren, voorzover wij hebben kunnen nagaan, in strijd met het provinciale beleid.

Wij zouden dan ook graag zien dat afgezien wordt van het scheppen van de mogelijkheid het Hippisch Recreatiepark te realiseren.

Reactie

Aan deze opmerking van de Milieufederatie kan niet worden tegemoetgekomen, omdat het gemeentebestuur het centrum als een uitstekende aanvulling ziet van het aantal recreatieve voorzieningen in de gemeente op een locatie die daar volgens het structuurplan van 1998 uitermate geschikt voor is.

Zoals hiervoor reeds is vermeld als reactie op het advies van de provinciale Commissie Bestemmingsplannen is het moratorium op verblijfsrecreatieterreinen komen te vervallen.

Aanlegvergunningenstelsel binnen bestemming natuurgebied

Binnen de bestemming Natuurgebied is een groot aantal werkzaamheden gebonden aan een aanlegvergunning.

Vooraf wanneer het gaat om werkzaamheden ten behoeve van de natuurfunctie vinden wij het aanlegvergunningenstelsel in zijn huidige vorm te uitgebreid, en werkt het onnodige bureaucratie in de hand. Wij pleiten er dan ook voor om de bepaling toe te voegen, dat aanlegvergunning niet vereist is voor werken en werkzaamheden die deel uitmaken van een vastgesteld gebiedsplan.

Reactie

Met deze voorgestelde restrictie kunnen wij instemmen.

Begripsbepalingen

Onder artikel 1, punt 45 van de begripsbepalingen worden verschillende voorbeelden van landschapselementen beschreven. Graag zouden wij zien dat hieraan 'poelen en/of andere natte elementen' worden toegevoegd.

Reactie

Met de toevoeging wordt ingestemd.

De kosten voor het opstellen van onderhavig plan komen voor rekening van de gemeente en worden betaald uit de post “bestemmingsplannen”.

De realisatie van het Hippisch centrum aan de noordzijde van Stadskanaal zijn voor risico en rekening van de ontwikkelaar, waarvoor door de gemeente met deze ontwikkelaar een exploitatieovereenkomst zal worden gesloten.

De kosten voor de uitvoering van de Ecologische Hoofdstructuur (hermeandering Ruiten-Aa) zijn niet voor rekening en risico van de gemeente, maar van de provincie Groningen.

In het plan wordt een aantal ontwikkelingsmogelijkheden geboden voor met name de agrariërs. Deze ontwikkelingen zijn met name mogelijk door middel van het verlenen van ontheffing of het toepassen van een wijzigingsbevoegdheid. Het betreft in alle gevallen particulier initiatief waaraan geen kosten voor de gemeente zijn verbonden (afgezien van het ambtelijk apparaat waarvan de kosten door middel van leges worden gedekt).

Planschadeovereenkomst

De enige kosten die verder uit dit plan kunnen voortvloeien zijn planschadekosten. Deze zijn op voorhand niet uit te sluiten. De gemeente zal daarom bij iedere aanvraag bezien of planschade mogelijk is. Indien dit het geval kan zijn, zal met de belanghebbende aanvrager een overeenkomst worden gesloten, zoals bedoeld in artikel 6.4a van de Wet ruimtelijke ordening. Daarmee kan worden voorkomen dat de gemeenschap voor de planschadekosten moet opdraaien die worden gemaakt in het belang van de aanvrager.

Geen exploitatieplan

Een exploitatieplan is voor dit bestemmingsplan niet nodig. Mochten zich in de toekomst toch ontwikkelingen voordoen waarbij de gemeente kosten moet maken, dan zullen die uitsluitend onder de wijzigingsbevoegdheden vallen. Er zal dan eerst worden bezien of een kostenverhaalovereenkomst kan worden gesloten. In het uiterste geval kan worden overwogen om bij wijzigingsbevoegdheden een exploitatieplan vast te stellen. Dat is geen uitgangspunt en gezien de ontwikkelingsmogelijkheden niet de verwachting.

Bijlagen

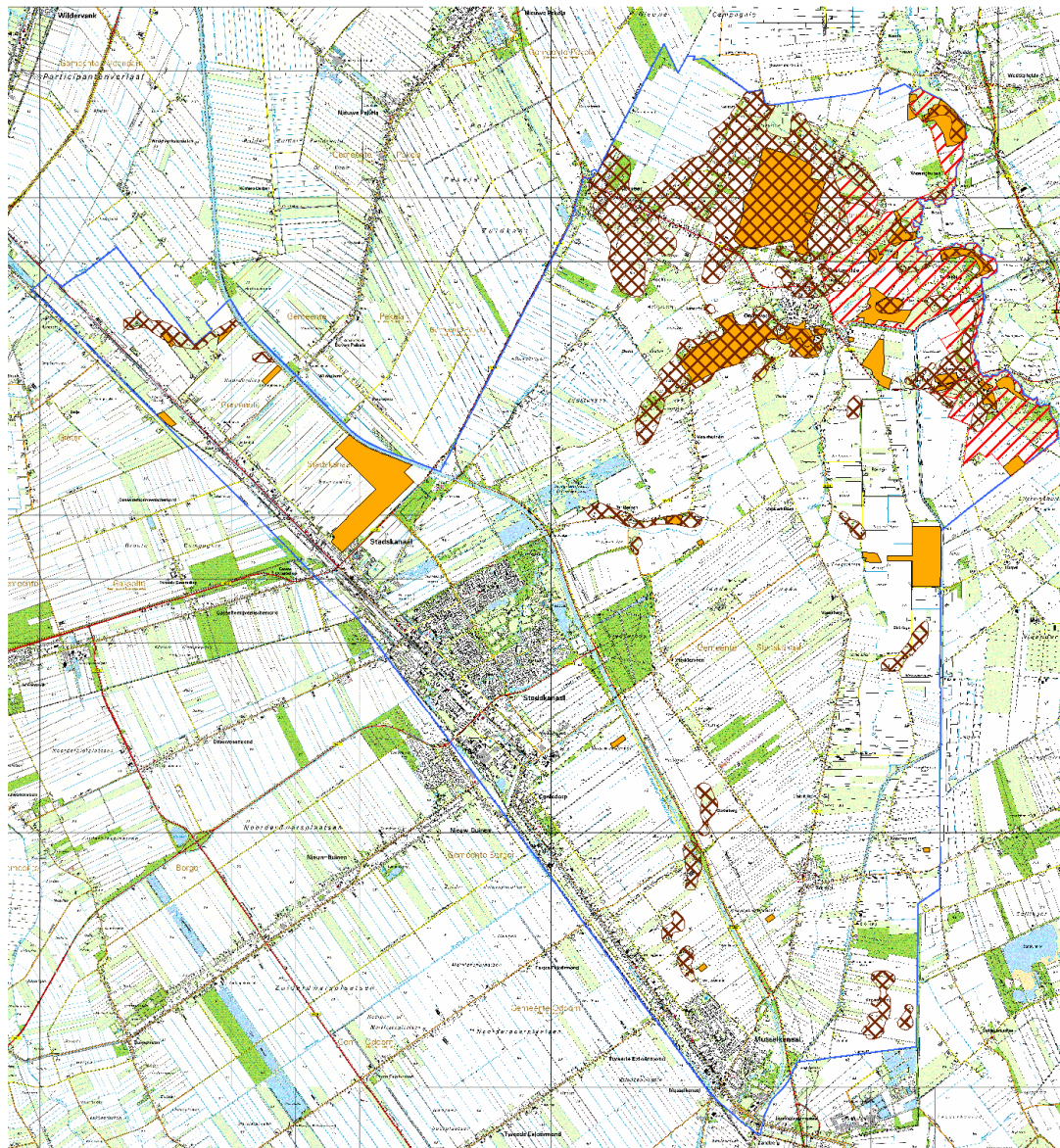

Bijlage archeologie

Advieskaart bestemmingsplan landelijk gebied Stadskanaal
te beschermen waardevolle archeologische en cultuurhistorische terreinen en elementen

Medebestemming archeologisch waardevol gebied

- AMK_Stadskanaal
- zichtbaar reliëf incl essen
- EHS stadskanaal

BügelHajema Adviseurs
t.a.v. dhr. H. H. Jager
Postbus 274
9400 AG ASSEN

hoge der a 5
9712 ac groningen
telefoon (050) 312 65 45
fax (050) 312 33 62
email: molema@libau.nl

groningen 18 april 2008

onderwerp bestemmingsplan landelijk gebied Stadskanaal

Geachte heer Jager,

Hierbij sturen wij u het archeologisch advies ten behoeve van het bestemmingsplan landelijk gebied van de gemeente Stadskanaal. De middels het bestemmingsplan te beschermen waardevolle archeologische en cultuurhistorische terreinen en elementen zijn weergegeven op onze advieskaart. Ten behoeve van verwerking op de plankaarten, worden de gegevens u tevens digitaal geleverd (shapefiles).

Het advies omvat:

- adviestekst (ten behoeve van de Toelichting);
- bestemmingsplan voorschriften Archeologisch waardevol gebied I (bijlage 1);
- bestemmingsplan voorschriften Archeologisch waardevol gebied II (bijlage 2);
- advieskaart (bijlage 3);
- digitale bestanden ten behoeve van de plankaarten (bijlage 4).

Met vriendelijke groet,

Drs. J. Molema
Archeoloog Libau Steunpunt

Bijlagen.

Archeologische en cultuurlandschappelijke waarden in de gemeente Stadskanaal

Landschapsgenese

Het grondgebied van de gemeente Stadskanaal kent landschappelijk gezien een tweedeling: een brede zone langs het Stadskanaal en het Musselkanaal maakt deel uit van de oostelijke rand van de Hunzevlakte. Het oostelijke deel van de gemeente maakt deel uit van het dekzandgebied van Westerwolde. Het landschap van Westerwolde wordt gekenmerkt door meanderende, vrij diep ingesneden beekdalen binnen een smalle gordel van dekzandruggen en -koppen. Het van zuid naar noord afstromende stelsel van beekdalen van onder andere de Mussel Aa en Ruiten Aa vormt de ruggengraat van dit landschap. De Ruiten Aa kent het meest uitgesproken beekdal. De Mussel Aa heeft ten zuiden van Onstwedde geen dal maar een langgerekte beekoverstromingsvlakte gevormd. Het Pagediep, een zijtak van de Mussel Aa stroomt daarentegen wel weer door een duidelijk dal. Het beekstelsel van de Ruiten Aa is omgeven door akkercomplexen met (restanten van) houtwallen. De akkers werden oorspronkelijk begrensd door uitgestrekte heide- en veengebieden. Binnen de gemeente Stadskanaal draagt met name het gebied langs de Ruiten Aa (in het noordoosten de grens met de gemeenten Vlagtwedde en Bellingwedde) de typische kenmerken van het Westerwoldse landschap, namelijk bossen, heide, essen, agrarische landerijen en oude waterlopen.

Door stijging van de zeespiegel en een daarmee samenhangende verhoging van de grondwaterstand raakten grote delen van ons land bedekt met een pakket veen. Deze veengroei zette al in gedurende de eerste helft van het 5^e millennium v. Chr. vanuit het Hunzedal, maar het zou nog even duren voordat Westerwolde aan de beurt was. Dit gebied werd vanaf het Late Neolithicum steeds verder bedekt met een dik pakket hoogveen. Alleen de hoger gelegen delen van het gebied zoals de Onstwedder Holte en de hogere dekzandkoppen langs de Ruiten Aa zullen nog boven dit veenpakket uitgestoken hebben. Op historische kaarten staan de grote veencomplexen aangegeven waarvan de namen nu nog vaak terug zijn te vinden als veldnaam. Aan de westrand van Westerwolde bevonden zich onder meer het Achterholter Veen, het Alteveerveen, de Dwars- en Zijdstukken en de Veenhuizerstukken. Het Vledderveen en het Plaasterveen lagen tussen het Pagediep en de Mussel Aa. Het veenpakket ten westen van het Mussel Aa-kanaal was veel dikker dan meer naar het oosten richting Duitse grens.

Het grondgebied van de gemeente Stadskanaal bestaat uit een esdorpenlandschap en uit een veenkoloniaal ontginningsgebied.

In het noorden ligt de ruim elf meter hoge stuwwal, de Onstwedder Holte. Hierop ligt het esdorp Onstwedde. De esgehuchten Smeerling, Ter Wupping en Ter Maarsch liggen op lage dekzandruggen en -wellingen. Bij het esgehucht Smeerling ligt één van de kenmerkende Westerwoldse veldontginningen, namelijk het Eemboerveld. Bijzonder is dat Ter Maarsch het enige esgehucht is dat zich buiten het dal van de Ruiten Aa heeft ontwikkeld (maar wel aan een oud riviertje ligt). Naast de esdorpen/-gehuchten kent het gebied ook twee wegdorpen, namelijk Veenhuizen en Alteveer.

De kernen Stadskanaal en Musselkanaal behoren tot de jongere Groninger Veenkoloniën. Alteveer en Veenhuizen zijn veenontginningen in de vorm van wegdorpen met langgerekte bebouwingslinten.

Het veenkoloniale landschap valt samen met de Hunzevlakte. De veenkoloniale ontginningen worden gekenmerkt door de strakke, lineaire ontginningsystematiek ten behoeve van het systematisch afgraven van het veen en het creëren van landbouwgronden. Een stelsel van diepen, wijken en tussenliggende zwetsloten verdeelde het gebied in smalle veenkavels. Gestart vanuit de ontginningsas langs het Stadskanaal, schoof de ontginning van het gebied in de loop van de 19de en 20ste eeuw steeds meer naar het noordoosten en naar het zuidoosten op. Toen werden ook de grootste delen van de venen in het Westerwoldse deel van de gemeente ontgonnen. Kleinschalige ontginningen hadden daar al vanaf de Middeleeuwen plaatsgevonden

Bewoningsgeschiedenis

De bewoningsgeschiedenis van de gemeente Stadskanaal begint in de Steentijd. De eerste bewoners van het gebied liepen hier al rond in het Laat-Paleolithicum (laatste deel van de Oude Steentijd; tot circa 8800 v. Chr.). Op een dekzandkop langs het Pagediep is een vindplaats van de Tjongercultuur aangetroffen. Ook in het Mesolithicum (Midden Steentijd: 8800 – 4900 v. Chr.) kent het gebied bewoning van rondtrekkende jagers/verzamelaars die hun kampementen opsloegen op de plekken waar genoeg voedsel te verkrijgen was (jacht op wilde dieren). Uit het Mesolithicum zijn verschillende vindplaatsen bekend van het grondgebied van de gemeente Stadskanaal. Er zijn haardplaatsen en vuursteenvindplaatsen uit die tijd aangetroffen en dan met name in het veenkoloniale deel van de gemeente.

Uit de Late Steentijd ofwel het Neolithicum (5300-2000 v. Chr.) zijn ook verschillende vindplaatsen aangetroffen. Kenmerkend voor het Neolithicum is de intrede van landbouw. Van een nomadisch bestaan als jager-verzamelaar is men overgegaan op een meer sedentair bestaan als landbouwer. Dan verschijnen ook de eerste permanente boerenbehuizingen. Een tweede kenmerk van het Neolithicum is de vervaardiging van aardewerk. Uit de eerste periode van het Neolithicum zijn alleen vondsten uit de beekdalen bekend. Het gaat hierbij om bijlen die in en rond de beken zijn aangetroffen wat wijst op

offergaven (zoals een vroeg-neolithische schoenleestbijl uit de Mussel Aa nabij Kopstukken). Uit deze vroege periode zijn geen nederzettingenlocaties of begravingen bekend in het gebied. Vanaf het Midden-Neolithicum (3400-2850 v. Chr.) zijn in de gemeente Stadskanaal en in de rest van Westerwolde meer vindplaatsen bekend, waaronder de resten van grafheuvels (ten noorden van Onstwedde), grafvondsten, bewoningssporen (bij Wessinghuizen, Smeerling en Onstwedde) en depotvondsten. In 1960 zijn bij de aanleg van de wijk Dertienhuizen bij Musselkanaal twee houten wagenwielen uit het Late Neolithicum in een veenpakket aangetroffen.

Aan de hand van gedateerde archeologische vondsten kan worden opgemaakt dat de vernatting van de lagere zandgebieden en daarmee de veengroei in Westerwolde niet eerder begint dan rond 2500-2400 v. Chr. Op dat moment begint het hoogveen het Pagediep al wel vanuit het westen te naderen, maar op de dekzandkoppen langs het Pagediep wordt in het Late Neolithicum nog steeds gewoond. Hierin kwam vervolgens verandering want uit die periode erna ontbreken uit het Pagediep en omgeving vondstmeldingen. In de bronstijd (2000-800 v. Chr.) en ijzertijd (800 – 12 v. Chr.) beperkte het bewoonbare gebied zich tot de hogere dekzandruggen en –koppen langs de beekdalen van de Ruiten Aa en de Mussel Aa. Ook de Onstwedder Holte bleef bewoonbaar. De bronstijd en ijzertijd zijn vertegenwoordigd met nederzettingssporen, grafheuvel(zolen), urnenvelden en celtic fields. Deze oude akkercomplexen uit de late bronstijd en ijzertijd zijn op verschillende locaties rondom Onstwedde en aan de oostrand van de gemeente Stadskanaal aangetroffen.

Op basis van het ontbreken van bewoningssporen uit de late ijzertijd en Romeinse tijd gaat men er van uit dat het gebied in die tijd ontvolkt raakt. Dit heeft te maken met het verlaten van de zandgebieden in deze periode en de kolonisatie van de kwelders in Noord-Nederland. Uit de late ijzertijd en Romeinse tijd zijn geen bewoningssporen aanwezig, alleen depotvondsten.

De hoogveengebieden die Westerwolde omgaven zijn eeuwen de voornaamste oorzaak geweest van een vrijwel volledig landschappelijk isolement. Alleen in het noorden kon men via de hoger gelegen stuwwal van de Onstwedder Holte en via tangen door het gebied trekken. Pas vanaf de 9de eeuw (laatste periode van de Vroege Middeleeuwen) nemen de aanwijzingen voor bewoning weer toe en dan vooral uit schriftelijke bronnen. Ook Onstwedde zou in die tijd ontstaan zijn. In het jaar 875 is er in documenten van het klooster Werden in Duitsland sprake van Uneswido, het latere Onstwedde. In de Late Middeleeuwen en dan vooral vanaf 13de eeuw krijgt de huidige nederzettingstructuur haar vorm. Vanaf de Late Middeleeuwen begon de bevolking het veen te gebruiken voor beweiding. Dat was ook van invloed op de natuurlijke afwatering. Een grotere impact had de veenboekweitcultuur in de 17de eeuw op het veengebied. Ten behoeve hiervan werd de bovenste veenlaag ontwaterd en vervolgens afgebrand, waarna in de as boekweit werd ingezaaid. Hiermee startte het terugdringen van het veengebied. Grootschalige ontginning van de venen en de daarbij behorende kanalisaties vonden echter pas in de 19de en 20ste eeuw plaats.

Uit de nieuwe tijd dateert het veenkoloniale landschap met zijn stelsel van kanalen en wijken. De veenkolonie Stadskanaal is vanaf 1787 ontstaan nadat de stad Groningen in 1765 was gestart met de aanleg van het Stadskanaal tussen Bareveld en Ceresdorp langs de grens met Drenthe. Er werden indertijd bij Stadskanaal twee evenwijdige kanalen gegraven, namelijk het Stadskanaal (hoofddiep) en het Achterdiep, dat hier het Boerendiep werd genoemd vanwege de vestiging van landbouwers op de langs het kanaal vrijgekomen dalgronden. De plaats Musselkanaal ontstond in 1819 toen het Stadskanaal in dat jaar in zuidoostelijke richting werd doorgetrokken.

De Hottinger-atlas van Noord- en Oost-Nederland (1773-1794) (militaire kaart) beperkt zich voor de gemeente Stadskanaal tot het gebied van Onstwedde-Smeerling. Op deze kaarten is te zien dat de bewoning zich aan het einde van de 18de eeuw voornamelijk afspeelde op de hoger gelegen locaties langs het beekdal van de Ruiten Aa en de Onstwedder Holte. Onstwedde, Smeerling, Veenhuizen en Ter Ma(a)rsch staan op deze kaart aangegeven. Omdat er van de rest van het grondgebied van Stadskanaal geen kaartbeelden zijn vervaardigd, is niet na te gaan of er nog andere bewoningsclusters aanwezig waren. Het omliggende gebied bestond voornamelijk uit veengebied ofwel moerasgebied. Aan het eind van de 18de eeuw was de grootschalige ontginning van de woeste gronden en venen nog niet opgestart.

De bewoning in Westerwolde beperkte zich volgens de kaarten van Huguenin (militair-topografische kaarten uit 1819-1829) eveneens nog tot dezelfde locaties als in 1773-1794. Na 1800 verschijnt de eerste lintbebouwing langs het Stadskanaal. Zoals al eerder opgemerkt kwam de grootschalige ontginning van het gebied pas in de loop van de 19de eeuw op gang.

Op de militaire topografische kaarten uit de periode 1851-1855 is duidelijk te zien waar een aanvang is gemaakt met de systematische afgraving van het hoogveen. Toch is dit in het oostelijke deel van de gemeente nog lang niet zo grootschalig als in de westelijke punt. In het oosten van de gemeente Stadskanaal ontstaat tussen 1820 en 1840 een aantal randveendorpen, waaronder De Mussel en de Horsten. De weg van Musselkanaal naar Onstwedde loopt ten westen van de Mussel Aa en zal als ontginningsas gaan dienen van waaruit het dal van de Mussel Aa in gebruik wordt genomen.

De topografische kaart uit circa 1900 laat zien dat een groot deel van het grondgebied van de gemeente Stadskanaal in ontginning is genomen. Langs het Stadskanaal en het Musselkanaal is dan al een ononderbroken bebouwing aanwezig. Ten noorden van het Stads- en Musselkanaal zijn reeds grote delen verveend. De lange, smalle opstreckende kavels lopen voor het overgrote deel helemaal tot aan de weg van Musselkanaal naar Onstwedde. Aan het eind van de 19de eeuw ontstaan ten oosten van de Mussel Aa nog een paar bebouwingsclusters langs een tweede ontginningsas, namelijk Barlage, Kopstukken en Blekslage. De oostwaartse verkaveling vanuit deze as stopt abrupt bij de toenmalige gemeentegrens. Meer naar het noorden liggen nog grote onontgonnen gebieden zoals het Vledderveen en het Alteveerveen die volgens de kaart uit 1900 "in verveening" zijn maar nog als heide en moeras staan aangegeven. Op de ontginningskavels vanuit het Stads- en Musselkanaal staan nu her en der boerderijen en/of huizen aangegeven. Ook in het gebied rond het huidige Alteveer komt de verveening op gang wat ook de eerste bebouwing in dat gebied laat zien.

Bekende archeologische waarden

AMK-terreinen

In de gemeente Stadskanaal liggen 38 AMK-terreinen, waarvan de meeste terreinen in het buitengebied. Alleen de historische kern en het kerkerrein van Onstwedde liggen niet in het buitengebied. Het gaat bij AMK-terreinen vooral om "terreinen van hoge archeologische waarde en van archeologische waarde" waarin sporen van bewoning en begraving, en oude akkercomplexen aanwezig zijn uit verschillende perioden. Daarnaast staat een aantal essen langs de Ruiten Aa als AMK-terrein op de kaart. Binnen het grondgebied van de gemeente Stadskanaal ligt slechts één terrein van zeer hoge archeologische waarde.

De oudste bewoningssporen dateren uit het Laat-Paleolithicum en zijn afkomstig van de Tjongercultuur (11.800 – 9300 v. Chr). De artefacten van deze cultuur zijn aangetroffen op een markante zandrug langs het Pagediep ten oosten van Ter Maarsch (AMK-nr 7329). Behalve de oudste bewoningssporen uit het Laat-Paleolithicum bevatte deze dekzandkop ook nog sporen uit andere archeologische perioden. Er liggen binnen het grondgebied van Stadskanaal circa tien terreinen met sporen uit het Mesolithicum (8800-4900 v. Chr.). Sporen uit deze tijd in de vorm van haardkuilen zijn onder meer aangetroffen op dekzandkoppen en –ruggen. Een omvangrijk AMK-terrein (AMK-nr. 7223) met circa 24 bewoningslocaties uit het Mesolithicum ligt op een hogere kop in het gebied Boerendiep ten noorden van de ziekenhuislocatie van Stadskanaal. Het Neolithicum (4900-2000 v. Chr.) is vertegenwoordigd met terreinen waarin resten van grafheuvels en nederzettingmateriaal aanwezig zijn. Uit de bronstijd (2000-800 v. Chr.) zijn eveneens resten van grafheuvels aanwezig alsmede een urnenveld bij Smeerling (AMK-nr. 7333) dat ook in de ijzertijd nog in gebruik is. Uit de ijzertijd (800-12 v. Chr.) zijn verder na-bijzettingen (crematieresten) in oudere grafheuvels en acht celtic fields aanwezig. In het noordoosten van de gemeente zijn deze (restanten van) oude raatakkers ofwel celtic fields aangetroffen. Vaak op de hogere zandkoppen waar vanaf de Late Middeleeuwen essen zijn ontstaan, maar er komen ook celtic fields voor op minder geprononceerde verhogingen zoals bij de Woldmarkte (AMK-nr. 7358).

Waarnemingen

Van het grondgebied van de gemeente Stadskanaal zijn 141 waarnemingen bekend bij de RACM (database: ARCHIS). Ongetwijfeld zijn er veel meer archeologische vondsten gedaan die echter nog niet zijn opgenomen in deze database. Een groot deel van de bekende waarnemingen heeft geen precieze coördinaten (afgerond op hele km). Dit komt overeen met de vondstlocatiebeschrijvingen zoals die op de inventariskaarten op de website van het Noordelijk Archeologisch Depot te vinden zijn. De waarnemingen hebben allemaal betrekking op vondsten en/of structuren uit de boven beschreven archeologische perioden. Bij een aantal vondstmeldingen gaat het om bijlen en andere zogenaamde depotvondsten in de beekdalen en voormalige veengebieden. Zeer bijzonder zijn de al hierboven genoemde houten wagenwielen uit het Neolithicum.

Bekende cultuurhistorische en cultuurlandschappelijke waarden

Essen

In het plangebied ligt langs het dal van de Ruiten Aa een aantal gave escomplexen. Essen zijn cultuurhistorisch en cultuurlandschappelijk waardevol vanwege hun agrarische ontstaans- en gebruiksgeschiedenis. Daarnaast hebben essen ook een grote archeologische waarde vanwege de (mogelijke) aanwezigheid van archeologische resten onder het esdek. Van de essen in het plangebied zijn vondsten bekend uit de gehele prehistorie (Steentijd t/m Middeleeuwen).

Op de Archeologische Monumentenkaart (AMK) is een deel van de essen opgenomen (zie bijlagen: AMK-terreinen gemeente Stadskanaal). Ook op de Cultuurhistorische Waardenkaart Groningen (Provincie

Groningen, 2004) is een deel van de essen opgenomen. Zowel de Archeologische Monumentenkaart als de Cultuurhistorische Waardenkaart Groningen zijn niet compleet wat betreft de opname van de essen. Hoewel beide kaarten een grote mate van overlap vertonen, vullen zij elkaar ook aan. Het opnemen van de AMK-terreinen in combinatie met de essen van de Cultuurhistorische Waardenkaart levert een compleet beeld op van de (nu bekende) essen in het plangebied.

Boerderijplaatsen

Omdat het grondgebied van de gemeente Stadskanaal buiten de stuwwal van de Onstwedder Holte en de langs de beekdalen aanwezige hogere zandkoppen tot ver na de Middeleeuwen bedekt was met een dik veenpakket, worden daar geen oude boerderijplaatsen verwacht. Pas aan het begin van de 20ste eeuw zien we de eerste bebouwing verschijnen in het buitengebied. Historische boerderijplaatsen met mogelijk een middeleeuwse oorsprong zijn derhalve niet buiten de Onstwedder Holte en het beekdal aanwezig. Mogelijk dat onder de huidige dorpskern van Onstwedde nog middeleeuwse voorgangers van de huidige bebouwing aanwezig zijn, maar dat zal pas te voorschijn komen als er in de kern (valt buiten dit bestemmingsplan) gesloopt en gebouwd gaat worden.

Waardevolle landschappelijke fenomenen binnen de gemeente Stadskanaal zijn verder:

Esranden/steilkanten;
Esrandbeplantingen;
Houtwallen;
Kanal- en wijkensysteem;
Veenkoloniale verkaveling;
Ontginningsassen;

Medebestemming archeologie in het bestemmingsplan

Dubbelbestemming Archeologisch waardevol gebied 1 (AMK-terreinen)

Binnen de gemeente Stadskanaal bevinden zich 38 AMK-terreinen. Aan deze terreinen wordt de dubbelbestemming "Archeologisch waardevol gebied 1" (zie Bijlage 1) toegekend. Dit betekent dat als zodanig aangemerkte gebieden bestemd zijn voor behoud, versterking en herstel van de aan het gebied eigen zijnde archeologische waarden. Op de plankaart zouden deze terreinen als Archeologisch waardevol gebied 1 moeten worden opgenomen.

Dubbelbestemming Archeologisch waardevol gebied 2 (archeologisch verwachtingsgebied/attentiegebied) c.q. cultuurhistorisch/cultuurlandschappelijk waardevol gebied, of: Dubbelbestemming cultuurlandschappelijk waardevol gebied en/of archeologisch waardevol (verwachtings)gebied

Het gedeelte van de EHS-Westerwolde dat binnen het grondgebied van de gemeente Stadskanaal ligt, is op de plankaart aangegeven als gebied waar cultuurlandschappelijke en cultuurhistorische waarden aanwezig zijn. Daarnaast geldt voor dit gebied een hoge archeologische verwachting omdat er ongetwijfeld nog onbekende archeologische vindplaatsen in de bodem aanwezig zijn. Dit hebben de werkzaamheden die in het kader van de inrichting van de EHS worden uitgevoerd, reeds aangetoond. Naast het EHS-gebied staan ook de dekzandruggen binnen het plangebied onder hetzelfde beschermingsregime op de plankaart aangegeven (waaronder bijvoorbeeld de dekzandrug langs het Pagediep waarop Ter Maarsch ligt en waarop iets meer naar het oosten de Tjongersite is aangetroffen). Ook de essen die op de Cultuurhistorische waardenkaart Groningen zijn opgenomen en die geen AMK-terrein betreffen, vallen onder dit regime. De essen die op de Cultuurhistorische waardenkaart Groningen zijn opgenomen vallen grotendeels binnen het EHS-gebied.

Consoliderend bestemmingsplan

Het bestemmingsplan is voor een groot deel conserverend van karakter. Aantasting van eventueel aanwezige archeologische resten is gezien de (huidige) bestemming in deze delen van het plangebied niet aan de orde en er is derhalve geen noodzaak de aanwezigheid van archeologische resten vast te stellen door middel van vooronderzoek.

EHS-gebied

Omdat in de EHS allerlei bodemingrepen gaan plaatsvinden, valt dit gebied onder de dubbelbestemming Archeologisch waardevol gebied 2 (zie bijlage 2). Binnen de EHS heeft men daarnaast nog te maken met AMK-terreinen die de dubbelbestemming Archeologisch waardevol gebied 1 krijgen.

Ontwikkelingsgebieden

In die delen van het plangebied waar ruimtelijke ontwikkelingen (niet-EHS werkzaamheden) worden voorzien, dient voorafgaand aan deze ontwikkelingen te worden vastgesteld of er sprake is van aantasting van eventueel aanwezige archeologische resten. Hiertoe dient een bureauonderzoek te worden ingesteld. Indien het bureauonderzoek hiertoe aanleiding geeft, dient veldonderzoek te worden ingesteld.

Indien in deze gebieden waardevolle archeologische resten worden aangetroffen, zal er een afweging worden genomen omtrent behoud in situ / behoud ex situ (opgraving). Indien behoud ex situ aan de orde is, zullen de aanwezige resten conform de geldende regelgeving worden gedocumenteerd (conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie). Inzake de afweging behoud in situ / behoud ex situ zal de gemeente overleggen met ter zake bevoegde deskundigen (het adviseren inzake selectiebesluiten is volgens de KNA voorbehouden aan senior-archeologen). De gemeente neemt het selectiebesluit op basis van haar archeologiebeleid en geeft, indien aan de orde, middels een Programma van Eisen of een Plan van Aanpak de richtlijnen voor de wijze waarop een specifiek onderzoek moet worden verricht. Deze richtlijnen houden zich aan de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA).

Bijlage 1

Bestemmingsplan voorschriften

Archeologisch waardevol gebied I (AMK-terreinen)

1. Bestemmingsomschrijving

De op de plankaart voor archeologisch waardevol gebied I (AMK-terreinen) aangewezen gronden zijn, naast het bepaalde in de andere voor die gronden aangewezen bestemmingen (basisbestemmingen), bestemd voor het herstel en behoud van archeologische waarden.

2. Bouwvoorschriften

Voor het bouwen van gebouwen geldt dat een op grond van de basisbestemming toelaatbaar gebouw niet mag worden gebouwd. De gebouwen die bestaan ten tijde van de ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan zijn hiervan uitgezonderd.

3. Vrijstelling van de bouwvoorschriften

Burgemeester en wethouders kunnen vrijstelling verlenen van het bepaalde in 2, mits:

- a. op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat geen archeologische waarden aanwezig zijn, of;
- b. op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig worden geschaad, of;
- c. de volgende voorwaarden in acht genomen worden indien, op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat de archeologische waarden door bouwactiviteiten kunnen worden

verstoord:

1. een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden, of;
2. een verplichting tot het doen van opgravingen, of;
3. een verplichting de bouw van het bouwwerk te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

Indien burgemeester en wethouders voornemens zijn om aan de vrijstelling voorwaarden te verbinden kan een ter zake kundige instantie om advies worden gevraagd.

4. Aanlegvergunningstelsel

4.1 Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (aanlegvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

- het ontgronden, afgraven, egaliseren, mengen, diepploegen, ontginnen van gronden met dien verstande dat het werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden betreft dieper dan 40 centimeter;
- het graven of dempen van watergangen;
- het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie-, telecommunicatieleidingen en drainage en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur dieper dan 40 centimeter;
- het rooien van bomen en het slechten van houtwallen;
- het verlagen van het waterpeil.

4.2 Een vergunning als bedoeld in 4.1 wordt slechts verleend indien:

- a. op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat geen archeologische waarden aanwezig zijn, of;
- b. op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig worden geschaad, of;
- c. de volgende voorwaarden in acht genomen worden indien, op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat de archeologische waarden door bouwactiviteiten kunnen worden verstoord:
  1. een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden, of;
  2. een verplichting tot het doen van opgravingen, of;
  3. een verplichting de uitvoering van de werken of werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

Indien burgemeester en wethouders voornemens zijn om aan de vergunning voorwaarden te verbinden kan een ter zake deskundige instantie om advies worden gevraagd.

4.3 Het verbod als bedoeld in 4.1 is niet van toepassing op werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden die:

- reeds in uitvoering zijn ten tijde van het van kracht worden van het plan;
- het normale onderhoud betreffen;
- mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende aanlegvergunning.

5. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen het plan wijzigen in die zin dat aan de gronden op de plankaart de dubbelbestemming archeologisch waardevol gebied wordt ontnomen, indien op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat ter plaatse geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn.

6. Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in 2 en in 4.1 wordt aangemerkt als een strafbaar feit in de zin van de Wet op de Economische Delicten.

Bijlage 2

Dubbelbestemming Archeologisch waardevol gebied II (archeologisch verwachtingsgebied/attentiegebied) c.q. cultuurhistorisch waardevol gebied

1. Bestemmingsomschrijving

De op de plankaart voor archeologisch waardevol gebied II aangewezen gronden zijn, naast het bepaalde in de andere voor die gronden aangewezen bestemmingen (basisbestemmingen), bestemd voor het herstel en behoud van archeologische (verwachtings)waarden.

2. Bouwvoorschriften

Op deze gronden mogen geen bouwwerken worden gebouwd, met uitzondering van:

- bouwwerken ter vervanging van bestaande bouwwerken, waarbij de bestaande oppervlakte met niet meer dan 100 m² wordt uitgebreid;
- bouwwerken ten behoeve van archeologisch onderzoek en bouwwerken met een oppervlakte kleiner dan 100 m² ten behoeve van andere, voor deze gronden geldende bestemmingen.

3. Vrijstelling van de bouwvoorschriften

Burgemeester en wethouders kunnen vrijstelling verlenen van het bepaalde in 2 mits:

- op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat geen archeologische waarden aanwezig zijn, of;
- op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig worden geschaad, of;
- de volgende voorwaarden in acht genomen worden indien, op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat de archeologische waarden door bouwactiviteiten kunnen worden verstoord:
  1. een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden, of;
  2. een verplichting tot het doen van opgravingen, of;
  3. een verplichting de bouw van het bouwwerk te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

Indien burgemeester en wethouders voornemens zijn om aan de vrijstelling voorwaarden te verbinden kan een ter zake kundige instantie om advies worden gevraagd.

4. Aanlegvergunningstelsel

4.1 Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (aanlegvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

- het ontgronden, afgraven, egaliseren, mengen, diepploegen, ontginnen van gronden met dien verstande dat het werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden betreft een oppervlakte groter dan 100 m² en dieper dan 40 centimeter;
- het graven of dempen van watergangen;
- het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie-, telecommunicatieleidingen en drainage en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur dieper dan 40 centimeter;
- het rooien van bomen en het slechten van houtwallen;
- het verlagen van het waterpeil.

4.2 Een vergunning als bedoeld in 4.1 wordt slechts verleend indien:

- a. op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat geen archeologische waarden aanwezig zijn, of;
- a. op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig worden geschaad, of;
- b. de volgende voorwaarden in acht genomen worden indien, op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat de archeologische waarden door bouwactiviteiten kunnen worden verstoord:
  1. een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden, of;
  2. een verplichting tot het doen van opgravingen, of;
  3. een verplichting de uitvoering van de werken of werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

Indien burgemeester en wethouders voornemens zijn om aan de vergunning voorwaarden te verbinden kan een ter zake deskundige instantie om advies worden gevraagd. Bij negatief advies wordt de vrijstelling niet verleend.

4.3 Het verbod als bedoeld in 4.1 is niet van toepassing op werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden die:

- reeds in uitvoering zijn ten tijde van het van kracht worden van het plan;
- het normale onderhoud betreffen;
- mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende aanlegvergunning;

5. Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen het plan wijzigen in die zin dat aan de gronden op de plankaart de dubbelbestemming archeologisch waardevol gebied wordt ontnomen, indien op basis van archeologisch onderzoek door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat ter plaatse geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn.

6. Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in 2 en in lid 4.1 wordt aangemerkt als een strafbaar feit in de zin van de Wet op de Economische Delicten.

OF:

Dubbelbestemming cultuurlandschappelijk waardevol gebied en/of archeologisch waardevol (verwachtings)gebied

1 doeleindenomschrijving

De gronden die op de plankaart zijn aangewezen als "cultuurlandschappelijk waardevol gebied en/of archeologische verwachtingswaarden" zijn tevens bestemd voor doeleinden ter bescherming en veiligstelling van de cultuurlandschappelijke/archeologische (verwachtings)waarden.

2 aanlegvergunning

- Het is verboden op of in de als "cultuurlandschappelijk waardevol gebied en/of archeologische verwachtingswaarden" bestemde gronden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (aanlegvergunning) de volgende werken of werkzaamheden uit te voeren:
- het ophogen van de bodem;
- het verlagen, egaliseren of afgraven van de bodem;
- het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, paden, banen of parkeergelegenheden en het aanbrengen
- van andere oppervlakteverhardingen;
- het aanleggen, verbreden en dempen van sloten, vijvers en andere wateren;
- het verlagen of het verhogen van het waterpeil;
- het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie-, telecommunicatie- of andere leidingen en de daarmee
- verband houdende constructies;
- het uitvoeren van grondbewerkingen op een grotere diepte dan 40 centimeter, waartoe ook wordt gerekend
- woelen, mengen, diepploegen, aanleggen van drainage en ontginnen;
- het rooien van bomen en het slechten van houtwallen.

Het onder 2 bedoelde verbod is niet van toepassing op werken of werkzaamheden die het normale onderhoud betreffen, of die reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het bestemmingplan.

3 De aanlegvergunning wordt verleend, indien is gebleken dat de in lid 2 genoemde werken en werkzaamheden dan wel de directe of indirecte gevolgen van deze werken en werkzaamheden niet zullen leiden tot een verstoring.

4 Voor zover de in lid 2 genoemde werken en werkzaamheden dan wel de directe of indirecte gevolgen van deze werken en werkzaamheden kunnen leiden tot een verstoring van cultuurlandschappelijke structuren/fenomenen en/of archeologische verwachtingswaarden kan de vergunning worden verleend, indien aan de vergunning de volgende voorschriften worden verbonden:

- de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor cultuurlandschappelijke waarden in stand kunnen worden gehouden en archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
- de verplichting tot het doen van archeologisch vooronderzoek en bij gebleken aanwezigheid van archeologische waarden tot het uitvoeren van vervolgonderzoek, of;
- de verplichting de uitvoering van de werken of werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificaties.

5 De aanlegvergunning wordt niet verleend dan nadat de aanvrager een rapport heeft overgelegd, waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord, naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld.

6 Alvorens de gevraagde aanlegvergunning te verlenen, vragen burgemeester en wethouders een daartoe bevoegde instantie om advies.

Invoergegevens luchtkwaliteit

Plaats	Straat naam	X(m)	Y(m)	Intensiteit (mvt/etm)					Fractie licht	Fractie middel	Fractie zwaar	Fractie autob.	Parkeer beweg.	Snelheids type	Weg type	Bomen factor	Afstand tot wegas	Fractie stagnatie
				2008	2010	2010+	2020	2020+										
onstwedde	1 n365	266908	561277	4610	4812	4812	5483	5483	0,86	0,08	0,06	0	0	Buitenweg algemeen	Basistype	1	8	0
onstwedde	2 n365	265004	563026	3149	3286	3286	3745	3745	0,86	0,08	0,06	0	0	Buitenweg algemeen	Basistype	1	8	0
stadskanaal	3 n366	260735	560480	13260	13840	13840	15771	15771	0,83	0,1	0,07	0	0	Snelweg algemeen	Basistype	1	8	0
stadskanaal	4 n366 (incl n.kanaalweg)	262305	557828	12666	13741	13991	17326	17576	0,83	0,1	0,07	0	0	Snelweg algemeen	Basistype	1	8	0
stadskanaal	5 n366	264798	552609	11827	12832	12957	16179	16304	0,83	0,1	0,07	0	0	Snelweg algemeen	Basistype	1	8	0
stadskanaal	6 n378	260033	559580	6199	6469	6469	7372	7372	0,83	0,1	0,07	0	0	Buitenweg algemeen	Basistype	1	8	0
stadskanaal	7 n974	262972	558911	3221	3362	3862	3831	4331	0,83	0,1	0,07	0	0	Buitenweg algemeen	Basistype	1	8	0
muschel	8 n975	265646	551558	3026	3158	3158	3599	3599	0,9	0,08	0,02	0	0	Buitenweg algemeen	Basistype	1	8	0
muschel	9 n975	266187	554281	1818	1897	1897	2162	2162	0,9	0,08	0,02	0	0	Buitenweg algemeen	Basistype	1	8	0
ter maarsch	10 knijpeweg	263205	558548	258	269	769	306	806	0,9	0,08	0,03	0	0	Buitenweg algemeen	Basistype	1	8	0

Uitvoergegevens luchtkwaliteit

Rapportage AlleStoffen	
Naam	rekenaar, vrij.
Versie	7.0
Stratenbestand	stadskanaal landelijk geb.
Jaartal	2008
Meteorologische conditie	Meerjarige meteorologie
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	6 dagen
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	4 mg/m3
Schalingsfactor emissiefactoren	
Personeneauto's	1
Middelzwaar verkeer	1
Zwaar verkeer	1
Autobussen	1

				NO2 (ug/m3)	NO2 (ug/m3)	NO2 (ug/m3)	NO2 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	Benzeen (ug/m3)	Benzeen (ug/m3)	SO2 (ug/m3)	SO2 (ug/m3)	SO2 (ug/m3)	CO (ug/m3)	CO (ug/m3)	BaP (ug/m3)	BaP (ug/m3)
Plaats	Straatnaam	X	Y	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	Overschrijdingen grenswaarde	Overschrijdingen plandempel	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	Overschrijdingen grenswaarde	Overschrijdingen plandempel	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	Overschrijdingen 24 uursgemiddelde	98-Percentiel 8h	98-Percentiel achtergrond	Jaargemiddelde	Jm achtergrond
onstedde	1 n365	266908	561277	14	11,3	0	0	19	22,5	6	0	0,5	0,5	1,1	1,1	0	483,5	466	0,3	0,3
onstedde	2 n365	265004	563026	12,6	10,8	0	0	18,8	22,5	5	0	0,6	0,6	1,1	1,1	0	477,9	466	0,3	0,3
stadskanaal	3 n366	260735	560480	19,2	12,1	0	0	20,2	22,6	8	0	0,6	0,6	1,1	1,1	0	516,7	474	0,3	0,3
stadskanaal	4 n366 (incl n.kanaalweg)	262305	557828	19,1	12,3	0	0	20,3	22,8	8	0	0,5	0,5	1,1	1,1	0	528,1	487	0,3	0,3
stadskanaal	5 n366	264798	552609	18	11,6	0	0	20,8	23,4	9	0	0,5	0,5	1,1	1,1	0	516,8	478	0,3	0,3
stadskanaal	6 n378	260033	559580	16,2	12,2	0	0	19,5	22,8	7	0	0,6	0,6	1,1	1,1	0	500,8	477	0,3	0,3
stadskanaal	7 n974	262972	558911	14,3	12,2	0	0	19,3	22,9	6	0	0,6	0,6	1,1	1,1	0	496,4	484	0,3	0,3
muschel	8 n975	265646	551558	13,5	12,1	0	0	19,4	23,1	6	0	0,5	0,5	1,1	1,1	0	487,9	476	0,3	0,3
muschel	9 n975	266187	554281	11,8	11	0	0	19,2	23	6	0	0,5	0,5	1,1	1,1	0	477	470	0,3	0,3
ter maarsch	10 knijpeweg	263205	558548	11,5	11,4	0	0	18,8	22,8	5	0	0,6	0,6	1,1	1,1	0	483	482	0,3	0,3

Rapportage AlleStoffen	
Naam	rekenaar, vrij.
Versie	7.0
Stratenbestand	stadskanaal landelijk geb.
Jaartal	2010
Meteorologische conditie	Meerjarige meteorologie
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	6 dagen
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	4 mg/m3
Schalingsfactor emissiefactoren	
Personeneauto's	1
Middelzwaar verkeer	1
Zwaar verkeer	1
Autobussen	1

				NO2 (ug/m3)	NO2 (ug/m3)	NO2 (ug/m3)	NO2 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	Benzeen (ug/m3)	Benzeen (ug/m3)	SO2 (ug/m3)	SO2 (ug/m3)	SO2 (ug/m3)	CO (ug/m3)	CO (ug/m3)	BaP (ug/m3)	BaP (ug/m3)
Plaats	Straatnaam	X	Y	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	Overschrijdingen grenswaarde	Overschrijdingen plandempel	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	Overschrijdingen grenswaarde	Overschrijdingen plandempel	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	Overschrijdingen 24 uursgemiddelde	98-Percentiel 8h	98-Percentiel achtergrond	Jaargemiddelde	Jm achtergrond
onstedde	1 n365	266908	561277	13,7	11,2	0	0	18,4	22	5	0	0,5	0,5	1,4	1,4	0	479,4	466	0,3	0,3
onstedde	2 n365	265004	563026	12,5	10,8	0	0	18,3	22	5	0	0,6	0,6	1,4	1,4	0	475,2	466	0,3	0,3
stadskanaal	3 n366	260735	560480	18,3	11,9	0	0	19,5	22,1	7	0	0,6	0,6	1,4	1,4	0	510,1	474	0,3	0,3
stadskanaal	4 n366 (incl n.kanaalweg)	262305	557828	18,4	12	0	0	19,7	22,3	7	0	0,5	0,5	1,4	1,4	0	523,3	487	0,3	0,3
stadskanaal	5 n366	264798	552609	17,6	11,5	0	0	20,2	22,9	8	0	0,5	0,5	1,4	1,4	0	512,2	478	0,3	0,3
stadskanaal	6 n378	260033	559580	15,8	12,1	0	0	19	22,3	6	0	0,6	0,6	1,4	1,4	0	495,3	477	0,3	0,3
stadskanaal	7 n974	262972	558911	13,9	11,9	0	0	18,7	22,4	5	0	0,6	0,6	1,4	1,4	0	493,3	484	0,3	0,3
muschel	8 n975	265646	551558	13,2	11,9	0	0	18,9	22,6	5	0	0,5	0,5	1,4	1,4	0	485,1	476	0,3	0,3
muschel	9 n975	266187	554281	11,7	10,9	0	0	18,7	22,5	5	0	0,5	0,5	1,4	1,4	0	475,2	470	0,3	0,3
ter maarsch	10 knijpeweg	263205	558548	11,4	11,3	0	0	18,3	22,3	5	0	0,6	0,6	1,4	1,4	0	482,7	482	0,3	0,3

Rapportage AlleStoffen	
Naam	rekenaar, vrij.
Versie	7.0
Stratenbestand	stadskanaal landelijk geb.
Jaartal	2010 incl. recreatiepark
Meteorologische conditie	Meerjarige meteorologie
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	6 dagen
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	4 mg/m3
Schalingsfactor emissiefactoren	
Personeneauto's	1
Middelwaar verkeer	1
Zwaar verkeer	1
Autobussen	1

				NO2 (ug/m3)	NO2 (ug/m3)	NO2 (ug/m3)	NO2 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	Benzeen (ug/m3)	Benzeen (ug/m3)	SO2 (ug/m3)	SO2 (ug/m3)	SO2 (ug/m3)	CO (ug/m3)	CO (ug/m3)	BaP (ug/m3)	BaP (ug/m3)
Plaats	Straatnaam	X	Y	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	Overschrijdingen grenswaarde	Overschrijdingen plandirempel	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	Overschrijdingen grenswaarde	Overschrijdingen plandirempel	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	Overschrijdingen 24 uursgemiddelde	98-Percentage 8h	98-Percentage achtergrond	Jaargemiddelde	Jm achtergrond
onstedde	1 n365	266908	561277	13,7	11,2	0	0	18,4	22	5	0	0,5	0,5	1,4	1,4	0	479,4	466	0,3	0,3
onstedde	2 n365	265004	563026	12,5	10,8	0	0	18,3	22	5	0	0,6	0,6	1,4	1,4	0	475,2	466	0,3	0,3
stadskanaal	3 n366	260735	560480	18,3	11,9	0	0	19,5	22,1	7	0	0,6	0,6	1,4	1,4	0	510,1	474	0,3	0,3
stadskanaal	4 n366 (incl n.kanaalweg)	262305	557828	18,5	12	0	0	19,7	22,3	7	0	0,5	0,5	1,4	1,4	0	524	487	0,3	0,3
stadskanaal	5 n366	264798	552609	17,7	11,5	0	0	20,2	22,9	8	0	0,5	0,5	1,4	1,4	0	512,6	478	0,3	0,3
stadskanaal	6 n378	260033	559580	15,8	12,1	0	0	19	22,3	6	0	0,6	0,6	1,4	1,4	0	495,3	477	0,3	0,3
stadskanaal	7 n974	262972	558911	14,2	11,9	0	0	18,8	22,4	5	0	0,6	0,6	1,4	1,4	0	494,7	484	0,3	0,3
mussel	8 n975	265646	551558	13,2	11,9	0	0	18,9	22,6	5	0	0,5	0,5	1,4	1,4	0	485,1	476	0,3	0,3
mussel	9 n975	266187	554281	11,7	10,9	0	0	18,7	22,5	5	0	0,5	0,5	1,4	1,4	0	475,2	470	0,3	0,3
ter maarsch	10 knijpeweg	263205	558548	11,6	11,3	0	0	18,4	22,3	5	0	0,6	0,6	1,4	1,4	0	484,1	482	0,3	0,3

Rapportage AlleStoffen	
Naam	rekenaar, vrij.
Versie	7.0
Stratenbestand	stadskanaal landelijk geb.
Jaartal	2020
Meteorologische conditie	Meerjarige meteorologie
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	6 dagen
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	4 mg/m3
Schalingsfactor emissiefactoren	
Personeneauto's	1
Middelwaar verkeer	1
Zwaar verkeer	1
Autobussen	1

				NO2 (ug/m3)	NO2 (ug/m3)	NO2 (ug/m3)	NO2 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	Benzeen (ug/m3)	Benzeen (ug/m3)	SO2 (ug/m3)	SO2 (ug/m3)	SO2 (ug/m3)	CO (ug/m3)	CO (ug/m3)	BaP (ug/m3)	BaP (ug/m3)
Plaats	Straatnaam	X	Y	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	Overschrijdingen grenswaarde	Overschrijdingen plandirempel	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	Overschrijdingen grenswaarde	Overschrijdingen plandirempel	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	Jaargemiddelde	Jm achtergrond	Overschrijdingen 24 uursgemiddelde	98-Percentage 8h	98-Percentage achtergrond	Jaargemiddelde	Jm achtergrond
onstedde	1 n365	266908	561277	9,8	8,5	0	0	16,8	20,5	3	0	0,5	0,5	1,2	1,2	0	471,8	466	0,3	0,3
onstedde	2 n365	265004	563026	9,1	8,2	0	0	16,7	20,5	2	0	0,6	0,6	1,3	1,3	0	470,1	466	0,3	0,3
stadskanaal	3 n366	260735	560480	12,1	8,9	0	0	17,7	20,6	4	0	0,6	0,6	1,3	1,3	0	499,5	474	0,3	0,3
stadskanaal	4 n366 (incl n.kanaalweg)	262305	557828	12,5	9	0	0	18	20,8	4	0	0,5	0,5	1,3	1,2	0	515,3	487	0,3	0,3
stadskanaal	5 n366	264798	552609	12,1	8,7	0	0	18,7	21,5	5	0	0,5	0,5	1,2	1,2	0	504,6	478	0,3	0,3
stadskanaal	6 n378	260033	559580	10,9	9	0	0	17,3	20,8	3	0	0,6	0,6	1,3	1,3	0	484,9	477	0,3	0,3
stadskanaal	7 n974	262972	558911	9,9	8,9	0	0	17,1	20,8	3	0	0,6	0,6	1,2	1,2	0	488,1	484	0,3	0,3
mussel	8 n975	265646	551558	9,6	8,9	0	0	17,3	21,1	3	0	0,5	0,5	1,2	1,2	0	479,9	476	0,3	0,3
mussel	9 n975	266187	554281	8,7	8,3	0	0	17,1	21	3	0	0,5	0,5	1,2	1,2	0	472,4	470	0,3	0,3
ter maarsch	10 knijpeweg	263205	558548	8,7	8,6	0	0	16,8	20,8	3	0	0,6	0,6	1,2	1,2	0	482,3	482	0,3	0,3

Rapportage AlleStoffen	
Naam	rekenaar, vrij.
Versie	7.0
Stratenbestand	stadskanaal landelijk geb.
Jaartal	2020 incl. recreatiepark
Meteorologische conditie	Meerjarige meteorologie
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	6 dagen
Resultaten inclusief zeezoutcorrectie	4 mg/m3
Schalingsfactor emissiefactoren	
Personeneauto's	1
Middelzwaar verkeer	1
Zwaar verkeer	1
Autobussen	1

				NO2 (ug/m3)	NO2 (ug/m3)	NO2 (ug/m3)	NO2 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	Benzeen (ug/m3)	Benzeen (ug/m3)	SO2 (ug/m3)	SO2 (ug/m3)	SO2 (ug/m3)	CO (ug/m3)	CO (ug/m3)	BaP (ug/m3)	BaP (ug/m3)
Plaats	Straatnaam	X	Y	Jaargemiddelde	Jaargemiddelde	Overschrijdingen grenswaarde	Overschrijdingen plandriempel	Jaargemiddelde	Jaargemiddelde	Overschrijdingen grenswaarde	Overschrijdingen plandriempel	Jaargemiddelde	Jaargemiddelde	Jaargemiddelde	Jaargemiddelde	Overschrijdingen 24 uursgemiddelde	98-Perctiel 8h	98-Perctiel achtiegrond	Jaargemiddelde	Jaargemiddelde
onstedde	1 n365	266908	561277	9,8	8,5	0	0	16,8	20,5	3	0	0,5	0,5	1,2	1,2	0	471,8	466	0,3	0,3
onstedde	2 n365	265004	563026	9,1	8,2	0	0	16,7	20,5	2	0	0,6	0,6	1,3	1,3	0	470,1	466	0,3	0,3
stadskanaal	3 n366	260735	560480	12,1	8,9	0	0	17,7	20,6	4	0	0,6	0,6	1,3	1,3	0	499,5	474	0,3	0,3
stadskanaal	4 n366 (incl n.kanaalweg)	262305	557828	12,6	9	0	0	18	20,8	4	0	0,5	0,5	1,3	1,2	0	515,7	487	0,3	0,3
stadskanaal	5 n366	264798	552609	12,1	8,7	0	0	18,7	21,5	5	0	0,5	0,5	1,2	1,2	0	504,9	478	0,3	0,3
stadskanaal	6 n378	260033	559580	10,9	9	0	0	17,3	20,8	3	0	0,6	0,6	1,3	1,3	0	484,9	477	0,3	0,3
stadskanaal	7 n974	262972	558911	10	8,9	0	0	17,1	20,8	3	0	0,6	0,6	1,2	1,2	0	488,8	484	0,3	0,3
mussel	8 n975	265646	551558	9,6	8,9	0	0	17,3	21,1	3	0	0,5	0,5	1,2	1,2	0	479,9	476	0,3	0,3
mussel	9 n975	266187	554281	8,7	8,3	0	0	17,1	21	3	0	0,5	0,5	1,2	1,2	0	472,4	470	0,3	0,3
ter maarsch	10 knijpeweg	263205	558548	8,8	8,6	0	0	16,8	20,8	3	0	0,6	0,6	1,2	1,2	0	483	482	0,3	0,3